

การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย
ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปริญญานิพนธ์
ของ
อัจฉรวดี สวัสดิ์สุข

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2549

การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย
ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทคัดย่อ
ของ
อัจฉราวดี สวัสดิ์สุข

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2549

อัจฉราวดี สวัสดิ์สุข. (2549) การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชา
ภาษาไทยของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา ประวาลพฤกษ์ , อาจารย์ ดร. ละเอียด รักษ์เฝ้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพ
จริง เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่
พัฒนาขึ้น

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบ
วิทยาลัย ปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 50 คน โดยทำการสร้างรูปแบบการวัดและประเมินผล
ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย แล้วนำไปใช้ศึกษาผลการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงในประเด็น
ความสามารถในการใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ เจตคติต่อวิชาภาษาไทย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทย และหาคุณภาพของรูปแบบก่อนนำไปใช้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญในด้าน
ความเหมาะสมของภาษา ความเที่ยงตรง ครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อหา
คุณภาพของรูปแบบการประเมินในส่วนของการปฏิบัติได้จริง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์
เนื้อหา ค่าสถิติพื้นฐาน การทดสอบค่าซี ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน และ t - test

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่สร้างและพัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอน
ที่สำคัญ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียน ได้แก่ผลการ
เรียนรู้ที่คาดหวัง 2) การกำหนดภาระงาน (task) การเรียนรู้ตามสภาพจริง ได้แก่ ภาระงานต่าง ๆ
เกี่ยวกับทักษะในการใช้ภาษาไทย 3) การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน (Rubric Score) ได้แก่ เกณฑ์การ
ให้คะแนนเกี่ยวกับทักษะภาษาไทย 4) การกำหนดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวัดและ
ประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริง ได้แก่ เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้เก็บรวบรวม
ข้อมูล 5) ผู้ประเมิน หรือผู้ที่มีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ ครูผู้สอน
นักเรียน เพื่อน และผู้ปกครอง และ 6) การลงสรุปความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของนักเรียน
ได้แก่ผลการนำรูปแบบไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1

2.1 ความสามารถในการใช้ภาษาใน 4 ทักษะ คือ การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง
ตั้งแต่ช่วงที่สองของการประเมินเป็นต้นมา พบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการใช้ทักษะในการอ่าน
การเขียน การพูด การฟัง และมีความก้าวหน้าในช่วงที่สามเมื่อเข้าสู่ช่วงที่สี่ของการประเมิน

2.2 เจตคติต่อวิชาภาษาไทย ตั้งแต่ช่วงที่สองของการประเมินเป็นต้นมาพบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทยและมีความก้าวหน้าในช่วงที่สามเมื่อเข้าสู่ช่วงที่สี่ของการประเมิน

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย นับตั้งแต่ช่วงที่สองของการประเมินเป็นต้นมาพบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและมีความก้าวหน้าในช่วงที่สามเมื่อเข้าสู่ช่วงที่สี่ของการประเมิน

3. คุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

จากการหาคุณภาพของรูปแบบก่อนนำไปใช้จริง พบว่า รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีความเหมาะสมสามารถสื่อความเข้าใจได้ดี มีความเที่ยงตรง ครบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ เมื่อนำรูปแบบไปใช้จริงในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่ารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น โดยทั้งนักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารและผู้ปกครองหรือกรรมการสถานศึกษา มีความพึงพอใจในผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการประเมิน และเห็นว่าสามารถนำรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่พัฒนาได้ไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา

A DEVELOPMENT OF AN AUTHENTIC ASSESSMENT MODEL FOR THAI LANGUAGE
SUBJECTS IN MATHAYOMSUKSA 1

AN ABSTRACT
BY
ASCHARAVADEE SAWATSUK

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
May 2006

Ascharavadee Sawatsuk. (2006). *A Development of Authentic Assessment Model for Thai Language Subjects in Mathayomsuksa1*. Master thesis, M. Ed. (Educational Measurement). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Sor Wasana pravalpruk, Dr. La-lad Rukpau.

The purposes of this study were to develop an authentic assessment model for Thai Language Subjects of M.1 students, to study the result of using, Thai Language Authentic Assessment for M.1. students and to study the quality of the model.

The sample were fifty M.1 students of Nawamintrachinuthit Suan Kularb Wittayalai Pathumthani School in Changwat Pathumthani. The study was conducted by constructing the authentic assessment model and studying the result of authentic assessment towards the 4 skills: reading, writing, speaking, and listening of applying Thai language, attitudes toward studying Thai language, and Thai language learning achievement. Then the model was examined by experts for the appropriateness of language, validity, and possibility of applying the model.

Participation research was used to obtain both qualitative and quantitative data. Content analysis, basic statistics, Z- test, Pearson's Correlation and t-test were used to explain the quality and the feasibility of the developed model.

The result of this research indicated that

1. The developed authentic assessment model, which consisted of 6 important steps, was appropriate and feasible for applying in school. The six steps were 1) stating the goals or expected learning outcomes, 2) stating the authentic learning task, 3) stating the criteria for the evaluation (Rubric Score) , 4) stating the instrument for gathering data to measure and evaluate the learning which enriched the authentic learning, 5) Assessors or those who involved the learning activities were instructors, students themselves, classmates and parents, 6) concluding the students' ability, and characteristics by using the model to gather the data.

2. The result of authentic Thai language assessment tests of M.1 students:

- 2.1. Ability toward applying the 4 language skills: reading, writing, listening and speaking were progressive throughout the section 3 to 4.

2.2 Attitude toward Thai language was found that from the second session students' attitudes toward this subject were in steady improvement as shown in the later sessions.

2.3 Thai language learning achievement: from the second session, it was found that students' learning achievement were developed and intended to grow higher.

3. The quality of the Authentic Assessment Model.

After the developed authentic assessment model had been tried out, it was found to be practical, valid and appropriate ,and when the model was applied in the sample school, it was found that the authentic assessment model made the students have good. Attitude towards studying Thai subjects and their achievements were higher. Students teachers, administrators, parents and school board committee were admired with the result of applying the mode, and the advantages of participation. They approved that the developed authentic assessment model was practical for school.

การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย
ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปริญญานิพนธ์
ของ
อัจฉราวดี สวัสดิ์สุข

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2549
ลิขสิทธิ์ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา ประवालพฤกษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ละเอียด รัชฎ์เฝ้า กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดและขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. สุวพร เข้มแข็งและรองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำให้ปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์ อาจารย์ ดร. ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช อาจารย์ ดร. ทรงศรี ตุ่นทอง อาจารย์อาภรณ์ กลแกมและอาจารย์พรทิพภา อินทปัญญา ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร และนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคน คณะเพื่อนครูอาจารย์โรงเรียน นวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี และครอบครัวของข้าพเจ้า ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุก ๆ ด้านด้วยดีเสมอมา รวมทั้งเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ปริญญาโทวัดผลการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ บิดา มารดา และ บุรพคุณอาจารย์ ของผู้วิจัย ที่ได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรมความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้กับผู้วิจัย

อัจฉราวดี สวัสดิ์สุข

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง.....	9
ทักษะทางภาษาไทย.....	32
ทักษะการอ่าน.....	33
ทักษะการเขียน.....	43
ทักษะการฟัง.....	47
ทักษะการพูด.....	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	61
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่ม ตัวอย่าง.....	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	93
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
4. ผลการวิจัย	105
5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	155
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	155
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	160
อภิปรายผล.....	166

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5(ต่อ) ข้อเสนอแนะ.....	172
บรรณานุกรม.....	174
ภาคผนวก.....	183
ประวัติผู้วิจัย.....	266

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ช่วงที่ 1.....	64
2. แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ช่วงที่ 2.....	66
3. แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ช่วงที่ 3.....	67
4. แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ช่วงที่ 4.....	68
5. หลักการและแนวทางในการดำเนินการประเมินการเรียนรู้	106
6. เป้าหมายและตัวบ่งชี้การกำหนดรูปแบบการประเมินตามสภาพ.....	107
7. ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามแผนการสอนที่ 1.....	110
8. ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามแผนการสอนที่ 2.....	112
9. ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามแผนการสอนที่ 3.....	112
10. ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามแผนการสอนที่ 4.....	113
11. แสดงผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย	113
12. คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของ นักเรียนในช่วงที่ 1	119
13. ความถี่และร้อยละของความถี่ของการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยของ นักเรียนในช่วงที่ 1	120
14. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน สภาพที่เป็นจริง ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริงในช่วงที่ 1.....	122
15. แนวทางการปรับกระบวนการและการเพิ่มกลยุทธ์เมื่อผลการประเมินไม่เป็น ไปตามที่คาดหวัง.....	124

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16. คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียน ในช่วงที่ 2.....	125
17. ความถี่และร้อยละของการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้อิทธิพลภาษาไทย.....	127
18. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริงในช่วงที่ 2.....	128
19. แนวทางการปรับกระบวนการและการเพิ่มกลยุทธ์เมื่อผลการประเมินไม่เป็นไป ตามที่คาดหวัง.....	130
20. คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยทางการเรียน ของนักเรียนในช่วงที่ 3.....	131
21. ความถี่และร้อยละของการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้อิทธิพลภาษาไทย.....	133
22. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริงในช่วงที่ 3.....	134
23. คะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในช่วงที่ 4.....	136
24. ความถี่และร้อยละของการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้อิทธิพลภาษาไทย.....	138
25. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริงในช่วงที่ 4....	140
26. คะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 ช่วงที่ 3 และช่วงที่ 4	141
27. ร้อยละของความถี่ของการเกิดพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย.....	143
28. ผลการทดสอบความแตกต่างเปอร์เซ็นต์ค่าความถี่ของพฤติกรรมการเรียนของ นักเรียนในแต่ละช่วงการประเมิน.....	145
29. ผลการจัดผลงานเข้า Working Portfolio ในแต่ละช่วงของการประเมิน.....	146

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย.....	8
2. หลักการประเมินตามสภาพจริง.....	14
3. ลักษณะการสื่อสารของมนุษย์.....	32
4. แผนภูมิแสดงการรับส่งสาร.....	51
5. แผนภูมิองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารด้วยการพูด.....	52
6. แนวคิดในการสร้างรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย....	62
7. ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้.....	108
8. กราฟแสดงแนวโน้มของพัฒนาการในด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนตั้งแต่ ช่วงที่หนึ่งถึงช่วงที่สี่ของการประเมิน.....	141
9. กราฟแสดงแนวโน้มของพัฒนาการในด้านผลสัมฤทธิ์และการประเมินด้านต่าง ๆ ทาง การเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนตั้งแต่ช่วงที่หนึ่งถึงช่วงที่สี่ของการประเมิน.....	142
10. รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย.....	161

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติแนวการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัด การศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (รุ่ง แก้วแดง. 2545 : 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนจึงต้อง สอดคล้องกับชีวิตจริง ปฏิบัติได้จริงเป็นหลัก และตัวชี้วัดที่สำคัญก็คือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ ก้าวหน้า สูงสุด เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุขได้เต็มตามศักยภาพ การประเมินจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้อง เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามความถนัดความสนใจที่แตกต่างกันไป การประเมินผล จึงไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามรูปแบบตามมาตรฐานเดียวกันทุกคน แต่มีรูปแบบที่เอื้ออำนวยและเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกแสดงความรู้ ความสามารถ ความรู้สึก พฤติกรรมที่ผู้เรียนมีและสามารถ ปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ซึ่งอาศัยข้อมูลหลักฐานเหล่านั้นสะท้อนภาพที่เป็นจริงของผู้เรียนเพื่อเป็น แนวทางปรับปรุงวิธีการของผู้สอน วิเคราะห์วินิจฉัยผู้เรียนเพื่อพัฒนาปรับปรุงผู้เรียนให้บรรลุตาม เป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 3-4) ดังนั้นการวัดและการประเมินผลที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญมาก ที่สุดก็คือ การประเมินแบบอื่นๆ ที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป (Alternative Assessment)หรือการ ประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) มีผู้ให้นิยามหรือให้ความหมายไว้หลายท่าน เช่น ส.วาสนา ประवालพฤษ (2539) วิกกินส์ (Wiggins.1989 : 711-712) ซึ่งทรงศรี ตุ่นทอง. (2545 : 2-3) ได้สรุปไว้ดังนี้

ประการที่ 1 การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินที่เน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ในวิชา ต่าง ๆ ไปแก้ปัญหาโดยใช้ทักษะความคิดที่ซับซ้อน(Complex Thinking) มากกว่าที่จะใช้ความ สามารถขั้นต้นหรือความสามารถย่อย ๆ หรืออาจเรียกว่าเป็นการประเมินที่เน้นการใช้ทักษะความรู้ ความคิดระดับสูง

ประการที่ 2 การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่เน้นการปฏิบัติการงาน(Task) ที่มีคุณค่าและมีความหมายต่อนักเรียน

ประการที่ 3 การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่เน้นการปฏิบัติการงานที่มีวิธี การปฏิบัติที่หลากหลาย

ประการที่ 4 การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมิน ที่เน้นการปฏิบัติภาระงานที่สอดคล้องกับโลกของความเป็นจริง เช่นการทำงานเป็นกลุ่ม มีความยืดหยุ่นเรื่องเวลา และมุ่งประเมินในสิ่งที่นักเรียนทำได้หรือสิ่งที่ควรรู้

ประการที่ 5 การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่เน้นการพัฒนาทั้งด้านความคิด เจตคติ และการกระทำไปพร้อม ๆ กัน

ประการที่ 6 การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่เน้นการเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกปฏิบัติภาระงาน ตามความถนัด ความสนใจและส่งเสริมให้นักเรียนประเมินตนเองและสะท้อนตนเอง (Self-reflection) ในการปฏิบัติงานนั้น

ประการที่ 7 การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่ส่งเสริมการพัฒนานิสัยของนักเรียนให้มีความพากเพียรในการเรียนรู้ เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประการที่ 8 การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูในฐานะผู้ประเมินกับนักเรียนในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการประเมิน

ประการที่ 9 การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง

ประการที่ 10 การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่เน้นการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ การประเมินตามสภาพที่แท้จริงยังเป็นกระบวนการในการสรุปว่า นักเรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในเรื่องต่าง ๆ มากน้อยเพียงไร น่าพอใจหรือไม่ โดยใช้เรื่องราว เหตุการณ์ สภาพชีวิตจริงที่นักเรียนประสบอยู่ในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนตอบสนอง โดยการแสดงออก กระทำปฏิบัติและผลิตมากกว่าการจำลองสถานการณ์โดยเชื่อว่าการใช้สภาพเหตุการณ์จริงเป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนได้ตอบสนองนักเรียนจะตอบสนองโดยใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่แท้จริงออกมาให้เห็น

จะเห็นได้ว่า การประเมินตามสภาพจริง เป็นการประเมินที่สามารถประเมินความรู้ความสามารถของนักเรียนได้ดีที่สุด เพราะเป็นการประเมินความรู้ความสามารถของนักเรียนตามความเป็นจริง ตามธรรมชาติตรงกับการเรียนการสอนที่นักเรียนได้รับ ซึ่งจะทำให้เราทราบถึงความรู้ความสามารถที่แท้จริงที่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่เราต้องการให้นักเรียนมีพฤติกรรมนั้น

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นหลักสูตรที่ให้กรอบการทำหลักสูตรของแต่ละโรงเรียนตามความต้องการของโรงเรียน และชุมชนที่แตกต่างกัน หลักสูตรนี้ต้องการให้นักเรียนเป็นคนมีปัญญา (มีความรู้และความคิด) มีความประพฤติดี (เป็นคนดี) มีคุณภาพชีวิตที่ดี รักท้องถิ่นและประเทศชาติ จุดมุ่งหมายที่สำคัญข้อหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 คือ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียนและรักการค้นคว้ารวมทั้ง ทักษะการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยทักษะการรับสารและทักษะการส่งสารหมายถึง ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน และเขียนเพื่อรับและส่งข่าวสาร ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ สรุปขยายความและจัดระบบข้อมูลโดยเลือกวิธีหรือเครื่องมือในการสื่อสารได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทักษะการสื่อสารที่เป็นพื้นฐานจำเป็นต่อการ

เรียนรู้ในอนาคต คือทักษะการอ่านและทักษะการเขียน การพูด การดู และการฟัง เนื่องจากทักษะทางด้านภาษานี้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้โดยไม่มีขีดจำกัด ทำให้เป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ช่วยเสริมสร้างความคิด ประสบการณ์ และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต สำหรับการเขียนเป็นทักษะการสื่อสารที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด เรื่องราว และเหตุการณ์ต่าง ๆ จากการอ่านและการฟังได้อย่างถาวร และยังเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียนนักศึกษาและบุคคลทั่วไปเพื่อใช้ในการศึกษาหาความรู้ในวิทยาการทุกแขนง และใช้ในการทำงาน ผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การพูด การดู และการฟังจะใช้ประโยชน์ที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาและการทำงานหรือยึดเป็นอาชีพที่มั่นคงได้ เช่น นักเขียน นักพูด เป็นต้น จะเห็นได้ว่าภาษาเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับทุกวิชาที่เราศึกษาเพราะเราต้องมีความเข้าใจในภาษาไทยเสียก่อน จึงจะอ่าน เขียนหรือศึกษาในรายวิชาอื่น ๆ ได้ผลดีด้วย (กองวิจัยทางการศึกษา. 2542 : 55) ดังนั้นการฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะทางภาษาไทยจึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับนักเรียน และการที่เราจะทราบถึงความสามารถในการใช้ภาษาได้นั้น จะต้องใช้วิธีการวัดการประเมินผลเพื่อให้ทราบความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน ด้วยเหตุนี้เป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนจึงควรคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางภาษาไทยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การประเมินผลทางภาษาไทยจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญซึ่งผู้สอนควรประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ถ้าพิจารณาภาพรวมของการประเมินผลวิชาภาษาไทยแล้วแล้วจะมีโครงสร้างโดยทั่วไปเป็นการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน ความแตกต่างจะอยู่ที่รายละเอียดของวัตถุประสงค์ซึ่งพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงลักษณะและเครื่องมือที่ใช้วัดผลและวิธีการใช้เครื่องมือให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งยังต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมที่สุด (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2544 : 1)

จากความสำคัญและปัญหาเกี่ยวกับทักษะทางภาษาและการวัดการประเมินผลในวิชาภาษาไทยซึ่งได้บรรจุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่โรงเรียนจะต้องทำหลักสูตรของแต่ละโรงเรียนเอง และได้มีการทดลองใช้นำร่องไปในหลาย ๆ โรงเรียนในปีการศึกษา 2545 โดยปีการศึกษา 2546 ได้ใช้ครบทุกโรงเรียนทั่วประเทศ และจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนที่ผู้วิจัยสอนอยู่ มีนักเรียนส่วนมากที่มีผลการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ หรือได้เกรด 0 ซึ่งวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความจำเป็นและต้องใช้ในชีวิตประจำวัน หากเรามีการประเมินผลที่ควบคู่ไปกับการปฏิบัติของนักเรียน ผลการเรียนและความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียนน่าจะมีการพัฒนาขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงในวิชาภาษาไทยของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นชั้นแรกของระดับช่วงชั้นที่ 3 โดยเน้นความสำคัญของทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดที่นักเรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถในภาษาไทยตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ซึ่งสิ่งที่ต้องวัดหรือประเมินได้นั้นนักเรียนมีความรู้ความสามารถตรงตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ จะต้องใช้การวัดการประเมินผลที่ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ซึ่งในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะสร้างและพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในวิชา

ภาษาไทย เพื่อให้ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลทักษะทางภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพสามารถวัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในประเด็นต่อไปนี้
 - 2.1 ความสามารถในการใช้ภาษาไทยใน 4 ทักษะคือ การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง
 - 2.2 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย
 - 2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
3. เพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงซึ่งมุ่งเน้นการวัดและประเมินผลความสามารถทักษะภาษาไทยที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อใช้ในการประเมินความสามารถของนักเรียนตามสภาพจริง ในการสร้างและพัฒนารูปแบบการประเมินนี้ จะทำให้ทราบถึงอุปสรรค ปัญหาในการประเมินผลตามสภาพจริงที่เกิดขึ้น และสามารถนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนและการประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10 ห้องเรียน รวม 500 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 50 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยทำการจับฉลากมา 1 ห้องเรียน จากประชากร 8 ห้องเรียนซึ่งตัดกลุ่มประชากรออกไป 2 ห้องเรียน เนื่องจากทั้ง 2 ห้องเป็นห้องเรียนที่คัดเลือกนักเรียนที่เก่งไว้

เนื้อหาที่นำมาศึกษาผลของการวัดและประเมินตามสภาพจริงทางด้านภาษาไทย เป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง หมายถึง กระบวนการวัดและประเมินผลที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากพัฒนาการพฤติกรรมของผู้เรียนโดยการสังเกตความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน ความก้าวหน้าในด้านการเรียนรู้ การร่วมกิจกรรม การทดสอบวิชาภาษาไทย ใน 4 ทักษะคือ การอ่าน การเขียน การพูดและการฟัง ที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน

2. รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย หมายถึง วิธีการประเมินผล การเรียนรู้ตามสภาพจริงที่ใช้ในการประเมินทักษะทางภาษาไทย 4 ทักษะที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย งานที่ต้องปฏิบัติ (Task) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) เทคนิควิธีประเมิน และผู้ประเมิน ซึ่งขยายความได้ดังนี้

2.1 งานที่ต้องปฏิบัติ (Task) หมายถึง ภาระงานที่กำหนดตามเนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ในทักษะ 4 ด้าน คือ การอ่าน การเขียน การพูดและการฟัง

2.2 เกณฑ์การประเมิน (Rubric) หมายถึง การกำหนดการให้คะแนนในการประเมินความสามารถ ผลงาน ของนักเรียนตามภาระงานที่กำหนดให้เป็น 4 ระดับคะแนนตามความสามารถที่นักเรียนปฏิบัติได้ในทักษะ 4 ด้านคือการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง

2.3 เทคนิควิธีประเมิน หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลากหลายรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย

2.3.1 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมหมายถึง แบบบันทึกที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยครูผู้สอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักเรียนและกระบวนการใช้ทักษะทั้ง 4 ทักษะของนักเรียนตามเนื้อหาบทชี้

2.3.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียนหมายถึง แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการ ชักถามนักเรียนอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนภาษาไทยของนักเรียนทั้งที่โรงเรียนและบ้าน

2.3.3 แบบตรวจสอบการทำงานหมายถึง แบบบันทึกสำหรับครูที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอนโดยจะประเมินจากการทำงาน การทำกิจกรรมกลุ่มและงานที่กำหนดและความถูกต้องครบถ้วนของงานการวัดและประเมินผลโดยพิจารณากระบวนการทำงาน

2.3.4 แบบประเมินตนเอง หมายถึงแบบประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรม การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และผลงานของตนเองหลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์ โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง

2.3.5 แบบประเมินโดยเพื่อน หมายถึง แบบประเมิน เกี่ยวกับพฤติกรรม การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และผลงานหลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์ โดยให้เพื่อนของนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

2.3.6 แบบประเมินโดยผู้ปกครอง หมายถึง แบบประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรม การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และผลงานการทำการบ้าน ทบทวนบทเรียน หลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์ โดยผู้ปกครองของนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

2.3.7 แฟ้มสะสมผลงาน หมายถึง เอกสารรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติตามภาระงานและนักเรียนคัดเลือกด้วยตนเอง หรือครูแนะนำ ประกอบด้วย โครงงาน ใบงานต่าง ๆ เกี่ยวกับทักษะทางด้านภาษาไทยทั้ง 4 ด้าน ผลงานเกี่ยวกับความสามารถทางด้านทักษะภาษาไทย ผลงานที่แสดงความก้าวหน้าทางด้านทักษะภาษาไทย เพื่อเป็นหลักฐานแสดงถึงความพยายาม ความเจริญงอกงามในการเรียนรู้ของนักเรียนให้ผู้อื่นได้ทราบ ซึ่งนักเรียนจะเป็นผู้เก็บรวบรวมผลงานของนักเรียน

2.3.8 แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย หมายถึงแบบรายงานตนเอง (Self-report) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยให้นักเรียนสังเกตความรู้สึกของตนเองที่มีต่อวิชาภาษาไทยและการสอนของครู แล้วแสดงออกมาเป็นข้อความอย่างตรงไปตรงมาซึ่งใช้แนวสร้างของลิเกิร์ต (Likert)

2.4 ผู้ประเมิน หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการประเมินผล ซึ่งในที่นี้ประกอบด้วย ครูที่ปรึกษา 1 คน ผู้วิจัย ตัวนักเรียน เพื่อนนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

3. ผลการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังจากผู้วิจัยทำการวัดและประเมินผลพฤติกรรมทางด้านทักษะภาษาไทยตามสภาพจริง รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ซึ่งจะศึกษาผลจากประเด็นต่อไปนี้

3.1 ความสามารถในการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะ หมายถึง พฤติกรรมแสดงออกของนักเรียน ที่มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การพูดและการฟัง ภาษาไทย ในลักษณะต่าง ๆ ที่สามารถวัดได้จากแบบประเมินการอ่าน การเขียน การฟังและการพูดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2 เจตคติต่อวิชาภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจ ความชอบ ความเห็นที่นักเรียนมีต่อวิชาภาษาไทย ซึ่งถ้านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยแล้ว จะทำให้นักเรียนมีความตั้งใจและมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขการเรียนรู้ภาษาไทยได้ดี ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์สรุปเป็นความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย

3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนจากการเรียนรู้ตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง ในการศึกษาครั้งนี้วัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. คุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย แบ่งเป็น

4.1 คุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย หมายถึง ความเหมาะสมของแผนการประเมินทักษะทางด้านภาษาไทยที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ในด้านของภาระงาน ที่ต้องปฏิบัติ (Task เกณฑ์การประเมิน (Rubric Score) เทคนิควิธีประเมิน (เครื่องมือ) และ ผู้ประเมิน โดยการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ

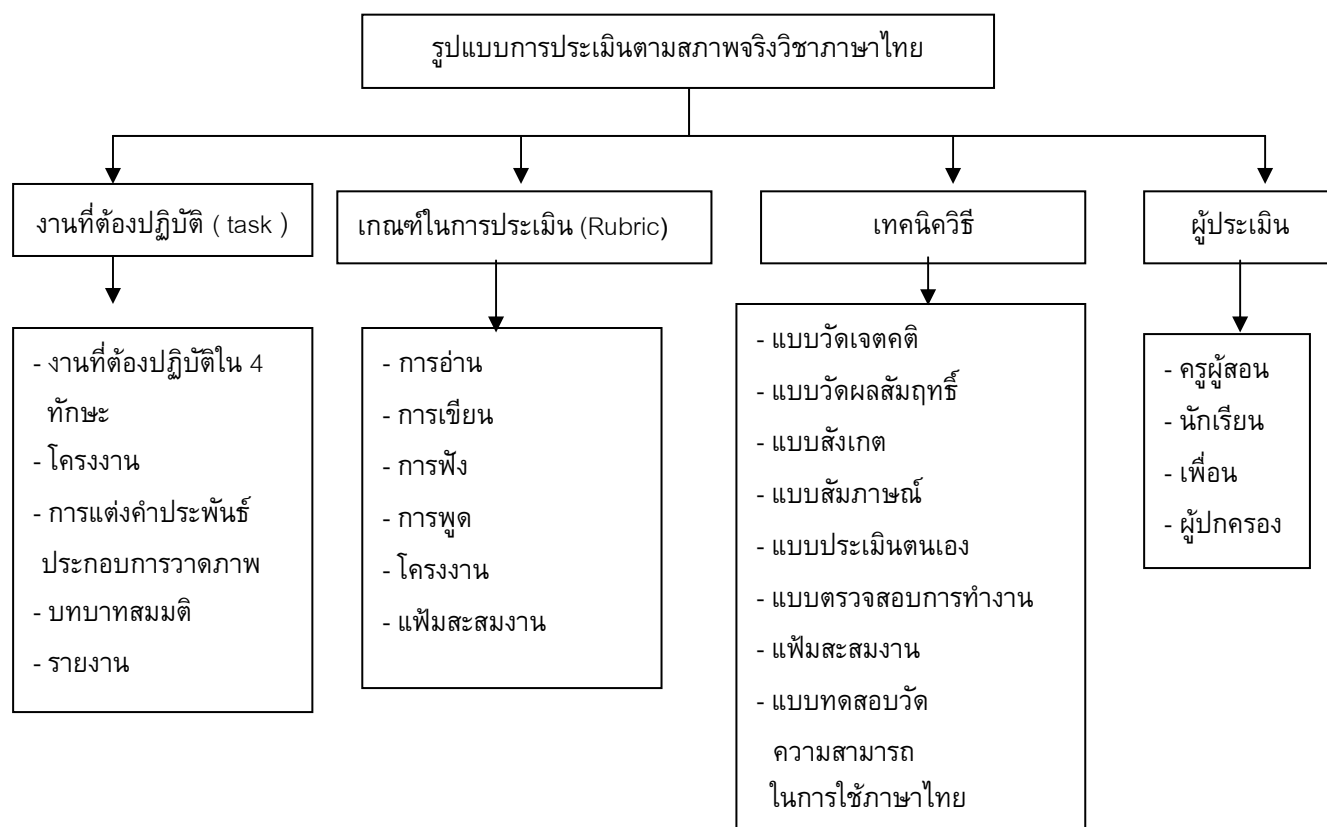
4.2 คุณภาพของเครื่องมือ หมายถึงคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในด้านของความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

4.2.1 ความเที่ยงตรงในที่นี้ความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) หมายถึงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลตามสภาพจริงหรือผู้ที่สอนวิชาภาษาไทย ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้พิจารณาว่าการประเมินผลตามสภาพจริงนี้มีลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การวัดการประเมินตามสภาพจริงในวิชาภาษาไทย ซึ่งจะวัดจากคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตัดสินให้คุณค่าการประเมินผลในประเด็น ต่างๆ ในเครื่องมือที่สร้างขึ้น

4.2.2 ความเชื่อมั่นในที่นี้ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์โดยใช้สูตรของ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson procedure)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบการวัดและประเมินตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย เป็นการกำหนดแผนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ในทักษะทั้ง 4 ด้านของนักเรียน โดยรูปแบบจะประกอบด้วย งานที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งเป็นงานที่ครูกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การสอน มีทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งงานในระหว่างการเรียนรู้ในชั่วโมง และจะใช้เกณฑ์ในการประเมินผลงาน การให้คะแนน โดยกำหนดเป็นเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric score) สำหรับภาระงาน และจะใช้เทคนิควิธีในการประเมินหลากหลายวิธี ซึ่งประกอบด้วยแบบวัดเจตคติ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินตนเอง แบบตรวจสอบการทำงาน และแฟ้มสะสมผลงาน ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ประเมิน ได้แก่ ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อน และผู้ปกครอง เมื่อได้ผลการวัดและประเมินแต่ละวิธีการ จะนำมาศึกษาเพื่อหาคุณภาพของรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อยู่มีลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง
 - 1.1 ความหมายของการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง
 - 1.2 หลักการและลักษณะของการวัดการประเมินผลตามสภาพจริง
 - 1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
 - 1.4 การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
 - 1.5 การหาคุณภาพเครื่องมือการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง
2. ทักษะทางภาษาไทย
 - 2.1 ทักษะการอ่าน
 - 2.2 ทักษะการเขียน
 - 2.3 ทักษะการพูด
 - 2.4 ทักษะการฟัง
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง

1. การวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

การประเมินตามสภาพจริง เป็นวิธีการประเมินที่ออกมาเพื่อสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของนักเรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริงแห่งโลกปัจจุบัน (Real World Situations) (Popham. 1995 ;อ้างอิงจาก สมศักดิ์ ภูวิภาดาธรรม. 2544 : 93) และเป็นวิธีที่เน้นการปฏิบัติ (Performance) เน้นกระบวนการเรียนรู้ (Process) ผลผลิต (Products) และแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) การที่จะทำให้นักเรียนบรรลุถึงความต้องการของแต่ละคนได้นั้น วิธีการประเมินตามสภาพจริง จะเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและมีส่วนร่วมในการจัดประเมินการเรียนรู้ของตนเองด้วย ดังนั้นวิธีการประเมินวิธี นี้จะช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

1.1 ความหมายของการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง

ส. วาสนา ประवालพฤษ (2539 : 50) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการวัดโดยเน้นให้นักเรียนนำความรู้ความคิดในวิชาต่างๆที่เรียนเพื่อนำมาแก้ปัญหาโดยใช้ทักษะการคิดที่ซับซ้อน (Complex Thinking) มากกว่าที่จะถามความสามารถขั้นต้นหรือความสามารถย่อย ๆ เป็นการวัดนักเรียนโดยรวมทั้งด้านความคิด เจตคติ และการกระทำไปพร้อม ๆ กัน

กรมวิชาการ (2539 : 11) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินตามสภาพจริง หมายถึง กระบวนการสังเกต การบันทึก และรวบรวมข้อมูลจากงานและวิธีการที่นักเรียนทำ เพื่อเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจในการศึกษาถึงผลกระทบต่อเด็กเหล่านั้นการประเมินเน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา และการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงในการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เป็นผู้ค้นพบและผลิตความรู้ ฝึกปฏิบัติจริง และเน้นพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อสนองจุดประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของสังคม

อุทุมพร จามรมาน (2540 : 2) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลตามสภาพจริงว่า เป็นการวัดและประเมินกระบวนการทำงานของสมองและจิตใจของผู้เรียนโดยตรงไปตรงมา ตามสิ่งที่เขาทำ โดยพยายามตอบคำถามว่าเขาทำอะไรและทำไมจึงทำอย่างนั้น การได้ข้อมูลว่า “เขาทำอย่างไร” (How) และ “ทำไม” (Why) จะช่วยให้ผู้สอนได้ช่วยผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 :4-5) ได้ให้ความหมายของการประเมินตามสภาพจริงว่า เป็นการวัดและการประเมินจากสภาพที่แท้จริงของผู้เรียนที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์จริงในชีวิตจริงโดยยึดการปฏิบัติเป็นสำคัญ มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอน เน้นพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็นทั้งในและนอกห้องเรียน มีผู้เกี่ยวข้องในการประเมินหลายฝ่าย และเกิดขึ้นได้ทุกระบบเท่าที่จะเป็นไปได้ การประเมินผลจากสภาพจริง เป็นการประเมินที่มีลักษณะแบบไม่เป็นทางการ

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2540 :73) ได้ให้ความหมายของการประเมินตามสภาพจริงว่า เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยการแสดงออกหลาย ๆ ด้านเพื่อนำไปแก้ปัญหาโดยใช้ทักษะกระบวนการคิดที่สลับซับซ้อน ที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์ที่เป็นจริงในทุกบริบทเท่าที่จะเป็นไปได้

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2544 :11) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินตามสภาพจริง หมายถึง การนำเสนอผู้เรียนด้วย งาน กิจกรรมที่มีความหมายต่อการศึกษาโดยตรงแทนการนำเสนอที่มีความหมายทางอ้อม และการประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินที่ต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศของบุคคลที่เกี่ยวข้องสามกลุ่มคือ ตัวผู้เรียน ครูผู้สอน และพ่อแม่ผู้ปกครอง ดังนั้นผู้ที่ใช้ผลการประเมินในระดับชั้นเรียนที่สำคัญคือ ตัวผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ของผู้เรียน เพื่อใช้ผลการประเมินเพื่อบอกระดับความสำเร็จของตน ระบุความต้องการของตนเอง ประเมินความรู้ควบคู่ไปกับเนื้อหาสาระที่เรียน

ฮาร์ท (Hart. 1994 :106) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมและจัดเตรียมข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามความต้องการที่หลากหลายของการประเมินผลโดยเน้นทั้งการสะท้อนภาพ และวัดการปฏิบัติของนักเรียนจากงานและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิต (Real-life)

สติโฟเนค (Burke.1999 : 9 ; citing Stefonek. 1991) ได้รวบรวมนิยามการประเมินผลตามสภาพจริงจากบุคคลต่าง ๆ โดยสรุปดังนี้ เป็นวิธีการประเมินที่เน้นการใช้ทักษะ และการใช้ความคิด

ระดับสูงซึ่งเน้นที่การผลิตหรือปฏิบัติการงานที่มีความหมาย (Meaningful) ทำทลายความสามารถของนักเรียน โดยใช้ความรู้ในสาขาต่าง ๆ ในการสืบสวนสอบสวนเพื่อสร้างสรรค์ความรู้มากกว่าที่จะเป็นการทวนซ้ำความรู้เดิม (Reproduction)

การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นวิธีการวัดผลที่อ้างอิงการประเมินงาน ซึ่งเหมือนกับการอ่าน การเขียนในโลกของความเป็นจริง และในโรงเรียน(Eduplace.com.1997 : 1 citing Hiebert, Valencia & Afflerbach,1994 :Wiggins,1993) โดย มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะประเมินการบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ใช้ในสถานการณ์จริงยิ่งไปกว่านั้นการประเมินตามสภาพจริงให้ความสำคัญกับความคิดที่อยู่เบื้องหลังการทำงาน และกระบวนการทำงานว่ามีความสำคัญเท่ากับความสำเร็จของงาน ดังนั้นภาระงานตามสภาพจริง เป็นสิ่งที่มีประโยชน์กับความสำเร็จต่อนักเรียน และเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนจนทำให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้

จากความหมายของการประเมินตามสภาพจริงอาจสรุปได้ว่า การประเมินตามสภาพจริงหมายถึงกระบวนการวัดการประเมินผลที่ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึก เพื่อรวบรวมข้อมูลเป็นหลักฐานแสดงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนที่เน้นการปฏิบัติงาน ปฏิบัติจริง เพื่อจะวัดให้ได้ผลที่ตรงตามความรู้ความสามารถของนักเรียนที่ได้เรียนรู้ไป และผลที่ได้จากการประเมินนั้นเป็นลักษณะ เป็นคุณค่า และเป็นประโยชน์แท้จริงต่อนักเรียน และเป็นการรวมการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่นักเรียน

1.2 หลักการและลักษณะของการวัดการประเมินผลตามสภาพจริง

ไพศาล หวังพานิช (2546 : 9) กล่าวถึงหลักการวัดและประเมินผลไว้ว่า ในการดำเนิน การวัดและประเมินผลให้เกิดคุณภาพและสามารถนำผลไปใช้ได้ตามหน้าที่อย่างมั่นใจ จำเป็นต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักการคือ

1. วัดและประเมินผลสอดคล้องความเป็นจริง (Relevance) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้หรือเพื่อการใดก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เกิดคุณภาพด้านความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด เพื่อป้องกันการวิพากษ์วิจารณ์ผลการวัดและประเมินผลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น “ไม่เห็นจริงเลย” “ไม่น่าเชื่อเลย” “น่าสงสัย” “ดูไม่ถูกต้องเลย” เป็นต้น ควรยึดหลักการดังต่อไปนี้

1.1 ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามวัตถุประสงค์ของการวัด และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มิเช่นนั้นการวัดและประเมินผลจะได้ชื่อว่า “ไม่ตรงประเด็น” ดังนั้นการวัดและประเมินผลที่ดีต้องเริ่มต้นด้วยความชัดเจนว่า สิ่งที่ต้องการจะวัดคืออะไร มีลักษณะเช่นไร และมีขอบข่ายอย่างไร เพื่อให้การวัดและประเมินผลสามารถดำเนินการได้ตรงจุดตรงเป้าหมาย

1.2 ต้องสอดคล้องกับหลักสูตร วัดและประเมินผลตามเนื้อหาของรายวิชา ไม่วัดเกินระดับหรือวัยของผู้เรียน หรือออกนอกขอบข่ายเนื้อหา

2. ต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง วัดและประเมินผลในสิ่งที่ใกล้ตัว ปรากฏจริงในวิถีชีวิตหรือหลักวิชาในสาขา ทั้งนี้ควรมุ่งเน้นกับสภาพชีวิตในท้องถิ่น ในสังคมให้มากที่สุด

3. วัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรมแก่ผู้เรียนมากที่สุด

ผู้สอนต้องวางแผนการวัดโดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวัด กำหนดสิ่งที่วัด (คุณลักษณะหรือพฤติกรรมและเนื้อหา) กำหนดชนิดหรือประเภทของเครื่องมือที่จะใช้ระบบการตรวจให้คะแนนและกำหนดวิธีการดำเนินการต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้สอนจะต้องให้ความยุติธรรมอย่างเสมอหน้าแก่ผู้เรียนทุกคน กล่าวคือ ดำเนินการวัดภายใต้สถานการณ์เดียวกันด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เหมือนกัน

4. วัดและประเมินผลด้วยเครื่องมือที่ดีมีคุณภาพ การวัดและประเมินสิ่งใดก็ตามผลที่ได้จะเป็นที่ยอมรับได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้เป็นสำคัญ คุณภาพของเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่สำคัญประกอบด้วย ความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความเป็นปรนัย การจำแนกระดับความยาก

วัฒนาพร ระบุทุกซ์ (2542 : 53-54) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการประเมินผลจากสภาพจริง ดังนี้

1. เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลาในทุกสถานการณ์ ทั้งที่โรงเรียน บ้านและชุมชน
2. เป็นการประเมินที่เน้นพฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียนที่แสดงออกมาจริง ๆ
3. เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างเด่นชัด และให้ความสำคัญกับการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน
4. เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน
5. ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง
6. ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างปฏิบัติในทุกด้าน ทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชนอย่างต่อเนื่อง
7. เน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้านของผู้เรียน
8. เน้นการวัดความสามารถในการคิดระดับ (ทักษะการคิดที่ซับซ้อน) เช่น การวิเคราะห์การสังเคราะห์
9. ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีการชื่นชม ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข
10. เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง

จะเห็นได้ว่าการประเมินผลตามแนวคิดนี้เป็นการวัดและประเมินผลจากสภาพที่แท้จริงของผู้เรียนเพราะอยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์ในชีวิตจริง ยึดการปฏิบัติเป็นสำคัญและสัมพันธ์กับการเรียนการสอน เน้นพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็น ผู้เกี่ยวข้องในการประเมินหลายฝ่ายและเกิดขึ้นในทุกบริบทเท่าที่เป็นไปได้กิจกรรมหนึ่งที่เอื้อต่อ การประเมินลักษณะนี้คือ การทำแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน และจากแนวการประเมินข้างต้นกิจกรรมหรืองานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติจึงควรมีลักษณะต่อไปนี้

1. เป็นงานที่ใช้ความคิดระดับสูง เช่น ใช้ข้อมูลในการสังเคราะห์ อธิบาย สรุปเป็นกฎทั่วไป ตั้งสมมติฐาน สรุปและแปลผล เป็นต้น
2. เป็นงานที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงเพื่อให้เป็นงานที่มีความหมาย และคุณค่าต่อผู้เรียนมากกว่าการเป็นเพียงกิจกรรมในชั้นเรียน

3. เป็นงานที่มีเนื้อหาสาระนำไปสู่การสนทนาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน หรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อพัฒนาความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้นและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม (2544 : 101-104) ได้กล่าวถึงลักษณะและทักษะที่ควรประเมินในการประเมินตามสภาพจริงไว้ ดังนี้วิกกินส์ (Wiggins.1989) ได้จำแนกคุณลักษณะของการประเมินตามสภาพจริงออกเป็น 4 ลักษณะดังนี้

1. การปฏิบัติในสภาพจริง (Performance in the Field) เป็นการประเมินตามสภาพจริง ออกแบบขึ้นเพื่อประเมินการปฏิบัติในสภาพจริง งานที่ให้นักเรียนทำต้องเป็นงานที่สัมพันธ์กับชีวิตความเป็นจริง ทำหยาการใช้สติปัญญาที่ซับซ้อน หรือใช้ความรู้ที่อาศัยทักษะทางอภิปัญญา (Meta - Cognition Skills) และต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน

1.1 แบบการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Styles)

1.2 ความถนัด (Aptitudes) และความสนใจของผู้เรียน เพื่อใช้ในการพัฒนาความสามารถและค้นหาจุดเด่นของผู้เรียน

2. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน (Criteria) เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินต้องเป็นเกณฑ์ประเมิน “แก่นแท้” (Essentials) ของการปฏิบัติมากกว่าเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่สร้างขึ้นจากผู้หนึ่งผู้ใด โดยเฉพาะเกณฑ์ที่เป็นแก่นแท้นี้เป็นเกณฑ์ที่เปิดเผยและรับรู้กันอยู่ในโลกของความเป็นจริงของทั้งตัวนักเรียนเอง และผู้อื่น ไม่ใช่เกณฑ์ที่เป็นความลับปิด การประเมินในสภาพจริงที่มีการเปิดเผยเกณฑ์ไว้ก่อนนั้น ถือว่าการเรียนของผู้เรียนและการสอนของผู้สอนจะส่งเสริมซึ่งกันและกัน เมื่อครูและนักเรียนต่างรู้ล่วงหน้าว่าการประเมินจะเน้นที่จุดใด เนื่องจากเกณฑ์เป็นเรื่องที่นำมาจากการปฏิบัติ เกณฑ์จึงเป็นข้อชี้แนะสำหรับการสอนการเรียนและการประเมินที่สะท้อนให้เห็นเป้าหมายและกระบวนการศึกษาอย่างแจ่มชัด จึงให้ครูอยู่ในบทบาทของผู้ฝึก (Coach) และนักเรียนอยู่ในบทบาทของผู้ปฏิบัติ (Performance) พร้อมกับเป็นผู้ประเมินตนเอง (Self – Evaluation)

3. การประเมินตนเอง (Self - Evaluation) การประเมินตนเองมีความสำคัญมากต่อการปฏิบัติจริง โดยจุดประสงค์ของการประเมินตามสภาพจริงก็คือ

3.1 เพื่อช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการประเมินงานของตน โดยเทียบวัดกับมาตรฐานทั่วไปของสาธารณชน

3.2 เพื่อปรับปรุง ขยับขยาย และเปลี่ยนทิศทางการดำเนินงาน

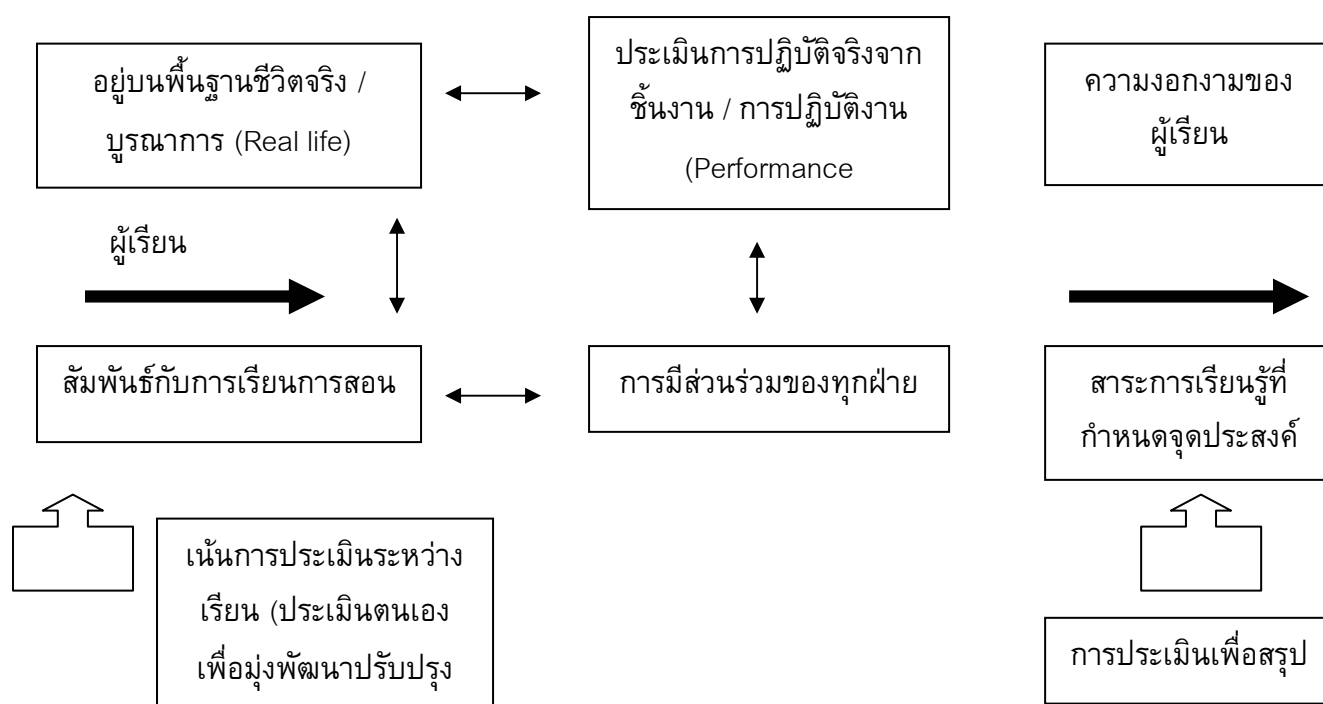
3.3 เพื่อริเริ่มในการวัดความก้าวหน้าของตนในแบบต่าง ๆ หรือจุดต่าง ๆ

จะเห็นได้ว่าการประเมินตนเอง เป็นการทำงานที่ตนเป็นผู้ชี้้นำตนเองปรับปรุงจาก แรงจูงใจของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อมนุษย์ในโลกของความเป็นจริง

4. การนำเสนอผลงาน คุณลักษณะประการหนึ่งของการประเมินตามสภาพจริงนั้น นักเรียนมักได้รับการคาดหวังให้เสนอผลงานต่อสาธารณชนและเป็นการเสนอผลงานด้วยปากเปล่า กิจกรรมการนำเสนอทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง เนื่องจากนักเรียนได้สะท้อนความรู้สึกรู้สึกของตนเองว่ารู้อะไร และ

นำเสนอเพื่อให้ผู้อื่นสามารถเข้าใจได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้แน่ใจว่านักเรียนได้เรียนรู้ในหัวข้อนั้นๆ อย่างแท้จริง ซึ่งตอบสนองต่อเป้าประสงค์ที่สำคัญหลายประการดังนี้

- 4.1 เป็นสัญญาณบ่งบอกว่างานของนักเรียนมีความสำคัญมากพอที่จะให้ผู้อื่นรับรู้และชื่นชมได้
 - 4.2 เปิดโอกาสให้ผู้อื่น เช่น ครู เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง ได้เรียนรู้ ตรวจสอบ ปรับปรุง และชื่นชมในความสำเร็จด้วยอย่างต่อเนื่อง
 - 4.3 เป็นตัวแทนของการบรรลุถึงเป้าหมายในการวัดทางการศึกษาอย่างแท้จริง และมีชีวิตชีวา
- จากสิ่งที่กล่าวมาสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2545:3) ซึ่งกล่าวถึงหลักการประเมินตามสภาพจริงเป็นแผนภาพดังนี้

ภาพประกอบ 2 หลักการประเมินสภาพจริง
(ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. 2545 : 3)

หลักการประเมินตามสภาพจริงจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนและเป้าหมายคือความก้าวหน้าของนักเรียน ซึ่งจะบรรลุเป้าหมายได้จะต้องอยู่บนพื้นฐานชีวิตจริง และการประเมินการปฏิบัติจริง โดยจะต้องมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนซึ่งทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการประเมินซึ่งการประเมินเป็นการประเมินที่มุ่งเน้นจะปรับปรุงแก้ไข และเพื่อสรุปเป็นความก้าวหน้าของนักเรียน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2540 : 75) ได้กล่าวถึง วิธีการและเครื่องมือประเมินผลจากสภาพจริง ไว้ดังนี้

1. การสังเกต
2. การสัมภาษณ์
3. แบบสอบถาม
4. การตรวจผลงาน
5. การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง
6. การเยี่ยมบ้าน
7. การศึกษารายกรณี
8. การใช้แบบทดสอบเน้นการปฏิบัติจริง
9. ระเบียบสะสม
10. การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

1. การสังเกต (Observation)

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2529 : 30) ได้ให้ความหมายของการสังเกตว่าเป็น การพิจารณาสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายๆ สิ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยใช้ข้อวิญะสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งห้าส่วน โดยเฉพาะตาและหู ในการพิจารณาสิ่งนั้นๆ โดยแบ่งวิธีการสังเกตได้เป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. การสังเกตทางตรง คือ วิธีการที่ผู้สังเกตเป็นผู้สังเกตด้วยตนเองตลอดเวลา เช่น ผู้ศึกษาสังเกตเด็กหญิงสายหยุดโดยสังเกตพฤติกรรมของเด็กหญิงสายหยุดในช่วงเวลาเรียนอังกฤษหลังจากที่ทราบว่าเขาไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

2. การสังเกตทางอ้อม คือ วิธีการที่ผู้สังเกตมิได้สังเกตด้วยตนเอง แต่ให้ตัวแทนหรือ บุคคลอื่นไปสังเกตแทนแล้วกลับมาเล่าพฤติกรรมที่สังเกตให้ฟัง

หลักการสังเกต

ในการสังเกตที่ดี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องกับข้อเท็จจริงต้องมีหลักการสังเกต ดังนี้

1. ควรมีการวางแผนเป็นขั้นตอนในการดำเนินการสังเกต โดยยึดจุดมุ่งหมายเป็นเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น ๆ
2. ในการสังเกตครั้งหนึ่ง ๆ ควรสังเกตเพียงบุคคลเดียวในแต่ละสถานการณ์
3. ควรสังเกตสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ถูกสังเกตเพื่อประกอบการพิจารณาว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเหมาะสมหรือสอดคล้องกับสถานการณ์นั้นๆ หรือไม่
4. การสังเกตบุคคลหนึ่งไม่ควรสังเกตเพียงสถานการณ์เดียว ควรสังเกตหลายๆ สถานการณ์จึงจะเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลอย่างละเอียด
5. การสังเกตบุคคลในสถานการณ์เดียว ควรสังเกตหลาย ๆ ครั้งเท่าที่จะทำได้

6. การสังเกตที่ดีต้องมีการบันทึกการสังเกตไว้ทุกครั้ง เพื่อช่วยบันทึกความจำและดูพัฒนาการหรือความถี่ของพฤติกรรมต่าง ๆ

7. ในขณะที่สังเกตควรทำให้เป็นกลาง ไม่ใส่อคติหรือความเห็นส่วนตัวเข้าไปเพราะอาจทำให้ข้อมูลที่ได้ผิดพลาดจากข้อเท็จจริง

การบันทึกการสังเกต

การสังเกตส่วนใหญ่มักจะไม่มีการบันทึก โดยจะสรุปหรือตีความกันเลยทีเดียวในระยะเวลาสั้น ๆ แต่ถ้ามีการบันทึกจะมีคุณค่ามาก เพราะจะช่วยให้ครูผู้สอนมองเห็นภาพของ ผู้เรียนที่สามารถอ้างอิงหรือนำไปเปรียบเทียบระหว่างเวลาหนึ่งกับเวลาหนึ่งได้ ดังนั้นเมื่อมีการสังเกตแล้วก็ควรจะมีการบันทึกทุกครั้งไปหากการบันทึกการสังเกตไว้ไม่ดี ไม่ละเอียด ไม่ถูกต้องหรือไม่ตรงกับข้อเท็จจริงก็แทบจะไม่มีประโยชน์อันใด เพราะข้อมูลนั้นบิดเบือนไปจากสภาพที่เป็นจริง การตีความพฤติกรรมย่อมผิดพลาดไปจากความเป็นจริงเช่นกัน ในการบันทึกการสังเกตแต่ละครั้ง ควรยึดหลักการดังต่อไปนี้

1. บันทึกพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างชัดเจนหรือเห็นได้ชัด
2. ใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจและสื่อความหมาย
3. ควรรีบบันทึกการสังเกตทันทีที่การสังเกตเสร็จสิ้น
4. การบันทึกการสังเกตที่ดีไม่ควรใส่ความเห็นของผู้สังเกตไปปะปนกับพฤติกรรมที่

แสดงออกควรแยกไว้คนละหัวข้อ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการสังเกต เป็นวิธีการที่กระทำได้ในทุกสถานการณ์และทุกสถานที่ ผู้สอนอาจกำหนดเครื่องมือและเกณฑ์ในการสังเกตหรืออาจไม่มีเครื่องมือในการสังเกตก็ได้วิธีการสังเกตสามารถใช้ประเมินผลการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะกระบวนการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมได้

2. การสัมภาษณ์ (Interview)

การสัมภาษณ์จะต้องประกอบด้วยลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์
2. การพูดคุยหรือสนทนานั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายหรือเนื้อหาสาระที่แน่ชัด
3. การพูดคุยหรือสนทนาจะมีการนัดหมาย หรือกำหนดการล่วงหน้าหรือไม่ก็ได้ การสัมภาษณ์มีทั้งแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งการสัมภาษณ์ที่เป็นทางการจะเป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้ตัว อาจจะมีการเตรียมตัวเพื่อการสัมภาษณ์มาแล้วเป็นอย่างดีแต่บางครั้งการสัมภาษณ์อาจทำแบบไม่เป็นทางการ โดยที่สัมภาษณ์ต้องการข้อมูลที่แท้จริงโดยไม่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้ตัว และเตรียมตัวล่วงหน้า ในรูปแบบนี้การสัมภาษณ์ดูเหมือนกับการพูดคุยธรรมดาแต่ผู้สัมภาษณ์มีประเด็นที่ต้องการทราบอยู่ภายในใจ การสัมภาษณ์ทั้งแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการนั้นทั้งจุดเด่นและจุดด้อย การที่จะเลือกใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับความถนัดของผู้ถูกสัมภาษณ์ ความพร้อมของผู้ถูกสัมภาษณ์และสภาพแวดล้อมของการสัมภาษณ์

ขั้นตอนการสัมภาษณ์

ในสภาพความเป็นจริงแล้วเราไม่สามารถจะแยกการสัมภาษณ์ออกเป็นตอนหรือช่วงอย่างขาดจากกัน การสัมภาษณ์ที่ดีควรดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุด อย่างไรก็ตาม โดยหลักทางทฤษฎีสามารถแบ่งการสัมภาษณ์ออกได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ ตอนต้นตอนเนื้อหาและตอนยุติ (ปรีชา คัมภีร ปกรณ์. 2535 : 88-89) และ สมิต สัจฉกร (2524 : 4-5) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมการสัมภาษณ์และการสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับการสัมภาษณ์ ไว้ดังนี้

ตอนต้นการสัมภาษณ์ เป็นการสร้างความสนใจต่อปัญหาของผู้ถูกสัมภาษณ์ การสร้างความคุ้นเคย การแนะนำวัตถุประสงค์ เป็นต้น

ตอนเนื้อหา เป็นการดำเนินการสัมภาษณ์ตามเนื้อหาที่ต้องการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ตอนยุติสรุปเนื้อหา เป็นการสรุปแนวทางหรือข้อตกลงที่ได้จากการสัมภาษณ์

1. การเตรียมการสัมภาษณ์

1.1 กำหนดจุดประสงค์ให้แน่ชัดว่าอะไรที่ต้องการรู้ เพื่ออะไร จะช่วยให้เตรียมคำถามไว้ถาม

1.2 การเตรียมคำถามต้องจัดรายการคำถามไว้พร้อมทั้งคำถามที่มุ่งจะให้คำตอบตามจุดมุ่งหมายและคำถามที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้รับการสัมภาษณ์ตอบได้อย่างไม่ติดขัด

1.3 เลือกสถานที่หรือจัดสถานที่ให้เหมาะสม ต้องไม่มีเสียงอื่นที่มีลักษณะเป็นสัดส่วน ไม่มีบุคคลภายนอกมารบกวน เพื่อให้ผู้รับการสัมภาษณ์มีความสะดวกใจในการพูดจาเรื่องที่เป็นความลับหรือส่วนตัว ซึ่งไม่มีความประสงค์จะให้ผู้อื่นมีส่วนรับรู้ด้วย

1.4 จัดเวลาให้เหมาะสมแก่การสัมภาษณ์

1.5 ผู้สัมภาษณ์ต้องทำตัวให้ปลอดจากการกิจ

2. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับการสัมภาษณ์

2.1 เมื่อการสัมภาษณ์ ควรมีการเตรียมบรรยากาศที่เหมาะสมเป็นการพูดวิสาสะ สถานที่ไม่ควรหรูหราหรือทึบทึบ มัวช้า เมื่อผู้รับการสัมภาษณ์มาพบควรให้การต้อนรับด้วยความอบอุ่นจะทำให้ผู้รับการสัมภาษณ์คลายความกังวล เกิดความรู้สึกเป็นกันเอง โดยเริ่มสนทนาในหัวข้อทั่วๆ ไปก่อนรอจังหวะจนผู้รับการสัมภาษณ์สบายใจและเกิดความพร้อมจึงเริ่มถามตามที่เตรียมไว้

2.2 ระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรแสดงความเป็นมิตรให้เกียรติ มีลักษณะท่าทางเปิดเผยไม่แสดงอาการที่มีลับลมคมใน ใช้คำพูดที่เหมาะสม ไม่พูดย้าคำพูดที่ดูรุนแรง ไม่วิจารณ์คำตอบ ถามทีละเรื่อง ไม่ขัดจังหวะขณะที่กำลังพูดอยู่ แสดงความสนใจและตั้งใจฟังและเมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ ควรมีการสรุปการสัมภาษณ์ไม่ให้ผู้รับการสัมภาษณ์มีความรู้สึกเคลือบแคลงใจว่าการสัมภาษณ์ที่ผ่านไปไม่มีผลร้ายต่อตัวเขา

2.3 การยุติการสัมภาษณ์ ต้องพยายามให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด ควรให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจเป็นอย่างดี ว่าสิ่งที่พูดไปนั้นจะเป็นผลดีต่อตัวเขา ผู้สัมภาษณ์อาจตั้งคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ไปคิดก่อนสิ้นสุดการสัมภาษณ์ เป็นการทำให้การสัมภาษณ์ครั้งต่อไปมีเรื่องราวต่อเนื่องจากการสัมภาษณ์ครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้พยายามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สรุปสิ่งที่เขารู้สึกและคิดขณะให้

สัมภาษณ์ เมื่อยุติการสัมภาษณ์ควรพูดแบบนุ่มนวลให้รู้สึกมีความจริงใจต่อกันและเมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์ต้องรีบบันทึกผลทันที หากทิ้งไว้นานอาจจะลืม ข้อมูลอาจผิดพลาดได้

ข้อควรระวังในการสัมภาษณ์

1. ต้องทำให้เป็นกลาง ไม่มีอคติต่อผู้ถูกสัมภาษณ์
2. ต้องไม่ถือประสบการณ์ของตนเองเป็นสำคัญ
3. การสัมภาษณ์ต้องไม่รบกวนในการพูดและถาม
4. ต้องอดทนเพราะการสัมภาษณ์อาจไม่เกิดขึ้นครั้งเดียวเพราะปัญหาบางอย่างต้องใช้เวลานาน

ในการคิดและแก้ปัญหา

จากที่กล่าวมา การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการประเมินโดยตั้งคำถามอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนเกินไป สามารถสัมภาษณ์ผู้เรียนแต่ละคนได้ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ สามารถประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจในระดับที่สูงกว่าความรู้ความจำ ด้านความคิดที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อกตศรัทธา ค่านิยมที่ผู้เรียนยึดถือได้ สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้

3. แบบสอบถาม (Questionnaire)

แบบสอบถามนับว่าเป็นเครื่องมือที่ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางในการรวบรวมข้อมูล

อุทุมพร จามรมาน (2530: 1) ให้นิยาม แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบเติมคำตอบเอง ปกติจะมีรายการหรือข้อความหรือคำถามหลายหัวข้อรวมกันในบางครั้ง แทนที่จะเป็นข้อความก็เป็นภาพ แบบสอบถามได้รับการออกแบบเพื่อวัดความคิดเห็นและความจริงที่ยังไม่ทราบ

ปราณี เกลิงพล (2540 : 104) กล่าวว่า แบบสอบถามเป็นชุดของคำถามหรือข้อความที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อสืบค้นรายละเอียดต่าง ๆ ที่ต้องการทราบ เกี่ยวกับตัวนักเรียนในรายละเอียดอื่น ๆ แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นมาเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่ต้องการทราบจากผู้ตอบ ซึ่งแบบสอบถามอาจจะมีลักษณะการสร้างขึ้นเพื่อทดแทน การสัมภาษณ์ แบบสอบถามไม่มีการตัดสินว่าถูกหรือผิด แบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะของข้อคำถาม อาจจะมีหลายชนิด เช่น

1. ข้อคำถามชนิดให้เขียนตอบ อาจเป็นการเขียนสั้น ๆ หรือเติมคำในช่องว่างที่กำหนดให้ ข้อคำถามชนิดนี้มักจะใช้ในการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย ไม่สามารถเดาคาตอบได้ว่ามีรายละเอียดอย่างไร หรือจัดเป็นหมวดหมู่ได้ยาก ลักษณะข้อมูลมีทั้งส่วนที่เป็นเท็จและเป็นจริงซึ่งเป็นข้อมูลเรื่องทั่วไปและความคิดของผู้เรียน

2. ข้อคำถามชนิดเลือกตอบจากตัวเลือกที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจเป็นแบบให้เลือกตอบเพียงตัวเดียวหรือหลายตัวเลือก ข้อคำถามชนิดนี้มักใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากคำถามที่มีแนวตอบที่แน่ชัดอยู่แล้ว ลักษณะของข้อมูลมักจะเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

3. ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งใช้กรณีที่ต้องการข้อมูลความคิดเห็น เกี่ยวกับระดับความสำคัญหรือระดับของปัญหาหรือระดับความต้องการของข้อความแต่ละข้อว่าอยู่ในระดับใด

4. ข้อคำถามชนิดที่ให้จัดลำดับความสำคัญของคำถามที่กำหนดให้ ใช้ในกรณีที่ต้องการทราบลำดับความสำคัญของข้อความแต่ละข้อ ในกลุ่มข้อความที่กำหนดให้กลุ่มหนึ่งว่ามี ความสำคัญเรียงลำดับอย่างไร

ในการประเมินตามสภาพจริงที่ใช้แบบสอบถาม ควรพิจารณาใช้แบบสอบถามปลายเปิด ชนิดเขียนตอบ ด้วยแบบสอบถามประเภทนี้ไม่มีคำตอบที่แน่นอน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดที่อิสระ ปราศจากแรงกดดันใด ๆ ในการแสดงถึงการแก้ปัญหาที่ไม่มีการตัดสินว่าสิ่งที่ได้แสดงความคิดเห็นไปนั้นถูกหรือผิด คำตอบที่ได้เป็นเครื่องชี้วิธีการทำงาน ความคิด และบุคลิกภาพของผู้เรียนเอง แบบสอบถามมักจะนำมาใช้ในการวัดด้านจริยธรรม ความสนใจ เจตคติและบุคลิกภาพ ซึ่งรูปแบบในการใช้มักเป็นแบบข้อคำถามแบบมาตราส่วน ซึ่งอาจเป็น แบบ 5 สเกล 4 สเกล หรือ 3 สเกล ซึ่งอาจยึดหลักรูปแบบการสร้างของ ลิเกอร์ต เทอร์สโตน หรือ ออสกูด เป็นต้น สำหรับการประเมินเจตคติต่อวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเลือกใช้ข้อคำถามแบบมาตราส่วน 5 สเกล เพราะเหมาะสมกับการตอบของผู้ตอบ และเป็นลักษณะข้อคำถามที่ค่อนข้างทำความเข้าใจได้ง่าย

4. การตรวจผลงาน

การตรวจผลงานเป็นวิธีการประเมินที่ครูผู้สอนใช้เป็นประจำและใช้บ่อยที่สุดอีกวิธีหนึ่ง การตรวจผลงานจะเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่ยังประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประการหนึ่ง ส่วนอีกประการหนึ่งเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจผลงานมาใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน และครูผู้สอนสามารถดำเนินการได้ตลอดเวลา เช่น การตรวจแบบฝึกหัด ผลการปฏิบัติตามโครงการ หรือโครงการต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ครูผู้สอนสามารถประเมินพฤติกรรมระดับสูงของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการตรวจผลงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 8) กล่าวว่า โดยปกติผู้สอนมักประเมินผู้เรียนทุกคนจากงานที่ครูกำหนดขึ้นเองและเป็นงานขึ้นเดียวกัน การประเมินแนวใหม่มีข้อเสนอแนะให้ผู้สอนได้ยืดหยุ่นการประเมินจากการตรวจสอบผลงานมากขึ้นดังนี้

1. ครูผู้สอนอาจกำหนดงานร่วมกับผู้เรียนและไม่ควรเป็นขึ้นเดียวแต่ก็ไม่จำเป็นต้องนางานทุกชิ้นมาประเมิน อาจเลือกเฉพาะชิ้นงานที่ผู้เรียนทำได้ดี และการบอกความหมายความสามารถของผู้เรียนตามลักษณะที่ครูต้องการประเมินได้ วิธีนี้เป็นการเน้นจุดแข็งของผู้เรียนนับเป็นการเสริมแรงสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามผลิตงานที่ดี ๆ ออกมามากขึ้นอีกวิธีหนึ่ง

2. จากแนวคิดตามข้อ 1 ชิ้นงานที่นำมาประเมินแต่ละคนจึงไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น ผู้เรียนคนที่ 1 งานที่ (ทำได้ดี) ควรหยิบมาประเมินอาจเป็นชิ้นงานที่ 2,3,5 ส่วนผู้เรียนคนที่ 2 งานที่ควรหยิบมาประเมินอาจเป็นงานชิ้นที่ 1,2,4 เป็นต้น

3. อาจประเมินชิ้นงานที่ผู้เรียนทำนอกเหนือจากครูกำหนดได้แต่ต้องมั่นใจว่าเป็นสิ่งที่ผู้เรียนทำเองจริง ๆ เช่น สิ่งประดิษฐ์ที่ผู้เรียนทำเองที่บ้าน และนำมาใช้ที่โรงเรียนหรือเลือกสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เรียน

ทำขึ้นเองตามความสนใจเป็นต้น การใช้ข้อมูล หลักฐานผลงานอย่างกว้างขวางจะทำให้ครูผู้สอนรู้จักผู้เรียนมากขึ้น และประเมินความสามารถของผู้เรียนตามสภาพที่แท้จริงของเขาได้แม่นยำยิ่งขึ้น

4. ผลของการประเมินไม่ควรที่จะบอกคะแนนหรือคุณภาพที่เป็นเฉพาะตัวเลขอย่างเดี่ยวแต่ควรที่จะบอกความหมายของผลของคะแนนด้วย

จะเห็นได้ว่า แบบตรวจสอบผลงาน หรือการตรวจสอบการทำงาน เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่เหมาะสมกับการประเมินผลตามสภาพจริง เนื่องจากสามารถตรวจสอบการทำงาน ชิ้นงานของนักเรียนที่สามารถบอกเป็นคะแนนหรือระดับคุณภาพได้

5. การใช้บันทึกจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การประเมินความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน นอกจากครูผู้สอนจะใช้วิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ ที่หลากหลายแล้ว ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ คนจะเป็นการหาความเชื่อมั่นของการประเมินจากสภาพความเป็นจริงอีกทางหนึ่ง ข้อมูลที่ได้จากบุคคลที่เกี่ยวข้องมีจุดเด่นตรงที่ จะได้ข้อมูลของผู้เรียนจากสถานการณ์ต่าง ๆ และจากเวลาที่แตกต่างกัน ซึ่งข้อมูลส่วนนี้จัดว่ามีความสำคัญในการที่จะนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปผล บุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่ใช้ประกอบการประเมินประกอบด้วย

1. ครูในโรงเรียน ครูในโรงเรียนเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนตลอดเวลาขณะอยู่โรงเรียนแฟ้มสะสมผลงานการเรียนตลอดเวลา ครูบางท่านสามารถที่จะรู้ถึงประวัติความเป็นมาของผู้เรียนเป็นอย่างดี ดังนั้นการประเมินที่ได้จากเพื่อนครูจึงเป็นข้อมูลที่น่าสนใจในการแสวงหาข้อมูลจากเพื่อนครูอาจจะทำได้หลาย ๆ วิธีตามความสะดวกและความเหมาะสม เช่น การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการประชุมรายกรณี (Case Conference) เกี่ยวกับงานและผลงานของผู้เรียนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

2. เพื่อนนักเรียน เพื่อนนักเรียนของผู้เรียนเป็นบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียน โดยเฉพาะในเด็กวัยเรียน เพื่อนจะมีความสนิทสนมเป็นพิเศษ ข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อนผู้เรียนอาจจะสามารถรับรู้ได้เป็นอย่างดี เพื่อมีจุดเด่นจุดด้อยในส่วนตัว และควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขในส่วนตัว ครูผู้สอนสามารถหาข้อมูลโดยใช้ชั่วโมงสอนปกติสนทนา วิพากษ์วิจารณ์ผลงาน ทั้งนี้ครูจะต้องให้คำแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อให้การวิพากษ์วิจารณ์เป็นการสร้างสรรค์

3. ผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่มีบทบาทต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด ดังนั้นข้อมูลรายละเอียดอื่นๆ จากผู้ปกครองจึงนับว่ามีความจำเป็นและความสำคัญต่อการนำมาประกอบการประเมินเป็นอย่างดี ในการรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครอง ผู้สอนอาจจะใช้วิธีการติดต่อจดหมาย วารสารสัมพันธ์ การประชุมผู้ปกครอง แบบสอบถามและการเยี่ยมบ้าน ควรให้ผู้ปกครองได้อ่านงานเขียนและแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนทุกชิ้น ก่อนตอบคำถามทุกครั้งให้ออกาสผู้ปกครองสนทนากับผู้เรียนก่อน เพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริง ในการวิเคราะห์และประกอบการให้ข้อมูล

6. การเยี่ยมบ้าน (Home Visit)

การเยี่ยมบ้าน คือ การที่บุคคลหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติทางบ้านและครอบครัวของผู้รับการศึกษา โดยการไปดูสถานที่แท้จริงของผู้รับการศึกษาที่บ้านว่ามีสภาพแวดล้อมทางด้านและครอบครัวเป็นอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งกับข้อมูลที่รวบรวมได้จากวิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ หรือไม่ การเยี่ยมบ้านนิยมใช้ในสถาบันเพื่อการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

วัตถุประสงค์ในการเยี่ยมบ้าน

1. เพื่อต้องการทราบข้อเท็จจริงและสภาพที่แท้จริงของผู้เรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน เช่น สภาพแวดล้อมของบ้าน สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกครอบครัว
2. เพื่อเพิ่มเติมข้อเท็จจริงบางประการที่เกี่ยวกับผู้เรียนโดยไม่สามารถรวบรวมได้ด้วยวิธีการอื่น
3. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ระหว่างครูกับผู้ปกครอง

เทคนิคการเยี่ยมบ้าน

1. การสังเกต เช่น สังเกตสภาพทั่วไปของบ้าน สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว สภาพแวดล้อมรอบ ๆ บ้าน

2. การสัมภาษณ์ เช่น สัมภาษณ์บิดามารดา ญาติพี่น้อง

ขั้นตอนในการเยี่ยมบ้าน

ในการเยี่ยมบ้านจะประสบผลสำเร็จจะต้องมีขั้นตอนปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการก่อนเยี่ยมบ้าน ก่อนเยี่ยมบ้านผู้ไปเยี่ยมควรกำหนดจุดมุ่งหมายให้แน่นอนว่าต้องการทราบอะไร อาจทำเป็นจดหมายจากโรงเรียนเพื่อเป็นการขออนุญาตผู้ปกครอง ผู้ปกครองจะได้เตรียมตัว และที่สำคัญจะทำให้ได้พบผู้ปกครองด้วย
2. ขั้นตอนขณะเยี่ยมบ้าน เมื่อไปถึงบ้านควรแสดงความสัมมาคารวะเจ้าของบ้านและแสดงความเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นอกจากนี้ควรพยายามสังเกต จดจำสิ่งที่พบเห็นให้ได้มากที่สุด แต่ควรให้เป็นธรรมชาติในระหว่างการสนทนาควรหาโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ตลอดจนเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ ในส่วนที่ต้องการกล่าวถึงเป็นข้อมูลเกี่ยวข้องกับผู้เรียนควรกล่าวถึงในด้านที่ดีและเป็นจริง ต้องให้เป็นธรรมชาติและไม่ควรใช้เวลานานจนเกินไป
3. ขั้นตอนหลังการเยี่ยมบ้าน หลังการเยี่ยมบ้านควรมีการจดบันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์ทันที

7. ศึกษากรณี (Case Study)

การศึกษากรณี เป็นการศึกษารายละเอียดที่ต่อเนื่องกันในช่วงระยะเวลาหนึ่งจนได้ข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดที่พอจะวิเคราะห์หรือตีความได้ถูกต้องและเป็นจริงของบุคคลหรือสิ่งที่ต้องการศึกษา

จุดมุ่งหมายของการศึกษากรณี

1. เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การวินิจฉัยและการรักษา
2. เพื่อใช้ในการวิจัย

3. เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ
4. เพื่อสืบค้นหาผู้เรียนที่มีลักษณะพิเศษ
5. เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กของตนยิ่งขึ้น
6. เพื่อทำความเข้าใจผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง
7. เพื่อติดตามผลการใช้เทคนิค
8. เพื่อใช้ประกอบการแนะแนวให้คำปรึกษา
9. เพื่อใช้ประโยชน์ในกรณีอื่น ๆ

ประโยชน์ของการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณีทำให้เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรงคือ ประโยชน์แก่ผู้ศึกษาเอง คือจะทำให้เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ศึกษาเป็นคนใจกว้าง หนักแน่น รู้จักเหตุผลในการเชื่อถือข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการรวบรวมอย่างละเอียด รอบคอบ ส่วนประโยชน์ทางอ้อมจะทำให้ช่วยเหลือผู้รับการศึกษาได้ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์ ช่วยให้ผู้รับการศึกษาเข้าใจตนเองยิ่งขึ้น

หลักของการศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณีเป็นการหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลายจนเป็นที่เชื่อมั่นได้ว่า การศึกษารายกรณีเป็นวิธีการศึกษาที่เจาะลึกเฉพาะที่สามารถเชื่อถือได้ ในทางทฤษฎีผู้ที่ทำการศึกษารายกรณีต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการวินิจฉัยข้อมูลที่รวบรวมได้จึงจะทำให้การศึกษาเป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับได้ แต่ในทางปฏิบัติแล้วบุคคลดังกล่าวยังมีน้อยมาก จึงจำเป็นต้องใช้บุคคลเท่าที่มีอยู่ เช่น ครู อาจารย์ในสถานศึกษาเป็นผู้ศึกษา แต่จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษา

การศึกษารายกรณีเป็นการศึกษา ที่ใช้เทคนิควิธีและเครื่องมือที่หลากหลาย ศึกษาทุกแง่มุมเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง มีการวิเคราะห์ ดีความ และสรุปอย่างละเอียดจึงเชื่อมั่นได้ว่า การศึกษารายกรณีเป็นการหาข้อมูลประกอบการประเมินผลจากสภาพจริงที่ดีที่สุดอีกวิธีหนึ่ง

8. การใช้แบบทดสอบเน้นการปฏิบัติจริง

ส. วาสนา ประมวลพฤกษ์ (2539 : 47) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติงานจริงว่า การปฏิบัติงานจริงนั้นถือเอาการที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน เช่น แก้ปัญหาโดยใช้ประสบการณ์ในสภาพการณ์คล้ายคลึงกับเหตุการณ์จริง จนเหมือนกับการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยอาจจะเป็นข้อสอบข้อเขียนหรือการเสนอแผนงาน ตลอดจนการแก้ปัญหานั้นได้สำเร็จและยังกล่าวถึงธรรมชาติของการเรียนรู้ทางการปฏิบัติ (ส. วาสนา ประมวลพฤกษ์. Online) ว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลและไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง แต่ถ้าเราพูดว่าคนคนนั้นเรียนรู้แล้ว ย่อมหมายความว่า เราเห็นพฤติกรรมของผู้นั้นเปลี่ยนไปและเป็นการสรุปจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขา การเรียนรู้จะเกิดเมื่อ 1) มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 2) มีการเปลี่ยนแปลงนี้ค่อนข้างถาวร เช่นการขี่จักรยาน เมื่อหัดเป็นแล้ว

ย่อมสามารถชี้ได้เสมอ การปฏิบัติได้ ดี - ไม่ดี คล่องแคล่วหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษา 3) การเปลี่ยนแปลงจะต้องเป็นผลมาจากการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองไม่ใช่เกิดจากภาวะหรือเกิดขึ้นจากภาวะบีบคั้นทางจิตใจ ในบางขณะอันเป็นผลให้การปฏิบัตินั้นแตกต่างกันไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 13) ได้เสนอแนะการใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติที่เป็นการปฏิบัติจริงว่าควรมีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เป็นปัญหาที่มีความหมายต่อผู้เรียน และมีความสำคัญเพียงพอที่จะแสดงถึงความรู้ของผู้เรียนในระดับชั้นนั้น ๆ
2. เป็นปัญหาที่เลียนแบบสภาพจริงในชีวิตของผู้เรียน
3. แบบทดสอบต้องครอบคลุมทั้งความสามารถและเนื้อหาตามหลักสูตร
4. ผู้เรียนต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ความคิดหลาย ๆ ด้าน มาผสมผสานและแสดงถึงความรู้ของผู้เรียนในระดับชั้นนั้น ๆ
5. ควรมีคำตอบถูกได้หลายคำตอบและวิธีการหาคำตอบได้หลายวิธี
6. มีเกณฑ์การให้คะแนนตามความสมบูรณ์ของคำตอบอย่างชัดเจน

การประเมินโดยใช้แบบทดสอบเน้นการปฏิบัติจริง นอกจากจะได้ความตรงของความจริงแล้ว สิ่งก็ตามมาอีกประการหนึ่งจะทำให้ผู้เรียนกระหายในงาน ยิ่งถ้านั้นมีความหมายและความสอดคล้องกับการนำไปใช้ในชีวิตจริงของพวกเขา การประเมินในลักษณะนี้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน และการประเมินผลจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้และพอใจที่จะสร้างหรือผลิตผลงานที่มีความหมายนั้นออกมาอย่างสม่ำเสมอซึ่งเป็นการพัฒนาด้านจิตพิสัย จึงเห็นว่าแนวทางนี้สามารถพัฒนาพฤติกรรมทั้งสามด้านไปพร้อม ๆ กัน

9. ระเบียนสะสม (Cumulative Record)

ระเบียนสะสม เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญมากเกี่ยวกับความสามารถทางการเรียนของผู้เรียน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาขึ้นมา ระเบียนสะสมนอกจากจะรายงานผลการเรียนและพฤติกรรม การเรียนแต่ละวิชาครูประจำชั้นยังบรรยายสรุปพฤติกรรมที่เด่น ๆ ทางบวกและทางลบไว้ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนทุก ๆ ด้าน ระเบียนสะสมเป็นเอกสารที่รวบรวมรายละเอียดของบุคคลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติสุขภาพ และประวัติการปรับตัวในสังคม ซึ่งรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ได้จากวิธีการต่าง ๆ คือ

1. เจ้าของประวัติเป็นผู้บันทึก
2. ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนวเป็นผู้บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ ผลการทดสอบ ผลการตีความจากแบบสอบต่าง ๆ ดังนั้น ระเบียนสะสมจะทำให้มองเห็นภาพของการพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนได้อย่างชัดเจนและจัดเป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลจากสภาพจริง

ประโยชน์ของระเบียบสะสม

ประโยชน์ของระเบียบสะสม มีมากมายหลายประการแต่จะขอกล่าวถึงส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามสภาพจริงที่แท้จริงดังต่อไปนี้

1. ใช้ในการศึกษาพัฒนาการของผู้เรียน หลักฐานที่บันทึกในระเบียบสะสมได้ใช้เวลาในการรวบรวมเป็นปี จะช่วยให้เห็นแนวโน้มในการพัฒนาและการเจริญเติบโตของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ระเบียบสะสมจะช่วยให้เห็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ ความพร้อมทางด้านร่างกาย ความมั่นใจและคุณค่าต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนทำให้เขาเข้าใจตัวเองมากขึ้น

2. ใช้ในการศึกษาความสามารถพิเศษของผู้เรียน ระเบียบสะสมช่วยให้ผู้สอนรู้จักผู้เรียนแต่ละคนและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

ในการบันทึกข้อมูลจะต้องรวบรวมและสะสมไว้ในรูปของการบันทึกที่แสดงถึงพัฒนาการและความเจริญเติบโตของผู้เรียนทุก ๆ ด้านเป็นระยะ ๆ ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงแนวโน้มของพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนในอนาคต ระเบียบสะสมจึงเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ใช้ในการประเมินจากสภาพจริง

10. การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

ความหมายของแฟ้มสะสมผลงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 16) ได้กล่าวว่า Portfolio Assessment เป็นการสะสมงานอย่างมีจุดประสงค์ แสดงให้เห็นถึงความพยายาม ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลาย ๆ เรื่อง การสะสมงานนั้นผู้เรียนมีส่วนในการเลือกเนื้อหา เกณฑ์การเลือก เกณฑ์การตัดสิน หรือคุณสมบัติหลักฐานการสะท้อน โดยผู้เรียนต้องเป็นผู้ร่วมประเมินไม่ใช่ถูกประเมินฝ่ายเดียว ต้องมีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนไปสู่ความเป็นผู้มีความคิดอิสระและเป็นผู้เรียนที่นำตนเองได้

ส.วาสนา ประวาลพฤษ์ (2539 : 42) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน เป็นการเก็บสะสมข้อสนเทศทั้งหมดของนักเรียนไว้ทำให้มองเห็นภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างชัดเจน นับเป็นแฟ้มอเนกประสงค์ที่ใช้ได้ทั้งประเมินผลการเรียนของผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นการวินิจฉัยข้อบกพร่อง การประเมินความก้าวหน้า การหาจุดเด่นของผู้เรียนเพื่อคัดเลือกผู้เรียนในโอกาสต่าง ๆ และยังใช้ประเมินผลการสอนของครู การตรวจสอบกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการใช้การประเมินให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน

เบิร์ด (พรรณวลัย ศิริวงศ์วัฒนา. 2542 :16 ; อ้างอิงจาก Bird. 1990) ได้ให้ความหมายของแฟ้มสะสมผลงานว่า หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นระบบเพื่อเป็นเครื่องแสดงถึงความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานรวมทั้งคุณลักษณะบางประการของผู้เป็นเจ้าของแฟ้มสะสมงานนั้น

จากความหมายที่กล่าวมา แฟ้มสะสมผลงานเป็นการวัดและการประเมินผลวิธีการหนึ่งในการเรียนการสอนตามสภาพจริง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและสร้างเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ผู้เรียนอย่างมีจุดประสงค์ เป็นการประเมินที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม และเป็นแหล่งกระตุ้นหรือเสริมกำลังใจของผู้เรียนสร้างความภาคภูมิใจ ความเป็นเจ้าของและความเชื่อมั่นของผู้เรียน

ชนิดของแฟ้มสะสมผลงาน

ส.วาสนา ประวาลพฤษ์ (2539 : 43) กล่าวถึงชนิดและลักษณะของแฟ้มสะสมผลงานว่า แฟ้มสะสมผลงานสามารถแยกประเภทตามลักษณะของการนำไปใช้หรือจุดมุ่งหมายของผู้เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนรายวิชาหรือแฟ้มรวม

แฟ้มนิทรรศการหรือแฟ้มแสดงผลงาน

แฟ้มสำหรับการประเมินครูและนักเรียน

แฟ้มแหล่งข้อมูลของครู

ลักษณะสำคัญของการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จังหวัดกระบี่ (ม.ป.ป. : 3) ได้ให้ข้อคิดในลักษณะสำคัญของแฟ้มสะสมผลงานดีเต็นว่า

1. การเรียนการสอนและการประเมินผลนี้ มุ่งวัดว่าผู้เรียนทำอะไรได้บ้าง มากกว่าวัดว่านักเรียนจำหรือระลึกถึงเรื่องที่ต้องการวัด เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ในรูปของการผลิต หรือสร้างผลงานหรือสร้างความรู้มากกว่าการเลือกหาคำตอบที่ถูกต้องจากการทดสอบ
2. เน้นความตรง (Validity) ในการประเมินผลสัมฤทธิ์มากกว่าความเที่ยง (Reliability)
3. เน้นการพิจารณาการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพมากกว่าการใช้ข้อมูลเชิงปริมาณในการตัดสินใจประเมินผล
4. เน้นการประมวลเหตุการณ์ในชั้นเรียนมาตัดสินโดยเน้นกิจกรรมที่มีความหมายส่งเสริมให้รู้จักตนเอง เชื้อมั่นและภูมิใจตัวเองมากกว่าการแข่งขัน เป็นการประสมประสานกระบวนการเรียนการสอนกับการประเมินผลเข้าด้วยกัน

จากลักษณะและประเภทของแฟ้มสะสมผลงาน ทำให้มองเห็นว่า แฟ้มสะสมผลงานมีหลายประเภทซึ่งขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้ที่เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งในการนำแฟ้มสะสมผลงานมาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินคุณลักษณะของนักเรียนดังนั้นต้องเป็นแฟ้มสะสมผลงานเพื่อประเมินครูและนักเรียน และจะต้องมีเน้นความตรง ซึ่งต้องตรงตามโครงสร้าง คือสิ่งที่เราต้องการจะวัด เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มามีความถูกต้องเป็นไปตามสภาพความเป็นจริง และการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือการวัดประเมินผลตามสภาพจริง ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสอบถาม การตรวจสอบผลงาน การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติจริง การใช้แบบทดสอบและแฟ้มสะสมผลงาน โดยพัฒนาและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียน

1.4 การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1. เกณฑ์การให้คะแนนผลงาน (Scoring Rubric)

รุ่งศิริพันธ์ จันทร์หอม(2545 : 23 -24)ได้กล่าวถึงรูบริก คือ เครื่องมือที่ใช้ในการ

ประเมินผลงานภาคปฏิบัติของผู้เรียน

เกณฑ์การให้คะแนนผลงานเป็นเครื่องมือที่ใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลงานของนักเรียน เรียกว่า “รูบริก” (Rubric มาจากภาษาลาตินว่า Rubricaterra) เป็นคำที่ใช้ในสมัยโบราณเกี่ยวกับ ศาสนาหมายถึงการทำเครื่องหมายสีแดงไว้บนสิ่งสำคัญ ดังนั้นรูบริกก็คือ แนวทางการให้คะแนน ซึ่ง ต้องกำหนดมาตราวัด (Scale) และรายการของคุณลักษณะที่บรรยายถึงความสามารถในการ แสดงออก หรือคุณลักษณะแต่ละจุดในมาตราวัดไว้อย่างชัดเจน ประโยชน์ของรูบริกมีดังนี้

1. ทำให้ครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนเข้าใจถึงความหมายของคะแนนที่สะท้อนถึงระดับ

ความสามารถของผู้เรียน

2. ผู้เรียนรู้ตั้งแต่แรกถึงแนวทางและเกณฑ์ที่จะถูกประเมิน
3. ผู้เรียนสามารถพัฒนางานที่ได้รับมอบหมายโดยใช้ฐานของเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้
4. ผู้เรียนสามารถประเมินงานของตนเองโดยใช้มาตรฐานหรือเกณฑ์เป็นหลัก
5. สะท้อน (ประเมิน) หลักสูตรและวิธีการสอนของครู ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงการสอนให้

เหมาะสมยิ่งขึ้นไปจุดประสงค์ของการสร้างรูบริก

สมศักดิ์ ภูวิภาดารรรณ (2544 : 140) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการสร้างรูบริกดังนี้

1. เพื่อประเมินกระบวนการ (Process) เช่น ประเมินการเรียนรู้เป็นทีม กลยุทธ์การสัมภาษณ์
2. เพื่อประเมินผลผลิต (Product) เช่น ประเมินแฟ้มสะสมผลงาน รายงานการวิจัย

นิทรรศการ ผลงานศิลปะ เป็นต้น

3. เพื่อประเมินการปฏิบัติ (Performance) เช่น ประเมินการนำเสนอปากเปล่า การอภิปราย การ

สาธิต

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของรูบริก (Scoring Rubrics) ก็คือการตอบคำถามว่า นักเรียนทำอะไรได้สำเร็จ หรือว่ามีระดับความสำเร็จในขั้นต่าง ๆ เท่าใด หรือผลงานเป็นอย่างไร มี คุณภาพอยู่ในระดับใดนั่นเอง มีวิธีการกำหนด 2 แบบ คือ

1. เกณฑ์การให้คะแนนเป็นภาพรวมหรือเกณฑ์รวม (Holistic Scoring Rubric) คือ เกณฑ์ การให้คะแนนชิ้นงานหนึ่งโดยดูภาพรวมของชิ้นงานว่ามีคุณลักษณะเป็นอย่างไร แล้วเขียนอธิบาย คุณภาพของงานหรือความสำเร็จของงานเป็นขั้น ๆ โดยอาจแบ่งระดับคุณภาพตั้งแต่ 0-4 หรือ 0-6 โดยมีวิธีการในการกำหนดคะแนนตามคุณภาพของงานดังนี้

- 1.1 แบ่งงานตามคุณภาพเป็น 3 กอง คือ

กองที่ 1 ได้แก่งานที่มีคุณภาพเป็นพิเศษ เขียนอธิบายลักษณะของงานที่มีคุณภาพเป็น พิเศษ

กองที่ 2 ได้แก่งานที่ยอมรับได้และเขียนอธิบายลักษณะของงานที่ยอมรับได้

กองที่ 3 ได้แก่งานที่ยอมรับได้น้อยหรือยอมรับไม่ได้และเขียนอธิบายลักษณะของงานที่ ยอมรับได้น้อย จากนั้นก็นำงานแต่ละกองมาให้คะแนนเช่น กองที่ 1 จะให้คะแนน สูงสุดลดหลั่นลง มาจนถึงกองที่ 3 ส่วนงานที่แสดงว่าไม่ได้ใช้ความพยายามเลย ให้คะแนนเป็น 0

1.2 กำหนดระดับความผิดพลาด โดยพิจารณาจากความบกพร่องของคำตอบว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วหักจากระดับคะแนนสูงสุดมาทีละระดับ เช่น การกำหนดระดับคุณภาพของงานแก้ปัญหาคณิตศาสตร์อาจกำหนดดังนี้

- คะแนน4 หมายถึง คำตอบถูกแสดงเหตุผลถูกต้อง แนวคิดชัดเจน
- คะแนน3 หมายถึง คำตอบถูก เหตุผลถูกต้อง มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย
- คะแนน2 หมายถึง เหตุผลหรือการคำนวณผิด แต่มีแนวทางที่จะนำไปสู่คำตอบ
- คะแนน1 หมายถึง แสดงวิธีคิดเล็กน้อยแต่ไม่ได้คำตอบ
- คะแนน0 หมายถึง ไม่ตอบหรือตอบไม่ถูก

1.3 อธิบายคุณภาพตามระดับจากสูงสุดถึงต่ำสุด เช่น เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการทำความเข้าใจเนื้อหาสาระ อาจกำหนดดังนี้

คะแนน4 หมายถึง การสาธิตหรือแสดงออกให้เห็นถึงการเข้าใจที่สมบูรณ์ครบถ้วนถูกต้องแม่นยำในหลักการความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงของงานหรือสถานการณ์ที่กำหนด รวมทั้งเสนอแนวคิดใหม่ que แสดงถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงกฎเกณฑ์หรือลักษณะของข้อมูล

คะแนน3 หมายถึง การแสดงออกให้เห็นถึงการเข้าใจที่สมบูรณ์ ครบถ้วนถูกต้องในหลักการความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงของงานหรือสถานการณ์ที่กำหนด

คะแนน 2 หมายถึง การแสดงออกให้เห็นถึงการเข้าใจไม่สมบูรณ์ ครบถ้วนถูกต้องในหลักการ ความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงของงานหรือสถานการณ์ที่กำหนดในบางส่วน

คะแนน 1 หมายถึง การแสดงออกให้เห็นถึงการเข้าใจในหลักการความคิดรวบยอด ข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ที่กำหนดน้อยมาก และเข้าใจไม่ถูกต้องในบางส่วน

คะแนน0 หมายถึง ไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ สิ่งที่ต้องกำหนดต่อไปคือ การพิจารณาว่าระดับคุณภาพใดจะเป็นที่ยอมรับได้จะเห็นว่าจากตัวอย่างที่ผ่านมา ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไปมีคำอธิบายถึงการแสดงออกที่ยอมรับได้ เพราะนักเรียนแสดงออกถึงความเข้าใจที่สมบูรณ์ ครบถ้วน ถูกต้องในหลักการความคิดรวบยอดข้อเท็จจริงของงานหรือสถานการณ์ที่กำหนด

2. เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบหรือเกณฑ์ย่อย (Analytic Scoring Rubrics) เพื่อให้การมองคุณภาพของงานหรือความสามารถของนักเรียนได้อย่างชัดเจน จึงได้มีการแยกองค์ประกอบของการให้คะแนนเป็นหลายองค์ประกอบหรือหลายรายการ และอธิบายคุณภาพของงานในแต่ละองค์ประกอบเป็นระดับ ซึ่งอาจกล่าวสรุปได้ว่าเกณฑ์การให้คะแนนแบบนี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ

2.1 แนวทางต่าง ๆ ที่จะใช้พิจารณาชิ้นงาน (Criteria) หรือ อาจเรียกองค์ประกอบ หรือ รายการที่จะประเมิน เช่น ในผลงานการเขียนชิ้นหนึ่ง เราอาจมีแนวทางการประเมินโดยดูสิ่งต่อไปนี้ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย (Purpose) การจัดองค์ประกอบ (Organization) รายละเอียด (Details)

ท่วงทำนองการเขียน (Voice, Style) หลักไวยากรณ์ ตัวสะกด (Mechanics) เป็นต้น

2.2 คำอธิบายถึงระดับคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งเรียงลำดับตั้งแต่สูงสุดถึงต่ำสุด ซึ่งกำหนดระดับคุณภาพเป็นกึ่งระดับขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

จากลักษณะของการให้คะแนนแบบรูบริกจะเห็นได้ว่าครูต้องให้นักเรียนทราบรูบริกเมื่อนักเรียนทำงานใดงานหนึ่ง ถ้างานนั้นได้รับการออกแบบให้สามารถวัดได้ 4 องค์ประกอบ ครูก็ต้องจัดทำรูบริกของทั้ง 4 องค์ประกอบเมื่อครูกำหนดงานชิ้นมางานหนึ่ง ก็จะต้องสร้างรูบริกเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการบรรลุสมรรถภาพที่อยู่ในงานนั้น ๆ เช่น ความสามารถ การสื่อสาร กระบวนการและผลงาน (กรมวิชาการ. 2539 : 62)

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นการใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติซึ่งจะใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Score) เป็นหลัก สำหรับ เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลทักษะทั้ง 4 ด้านของนักเรียน และมีเครื่องมือการวัดและประเมินผลอื่นประกอบด้วย

2. การประเมินด้วยแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment)

ส. วาสนา ประवालพฤษ. (2539 : 33-36) ได้กล่าวถึงแฟ้มสะสมงาน คือ เอกสารรวบรวมข้อมูลจากการสัมมนาการณในชั้นเรียนที่จะนำมาประเมินว่า การเรียนการสอนในวิชานั้น ๆ เป็นอย่างไร เนื่องจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย ดังนั้น การสุ่มตัวอย่างจะต้องเป็นแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมงานควรมีลักษณะดังนี้

1. มุ่งวัดว่าผู้เรียนทำอะไรได้มากกว่าการระลึกได้ เป็นการวัดศักยภาพของผู้เรียนในแง่ของการผลิต (Producer) มากกว่าการเลือกคำตอบที่ถูกต้อง
2. มุ่งวัดแนวลึกมากกว่าแนวกว้าง วัดความสามารถในการดำเนินงานหรือวิธีการมากกว่าการวัดด้วยข้อสอบหลาย ๆ ข้อ
3. มุ่งเน้นความเที่ยงตรงในการประเมินศักยภาพ
4. เน้นการตัดสินในลักษณะของคุณภาพมากกว่าปริมาณ ใช้การสังเกตมากกว่าการสอบ
5. ประมวลเหตุการณ์ในชั้นเรียนมาตัดสิน โดยเน้นกิจกรรมที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน และมีความจำเป็นที่ต้องรู้ ปฏิบัติได้ ส่งเสริมให้รู้จักตัวเอง เชื่อมั่นและภูมิใจในตนเองมากกว่าการแข่งขัน อย่างน้อยจะต้องค้นพบตัวเองว่ามีอะไร

การประเมินแฟ้มสะสมผลงานมี 2 ลักษณะ คือ การประเมินตนเองของผู้เรียนและประเมินของครู การประเมินตนเองของผู้เรียน มีเป้าหมายเพื่อประเมินผลการเรียนและเพื่อความรู้สึกเป็นเจ้าของ เป็นผู้ประสบความสำเร็จ เพื่อความภูมิใจของตนเอง ในแง่ของการประเมินผลการเรียนนั้นสามารถทำได้ โดยให้ผู้เรียนเลือกผลงานที่เห็นว่าดีที่สุดในแต่ละลักษณะงานเพื่อพิจารณาพัฒนาการของตนพร้อมกับหาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุง (Formative) ส่วนเป้าหมายเพื่อความรู้สึกเป็นเจ้าของเพื่อความรู้สึกนั้น สามารถทำได้โดยนำเสนอผลงานที่ดีที่สุดของตน แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ผลงานของตนเองให้เพื่อวิจารณ์โดยการนำเสนอหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนวิจารณ์ หรือจัดนิทรรศการต่อชุมชน หรือผู้ปกครอง

แนวทางในการประเมินตนเองควรกำหนดเป็นคำถามในแต่ละประเด็น เช่น ทำไมจึงเลือกผลงานนี้ มีจุดเด่นจุดด้อยอะไรบ้าง ครั้งต่อไปจะทำอะไร จะปฏิบัติอย่างไร และนักเรียนให้คะแนน

เท่าไร เป็นต้น

การประเมินของครูนั้น ครูจะต้องดำเนินการโดยย่อดังนี้

1. กำหนดประเภทของงานที่จัดเก็บว่ามีอะไรบ้าง
2. แต่ละประเภทของงาน กำหนดขอบเขตของการประเมิน (วิธีการและผลงาน)
3. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (ในรูปของ Rubric) ของแบบสังเกตการปฏิบัติงานและ

เกณฑ์การประเมินผลงาน

4. ตัวอย่างงานในแต่ละระดับคะแนน
5. คู่มือการให้คะแนน

จากการประเมินโดยแฟ้มสะสมผลงานที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การประเมินโดยแฟ้มสะสมผลงานเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้ทราบถึงความสามารถ ความก้าวหน้า ความพยายาม ความรับผิดชอบ ความภูมิใจของนักเรียนที่นักเรียนได้รวบรวมสะสมงานที่ตนเองได้ปฏิบัติมาและนำมาประเมินความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนได้

1.5. การหาคุณภาพเครื่องมือการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ไพศาล หวังพานิช (2546 : 17-18) ได้กล่าวไว้ว่า ก่อนดำเนินการวัดและประเมินผล ควรมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่จะใช้เพื่อให้แน่ใจว่า จะสามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสม หากเครื่องมือวัดมีคุณภาพย่อมให้ข้อมูลหรือคะแนนที่เชื่อถือได้ เมื่อนำข้อมูลหรือคะแนนเหล่านั้นไปใช้ประเมินผลแล้วผลการประเมินก็ย่อมมีความถูกต้องและมั่นใจได้ในทางตรงกันข้าม ถ้าเครื่องมือวัดมีคุณภาพย่อมได้ผลที่ไม่น่าเชื่อถือ เมื่อนำไปใช้สรุปและประเมินผลการประเมินก็ย่อมไม่น่าเชื่อถือเช่นกัน (Garbage in. Garbage out) ในทางปฏิบัติจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้ดำเนินการวัดและประเมินผล ซึ่งมี 2 วิธีคือ

1. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการพิจารณาความเหมาะสม เป็นวิธีพื้นฐานสำหรับการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดทุกชนิด โดยใช้ดุลยพินิจพิจารณาลักษณะเครื่องมือเป็นรายข้อหรือทั้งฉบับ ด้านความเหมาะสมถูกต้องตามหลักการ ซึ่งผู้สอนเป็นผู้พิจารณาเอง หรือให้ผู้อื่นสาขาเดียวกันเป็นผู้พิจารณา โดยประเด็นหลักที่พิจารณาคือ

1.1 พิจารณาข้อคำถามรายข้อ (Item) เน้นการตรวจสอบด้านของภาษา

- 1.1.1 ตรงตามพฤติกรรมและเนื้อหาที่จะวัด
- 1.1.2 ความถูกต้องตามหลักวิชา
- 1.1.3 ความซ้ำซ้อน และการชี้แนะหรือชี้คำตอบ
- 1.1.4 ความสำคัญหรือคุณค่าของข้อคำถาม

1.2 พิจารณารวมทั้งหมดหรือทั้งฉบับ เน้นรายละเอียดเกี่ยวกับ

- 1.2.1. การจัดหมวดหมู่ของข้อคำถาม
- 1.2.2 ความครอบคลุมครบถ้วนตามหลักสูตร
- 1.2.3 ความชัดเจนของคำอธิบายชี้แจงในการคิดหรือการตอบ

1.2.4 ความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้วัดและประเมิน

1.2.5 ความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

2. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการทดลองใช้ (Try - out) เป็นการนำเครื่องมือไปดำเนินการวัดและประเมินผลกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำผลมาวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ หรืออาจนำไปดำเนินการใช้จริงหลังจากนั้นจึงวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือโดยวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์คุณภาพรายข้อ โดยคำนวณค่าคุณภาพ

2.1.1 ค่าความยาก (กรณีที่มีเครื่องมือเป็นข้อสอบ) ค่าอำนาจจำแนก

2.1.2 ค่าความเที่ยงตรง

2.2 วิเคราะห์คุณภาพทั้งฉบับ

2.2.1 ค่าความยาก (ของข้อสอบ)

2.2.2 ค่าความเชื่อมั่น

2.2.3 ค่าความเที่ยงตรง

นอกจากนี้ ไพศาล หวังพานิช (2546 : 9) ได้กล่าวถึงคุณภาพของเครื่องมือในการประเมินผลไว้ว่า การวัดและการประเมินสิ่งใดก็ตาม ผลที่ได้จะเป็นที่ยอมรับได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้เป็นสำคัญ คุณภาพของเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่สำคัญประกอบด้วย

1. ความเที่ยงตรง (Validity) เครื่องมือชนิดใดก็ตามต้องสามารถวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้อย่างแท้จริง นั่นคือวัดคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้จริง (Construct Validity) และประสบการณ์การเรียนรู้หรือเนื้อหาตามหลักสูตรได้จริง (Content Validity) เครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริงให้ผลได้ตรงความเป็นจริง ย่อมจัดได้ว่าเครื่องมือนั้นวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำ (Accuracy) (Brown. 1983) คุณสมบัติดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเครื่องมือวัดทุกประเภทเพื่อให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรงสูง ควรดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้สอนมีความเข้าใจลักษณะความสามารถหรือพฤติกรรมการเรียนรู้ ที่ต้องการวัดอย่างแท้จริง

1.2 ผู้สอนกำหนดขอบเขตของเนื้อหาหรือประสบการณ์ได้ชัดเจน

1.3 ผู้สอนเลือกใช้เครื่องมือหรือวิธีการวัดที่เหมาะสม

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) เครื่องมือวัดและประเมินผลสามารถให้ผลที่สะท้อนศักยภาพหรือความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนได้มากที่สุด โดยมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนต่างๆ เกิดขึ้นน้อยที่สุด คุณภาพดังกล่าวทำให้ผลการวัดและประเมินผลมีความน่าเชื่อถือ และมีความคงเส้นคงวา (Consistency) ของผลการวัด (Tuckman. 1975) ลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้เมื่อ

2.1 ดำเนินการวัดอย่างเพียงพอ วัดหลายครั้งด้วยเครื่องมือที่มีจำนวนข้อมากพอ

2.2 ดำเนินการวัดด้วยวิธีการหลากหลาย โดยใช้เครื่องมือวัดที่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่จะวัด

2.3 การตรวจให้คะแนนผลการวัดต้องชัดเจน เป็นระบบ มีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่

แน่นอนและเหมาะสม

2.4 ดำเนินการวัดภายใต้สถานการณ์ปกติ เป็นไปตามสภาพที่เป็นจริง ไม่ดำเนินการวัดในช่วงเวลาที่มีเหตุการณ์หรือเงื่อนไขแปรเปลี่ยนจากสภาพเดิม

1. ความเป็นปรนัย (Objectivity) เครื่องมือมีความชัดเจน สื่อความหมายให้เข้าใจได้ ตรงกัน ไม่วากวนกำกวมจนต้องตีความหมายแตกต่างกันระหว่างผู้เรียนแต่ละคน ความเป็นปรนัยของเครื่องมือขึ้นอยู่กับความรัดกุม ถูกต้องของการใช้ภาษาในการสื่อความหมาย และการกำหนดขอบเขต เงื่อนไข หรือข้อมูลที่เพียงพอในการคิดหาคำตอบ

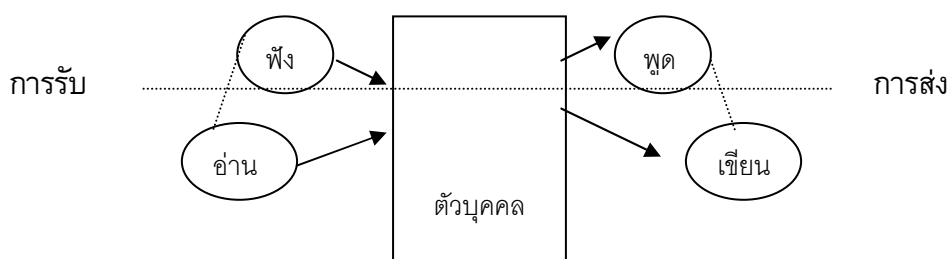
2. การจำแนก(Discrimination) เครื่องมือวัดและประเมินผล ต้องสามารถจำแนกหรือแยกผู้เรียนได้ถูกต้องตามระดับความสามารถ คำถามที่ใช้จะทำให้ได้คำตอบที่แตกต่างกันระหว่างผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถหรือทักษะแตกต่างกัน รวมถึงคะแนนที่ได้ก็จะแตกต่างกันตามระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีระดับการเรียนรู้ต่ำกว่าหรืออ่อนกว่า ลักษณะเครื่องมือที่สามารถจำแนกได้สูง มักเป็นเครื่องมือวัดที่เน้นด้านความคิด การประยุกต์ หรือการวิเคราะห์เชิงเหตุผล

3. ระดับความยาก (Difficulty) เหมาะสม ในกรณีที่เครื่องมือวัดและประเมินผลเป็นข้อสอบ (ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่นิยมใช้) จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณภาพด้านความยากง่ายของข้อสอบ ประกอบด้วย กล่าวคือข้อสอบที่ยากเกินไปหรือง่ายเกินไปจะทำให้ประสิทธิภาพของการวัดและประเมินผลลดลง เพราะข้อสอบที่มีลักษณะดังกล่าว ไม่สามารถจำแนกหรือแบ่งระดับความสามารถของผู้เรียนได้ ในทางปฏิบัติข้อสอบที่พึงประสงค์ควรมีระดับความยากปานกลาง เพื่อให้สามารถจำแนกผู้เรียนได้ตามระดับความรู้ความสามารถ แต่อย่างไรก็ตามลักษณะของข้อสอบที่ยากหรือค่อนข้างยากที่ควรใช้ในการวัดและประเมินผลนั้น ควรเกิดจากข้อสอบนั้นเพราะมุ่งวัดความสามารถในเชิงการคิด การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ มิใช่เกิดจากความซับซ้อน วากวนของคำถาม จนยากที่จะเข้าใจ หรือยากเพราะถามเนื้อหานอกหลักสูตรรายวิชานั้น ๆ ประเด็นที่ควรพิจารณาอีกประการหนึ่ง คือความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่กำหนดให้ใช้สอบกับระดับความยากง่ายข้อสอบ กล่าวคือการสอบวัดผลการเรียนโดยทั่วไปนิยมกำหนดเวลาให้ผู้สอบส่วนใหญ่(เกิดร้อยละ 90) สามารถทำข้อสอบได้เสร็จทันเวลา ดังนั้นในกรณีที่ผู้สอนออกข้อสอบจำนวนมากข้อ หรือใช้ข้อสอบที่ต้องตอบในแง่มุมหลากหลายจนทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถทำข้อสอบได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงเพราะจะทำให้คุณภาพของการวัดและประเมินผลด้อยลง

การประเมินผลเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างมีความเป็นอัตนัย มักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการยอมรับในผลประเมิน แต่อย่างไรก็ตาม การประเมินทุกครั้งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงความยุติธรรม ใช้เกณฑ์พิจารณาที่คำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระดับที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงให้มากที่สุด โดยพิจารณาปัจจัยต่างๆ ควบคู่ไปด้วย เช่น ความทุ่มเทจริงจังของผู้สอนมีมากเพียงใด สถาบันมีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนหรือไม่เพียงใด เกณฑ์ที่กำหนดสูงเกินไปหรือต่ำเกินไปหรือไม่ สถาบันหรือวงการวิชาชีพจะยอมรับหรือไม่ และสิ่งสำคัญที่สุดคือผลประเมินที่ได้ ผู้สอนผู้ประเมินสามารถอธิบายได้หรือไม่

2. ทักษะทางภาษาไทย

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์ เป็นสื่อทางความนึกคิดให้สามารถเข้าใจกันได้ ในชีวิตประจำวันของเรา จะต้องใช้ภาษาในการรับความคิดเป็นความรู้สึกของผู้อื่นโดยวิธีอ่านและฟัง อีกทั้งต้องใช้ภาษาเพื่อการส่ง หรือถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนไปยังบุคคลอื่นโดยวิธีพูดและเขียน ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าสื่อสารทางภาษาของมนุษย์จะมีลักษณะเป็นดังนี้ (สนิท ตั้งทวี . 2529 : บทนำ)

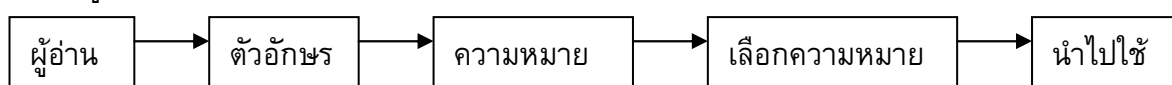

ภาพประกอบ 3 ลักษณะการสื่อสารของมนุษย์

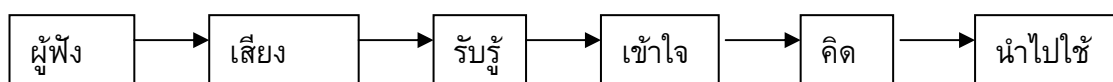
จากภาพข้างบนนี้ แสดงให้เห็นว่าการสื่อสารของมนุษย์จะเป็นไปด้วยดีเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการรับ และกระบวนการส่งทางภาษา ซึ่งในที่นี้จะขออธิบายความหมายในองค์ประกอบของการสื่อสาร เพื่อเป็นพื้นฐานของการใช้ภาษาอันได้แก่ ทักษะทั้ง 4 คือ การพูด การฟัง การเขียน และการอ่านโดยสังเขป ดังนี้

การรับสาร (Receptive Skills)

1. การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำหรือความคิด แล้วนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตัวอักษรเป็นเพียงเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ใช้แทนของจริงอีกทอดหนึ่ง เพราะฉะนั้น หัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ในข้อความนั้น

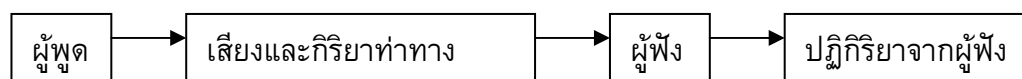
2. การฟัง หมายถึงการได้ยินเสียงและเข้าใจเรื่องราวที่ตรงตามจุดประสงค์ของผู้พูด และสามารถที่จะใช้ วิจารณ์ญาณ พิจารณาหาประโยชน์จากเรื่องที่ได้อ่านนั้นด้วย

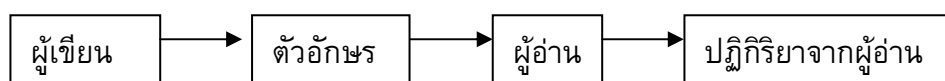
การส่งสาร (Expressive Skills)

3. การพูด หมายถึงการสื่อความหมายของมนุษย์โดยใช้เสียง และกิริยาท่าทางเป็น

เครื่องถ่ายทอดความรู้ความคิด และความรู้สึกจากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง

4. การเขียน หมายถึงการแสดงความรู้ความคิด และความรู้สึกที่มีอยู่ในใจออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ ด้วยวิธีใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่าตัวอักษร เพื่อผู้อื่นได้เข้าใจในเจตนาของผู้เขียน ผู้อ่านจะสามารถรับรู้ความในใจของผู้เขียนได้ดีหรือไม่นั้น ก็อยู่ที่ว่า ผู้เขียนมีทักษะในการใช้ภาษาเขียนได้ดีเพียงไร

ดังกล่าวมาทั้งหมดนี้ พอที่จะช่วยให้คนเราได้เกิดมีมโนทัศน์เกี่ยวกับการใช้ภาษาของมนุษย์อย่างกว้าง ๆ ว่ามีขั้นตอนของการสื่อสารอย่างไร การสื่อสารจะได้ผลอย่างสมบูรณ์นั้นย่อมขึ้นอยู่กับผู้ใช้จะต้องรู้จักใช้ภาษาได้อย่างมีระบบ มีระเบียบ และใช้ได้ถูกต้องแคล่วคล่องว่องไว สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อได้เรียนรู้ และได้รับการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญและมีเจตคติที่ดีต่อภาษาด้วย

2.1 ทักษะการอ่าน

1.1.1 ความหมายของการอ่าน

ตามพจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน (2525 : 917) การอ่านมีความหมายว่า การอ่าน หมายถึง การออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความจากตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เกิดความเข้าใจ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้แตกต่างกัน ดังนี้

คูเปอร์ (cooper. 1979 : 3) กล่าวว่า การอ่านหมายถึงกระบวนการสร้างหรือการพัฒนาความหมายของเนื้อหาที่เป็นตัวอักษรซึ่งผู้อ่านต้องนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงในการอ่าน โดยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและเนื้อความ

คาร์ (car. 1983 : 27) ให้ความหมายของการอ่านว่าเป็นการตีความเรื่องที่อ่านจากประสบการณ์ของผู้อ่าน โดยใช้ความรู้เดิมในการตีความและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (537 : 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นลำดับขั้นเกี่ยวกับการทำความเข้าใจความหมายของคำกลุ่มคำประโยคข้อความและเรื่องราวของสารซึ่งผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

เปลื้อง ณ นคร (2538 : 14 -15) ให้ความหมายของการอ่านสรุปได้ว่า การอ่านคือกระบวนการที่จะเข้าใจความหมายที่ติดอยู่กับตัวอักษรหรือตัวหนังสือ ผู้อ่านที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านจะเข้าใจความหมายของเรื่องได้ชัดเจน

วัณณะ บุญจับ (2541 : 100) กล่าวว่า การอ่านคือ การรับรู้ความหมายจากข้อความหรือถ้อยคำที่ตีพิมพ์หรือจารึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้ปรากฏ หรือปรากฏในรูปสัญลักษณ์ต่างๆ ที่

สามารถแปลความหมายหรือตีความหมายได้

จากความหมายของการอ่านข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดในการตีความหมาย ของสิ่งที่อ่านโดยใช้ประสบการณ์เดิมและความสามารถทางภาษาของผู้อ่านและองค์ประกอบหลายอย่าง อันจะทำให้การแปลความหมายนั้นถูกต้อง

2.1.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ได้ตลอดชีวิต ความรู้ที่ได้รับจากการอ่านสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้หลายประการ ดังนี้

ศิริรัตน์ วิชาวัง (2535 : 21-22) ได้สรุปความสำคัญของการอ่าน จากนักการศึกษาหลายท่านไว้ว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญทำให้ชีวิตมีความก้าวหน้า มีมโนทัศน์และรู้จักโลกกว้างขึ้น เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนและการค้นคว้า ดังนั้นผู้มีทักษะในการอ่านจึงมักจะประสบความสำเร็จในการเรียนและการประกอบอาชีพ เพราะการอ่านเป็นทุนทรัพย์ทางปัญญาสามารถสืบทอดวัฒนธรรม สร้างเจตคติและความเข้าใจที่ดี ระหว่างบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคม นอกจากนี้การอ่านยังช่วยให้บุคคลปรับตัวอยู่ในสังคมได้ และสามารถไตร่ตรองด้วยตนเองอย่างอิสระเสรี

จากความสำคัญของการอ่าน จะเห็นได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะเนื่องจากจะใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าเพื่อความรู้ ความสามารถแล้ว ผู้เรียนยังต้องใช้การอ่านเพื่อช่วยสร้างประสบการณ์ และการดำรงชีวิตประจำวันอีกด้วย เพราะปัจจุบันโลกของเราเป็นโลกแห่งข่าวสาร สารสนเทศ ซึ่งต้องใช้ทักษะการอ่านเป็นสำคัญ

2.1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านหนังสือของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านแตกต่างกัน ดังนี้

เลวี (สุนันทก มั่นเศรษฐวิทย์. 2537 : 3; อ้างอิงจาก Levi.1990. *language arts*.) ให้จุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อตีความสัญลักษณ์ให้เป็นความหมายที่ถูกต้อง
2. อ่านเพื่อเรียงลำดับเหตุการณ์และสรุปแนวคิดของเรื่อง
3. อ่านเพื่อตอบคำถามได้ถูกต้อง

สมพร มั่นตะสูตร แพ่งพิพัฒน์ (2534 : 9) แบ่งจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้คือ

1. การอ่านเพื่อความรู้ แบ่งวัตถุประสงค์ย่อยออกเป็น 5 ประเด็นคือ
 - 1.1 เพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ
 - 1.2 เพื่อศึกษาหาความรู้โดยละเอียดและโดยย่อ
 - 1.3 เพื่อการรับรู้ข่าวสาร ข้อเท็จจริง
 - 1.4 เพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อเขียนตำรา
 - 1.5 เพื่อรวบรวมข้อมูลมาทำรายงาน ทำวิจัย
2. การอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านหนังสือประเภทเรื่องสั้น นิทาน นวนิยาย
3. การอ่านเพื่อความคิดแปลกใหม่ เช่น การอ่านผลการทดลอง การค้นคว้าวิจัย
4. การอ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่าน คือ อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า อ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความคิดและอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่านที่จะนำไปใช้ประโยชน์ตามที่ต้องการ และในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่า เป็นการใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่านอีกด้วย

2.1.4 องค์ประกอบของการอ่าน

การอ่านมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ (rattanavich. 1987 : 15 - 16; citing chapman. 1987. *reading development : a cohesion.*)

1. ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันเนื่องจากความคิดรวบยอดของผู้ที่มีประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่จะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

2. อภิปราย ความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจกระบวนการคิดของตนในการตีความและแก้ปัญหาต่างๆ จะช่วยให้ความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น เนื่องจากสามารถใช้ความคิดและขยายความได้ กลวิธีการที่ใช้ปัญญามีหลายอย่าง เช่น การเดา

3. โครงสร้างของเนื้อความ ผู้เขียนทุกคนย่อมมีแนวทางในการสื่อความของตน โดยเฉพาะการร่างโครงการเขียนของเขาซึ่งย่อมมีจุดประสงค์ในการสื่อความต่างกัน โครงสร้างของเนื้อความเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เราเข้าใจเนื้อความในการอ่านได้ดีหากเราเข้าใจการวิเคราะห์โครงสร้างและทราบจุดมุ่งหมายของการเขียน

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2531 : 12) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการต่อเนื่องดุจลูกโซ่เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ มีองค์ประกอบ 5 ส่วน คือ

1. ผู้อ่าน ถ้าไม่มีผู้อ่าน การอ่านจะเกิดขึ้นไม่ได้
2. หนังสือหรือตัวอักษร ผู้อ่านต้องสามารถอ่านหนังสือได้และเข้าใจความคิดของหนังสือนั้น
3. ความหมาย ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน
4. การเลือกความหมาย ความหมายที่ปรากฏในหนังสืออาจมีหลายนัย ผู้อ่านต้องพิจารณาความหมายให้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้แต่ง

1. การนำไปใช้ เป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายที่จะทำให้การอ่านได้ผลสมบูรณ์ กล่าวคือ เมื่อมีโอกาสก็นำออกไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปใช้ในการแต่งหนังสือให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

จากองค์ประกอบข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการอ่านจะต้องประกอบด้วย ผู้อ่าน เนื้อความซึ่งอาจมีหลายนัย และมีโครงสร้างที่แตกต่างกัน ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถในการคิดและประสบการณ์เดิมของตนในการตีความจึงจะเข้าใจเนื้อความที่อ่านได้

2.1.5 ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะจุดประสงค์เบื้องต้นของการอ่านโดยทั่วไปเพื่อความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านจึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านได้นักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

แสตริง (Strang. 1969 : 4) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อยได้ ผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านจะสามารถย่อใจความสำคัญหรือสรุปโครงเรื่องของสิ่งที่อ่านหรือสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของสิ่งที่อ่านได้

คาร์ (Car. 1983 : 27)กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นการตีความเรื่องที่อ่านจากประสบการณ์ของผู้อ่านโดยใช้ความรู้เดิมในการตีความ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

คาร์เรลล์ (Carrell. 1986 : 251) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า คือความเข้าใจในประโยคหรืออนุเจต โดยเฉพาะความเข้าใจรูปแบบการเรียงเรื่องหรือโครงสร้างของข้อเขียน หรือสรุปได้ความหมายอย่างกว้างได้ว่าความเข้าใจในการอ่านคือการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากงานเขียน

กู๊ดแมน (Goodman. 1989 : 209) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า คือการสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนโดยอาศัยมโนภาพและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการเรียนรู้ความหมายโดยรวมของภาษา ซึ่งผู้เขียนพยายามสื่อสารให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้ เพื่อประมวลความคิดกับความหมายของภาษาจนสามารถสื่อสารเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้

ซาล แพรตกุล (2520 : 134) กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่า คือ ความสามารถในการผสมแล้วขยายความรู้ความจำให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุผล สามารถดัดแปลงหรือเสริมแต่งความรู้เดิมให้มีรูปลักษณะใหม่ เพื่อนำไปใช้กับสภาพการณ์ใหม่ที่แปลกออกไป แต่ก็ยังมีบางอย่างที่คล้ายกับของเดิมอยู่

สมุทร เชนเชาวนิช และ อำนาจ บุญศิริบุญย์ (2539 :16) กล่าวถึงความหมายของความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. จับใจความสำคัญ ได้ ระบุนหรือแยกแยะประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือไม่สำคัญมากนักได้
2. ตีความเกี่ยวกับเรื่องรวมหรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยขนาดไหนเพียงใด
3. ลงสรุปความคิดเห็นจากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้องมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ
4. ใช้วิจารณ์ญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุปหรือการอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบไม่สับสน
5. ถ่ายโอนประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

จากความหมายของความเข้าใจในการอ่านข้างต้น ความเข้าใจในการอ่านหมายถึงความสามารถในการใช้ความคิดสร้างปฏิสัมพันธ์โดยใช้ความสามารถทางด้านภาษาและประสบการณ์เดิมที่มีของผู้อ่าน ในการแปลความ ตีความกับเรื่องที่อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเพื่อให้ได้ความหมาย

ของภาษาจากเรื่องที่อ่านตลอดจนสรุปความคิดเห็นและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาประสมประสานกับประการอื่น ๆ ได้

พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้าใจนั้น บลูม(คีริรัตน์ นิละคุปต์. 2536 ; อ้างอิงจาก Bloom. 1956. *Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals.*) อธิบายว่าความเข้าใจประกอบด้วยพฤติกรรม 3 แบบ คือ

1. การแปลความ คือ ความสามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่ปรากฏโดยตรง หรือความหมายโดยนัยได้

2. การตีความ คือ ความสามารถเข้าใจความคิดที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้อย่างชัดเจน หรือมีความหมายโดยนัยออกมาเป็นความคิดของตนเองได้

3. การขยายความ คือ ความสามารถขยายความของเรื่องให้ไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิม เวินไรท์ (Wainwright. 1972) สรุปถึงลักษณะของผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. สามารถเก็บใจความสำคัญและระลึกถึงได้เมื่อต้องการ
2. สามารถเลือกอ่านหัวข้อ หรือใจความสำคัญในเนื้อเรื่องได้
3. สามารถตีความหมายข้อความและแนวคิดของเรื่องที่ได้
4. สามารถสรุปเรื่องราวและสาระต่าง ๆ จากเรื่องที่ได้
5. สามารถสรุปและประเมินค่าเนื้อเรื่องที่ได้
6. เชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับจากการอ่านกับประสบการณ์เดิมได้

2.1.6 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

แอริส และสมิธ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 84; อ้างอิงจาก Harris & Smith. 1976 :

235. *Reading Instruction.*) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน
2. ความสามารถด้านภาษา
3. ความสามารถในการคิด
4. เจตคติที่มีต่อสิ่งที่อ่าน
5. จุดประสงค์ในการอ่าน

เอ็ดดี้ (พรเพ็ญ พุ่มสะอาด. 2543 : 84; อ้างอิงจาก Eddie. 1986 : 3-7. *Reading in the Language Classroom.*) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ความรู้ในระบบการเขียน ผู้อ่านที่มีความสามารถจะต้องมีความรู้ในเรื่องการผสมคำและการสะกดคำ เพราะจะช่วยให้เข้าใจและจดจำในภาษาได้

2. ความรู้ในเรื่องภาษา ได้แก่ โครงสร้างของคำ ลักษณะของคำ และการเรียงคำ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การอ่านเป็นไปได้อย่างราบรื่นและเกิดความเข้าใจเร็วขึ้น

3. ความสามารถในการตีความหมาย ผู้อ่านจะต้องเห็นความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงกันของแต่ละประโยค แล้วตีความหมายที่ผู้เขียนต้องการออกมาได้

1. ความรู้รอบตัวทั่วไป ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้มากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของบทอ่านและโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งนอกจากความรู้ในหัวเรื่องที่อ่านแล้วผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับประเภทของบทอ่าน ตลอดจนความรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมอีกด้วย เพราะในขณะที่อ่านต้องดึงความรู้เหล่านั้นไปใช้ประกอบด้วย

2. เหตุผลและรูปแบบในการอ่าน ผู้อ่านที่มีความสามารถต้องรู้จักเปลี่ยนรูปแบบการอ่านไปตามจุดมุ่งหมาย หรือเหตุผลในการอ่าน เช่น การอ่านแบบผ่านๆ เพื่อกวาดสายตาดูหัวข้อข่าวที่สำคัญ หรือการอ่านแบบเอารายละเอียดเมื่ออ่านตำราเรียน

ซูลี อินมัน (2533 :16)กล่าวว่า ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่อง ที่อ่านได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของการอ่าน คือ

1. ภูมิหลัง ผู้ที่มีความรู้รอบตัวกว้างขวางจะช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี
2. ประสบการณ์ คือการได้พบได้คุ้นเคยกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

3. การรู้เชิงภาษา ผู้อ่านอาจมีอุปสรรคในการอ่านหนังสือ เนื่องจากมีความรู้ทางภาษาไม่เพียงพอ เมื่ออ่านหนังสือที่มีถ้อยคำสำนวน คำพังเพย โวหาร และคำเปรียบเทียบกับที่คมคาย ก็อาจตีความไม่ได้ทำให้การอ่านหมดรสชาติไป

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านนั้นผู้อ่านต้องมีความรู้ทางด้านภาษา และความรู้รอบตัว โดยใช้ประสบการณ์เดิมมาช่วยในการตีความหมายของเรื่องที่อ่าน

2.1.7 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

เบอร์มิสเตอร์ (Burmester. 1974 : 210) ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 7 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความจำ คือ การที่ผู้อ่านสามารถจำในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ ซึ่งจะเป็นการจำในเรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่องและลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน

2. ระดับแปลความหมาย คือ การนำเอาข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านไปแปลรูปอื่น เช่น การแปลภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความจากคำจำกัดความ การแปลข้อความที่เป็นแผนภูมิ เป็นต้น

3. ระดับการตีความ คือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้ เช่น เมื่อได้เหตุมาแล้วสามารถหาผลได้ สามารถทำนายเหตุการณ์ต่อไปได้ จับใจความสำคัญของเรื่องได้ หรือสรุปความจากสิ่งที่กล่าวโดยทั่วไป เป็นต้น

4. ระดับประยุกต์ คือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจหลักการและประสบความสำเร็จในการนำประโยชน์จากสิ่งที่อ่านไปประยุกต์ใช้

5. ระดับวิเคราะห์ คือ การที่ผู้อ่านสามารถแยกแยะส่วนประกอบย่อย ๆ ที่มาประกอบกันเข้าเป็นส่วนใหญ่ เช่น การวิเคราะห์บทประพันธ์ การตรวจสอบการให้เหตุผลผิด ๆ และการลงความเห็นในสิ่งที่อ่าน เป็นต้น

6. ระดับสังเคราะห์ คือ การที่ผู้อ่านสามารถนำความคิดจากที่ต่าง ๆ มาเรียบเรียงใหม่ได้
7. ระดับประเมินผล คือ การที่ผู้อ่านสามารถวางเกณฑ์และตัดสินเรื่องที่อ่านตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ได้

บุญเสริม ฤทธาภิรมย์ (2518 : 32-34) แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ คือ

1. การอ่านเอาเรื่อง การอ่านในระดับนี้เป็นการอ่านออก อ่านได้ อ่านแล้วรู้เรื่องราวเรื่องอะไรเป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับใคร ในการอ่านแบบนี้ผู้อ่านใช้ความสามารถด้านความจำเป็นใหญ่
2. การอ่านตีความ คือ อ่านแล้วแปลความ ตีความ ขยายความ ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถนอกเหนือไปจากการอ่านเอาเรื่องคือ จำเรื่อง แปลความ ตีความและขยายความได้ เป็นการอ่านที่มีระดับสูงกว่าการอ่านเอาเรื่อง
3. การอ่านขั้นวิจารณ์ การอ่านระดับนี้ต้องใช้ความสามารถของสติปัญญาขั้นสูงสุด โดยอาศัยการอ่าน ระดับการอ่านเอาเรื่องใช้การแปลความเป็นพื้นฐาน อาศัยประสบการณ์ของผู้อ่าน นำเอาความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่ามาช่วยในการตัดสินใจและวินิจฉัยเรื่องหรือข้อความที่อ่าน

2.1.8 กระบวนการอ่าน

ธิดา โมสิกรัตน์ และ ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2538 : 5) กล่าวถึงกระบวนการอ่านว่ามีขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การรู้จักคำเป็นกระบวนการอ่านขั้นแรกที่เกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านรู้จักคำและรับรู้ความหมายของคำนั้น โดยทั่วไปการอ่านข้อความจะอ่านเป็นกลุ่มคำ เป็นวลี ประโยค ข้อความหรือเรื่องราว การอ่านออกเสียงหากผู้อ่านสามารถแปลรหัสตัวอักษรมาเป็นเสียงได้ถูกต้องและรู้จักคำมากก็จะทำให้อ่านเข้าใจเรื่องราวมากขึ้น แม้ว่าจะมีบางคำที่ไม่รู้ความหมายมาก่อน คำอื่นๆ ที่แวดล้อมคำนั้นจะช่วยให้เข้าใจความหมายของคำนั้นได้ เป็นการรู้จักคำโดยอาศัยเนื้อความของคำที่แวดล้อม เรียกว่าการอ่านโดยอาศัยบริบท

ขั้นที่ 2 การเข้าใจความหมายของสาร เป็นกระบวนการรับสารซึ่งแสดงจากถ้อยคำ วลี ประโยค ข้อความ เรื่องราว ตลอดจนพื้นฐานความรู้และประสบการณ์การอ่าน แต่ละคนอาจจะเข้าใจสารไม่ตรงกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การตีความ ความหมายของสารในคำคำเดียวกันอาจมีความหมายนัยเดียวหรือหลายนัยสำหรับคนหนึ่งและอาจมีความหมายต่างกันโดยสิ้นเชิงสำหรับอีกคนหนึ่ง คำบางคำยังมีความหมายที่ขึ้นอยู่กับบริบทและเป็นสารที่แสดงให้เห็นถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ตลอดจนเจตนาของผู้เขียนอีกด้วย ดังนั้นการทำความเข้าใจความหมายของสาร ของคำ ข้อความหรือเรื่องราวจึงมีความสำคัญในกระบวนการอ่าน

ขั้นที่ 3 การมีปฏิกิริยาต่อสาร เป็นกระบวนการรับสารที่เกิดขึ้นเมื่ออ่านแล้วคิดคล้อยตามหรือขัดแย้ง หรือแยกแยะข้อมูลและเปรียบเทียบว่าส่วนใดเหมาะสมหรือตรงกับความหมายที่แท้จริงของเรื่องที่อ่าน การคิดในลักษณะเช่นนี้คือการมีปฏิกิริยาต่อสาร ซึ่งมีทั้งด้านอารมณ์และความคิด ผู้อ่านจะใช้วิจารณญาณตัดสินสารที่รับมาได้โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ทั้งในชีวิตและจากการอ่านซึ่งสะสมมาแต่เดิม เช่น ข้อความเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม หรือเกี่ยวกับภาษาหรือวิชาการ

ผู้อ่านที่สามารถอ่านเข้าใจและมีปฏิกิริยาต่อสารได้จะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้น ถ้าขาดความรู้พื้นฐานจะอ่านรู้เรื่องแต่จะไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าสาระสำคัญคืออะไร ตอนใดเป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นข้อคิดเห็น ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถสรุปความคิดและแก้ปัญหาได้

ขั้นที่ 4 การรวบรวมความคิด เป็นขั้นของการตัดสินใจหรือประเมินได้ว่าผู้อ่านอ่านแล้วเข้าใจมากน้อยเพียงใด สามารถที่จะสรุปรวบรวมความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่าน นำมาประสมประสานความรู้ความคิดและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน นอกจากนี้ยังเป็นขั้นตอนการอ่านที่ทำให้ผู้อ่านได้เปรียบเทียบสิ่งใหม่กับสิ่งเก่าแล้วเลือกรับหรือจดจำตามที่ต้องการ ความรู้และความคิดที่ประสมประสานกันนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ ๆ หรือทัศนคติใหม่ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการอ่านขั้นสุดท้าย

กล่าวโดยสรุป กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการรับรู้ตัวอักษรที่อ่านผ่านทางสายตา ผู้อ่านต้องรู้จักคำ รู้ความหมายของคำ และทำความเข้าใจโดยอาศัยประสบการณ์เดิมช่วยในการตีความจะทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น

2.1.9 การประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน

การพัฒนาทักษะความเข้าใจในการอ่าน จำเป็นต้องทราบระดับความเข้าใจของการอ่าน การที่จะทราบได้จะต้องมีการวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ผู้สอนสามารถวางแผนแนวทางพัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฮอฟเนอร์ และจอลลี (Hafner and Jolly. 1972 : 147) ได้สรุปการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านให้ดูจากความสามารถต่อไปนี้

1. ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
2. เข้าใจคำชี้แจง สามารถปฏิบัติตามคำชี้แจงหรือคำแนะนำที่เขียนอธิบายไว้ได้ถูกต้อง
3. จดจำและสามารถบรรยายสิ่งที่ได้อ่านเป็นคำพูดของตัวเองได้
4. ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง
5. แยกได้ว่ารายละเอียดตอนไหนสำคัญ ตอนไหนไม่สำคัญ
6. บอกได้ว่าตัวอย่างหรือคำอธิบายประกอบต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับเนื้อหา ตอนไหน

อย่างไร

7. บอกได้ว่าประโยคไหนเป็นประโยคแสดงเนื้อหาสำคัญหรือใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
8. บอกได้ว่าเนื้อหาเรื่องที่อ่านมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทอื่นอย่างไร
9. แสดงข้อสรุปของบทความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
10. บอกได้ว่าในการเขียนบทความที่อ่านนั้นผู้เขียนยึดแนวอะไรในการจัดเรียบเรียง เช่น

เวลา สถานที่ หรือสาเหตุและผล

11. บอกได้ว่าอะไร คือความหมายที่ซ่อนเร้นไว้ในบทที่อ่าน
12. บอกได้ว่าเรื่องที่อ่านมีแนวการดำเนินเรื่องหรือให้อารมณ์อย่างไร
13. บอกวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนไม่ได้แสดงไว้ตรง ๆ ได้
14. บอกได้ว่าตอนใดผู้เขียนใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบกับอย่างไร มีความหมายอย่างไร

ฟินอคเชียโร และ ซาโกะ (Finocchiaro and Sako. 1986) อธิบายถึงแบบทดสอบที่ใช้ใน

การประเมินความเข้าใจในการอ่านว่า มี 3 แบบคือ

1. แบบทดสอบอัตนัย ได้แก่ แบบความเรียง โดยให้ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านโดยเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความยาว ๆ
2. แบบทดสอบปรนัย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ เป็นต้น
3. แบบทดสอบกึ่งปรนัย ได้แก่ แบบทดสอบที่ต้องการคำตอบสั้น ๆ ให้เติม หรือต่อให้สมบูรณ์ให้คะแนนโดยผู้สอน หรือผู้ทดสอบที่มีความสามารถในการประเมินผล

ลักษณะของแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน ฮีตัน(Heaton . 1990) สรุปว่า ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบที่นิยมใช้คือ แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ ซึ่งมีผู้ให้ข้อคิดเห็นสนับสนุนข้อดีของแบบปรนัยได้แก่

เมดเซน (Medsem. 1983) สรุปถึงข้อดีข้อแบบทดสอบชนิดนี้ว่า เป็นแบบทดสอบที่ง่ายต่อการให้คะแนน เพราะมีคำตอบที่แน่นอนและสามารถประเมินผลผู้เรียนได้ทุกระดับ

อัจฉรา วงศ์โสธร (2529) ให้ทรรศนะว่า แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรง เนื่องจากให้คะแนนเหมือนกัน ไม่ว่าใครจะเป็นผู้ตรวจและสะดวกในการให้คะแนน เพราะคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงคำตอบเดียว

บันลือ พุกกะวัน (2534 : 9) ได้เสนอว่า ครูจะตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนได้หลายทาง ดังนี้

1. ให้ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง ในเรื่องข้อเท็จจริงของเรื่อง วิเคราะห์หาเหตุผลของเรื่องและสรุปเรื่องหรือวิจารณ์ ไตร่ตรองได้
2. เล่าเรื่องและสรุปเรื่องที่อ่านได้อย่างดี
3. ประเมินและเลือกแบบจากตัวละคร ให้เหตุผลประกอบการเลือกหรือไม่เลือก
4. แสดงประกอบนิทาน แสดงคำใบ้ประกอบประโยค วลี หรือคำศัพท์ได้
5. หาความสัมพันธ์ของคำ
6. หาตรงข้ามเชิงความหมาย
7. อธิบายคำคม คำพังเพย แล้วแต่นิทานประกอบ
8. ต่อนิทานที่เล่าไม่จบอย่างมีความต่อเนื่องและสมเหตุสมผล
9. สรุป ตั้งชื่อเรื่องได้ครอบคลุมเนื้อเรื่อง พร้อมอธิบาย
10. ปฏิบัติตามขั้นตอนการประกอบอาหาร ประดิษฐ์ หรือดำเนินการทดลองทางวิทยาศาสตร์
11. นำความเข้าใจจากสิ่งที่อ่านมาใช้ในการพยากรณ์แนวโน้มเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจ

12. วิจารณ์ ให้ข้อคิดและเสนอแนะแก้ไข เชิงยอมรับไม่ยอมรับโต้แย้งด้วยเหตุผลของตน

1. การแปลความ หมายถึง ความสามารถแปลความหมายของสิ่งต่างๆ โดยแปลตามลักษณะและนัยของเรื่อง เป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้ดีกับเรื่องนั้นๆ โดยเฉพาะ

2. การตีความ หมายถึง ความสามารถเข้าใจความคิดที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้อย่างชัดเจน

หรือมีความหมายโดยนัยออกมาเป็นความคิดของตนเองได้

3. การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการขยายเรื่องหรือเหตุการณ์ตามนัยของเรื่อง

4. การจับใจความ หมายถึง การสรุปสาระสำคัญของเรื่อง ความสำคัญของเรื่องเหตุผลหรือการสรุปหลักเกณฑ์ของเรื่อง

5. การวิเคราะห์ความ หมายถึง ความสามารถในการรู้จักแยกแยะข้อเท็จจริง การแสดงความรู้สึกและข้อคิดเห็นของผู้แต่ง โดยมีเหตุผลประกอบ ความสามารถเหล่านี้ พิจารณาจากคะแนนการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปทดลองหาคุณภาพแล้ว

ดังนั้นการประเมินความเข้าใจในการอ่านสามารถทำได้หลายวิธี ผู้ประเมินจะต้องเลือกลักษณะของการประเมินที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอน เพื่อให้การประเมินได้ผลตรงตามจุดมุ่งหมายและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

เกณฑ์การวัดระดับความเข้าใจในการอ่าน

การวัดระดับความเข้าใจในการอ่านจากแบบทดสอบมีผู้ให้เกณฑ์การวัดความเข้าใจในการอ่านนี้หลายท่านดังนี้

เบทส์ (Bestts. 1957) กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่านจากผลการสอบดังนี้

1. ระดับการอ่านอิสระ ผู้เรียนอ่านเองให้เข้าใจเนื้อหาส่วนใหญ่ที่อ่าน ผู้เรียนต้องได้คะแนนความเข้าใจการตีความ ร้อยละ 90 ขึ้นไป

2. ระดับการอ่านตามที่สอบ ผู้เรียนอ่านเองแต่ผู้สอนอธิบายข้อความบางตอนให้ผู้เรียนฟัง ระดับนี้ครูเป็นผู้อ่านเอง ผู้เรียนต้องได้คะแนนความเข้าใจการตีความ ร้อยละ 75 ขึ้นไป

3. ระดับการอ่านที่คับข้องใจ ผู้เรียนอ่านข้อความด้วยความยากลำบาก ต้องได้คะแนนความเข้าใจการตีความ ร้อยละ 50 หรือต่ำกว่า

จอห์นสัน และเครส (Johnson and Kress. 1971) ได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับความสามารถด้านการอ่านไว้ดังนี้

1. ระดับการอ่านอิสระ ผู้อ่านต้องได้คะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90
2. ระดับการอ่านตามที่สอน ต้องได้คะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75
3. ระดับการอ่านที่คับข้องใจ ต้องได้คะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจร้อยละ 50 หรือต่ำกว่า
4. ระดับการอ่านด้วยการฟังอย่างเข้าใจ ผู้อ่านได้คะแนนจากการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านให้ฟังร้อยละ 75

นอกจากนี้แล้ว กรมวิชาการ (2539) กำหนดระดับผลการเรียนจากคะแนนในการสอบไว้ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ(โดยประมาณ)
4	ดีมาก	80-100
3	ดี	70-79
2	ปานกลาง	60-69

1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50-59
0	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	0-49

จากเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่านที่กล่าวมา ส่วนมากถ้าผู้อ่านได้คะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม จัดว่าเป็นระดับที่น่าพอใจ ดังเช่น ที่กำหนดไว้ในระดับการอ่านตามที่สอน ทั้ง เบทส์ จอห์นสันและเครส รวมทั้งกรมวิชาการ ที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ว่าช่วงระดับคะแนนร้อยละ 75 เป็นเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่าน

2.2 ทักษะการเขียน

2.2.1 ความหมายของการเขียน

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ความต้องการ ตลอดจนความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาเป็นตัวหนังสือที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงตามความต้องการ

วีณา วิสเพ็ญ (2525 : 178) ให้ความหมายว่า การเขียนคือการถ่ายทอดความรู้ ความคิด หรือ อารมณ์ ความรู้สึกออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านเข้าใจหรือรับรู้ได้ตามเจตนารมณ์ของผู้เขียน และภาษาที่ใช้ควรจะสละสลวย มีความไพเราะหรือมีศิลปะด้วย

อัจจิมา เกิดผล (2533 : 7) ให้ความหมายว่า การเขียนคือการสื่อสารความหมายอย่างหนึ่งไปยังผู้อ่านโดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบความรู้ ความคิด และความรู้สึกของผู้เขียน

ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช (2538 : 2) ให้ความหมายว่า การเขียนเป็นการแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกไปยังผู้อ่านโดยผ่านสัญลักษณ์หรือตัวอักษร

จากความหมายของการเขียนข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การเขียนเป็นการสื่อสารความรู้ ข้อเท็จจริง แสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกที่มีอยู่ในใจออกมาเพื่อให้ผู้อื่นรับรู้ โดยใช้สัญลักษณ์คือตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเจตนา จินตนาการ อารมณ์ ของผู้เขียน

2.2.2 ความสำคัญของการเขียน

การเขียนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อชีวิต เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะบันทึกหรือถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งสำหรับตนเองและผู้อื่น จุดเริ่มต้นของการเขียนอยู่ที่ความคิด ธอร์นไคค์ นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน กล่าวว่าคนฉลาดคือคนที่รู้ค่ามาก และสามารถใช้อำนาจสื่อความหมายได้ตามที่ต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจตามที่ตนต้องการได้ ความสามารถทางการเขียนจะทำได้ดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความพยายามของผู้เขียนเอง เพราะการเขียนเป็นทักษะซึ่งต้องการฝึกฝนจึงจะทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพ (วาสนา เกตุภาค. ม.ป.ป. :1)

วัฒน์ บุญจับ (2541 : 129) ได้รวบรวมความสำคัญของการเขียนจากนักการศึกษาหลายท่าน ๆ ไว้ ดังนี้

1. การเขียนทำให้เกิดความคิด เกิดความเข้าใจกัน
2. การเขียนทำให้เกิดอาชีพและการพัฒนาอาชีพ

3. การเขียนทำให้ทราบความต้องการของบุคคลและสังคม
4. การเขียนเป็นสื่อทำให้เกิดนันทนาการ
5. การเขียนทำให้สังคมสงบสุข
6. การเขียนเป็นเครื่องมือแสดงภูมิปัญญาของมนุษย์
7. การเขียนหากยึดเป็นอาชีพ ก็เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องอย่างหนึ่งในปัจจุบัน
8. การเขียนเป็นเครื่องมือระบายอารมณ์อย่างหนึ่งของมนุษย์

2.2.3 จุดมุ่งหมายของการเขียน

การเขียนแต่ละประเภทจะต้องมีจุดมุ่งหมายในการเขียนแตกต่างกันออกไปตามเนื้อหาสาระของเรื่อง กมล การกุศล (2529 : 207-208) และศิริพร ลิ้มตระกูล (2534 : 47) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า จุดมุ่งหมายของการเขียน คือ

1. เขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนถ่ายทอดเรื่องราว เหตุการณ์ ประสบการณ์ และความรู้ให้ผู้อื่นทราบ
2. เขียนเพื่ออธิบาย คือ เขียนอธิบายวิธีการ หลักการ กฎเกณฑ์ ความรู้หรือความคิดที่เข้าใจยาก
3. เขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ หรือให้คำแนะนำ ข้อคิด มีข้อเท็จจริง มีการชี้แจงเหตุผลอย่างถูกต้องชัดเจน
4. เขียนเพื่อโน้มน้าวใจและโฆษณา คือ การเขียนที่มีจุดมุ่งหมายชักชวนให้อ่านยอมรับสิ่งที่ผู้เขียนเสนอ โดยการจูงใจให้เปลี่ยนความคิดหรือความเชื่อเดิม
5. เขียนเพื่อสร้างจินตนาการหรือให้ความบันเทิง คือ การเขียนเพื่อให้อ่านเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนาน เกิดจินตนาการ

2.2.4 องค์ประกอบของการเขียน

แฮริส และซิเพย์ (Haris & Sipay. 1979 : 68 - 69) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเขียน ได้แก่

1. เนื้อหา ได้แก่ เรื่องหรือประเด็นที่ต้องสื่อ
 2. รูปแบบ ได้แก่ การวางรูปแบบในการจัดระบบเนื้อหา
 3. ไวยากรณ์ ได้แก่ การใช้ภาษาตามกฎเกณฑ์และโครงสร้างของประโยค
 4. ลีลา ได้แก่ การใช้ภาษาของผู้เขียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเลือกคำ สำนวนที่จะใช้ในการเขียนซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดอรรถรสทางภาษา
 5. กลไกการเขียน ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียน
- ศาสตราจารย์ คุณหญิงผะอม โปษะกฤษณะ สรุปว่า การเขียนที่ดีมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (อัจจิมา เกิดผล. 2533 : 77)

1. มีความชัดเจน คือ อ่านแล้วเข้าใจทันที ใช้ภาษาง่าย รัดกุม ถูกต้องตามความหมาย
2. มีจุดหมายที่ชัดเจน ผู้อ่านอ่านแล้วจับจุดหมายได้ทันที มีผลความไม่มากเกินไป
3. มีความสัมพันธ์ ดำเนินความไปตามลำดับต่อเนื่องกัน ไม่วกวน ผู้อ่านติดตามได้ง่าย
4. มีความกว้างขวาง ผู้อ่านอ่านแล้วได้เพิ่มพูนด้านความรู้ ความบันเทิง

5. มีความไพเราะงดงาม ใช้ภาษาที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกจับใจ

สรุปได้ว่าการเขียนประกอบด้วยเนื้อหา รูปแบบการเขียนที่มีความสัมพันธ์ไปตามลำดับ ใช้ภาษาที่มีความกระชับ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน และมีความไพเราะ อ่านแล้วเกิดอรรถรสทางภาษา

2.2.5 ความสามารถในการเขียน

ความสามารถในการเขียน หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาสำหรับการเขียนได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องใช้ความรู้ ความคิด และความสามารถในการเรียบเรียงถ้อยคำให้ผู้อ่านเข้าใจ ความหมายได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของการเขียน ดังที่

แพตตี้ โดโรธี และ เมเจอรี (Patty, Dorothy & Majorie. 1985 : 182 - 226) และ จอห์นสัน (Johnson. 1986 : 93) กล่าวถึงความหมายของความสามารถทางการเขียนไปในแนวเดียวกันว่า เป็นความสามารถในการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นเนื้อหารายละเอียดต่างๆ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยค ข้อความสั้นๆ และเป็นเรื่องราวที่ถูกต้องตามไวยากรณ์เพื่อสื่อความหมายได้

ซึ่งสอดคล้องกับสุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 108) ที่ให้แนวคิดว่า ความสามารถทางการเขียน คือ ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล เลือกสรรสิ่งที่ตนต้องการนำมาลำดับความด้วยการเรียบเรียงเป็นตัวอักษร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการแสดงออกทางความคิดได้ตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียนซึ่งภาษาที่ใช้ในการเขียนค่อนข้างเป็นทางการ มีระเบียบแบบแผน

การเขียนเป็นทักษะที่มีความซับซ้อน การสอนเขียนควรเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ให้โอกาสผู้เขียน เลือกเขียนเรื่องที่สนใจ ได้แลกเปลี่ยนการกับผู้เรียนเพื่อพัฒนาไปสู่ความคิดใหม่ที่จะนำมาใช้ในการเขียนครั้งต่อไป และควรจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการเขียนเป็นประจำ จึงจะสามารถพัฒนาทักษะการเขียนให้ดีขึ้นได้

2.2.6 การวัดและประเมินผลทักษะการเขียน

การวัดและประเมินผลเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลมาพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร การวัดผลทักษะการเขียนประเภท Free Writing นั้น ฮีตัน (Heaton. 1990 : 105) กล่าวถึงวิธีที่เหมาะสมที่จะใช้ประเมินความสามารถทางการเขียนของนักเรียนว่า คือ การให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพ ทั้งนี้ ฮีตัน กล่าวว่า การวัดความสามารถทางการเขียนด้วยวิธีนี้นั้น นักเรียนจะเกิดความคิด ทำให้สามารถใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการถ่ายทอดออกมาเป็นภาษา

บ็องร สว่างวโรรส (2524 : 2) สรุปถึงองค์ประกอบที่นำมาใช้พิจารณาเพื่อวัดความสามารถในการเขียน 5 ประการ คือ

1. เนื้อหา ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกและความรู้ที่ผู้เขียนเสนอแก่ผู้อ่าน
2. วัดจุดประสงค์ในการเขียน ได้แก่ งานเขียนนั้นจะต้องคำนึงถึงจุดหมายและผู้อ่านตลอดเวลา ซึ่งรวมถึงความสามารถในการเลือกสรรการจัดและลำดับเรื่องราวให้มีความต่อเนื่องกันด้วย
3. ไวยากรณ์ ได้แก่ ความสามารถในการเขียนประโยคที่ถูกต้อง
4. สติลาการเขียน ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของ

ผู้เขียน

5. กลไกการเขียน ได้แก่ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการสะกดตัวอักษรที่ถูกต้อง
จันทิมา พรหมโชติกุล และสุนันท์ ศลโกสุม (2535 : 26)กล่าวว่า การวัดผลทักษะการเขียน
นั้นวิธีที่ดีและตรงที่สุดคือการใช้แบบทดสอบชนิดอัตนัย คือให้นักเรียนลงมือเขียนบรรยายจริง ๆ
ข้อสอบจะประกอบด้วยคำถามที่มีจำนวนไม่มากนัก ผู้ตอบต้องคิดหาคำตอบเอง โดยรวบรวมความรู้
ความคิด แล้วแสดงออกเป็นภาษาเขียนอย่างถูกต้อง

วิธีการตรวจให้คะแนน

ในการให้คะแนนการเขียนเรียงความ สามารถทำได้หลายวิธี ชาวล แพร์ตกุล (2513 : 8) ได้
แนะนำวิธีการตรวจให้คะแนนไว้สอดคล้องกับคำแนะนำของจันทิมา พรหมโชติกุล (2526 : 153) คือ
ใช้วิธีจัดอันดับคุณภาพ ซึ่งวัดความสามารถในการเขียนโดยการเปรียบเทียบคุณภาพระหว่างกันเอง
ภายในกลุ่ม ครูพยายามตีราคาผลงานเขียนออกมาเป็นอันดับ แล้วใช้วิธีการทางสถิติแปลงอันดับ
คุณภาพเหล่านั้นออกมาเป็นปริมาณตัวเลข ซึ่งเรียกว่าคะแนนอีกทีหนึ่ง

สุนันท์ ศลโกสุม (2526 : ภาคผนวก) ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนเรียงความ
ดังต่อไปนี้

1. การเสนอเรื่อง	คะแนนเต็ม	5 คะแนน
2. การใช้ภาษาสื่อความหมาย	คะแนนเต็ม	5 คะแนน
3. การขยายความ	คะแนนเต็ม	3 คะแนน
4. การลำดับความ	คะแนนเต็ม	3 คะแนน
5. รูปแบบการเขียน	คะแนนเต็ม	2 คะแนน
6. การตั้งชื่อเรื่อง	คะแนนเต็ม	2 คะแนน

การเสนอเรื่อง หมายถึง การเขียนเรื่องที่มีขอบข่ายครอบคลุมและตรงกับจุดมุ่งหมายที่
วิเคราะห์ได้จากเนื้อเรื่องที่กำหนดไว้ มีสาระที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงและแสดงแง่คิดในแง่มุมต่างๆ
เกี่ยวกับเรื่อง

การใช้ภาษาสื่อความหมาย หมายถึง โวหารใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักการเขียนภาษาไทย
ถึงการใช้คำ ประโยค ความหมายของคำ ความหมายของประโยคได้เหมาะสม

การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการเขียนข้อความ อธิบายความหมายที่บอกถึง
เหตุและผล หรือคำอธิบายปริบทต่างๆ ในเชิงเหตุผล การยกตัวอย่าง อุปมาอุปไมยให้เห็นข้อเท็จจริง

การลำดับความ หมายถึง การเรียบเรียงเนื้อหาในการเขียนให้ต่อเนื่องกัน ไม่สับสน มี
ข้อความของแต่ละส่วนสัมพันธ์กันตามลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่อง

รูปแบบการเขียน หมายถึง งานเขียนที่มีรูปแบบการเขียนที่ดี คือ มีบทนำ ส่วนเนื้อหา
บทสรุป รวมทั้งลายมือและความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของงานเขียน

กล่าวโดยสรุป การตรวจให้คะแนนข้อสอบแบบอัตนัยไม่สามารถให้คะแนนแน่นอนตาม
ตัวอย่างข้อสอบปรนัย ดังนั้นจึงควรมีเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนน และนำคะแนนมาจัดอันดับ
คุณภาพ

2.3 ทักษะการฟัง

2.3.1 ความหมายของการฟัง

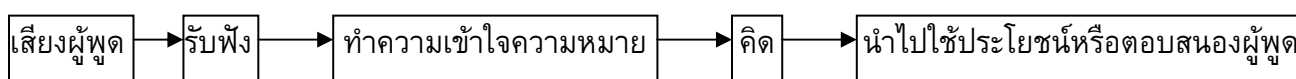
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 613) ให้ความหมายว่า “ ฟัง หมายถึง ตั้งใจสดับ คอยรับเสียงด้วยหู ได้ยินเชื่อ ทำ ตามถ้อยคำ เช่น ให้ฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา”

ปรีชา ช้างขวัญยืน.(2525 : 82) ได้ให้ความหมายว่า “การฟัง และการได้ยินต่างก็ใช้อวัยวะสัมผัสอย่างเดียวกัน แต่การฟังต่างกับการได้ยิน การได้ยินเป็นเพียงความสามารถในการรับของโสตประสาท ส่วนการฟังนั้นต้องมีทั้งการรับ และการตีความหมายข้อความที่ได้ยินด้วยต้องพยายามคิดให้ได้ว่าสิ่งที่ได้ฟังนั้นหมายความว่าอย่างไร”

ทัศนีย์ สุขเมธี .(2526 : 1) ให้ความหมายการฟังว่า “การฟังเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องไปจากการได้ยิน เมื่อได้ยินแล้วต้องติดตามเรื่องเพื่อทำความเข้าใจและยังเกี่ยวโยงไปถึงความคิดว่าเชื่อได้แค่ไหน”

สรุปความหมายของการฟังได้ว่า การฟัง เป็นเรื่องที่เรากำลังใส่ใจในสิ่งที่ได้ยินติดตาม เข้าใจความหมาย คิดพิจารณาควรจะทำอย่างไร หรือโต้แย้งและ เป็น กระบวนการรับรู้สารโดยผ่านสื่อทางเสียงด้วยรูปแบบต่าง ๆ

กระบวนการของการฟังจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อได้ยินเสียงพูดหรือฟังการพูดและก่อนที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จะต้องคิดให้รอบคอบ ดังนั้นการฟังจึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพูดและการคิดเป็นสำคัญอาจจัดลำดับขั้นตอนกระบวนการของการฟังได้ดังนี้

2.3.2 ความสำคัญของการฟัง

การฟังเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดสติปัญญา เกิดความรอบรู้เฉลียวฉลาด และบางครั้งก็ทำให้เกิดความผิดพลาด ผู้ที่ฟังมาก ๆ และฟังเป็น ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวผู้ฟังเอง การฟังเป็นการช่วยให้ผู้ฟังใช้ความคิด ทำความเข้าใจในเรื่องที่ฟัง สามารถแปลความ ตีความหรือจับใจความของเรื่องที่ฟังได้ สามารถวิเคราะห์ วิจัย พิสูจน์หาเหตุผล หรือใช้วิจารณ์ในการประเมินค่าของเรื่องที่ฟังได้ถูกต้อง นอกจากนี้การฟังยังช่วยทำให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตในด้านอื่น ๆ เช่น ก่อให้เกิดความรู้ การตัดสินใจ หรือเกิดความคิดริเริ่มได้ อีกทั้งยังก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อเนื่องกับการพูด ก็จะทำให้เกิดการคิดและการพูดมีประสิทธิภาพได้อีกด้วย

จะเห็นว่าเราใช้ทักษะในการฟังมากกว่าทักษะอื่น ๆ เวลาติดต่อสื่อสารถ้าเทียบการใช้เวลาเพื่อฟังของตัวเองได้ และจะพบว่าตลอดทั้งวันในวันหนึ่ง ๆ เราใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการฟัง เช่น ฟังสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ฟังคนในครอบครัว ฟังเพื่อนที่ไปโรงเรียน หรือที่ทำงาน เป็นต้น โดยทั่วไปมนุษย์จะใช้เวลาในการฟังมากกว่าเวลาที่ใช้ไปกับการอ่าน การเขียน และการพูด

สนม ครุฑเมือง. (2528 : 21) ได้สรุปความสำคัญของการฟังไว้ดังนี้

1. การฟังช่วยให้การสื่อสารครบองค์ประกอบ มีผู้ส่งสารคือ ผู้พูด สารที่ส่งไป คือ คำพูด ผู้รับสาร คือ ผู้ฟัง หากมีคนพูดแต่ไม่มีคนฟัง การสื่อสารนั้นก็ไร้ประโยชน์ ดังนั้น การฟัง จึงทำให้เกิดความเข้าใจกัน ในระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

2. การฟังเป็นการแสวงหาความรู้ใส่ตน ทุกวันนี้หากไม่ขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมแล้วก็จะมีความคิดที่คับแคบไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ใครถามอะไรก็ไม่รู้เรื่องโดยเฉพาะผู้ศึกษาหาความรู้ด้วยแล้วการฟังมีความสำคัญมาก เพราะนอกจากจะทำให้รู้ในสิ่งที่ไม่รู้ การฟังมาก ๆ ก็จะทำให้รู้มาก ๆ ยิ่งขึ้น

3. การฟังช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ในชีวิต การศึกษาที่จะมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต รู้จักหาสาเหตุ รู้จักการแก้ไข รู้จักหาแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคดังนั้น การฟังจึงช่วยให้มีความรู้ รู้การแก้ไขปัญหา รู้แนวทางที่ดี การฟังเช่นนี้จึงเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ทางอ้อม

5. การฟังช่วยประหยัดเวลาในการค้นคว้า แทนที่เราจะศึกษาข้อมูลจากการอ่านก็อาจจะฟังในสิ่งที่ตน ต้องการฟัง เช่น การฟังการบรรยาย ฟังการอภิปราย ฟังการรายงาน เป็นต้น แต่การฟังจะได้สาระที่เป็นจริงหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้ให้ข้อมูลนั้น ๆ เป็นบุคคลน่าเชื่อถือเพียงใด

6. การฟังช่วยพัฒนาทักษะการพูด การอ่าน การเขียน และการคิดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะทักษะการใช้ภาษาจะดีได้นั้น การฟังมีส่วนสำคัญที่จะเป็นบรรทัดฐานให้ทักษะอื่น ๆ ได้ผลและได้ผลประโยชน์มาก

7. การฟังมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การเข้าสมาคมเป็นไปอย่างราบรื่นสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรที่ดีเพราะไม่มีผู้พูดคนใดชอบให้คนอื่นแย้งพูดหรือไม่ฟังในสิ่งที่ตนพูด การฟังจึงช่วยเสริมสร้างความเป็นมิตรได้ การฟังที่ดีเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาสังคม และประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า

8. การฟังช่วยให้ชีวิตมีความสุขและปลอดภัย การศึกษาหาความรู้จากการฟังเมื่อเราฟังมากก็มีความรู้ต่าง ๆ จะสร้างชีวิตให้มีแต่ความสันติสุข อยู่ในสังคมอย่างสบายกาย สบายใจ ปลอดภัยต่ออันตรายต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ฟังจากคำเตือน คำแนะนำ คำห้าม การฟังทำให้รู้ในสิ่งดีหรือไม่ดี สิ่งใดควรปฏิบัติ

9. การฟังทำให้เกิดความเพลิดเพลินใจ เช่น การฟังการเล่าเรื่องฟังการละเล่นต่าง ๆ ฟังเพลง ฟังการอภิปราย ได้ว่าที่ ฟังข่าวสาร เป็นต้น การฟังดังกล่าวนี้ย่อมทำให้เกิดความเพลิดเพลินหรือสะท้อนอารมณ์

10. การฟังทำให้ทราบพฤติกรรมต่าง ๆ ของแต่ละคน เช่นคนดีแต่พูด คนชอบพูด ส่อเสียดคนอื่น คนพูดเท็จ คนพูดนินทา คนพูดตรงไปตรงมา เป็นต้น ผู้ที่รับฟังคำพูดของบุคคลประเภทนี้จะทราบลักษณะนิสัยและพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ดี และควรจะเชื่อถือหรือไม่อย่างไร

11. การฟังช่วยส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ นอกจากการฟังจะ ช่วยรวบรวมข้อเท็จจริง เป็นประโยชน์ต่อชีวิตและสังคมแล้ว การฟังมาก ๆ ย่อมทำให้เกิดการสร้างผลงานที่ดีได้

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าเราใช้ทักษะในการฟังมากกว่าทักษะอื่น ๆ ที่ใช้ในการติดต่อ

สื่อสาร จะพบว่าตลอดทั้งวันในหนึ่งวันหนึ่ง ๆ เราใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในการฟัง เช่น ฟังสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฟังคนในครอบครัว ฟังเพื่อนที่ไปโรงเรียน หรือที่ทำงาน เป็นต้น โดยทั่วไปมนุษย์จะใช้เวลาในการฟังมากกว่าเวลาที่ใช้ไปกับการอ่าน การเขียน และการพูด การฟังเป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งในด้านของการใช้ภาษา เพราะการฟังเป็นการรวบรวมข้อมูล ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน และสร้างชีวิตให้มีความสะดวกปลอดภัยอีกด้วย

2.3.3 จุดมุ่งหมายของการฟัง

1. ฟังเพื่อให้เกิดความรู้สึกรสชาติ เป็นการฟังเพื่อเก็บสาระสำคัญของสาร เช่น ฟัง คำบรรยาย อภิปราย โอวาท ธรรมเทศนา และปาฐกถาธรรม เป็นต้น
2. ฟังเพื่อความซาบซึ้งและจรรโลงใจ เป็นการฟังเพื่อประเทืองอารมณ์และให้เกิดสุนทรียะ เช่น ฟังเพลง ดนตรี บทเห่กล่อม กวีนิพนธ์ และนิทาน เป็นต้น
3. ฟังเพื่อพัฒนาตัวเอง เป็นการฟังเพื่อการปรับปรุง เสริมสร้าง พัฒนาการทางกาย ทางใจ และอารมณ์ เพื่อปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมอื่น เช่น ฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ ฟังคำบรรยายประกอบการสาธิต รายการโต้วาที รายการสนทนาทางวิทยุ โทรทัศน์ฟังเพื่อเสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ อันจะนำไปสู่ความคิดแปลกใหม่ เช่น ฟังบทวิเคราะห์ วิจารณ์ สารคดี ปกป้องคดี เป็นต้น

การฟังเพื่อจับใจความ

การฟังเพื่อจับใจความ หมายถึง การที่ฟังเข้าใจเรื่องราวที่กำลังฟังอยู่ ตรงตามจุดประสงค์ของผู้พูด และสามารถที่จะใช้วิจารณ์ญาณพิจารณาประโยชน์จากเรื่องที่รับฟังนั้นด้วย

การฟังเพื่อจับใจความอาจแบ่งย่อยได้ 2 ประการ คือ การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ และการฟังเพื่อจับรายละเอียด

การฟังเพื่อจับใจความทั้ง 2 ประการนี้ อาจเกิดขึ้นตามลำดับในการฟังแต่ละครั้ง หรือเกิดขึ้นทั้ง 2 ประการพร้อม ๆ กันก็ได้ เช่น การฟังการบรรยายในห้องเรียน ผู้ฟังควรจับใจความสำคัญเท่านั้น ถ้าพยายามจะจับรายละเอียดทุกถ้อยคำ จะทำให้จับใจความได้ไม่ตลอด เพราะมัวไปพัวพันกับสิ่งปลีกย่อยมากเกินไป ควรตั้งใจฟังเรื่องให้ทัน แล้วจดเฉพาะใจความสำคัญเป็นตอน ๆ ไปตามลำดับจนจบเรื่อง

1. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ มักเป็นการฟังสารประเภทที่ให้ความรู้ เช่น การฟังบทความ ข่าว การบรรยาย และการอภิปราย เป็นต้น ผู้ฟังต้องรู้จักแยกแยะว่าตอนใดเป็นแก่นสำคัญตอนใดเป็นการกระพือ หรือพลความได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง แล้วจดหัวข้อข้อใจความสำคัญนั้นอย่างต่อเนื่องกันไป ส่วนที่เป็นพลความมักเป็นตัวอย่างหลาย ๆ ตัวอย่างของแต่ละหัวข้อ ที่ผู้พูดต้องการขยายความ หรืออาจจะเป็นเกร็ดความรู้ที่เล่าแทรกขึ้นมาเพื่อให้ผู้ฟังรับฟังเปรียบเทียบ

หากเป็นการฟังบรรยายที่มีเอกสารประกอบ ผู้ฟังก็จะจับใจความสำคัญได้สะดวกขึ้นโดยใช้วิธีขีดเส้นใต้ข้อความที่ผู้บรรยายเน้นความสำคัญ และจดเพิ่มเติมได้อีกหากผู้บรรยายกล่าวนอกเหนือจากเอกสารที่มีอยู่ ส่วนรายละเอียดต่าง ๆ สามารถอ่านเพิ่มเติมภายหลังได้

2. การฟังเพื่อจับใจความละเอียด มักเป็นการฟังสารประเภทที่โน้มน้าวใจและสารที่จรรโลงใจเป็นการฟัง เพื่อหาข้อโต้แย้งหรือคล้อยตาม จำเป็นต้องอาศัยการฟังในรายละเอียดปลีกย่อย

เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ฟังจะนำมาพิจารณาว่าควรจะได้ยินด้วย หรือควรจะได้แย้ง เช่น การฟังสารที่โน้มน้าวใจจากสื่อมวลชน เป็นต้นว่า การโฆษณา การปลุกกระดม การประชาสัมพันธ์ ผู้รับสารต้องประมวลรายละเอียดให้เพียงพอก่อนที่จะตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะการใช้ภาษาของสารประเภทนี้จะมีลักษณะเร้าอารมณ์เป็นอย่างมาก

2.3.4 องค์ประกอบของการฟัง

การฟังเป็นการรับรู้สารประเภทหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย สิ่งเร้าที่บุคคลจะรับรู้ อวัยวะสัมผัส และ ภูมิหลังของบุคคล สิ่งเร้าที่บุคคลจะรับรู้ ได้แก่

1. สิ่งเร้าภายนอก ได้แก่ ลักษณะของสาร ลักษณะของผู้ส่งสาร และช่องทางการส่งสาร

ลักษณะของสารที่มีผลต่อการฟังที่สำคัญ มีคุณภาพของเสียง ความเข้มของเสียง ระดับของเสียง ความเร็วช้า และระดับของถ้อยคำ ลักษณะของผู้ส่งสารที่มีผลต่อการรับรู้ ควรพิจารณาถึง ความรู้ของผู้ส่งสารที่เกี่ยวข้องกับสารที่ต้องการสื่อ ความสามารถในการถ่ายทอดหรือกลวิธีในการนำเสนอ และบุคลิกภาพของผู้ส่งสาร

ส่วนช่องทางการส่งสารนั้น หมายถึง เสียงที่สื่อเพื่อให้เกิดการรับรู้ ถ้าให้ช่องทางการส่งสารไม่เหมาะสม การสื่อความก็จะไม่มีประสิทธิภาพ เช่น พูดห้วนหรือสั้นเกินไปทางโทรทัศน์ หรือวิทยุพูดเบาเกินไปขณะที่มีผู้ฟังจำนวนมาก หรือพูดดังเกินไปขณะใช้เครื่องขยายอยู่แล้ว เป็นต้น

2. สิ่งเร้าภายใน เช่น ความรู้สึก อารมณ์ ความต้องการ ความคิด อวัยวะสัมผัสตาม

ความหมายของการฟังได้แก่ หูและตา ซึ่งถ้าพิการก็ไม่อาจรับสารได้ ภูมิหลังของบุคคล หมายถึง สภาพเดิมของผู้รับสาร หากมีประสบการณ์เดิมและมีความสนใจต่อสาร ก็จะรับรู้และเข้าใจได้ง่าย

2.3.5 มารยาทในการฟัง

การฟังนอกจากจะเข้าใจเรื่องราวตามคำพูดแล้ว สิ่งควรจะต้องปฏิบัติปฏิบัติในระหว่างที่ฟังคือ

1. รู้จักฟัง การรู้จักฟังหรือที่เรียกว่าฟังเป็นนั้น ทำให้ได้ประโยชน์ตามจุดประสงค์ที่ตนจะฟัง รู้จักเลือกเรื่องที่จะฟัง สิ่งใดเป็นสาระ ไร้สาระ ประเด็นสำคัญ และปลีกย่อย ดังคำกล่าวที่ว่า “การฟังคนอื่นพูดและเข้าใจเป็นวิธีการเรียนรู้ที่รวดเร็วที่สุด”

2. ตั้งสมาธิ การฟังต้องอาศัยสมาธิ ตั้งใจแน่วแน่ แม้จะมีเสียงรบกวนก็ตาม เพราะการฟังมิใช่แต่เพียงการได้ยินเท่านั้น แต่จะต้องฟังเพื่อให้เข้าใจความหมาย พร้อมทั้งจะนำไปใช้ประโยชน์หรือมีปฏิกิริยาตอบสนองของผู้พูด การฟังอย่างมีสมาธิ ย่อมทำให้เกิดปัญญา

3. มีวิจารณ์ญาณ เมื่อรับฟังแล้วต้องใช้ความคิด ไตร่ตรอง วิพากษ์วิจารณ์ สรุปความคิดเห็นว่าจะเห็นด้วยหรือคล้อยตาม การฟังเช่นนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟัง

4. ยึดมั่นมารยาท ผู้ฟังที่ดีต้องมีมารยาทในการฟัง เช่น ฟังด้วยใจเป็นกลาง ไม่มีอคติต่อตัวผู้พูดไม่ควรคาดคิดล่วงหน้าว่าผู้พูดจะพูดอะไรต่อไป การซักถามก็ควรซักถามเมื่อผู้พูดพูดเสร็จสิ้นเสียก่อน แสดงความเต็มใจที่จะฟัง หรือปรบมือให้เมื่อเกิดความพึงพอใจ เป็นต้น

จากความรู้เกี่ยวกับการฟังที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ทักษะการฟังเป็นทักษะการใช้ภาษาที่มีความสำคัญต่อ การดำเนินชีวิต การศึกษาหาความรู้ของคนเราเป็นอย่างมาก ฉะนั้นการฝึกทักษะการ

ฟังจึงมีความสำคัญมากและการวัดการประเมินผลการฟังเพื่อให้ทราบถึงความสามารถในการฟังก็มีความสำคัญและจำเป็นด้วยเช่นกัน

2.4 ทักษะการพูด

2.4.1 ความหมาย

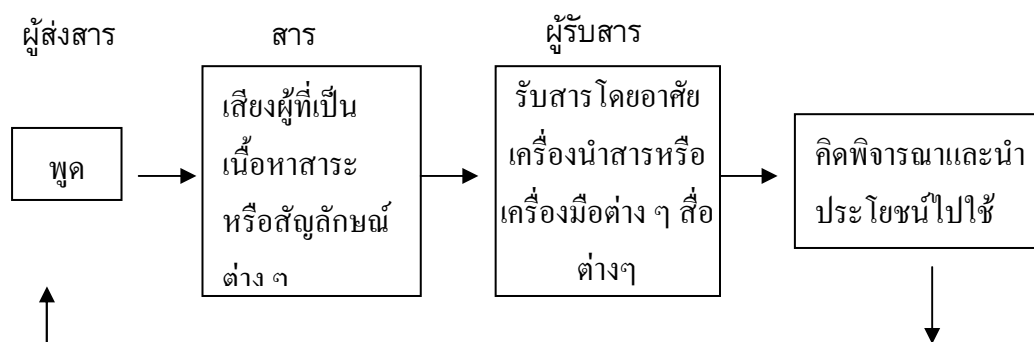
การพูด เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของทุก ๆ คน เพราะในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการพูดเพื่อสื่อสารกันมากกว่าการอ่านและการเขียน การใช้พูดสื่อสารติดต่อกันนั้นต้องระมัดระวังควรฝึกฝนให้ดี ใช้สติปัญญาไตร่ตรอง มิใช่ “พูดแล้วจึงคิด” แต่ควรจะต้อง “คิดแล้วจึงพูด” มิใช่ให้ความหมายของการพูดไว้หลายท่านได้แก่

ผะอบ โปะะกะฤษณะ. (2538 : 23) ให้ความหมายว่า “การพูดให้ผู้อ่านทราบความประสงค์ของผู้พูดจนได้รับความสำเร็จสมความมุ่งหมายของผู้พูด”

กมล การกุศล. (2529 : 234) ให้ความหมายว่า “การถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกนึกคิดและความต้องการไปยังผู้ฟัง”

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. (2524 : 25) ให้ความหมายการพูดว่า “การสื่อความหมายของมนุษย์ด้วยการพูด โดยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น เสียง ภาษา กิริยาท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง”

สรุป การพูด หมายถึง พฤติกรรมที่สื่อสารกันโดยใช้เสียงติดต่อกัน เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความต้องการและความรู้สึกจากผู้พูดไปยังผู้ฟัง ให้ได้รับรู้และเข้าใจความหมายต่าง ๆ ได้ ดังนั้นการพูดจึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการฟัง เมื่อมีผู้พูดก็ต้องมีผู้ฟัง เพื่อรับสารที่สื่อ ซึ่งกันและกัน อาจจัดลำดับขั้นตอนกระบวนการพูดและการฟังได้ดังนี้

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแสดงการรับสารส่งสาร

2.4.2 ความสำคัญของการพูด

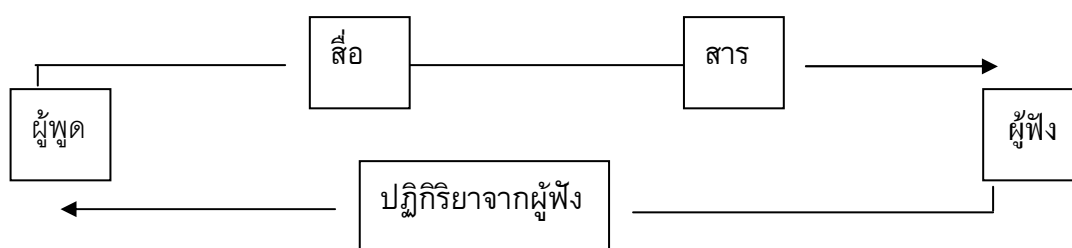
การพูดเป็นส่วนสำคัญซึ่งจะนำความสำเร็จมาสู่ตน เช่น บางคนมีความหมายในการพูดมากจนได้รับการยกย่องว่าเป็นนักพูดที่มีชื่อเสียง ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานต่าง ๆ ดังที่มีคำที่กล่าวว่า “พูดดีเป็นศรีแก่ตัว” “พูดดีเป็นเงินเป็นทอง” เป็นต้น

ความสำคัญของการพูดสรุปได้ดังนี้

1. การพูดทำให้สื่อสารติดต่อกันได้เข้าใจระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง
2. การพูดทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต
3. การพูด เป็นเครื่องมือของการสมาคม สังคมจะมีความสันติสุขได้ก็เพราะความเข้าใจกัน หรือที่เรียกว่า “พูดภาษาเดียวกัน” คือ มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน
4. การพูด ช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ แม้แต่คนไม่รู้จักกัน การได้พบปะพูดคุยกันย่อมก่อให้เกิดความสนิทสนม เป็นกันเองได้ง่ายขึ้น เป็นผลทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อการพูดช่วยให้ทราบข้อบกพร่องต่าง ๆ ของผู้พูด และนำข้อคิดเห็นดังกล่าวมาปรับปรุงให้การพูดมีประสิทธิภาพต่อไป

2.4.3 องค์ประกอบของการพูด

ธรรมชาติของการพูดโดยทั่วไป มีองค์ประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 5 : แผนภูมิองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารด้วยการพูด

อธิบายจากแผนภูมิได้ดังนี้

1. **ผู้พูด** ผู้พูดทำหน้าที่ส่งสารผ่านสื่อไปให้ผู้ฟัง ดังนั้น ผู้พูดจะต้องมีความสามารถใช้ทั้งศาสตร์และศิลปะของตนเองถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดไปสู่ผู้ฟังให้ได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วนความสามารถของผู้ที่จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้มากน้อยแค่ไหนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้
 1. ผู้พูดมีความสามารถในการใช้ภาษา เสียง และกิริยาท่าทางเพียงไร
 2. ผู้พูดมีเจตคติต่อเรื่องที่จะพูด และต่อผู้ฟังแค่ไหน
 3. ผู้พูดมีระดับความรู้ในเรื่องที่จะพูดมากน้อยและลึกซึ้งเพียงใด
 4. ผู้พูดมีฐานะทางสังคม พื้นฐานทางจริยธรรม และวัฒนธรรมอยู่ในระดับใด
2. **สาร** สารหรือเนื้อหาที่ผู้พูดส่งไปนั้นจะต้องมีคุณค่า และคุ้มค่าแก่การเสียเวลาของผู้ฟัง ดังนั้นสารที่ผู้พูดส่งไปนั้นจะต้องเป็นผลมาจากการเตรียมตัวของผู้พูดมาแล้วอย่างดี เช่น การรวบรวม คัดเลือก จัดลำดับขั้นตอน และการฝึกฝนตนเองของผู้พูด เป็นต้น
3. **สื่อ** หมายถึง สิ่งที่นำสารไปสู่ผู้ฟัง ได้แก่ เวลา สถานที่ อากาศ และเครื่องรับรู้อย่างอื่น ๆ เช่น ตา หู จมูก ลิ้น กาย นอกจากนี้ยังรวมไปถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อื่นๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น

4. ผู้ฟัง ผู้ฟังอยู่ในฐานะที่จะต้องรับสารของผู้พูดโดยอาศัยสื่อเป็นเครื่องนำพา ผู้ฟังจะสามารถรับสารได้ตรงกับเจตนาของผู้พูดได้มากน้อยหรือไม่นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้พูดและคุณภาพของสื่อเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับสิ่งอื่น ๆ เช่น ทักษะ ความพร้อม ความเข้าใจ พื้นความรู้วัฒนธรรม เจตคติของผู้ฟังอีกด้วย

5. ปฏิกริยาจากผู้ฟัง ในขณะที่ผู้ฟังรับสารและแปลสารนั้น ก็จะเกิดปฏิกริยาตอบสนองไปสู่ผู้พูดด้วยการแสดงออกมาสองทาง คือ ทางวัจนภาษา และอวัจนภาษา อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง เช่น เมื่อพูดไม่ถูกใจหรือเป็นที่พอใจก็จะมีการโห่ ฮาป่า สาปแช่ง ทบตีสิ่งของและแสดงให้เห็นถึงความขง และขัดแย้งต่อผู้พูด เป็นต้น

2.4. 4 ลักษณะของผู้พูดที่ดี

ผู้พูดที่ดีจะต้องคำนึงถึงระเบียบวินัยที่ดี มีศิลปะในการพูด มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอด สามารถสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจตรงกันสมความมุ่งหมายของผู้พูด อาจสรุปได้ดังนี้

1. เป็นการพูดที่มีประสิทธิภาพ พิจารณาได้จาก การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกริยาอาการที่เหมาะสมกับเนื้อหา กาลเทศะและบุคคล
2. ถูกต้องตามจรรยาบรรณและประเพณีนิยมของสังคม พิจารณาจากเนื้อเรื่องถ้อยคำและกริยาของผู้พูด
3. มีประโยชน์ พิจารณาจากเนื้อเรื่องที่ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการซึ่งมีคุณค่าแก่ผู้ฟัง ผู้พูด ผู้ที่ถูกพูดถึงและส่วนรวม
4. สัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายของผู้พูด พิจารณาจากความรู้ ความคิด การกระทำ ความรู้สึก ทศนคติ ของผู้ฟังที่มีต่อการพูดครั้งนั้น

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทย

นิลวรรณ สิทธิอาษา (2539) ศึกษาความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญากับการสอนอ่านตามคู่มือครูผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญากับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทิพพร มีปิ่น (2539) เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี Kwl - plus กับ การสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี kwl – plus กับ การสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริลักษณ์ กล้านาค (2542) เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนกับ

การสอนตามคู่มือครูผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนกับการสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วาสนา ไตรวัฒนธงไชย (2543) เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือตามวิธี เอสทีเอดี กับวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือตามวิธี เอสทีเอดี กับวิธีสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประนอม สุขนาคะ (2545) เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามีความเข้าใจในการอ่าน มีความสามารถในการเขียนและมีความรับผิดชอบแตกต่างจากกลุ่มที่สอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 และ.01ตามลำดับ

มยุรี เเคราะห์ดี (2535) เปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนสร้างสรรค์และเจตคติด้านร้อยกรองในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกระบวนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีความสามารถทางการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปาริชาติ สุขประเสริฐ (2536) เปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับการใช้กิจกรรมตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะมีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นลินี บพิตรสุวรรณ (2537) เปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนและแรงจูงใจในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าความสามารถทางการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กาญจนา อุตริเวียร (2538) เปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับการใช้แบบฝึกตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับการใช้แบบฝึกตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำลี ทองทิว (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะกระบวนการ โดยใช้ฟอร์ทโฟริโอ การสอนอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาและเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางวิชาชีพครู การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อพัฒนาระบบการสอนโดยใช้ฟอร์ทโฟริโอ การสอนอ่านสำหรับนิสิตปริญญาโท สาขาประถมศึกษา ใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา (2) เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการสอนโดยใช้ฟอร์ทโฟริโอ การสอนอ่านหนังสือสำหรับเด็กประเภทต่าง ๆ ที่มีต่อการพัฒนาทางวิชาชีพของนิสิตปริญญาโท สาขาประถมศึกษา ภาคต้นปีการศึกษา 2540 (3) เพื่อศึกษาคุณภาพทางการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้ฟอร์ทโฟริโอ กับการสอนอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตสามารถระบุวิธีสอนอ่านหนังสือสำหรับเด็ก และสามารถสร้างวิธีการสอนอ่านแบบใหม่ ๆ ได้เป็น จำนวนมากขึ้น หลังจากใช้กระบวนการสอนโดยใช้ฟอร์ทโฟริโอครบทุกขั้นตอน 2) นักเรียนอ่านหนังสือสำหรับเด็กประเภทนอกเหนือจากหนังสือประกอบภาพในหมวดจินตนาการเป็นจำนวนมากขึ้น หลังจากที่ใช้กระบวนการฟอร์ทโฟริโอ

3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง

ในการศึกษางานวิจัยของต่างประเทศที่ใช้การประเมินตามสภาพจริงประเมินการเรียนรู้ ส่วนใหญ่จะใช้แฟ้มสะสมผลงานเป็นเครื่องมือของการประเมินตามสภาพจริง และการวิจัยส่วนมากจะเป็นการประเมินเกี่ยวกับเรียนการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาคุณลักษณะต่าง ๆ มีน้อยมาก ที่มีอยู่ก็จะเป็นการวัดความรู้สึกนึกคิด เจตคติต่อการเรียน หรือนิสัยในการปฏิบัติงาน จะเห็นได้ว่าแฟ้มสะสมผลงานเป็นเอกสารที่สะท้อนให้เห็นกระบวนการเรียนรู้ ความรู้ ความสามารถและลักษณะนิสัยของผู้เรียน แฟ้มสะสมผลงานซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งของการประเมินตามสภาพจริงที่นำมาใช้ในหลายบทบาทและงานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงก็จะเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะสามารถอธิบายภาพรวมของวัตถุประสงค์ เช่น เพื่อเป็นทางเลือกในการประเมิน หรือเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในปรับปรุงการศึกษาต่อไป

ฮอฟท์ (Hoeft. (1994) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้แฟ้มงานในการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่ใช้การประเมินแฟ้มงาน บรรยายการเรียนรู้ของนักเรียนให้ผู้ปกครองเปลี่ยนวิธีการประเมินผลให้เน้นการประเมินจากสภาพจริง ซึ่งทำเป็นกรณีศึกษาใน 5 โรงเรียน โดยใช้วิธีการประชุมทางวิทัศน์และการสัมภาษณ์ผู้ปกครองใน 4 หัวข้อ ที่ใช้เป็นประเด็นหลักสำหรับการประเมินแฟ้มงาน ครู 1 คน ต่อนักเรียน 8 คน ในปีการศึกษา 1991-1992 ผลการศึกษาพบว่า 1) แฟ้มงานช่วยให้นักเรียนสร้างผลงานดีเด่น และประสบผลสำเร็จในการเรียน ซึ่งให้เห็นสภาพการเรียนรู้ที่เป็นจริง 2) บทบาทของครูกลายมาเป็นนักวิจัย นักประเมินผล และร่วมงานเมื่อมีการใช้แฟ้มงาน 3) นักเรียนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของผลงานและประเมินผลงานเพื่อให้โอกาสในการเลือกงานเข้าแฟ้มของตน 4) บิดามารดามีความเข้าใจในความเจริญก้าวหน้าเมื่อครูใช้แฟ้มงาน จากผลทั้ง 4 ข้อ ช่วยสนับสนุนให้ครูใช้แฟ้มงานในการรายงานผลการเรียน

นิวแมน (Newman. 1995) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการเขียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนเกรด 12 เมื่อใช้แฟ้มสะสมงาน โดยในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียน 42 คน ในห้องเรียนปกติโดยสำรวจเจตคติต่อการเขียนและความสามารถ

ของนักเรียน การประเมินจุดเด่นและจุดอ่อนในการเขียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานซึ่งประกอบด้วยงานการเขียนตั้งแต่โครงร่าง และการปรับปรุงในตอนใกล้ปิดเทอม นักเรียนจะสร้างแฟ้มสะสมผลงานที่แสดงผลงานการเขียนที่ดีที่สุด โดยนักเรียนเป็นผู้เลือกผลงานที่ดีที่สุดมาประเมิน ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ประมาณ 1 ปีการศึกษานักเรียนจำนวนมากเปลี่ยนเจตคติต่อการเขียน และยืนยันว่าแฟ้มสะสมผลงานช่วยส่งเสริมการประเมินตนเองของนักเรียนทำให้ค้นพบจุดเด่นจุดด้อยในการเขียนของตนเองจากการสังเกต และการสัมภาษณ์อย่างปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการกับครูผู้สอน จะช่วยทำให้นักเรียนสามารถอภิปรายรายงานเขียนของตนเองในฐานะนักเขียนได้

ไมเซน ไฮเมอร์ (Meisenheimer. 1996) ได้วิเคราะห์คุณลักษณะของครูผู้ปฏิบัติในฐานะผู้ประเมินผลตามสภาพจริง โดยในการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ และเปรียบเทียบคุณลักษณะของครูผู้ปฏิบัติในฐานะผู้ประเมินผลตามสภาพจริง กับครูผู้ปฏิบัติในฐานะผู้ประเมินดั้งเดิม ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อระบุคุณลักษณะของผู้ประเมินผลตามสภาพจริงโดยศึกษางานวิจัยของสติกกินส์ (Stiggins) และวิลสัน (Wilson) เพื่อนำมาออกแบบสอบถามในการกำหนดคุณลักษณะของผู้ประเมินผลตามสภาพจริง แล้วนำไปทดสอบกับครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่นอกเมืองของรัฐอิลลินอยส์ จากการศึกษาพบว่าผู้ประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic assessment) ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ และสาขาสังคมศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับสูง จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่าผู้ประเมินผลตามสภาพจริงจะแตกต่างจากคุณลักษณะของผู้ประเมินแบบดั้งเดิมใน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาจากการสำเร็จการศึกษา การเข้าร่วมชุมนุมสัมมนา และการศึกษาต่อ การนำเสนอผลงาน หรือผู้แนะนำทางด้านวิชาการแก่ผู้อื่น 2) เป็นคณะทำงาน (Collegiality) ได้แก่ การเป็นคณะกรรมการในการเขียนหลักสูตร การนำเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) นักปรัชญา (Philosophy) เพราะการที่จะเป็นนักประเมินผลตามสภาพจริงได้ต้องเป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้ามาอย่างดี 4) การได้รับการสนับสนุนจากระบบโรงเรียน (Support systems) ระบบการสนับสนุนของโรงเรียนสามารถทำให้ครูเป็นนักประเมินตามสภาพจริงได้ กล่าวคือ การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการทดลองการให้อิสระในการคิดสร้างสรรค์แก่ครูผู้สอน และการให้ทุนสนับสนุนแก่ครูในการพัฒนาหลักสูตร

ไพร์ซ์ (Price. 1998) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลตามสภาพจริงในชั้นเรียนของโรงเรียนสำหรับเด็กอายุประมาณ 9-13 ปี ในประเทศอังกฤษ โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อตรวจสอบความหมายของการประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้นักเรียนฝึกทักษะการแก้ปัญหาที่พวกเขาต้องการในโลกแห่งความเป็นจริง การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเคนเนดี้ที่มีอายุประมาณ 9-13 ปี ซึ่งไพร์ซ์ก็เป็นครูผู้สอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนี้ด้วย โดยใช้การทดสอบตามสภาพจริงในการศึกษาสภาพและประวัติของครอบครัวและบทบาทที่แสดงในชั้นเรียน ผลการศึกษาพบว่า หลังจากนักเรียนได้เรียนรู้และสร้างสมรรถภาพเกี่ยวกับครอบครัวด้วยตนเองแล้วสามารถนำการประเมินตามสภาพจริงไปปฏิบัติและบูรณาการให้เข้ากับการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดรูโก (Drugo. 1998) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการและการปฏิบัติการประเมินตามสภาพจริง ในการทำวิจัยครั้งนี้จะเป็นการขยายความงานวิจัยของนิวแมนน์ (Newmann) ที่ได้ศึกษาการประเมินตามสภาพจริงของครูในโรงเรียนที่เน้นการปฏิบัติของโรงเรียนประจำอำเภอ 2 โรงเรียน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองการสัมภาษณ์และเพื่อฝึกวิเคราะห์การประเมิน โดยผู้วิจัยใช้เครื่องมือจากงานวิจัยของนิวแมนน์ ผลการศึกษาพบว่า การประเมินตามสภาพจริงที่วัดผลโดยมาตรฐานของนิวแมนน์มีมาตรฐานในการประเมินตามสภาพจริงมีระดับน้อยกว่าการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผลที่ได้จะสนับสนุนมาตรฐานการศึกษาทั้ง 2 เรื่องที่แสดงหลักฐานของการประเมินตามสภาพจริงในระดับปานกลางถึงระดับสูง การศึกษาครั้งนี้สนับสนุนเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ได้เพื่อวัดระดับสภาพจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงในประเทศยังมีการวิจัยน้อยมาก โดยเฉพาะด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิด หรือคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียน ส่วนใหญ่จะเป็นการวัดเจตคติต่อวิชาที่เรียน และเป็นการใช้เครื่องมือแฟ้มสะสมผลงานในการวิจัย และศึกษาในด้านของการเรียนรู้ภาคปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ คงเนื่องมาจากการประเมินตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานกับการปฏิบัติเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจน ซึ่งอาจยกเป็นตัวอย่างได้แก่

สมชาย มิ่งมิตร (2539) ได้ศึกษาผลการประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การวิจัยเชิงทดลองกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 40 คน แบ่งกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการประเมินผลแบบเดิม

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2540) ได้ศึกษาผลการใช้และคุณภาพการประเมินในด้านความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น โดยได้พัฒนาแฟ้มสะสมงานในการประเมินผลการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 43 คน โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการผลการวิจัยพบว่า ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการใช้วิชาภาษาอังกฤษทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน อีกทั้งเป็นการจูงใจในการเรียนแก่นักเรียนอย่างมาก และการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานมีคุณภาพตามเกณฑ์ตัดสินคุณภาพการประเมินผลของลินน์และคณะในระดับมากทุกรายการ คือ มีความยุติธรรมในการประเมิน สามารถถ่ายโยงและสรุปผลการประเมินระดับสติปัญญาที่ซับซ้อน เนื้อหาแฟ้มสะสมงานมีคุณภาพ เนื้อหาแฟ้มสะสมผลงานครอบคลุม และการประเมินมีความหมายต่อผู้ถูกประเมิน มีความเที่ยงตรงตามสภาพโดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่แทนค่าความเที่ยงตรงตามสภาพเท่ากับ .94 ค่าความเชื่อมั่นของผู้ให้คะแนนจำนวน 2 คนเท่ากับ .97 ค่าความเชื่อมั่นของคะแนนที่ได้จากค่าสัมประสิทธิ์การสรุปอ้างอิง เท่ากับ .6517

กิริรินทร์ สหเสียนตร์ (2540) ได้ศึกษาผลการใช้พอดโฟลิโอ ที่มีต่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูผู้สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากจำนวนครู 23 คน โดยใช้เครื่องมือ ตารางบันทึกแผนการสอน การดำเนิน การสอนและการประเมินตนเองเกี่ยวกับการรู้จักใช้วิธีการสอน และเทคนิคการสอน

ภาษาอังกฤษ และแบบสัมภาษณ์การจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีเทคนิคการสอนเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนพบว่า ทำให้ครูเห็นจุดอ่อนในการสอนของตนเองและต้องการปรับปรุงการเรียนการสอนของตนมากขึ้น

สีไพร อินอ่อน (2541) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียน โดยใช้การประเมินแฟ้มสะสมผลงาน กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน ที่แบ่งระดับความสามารถทางภาษาเป็นกลุ่มสูง กลุ่มกลาง กลุ่มต่ำ ทั้งสามกลุ่มจะถูกทดสอบสัมฤทธิ์ด้านการอ่านก่อนเรียน ได้รับการสอนที่ใช้การประเมินแฟ้มสะสมงานทดสอบวัดความก้าวหน้าในการอ่าน 3 ครั้ง และทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน หลังเรียนของนักเรียนทั้งสามกลุ่มสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนทุกกลุ่มมีความก้าวหน้าในการอ่านสูงขึ้นเป็นลำดับ

สุทธิชา กุญจนวน (2541) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา โดยใช้การสอนเชิงสหวิทยาการที่ประเมินด้วยแฟ้มสะสมผลงานกับการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียนแบ่งเป็นห้องทดลองและห้องควบคุม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัยและคะแนนความก้าวหน้าในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่ดีต่อการทำงานกลุ่ม และต่อการเรียนการสอนของกลุ่มตนเอง

ศุภณรรฐ์ บุญซอ่อน (2541) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานเกษตร พื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนโดยวิธีการสอนแบบบูรณาการซึ่งการประเมินผลการเรียนด้วยแฟ้มสะสมผลงานกับวิธีการสอนแบบบรรยาย (ปกติ) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 28 คน ที่แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำนวนกลุ่มละ 14 คน ผลการวิจัยพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน และคะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และคะแนนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการซึ่งประเมินผลการเรียนรู้ด้วยแฟ้มสะสมงาน มีความคิดเห็นที่ดีกว่ากลุ่มการสอนแบบบรรยาย

จิตฐิพร ศิริตานนท์ (2542) ได้ศึกษาผลของการประเมินพอดโฟลิโอ ที่มีต่อความรับผิดชอบ เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม พบว่า 1) นักเรียนมีความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการประเมินด้วยพอดโฟลิโอกับนักเรียนที่ได้รับการประเมินแบบปกติ 2) นักเรียนมีความรับผิดชอบสูงขึ้นหลังจากที่ได้รับการประเมินด้วยพอดโฟลิโอ 3) นักเรียนมีความรับผิดชอบสูงขึ้นหลังจากที่ได้รับการประเมินแบบปกติ 4) นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มที่ได้รับการประเมินด้วยพอดโฟลิโอกับนักเรียนที่ได้รับการประเมินแบบปกติ 5) นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์สูงขึ้นหลังจากที่ได้รับการประเมินด้วยพอดโฟลิโอ 6) นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์สูงขึ้นหลังจากที่ได้รับการประเมินแบบปกติ 7) นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการประเมินด้วยพอด

โพลีโอบกับนักเรียนที่ได้รับการประเมินแบบปกติ พบว่ากลุ่มที่ได้รับ การประเมินด้วยพอดโพลีโอบมีทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินแบบปกติ 8) นักเรียนมีทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์สูงขึ้นหลังจากได้รับการประเมินด้วยพอดโพลีโอบ 9) นักเรียนมีทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์สูงขึ้นหลังจากที่ได้รับการประเมินแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กอบแก้ว วิมานจันทร์ (2542) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้แฟ้มสะสมงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 29 คน ผลการศึกษา พบว่า 1) การประเมินสัมฤทธิ์ผลการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้แฟ้มสะสมงานทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถทางด้านการเขียนภาษาอังกฤษได้ดียิ่ง 2) นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการ ประเมินผลงานเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

พรณวลัย คีร์วงศ์วัฒนา (2542) ได้ศึกษาผลของการใช้แฟ้มสะสมงานของนักเรียนที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการใช้แฟ้มสะสมงานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจิตรกรรม ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัยสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ.05 นอกจากนั้นยังพบว่า การใช้แฟ้มสะสมงานทำให้นักเรียนมีทักษะในการวิจารณ์ มีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นรวมทั้งทำให้มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่และเห็นคุณค่าในผลงานของตนเองมากขึ้นอีกด้วย

ทรงศรี ตุ่นทอง (2545) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของ นักเรียน โดยใช้นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก 45 คน ครูสอนคณิตศาสตร์ 1 คน ผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษา 3 คน กลุ่มที่ 2 นักเรียนจำนวน 40 คน ครูสอนคณิตศาสตร์ 1 คน ผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษา 3 คน ใช้เครื่องมือซึ่งประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และ แบบทดสอบ จำนวน 10 ฉบับ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่สร้างและพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมสามารถสื่อความเข้าใจได้ดี มีความเที่ยงตรง ครบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไป ใช้ เมื่อนำรูปแบบไปใช้จริงในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่ารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตาม สภาพจริงทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ มีความเชื่อในสมรรถภาพตน และมีการ กำกับตนเองในการเรียนดีขึ้น โดยทั้งนักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารและผู้ปกครองหรือกรรมการสถานศึกษา มีความพึงพอใจในผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการ ประเมินและเห็นว่าสามารถนำรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่พัฒนาได้ไปปฏิบัติได้จริง ในสถานศึกษา

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามสภาพจริงและเกี่ยวกับการอ่านการเขียนภาษาไทย ที่ ได้กล่าวมานั้น ทำให้ทราบได้ว่า การประเมินตามสภาพจริงในปัจจุบันได้เริ่มมีผู้สนใจที่จะทำการศึกษา และวิจัยมากขึ้น ซึ่งเนื่องมาจากการศึกษาในปัจจุบันเน้นการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นการประเมินผลก็จำเป็นต้องสอดคล้องกัน และที่สำคัญความมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาใน

ปัจจุบันก็เน้นความมีคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งการวัดและการประเมินผล การอ่านการเขียนซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่มีความสำคัญต่อการศึกษาและการ ดำรงชีวิตในปัจจุบันอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษารูปแบบของการประเมินตามสภาพจริงด้าน การอ่านการเขียน เพื่อจะได้นำมาพัฒนาใช้ในการประเมินผลการเรียนการสอนในสภาพปัจจุบัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2546 จำนวน 10 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1 ห้องเรียนซึ่งมีจำนวน 50 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยทำการจับฉลากมา 1 ห้องเรียน จากประชากร 8 ห้องเรียนซึ่งตัดกลุ่มประชากรออกไป 2 ห้องเรียนเนื่องจากทั้ง 2 ห้องเป็นห้องเรียนที่คัดเลือกนักเรียนที่เก่งไว้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดการดำเนินการวิจัยดังนี้ คือ

ขั้นตอนที่ 1 สร้างและการพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทยตามสภาพจริง

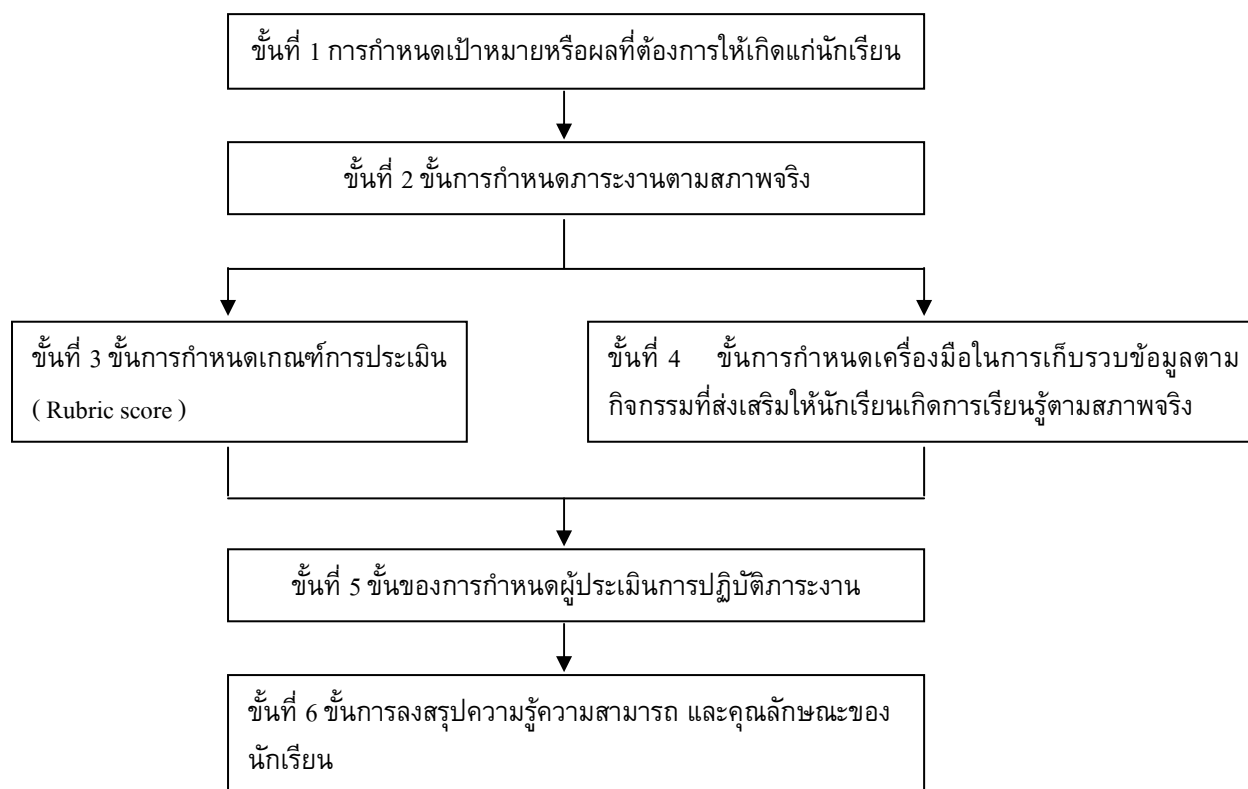
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดของการดำเนินงานเป็นดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงประกอบด้วย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการประเมิน โดยวิธีการประเมินเชิงธรรมชาติ และการประเมินผลตามสภาพจริง

2. นำผลการสังเคราะห์เอกสารมาสรุป เพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการสร้างรูปแบบการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยแบ่งเป็นลำดับขั้นดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แนวคิดในการสร้างรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลการสังเคราะห์เอกสารมาสรุป เพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการสร้างรูปแบบการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยแบ่งเป็นลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียน ซึ่งได้กำหนดเป็นทักษะภาษาไทย 4 ด้าน ซึ่งกำหนดจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขั้นที่ 2 ขั้นการกำหนดภาระงานตามสภาพจริงซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องให้นักเรียนปฏิบัติ และเรียนรู้ โดยต้องใช้ความรู้ และทักษะการคิดระดับสูงในการปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 ขั้นการกำหนดเกณฑ์การประเมิน (Rubric score) ที่สะท้อนเป้าหมายที่ต้องการประเมิน ซึ่งครอบคลุมความสามารถที่แท้จริงของบุคคล และสามารถนำผลที่ต้องการเพื่อแสดงให้เห็นการพัฒนาการของผู้ปฏิบัติได้

ขั้นที่ 4 ขั้นการกำหนดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นการใช้ความรู้ความคิดระดับสูง และการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์นอกห้องเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นของการกำหนดผู้ประเมินการปฏิบัติภาระงานตามสภาพจริงจากแฟ้มสะสมผลงาน หรือโครงการ ที่นักเรียนจัดทำขึ้น เพื่อเป็นหลักฐานสะท้อนการเรียนรู้ จากการปฏิบัติจริง

ขั้นที่ 6 ขั้นการลงสรุปความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของนักเรียน เพื่อรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และวางแผนพัฒนากระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมต่อไป

3. กำหนดวิธีการทดลองใช้รูปแบบโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผนเป็นขั้นที่ผู้วิจัยพิจารณาความเป็นไปได้ของการพัฒนาการประเมินผลตามสภาพที่เป็นอยู่ และสามารถนำรูปแบบไปใช้ได้ภายใต้การจัดการศึกษาในปัจจุบันที่สถานศึกษาได้จัดทำอยู่ ซึ่งเป็นการกำหนด กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนผู้เกี่ยวข้องและส่วนประกอบอื่น ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นการชี้แจงให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ห้องเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญและเข้าใจถึงการประเมินผลตามสภาพจริง

ขั้นที่ 3 กำหนดรอบของการทดลองใช้รูปแบบเพื่อการศึกษาผลที่จะเกิดจากการประเมินตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย จำนวน 4 ช่วงเวลา ช่วงละ 3 สัปดาห์ ดังนี้

ช่วงที่ 1 วันที่ 24 พฤศจิกายน – วันที่ 14 ธันวาคม 2546

ช่วงที่ 2 วันที่ 15 ธันวาคม 2546 – วันที่ 4 มกราคม 2547

ช่วงที่ 3 วันที่ 5 – 25 มกราคม 2547

ช่วงที่ 4 วันที่ 26 มกราคม – วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2547

ขั้นที่ 4 ขั้นการกำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องเกิดแก่นักเรียน โดยกำหนดจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย โดยใช้ตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรูปแบบเป็นแนวทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือผลที่จะเกิดกับนักเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นนำเกณฑ์การประเมินภาระงานไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของเกณฑ์แต่ละทักษะทางด้านภาษาไทย

ขั้นที่ 6 ขั้นแจ้งวิธีประเมินภาระงานโดยใช้เกณฑ์การประเมินให้ครูผู้สอน นักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจการใช้เกณฑ์การประเมิน (Rubric Score) และหาความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน โดยคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนการประเมินภาระงาน แฟ้มของผู้ประเมิน 2 คน คือ ครูที่ปรึกษา และผู้วิจัย

ขั้นที่ 7 ขั้นการปฏิบัติการทดลอง และการสังเกต โดยจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริง จากการกำหนดภาระงานตามสภาพจริง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริง ให้นักเรียนประเมินตนเองในการปฏิบัติภาระงาน และเก็บสะสมในแฟ้มสะสมผลงาน และนำผลที่ได้มาสรุปความสามารถและลักษณะของนักเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการประเมินต่อไป ส่วนการสังเกตจะเป็นการศึกษาผลที่เกิดแก่นักเรียน ซึ่งจะเป็นในด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความคิด เจตคติ และทักษะการปฏิบัติงาน โดยการประเมินการปฏิบัติภาระงาน โครงการงาน หรือแฟ้มสะสมงานที่นักเรียนทำขึ้น โดยใช้เกณฑ์การประเมิน

ขั้นที่ 8 ขั้นการสะท้อนผลการดำเนินงาน เป็นการพิจารณาเหตุการณ์ที่เกิด ทุกรอบ 3 สัปดาห์ ผลการประเมินเป็นอย่างไร ควรปรับปรุงการปฏิบัติงานในครั้งต่อไปอย่างไร เพื่อปรับเปลี่ยนแก้ไขให้เหมาะสม

4. นำรูปแบบที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านการวัดและประเมินผลที่เคยมีผลงานเกี่ยวกับ

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 3 ท่าน คือ รศ. ชูศรี วงศ์รัตน์ อาจารย์ภาควิชาการวัดผลและ
วิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ ดร. ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช
ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัด
ราชบุรี อาจารย์ ดร. ทรงศรี ตุ่นทอง ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 1
ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบในเรื่องความเที่ยงตรง ความครอบคลุมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ
ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเห็นว่รูปแบบ มีความเที่ยงตรง มีความครอบคลุมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ มี 1
ท่านให้ข้อเสนอแนะในเรื่องของภาระงานที่มอบหมายควรเป็นลักษณะการบูรณาการให้มีทักษะภาษาไทยทั้ง
4 ด้านอยู่ในงานเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ โดยงานที่มอบหมายจะมีการฝึก
ทักษะมากกว่า 1 ทักษะ

ในการปฏิบัติการทดลองและการสังเกตได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินตาม
สภาพจริง จากการกำหนดภาระงานตามสภาพจริงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาระงานและการ
ประเมินผลดังตาราง 1

ตาราง 1 แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ช่วงที่ 1

หน่วยการ เรียนรู้/วัน	สาระการ เรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	ภาระงาน	การประเมิน/ผู้ประเมิน
นิราศเมืองแกลง (ช่วงที่1 วันที่ 24 พ.ย.-14 ธ.ค.46) วันจันทร์ที่ 24 พ.ย. 2546	1.การอ่านและ เข้าใจคำศัพท์ จากเรื่องนิราศ เมืองแกลง	1. สามารถอ่าน และเข้าใจ คำศัพท์ในเรื่อง ได้	1. ฝึกอ่านคำศัพท์จาก เรื่องแล้วเขียน ความหมายของศัพท์ 2.เขียนศัพท์ตามคำบอก	- แบบประเมิน /ตนเอง/ครู/เพื่อน - สังเกตพฤติกรรม/ ครู -แบบวัดความสามารถการเขียน ตามคำบอก/ ครู
วันอังคารที่ 25 พ.ย.2546	2.การอ่านออก เสียงร้อยกรอง	2.อ่านออกเสียง ร้อยกรองได้ ถูกต้อง	1.ฝึกอ่านบทร้อยกรอง จากเรื่องนิราศเมืองแกลง 2. ทดสอบการอ่านบท ร้อยกรอง	- แบบวัดความสามารถ การอ่าน ทำนองเสนาะ/ ครู - สังเกตพฤติกรรม/ครู -แบบวัดความสามารถ/ครู
วันพฤหัสบดีที่ 27 พ.ย.- 2546	3.การเขียน อธิบาย	3.เขียนอธิบาย ชี้แจงได้ 4. เขียนโครงงาน ได้	1. ฝึกอ่านและถอดคำ ประพันธ์เป็นร้อยแก้ว 2. ตรวจสอบการเขียน อธิบาย 3.ให้นักเรียนทำโครงงาน	- แบบวัดผลสัมฤทธิ์ /ครู -แบบประเมิน/ตนเอง/ครู/เพื่อน - แบบประเมินตนเอง/เพื่อน/ครู - แบบตรวจสอบการทำงาน - เกณฑ์การประเมินโครงงาน
วันจันทร์ที่ 1 และ วันอังคารที่ 2 ธ.ค. 2546	4.แต่งคำ ประพันธ์	5. แต่งกลอน แปดได้	1. ศึกษาการแต่งคำ ประพันธ์ 2. แต่งกลอนแปดคนละ 2 บท	- แบบวัดความสามารถการ เขียนคำประพันธ์/ครู - แบบตรวจสอบการทำงาน

ตารางที่ 1 แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย
ช่วงที่ 1 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้/วัน	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ภาระงาน	การประเมิน/ผู้ประเมิน
วันพฤหัสบดีที่ 4 ธ.ค. 2546	5. สรุปความจากเรื่องที่ฟัง	6. สรุปความจากเรื่องที่ฟังได้	1. ฟังเรื่องที่ครูเล่า 2. สรุปเรื่องที่ฟังเขียนลงใบงาน	- สังเกตพฤติกรรม/ครู - แบบประเมินตนเอง/ครู/เพื่อน
วันจันทร์ที่ 8 และ วันอังคาร 9 ธ.ค. 2546	6. พูดแนะนำตัวได้	7. สามารถพูดแนะนำตัวได้	1. ศึกษาเรื่องการพูดและฝึกพูดแนะนำตัว 2. พูดแนะนำตัวหน้าชั้นเรียน	- แบบประเมิน/ตนเอง/เพื่อน/ครู - แบบสังเกตพฤติกรรม/ครู - แบบวัดความสามารถ/ครู
วันพฤหัสบดีที่ 11 ธ.ค. 2546	7. พูดแสดงทัศนะจากการฟัง	8. แสดงทัศนะจากการฟังได้	1. ฟังเรื่องที่ครูอ่านจากใบงาน 2. พูดแสดงทัศนะหน้าชั้นเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรม/ครู - แบบประเมิน/ตนเอง/เพื่อน/ครู - แบบวัดความสามารถ การพูด/ครู

สรุปผลการประเมินช่วงที่ 1

ตาราง 2 แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ช่วงที่ 2

หน่วยการเรียนรู้/วัน	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ภาระงาน	การประเมิน/ผู้ประเมิน
เรื่องกาพย์ พระไชยสุริยา (ช่วงที่ 2 วันที่ 15 ธ.ค.46 –4 ม.ค.47 วันจันทร์ที่ 15 ธ.ค. 2546	1.การอ่านคำ ประพันธ์ประเภท กาพย์	1. อ่านทำนอง เสนาะคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ได้	1. ฝึกอ่านกาพย์ ประเภทต่าง ๆ 2. สอบอ่านกาพย์ยานี 11 จำนวน 2 บท	- แบบประเมิน/ตนเอง/ เพื่อน/ครู - แบบสังเกตพฤติกรรม/ครู - แบบวัดความสามารถการ อ่านทำนองเสนาะ/ครู
วันอังคารที่ 16 ธ.ค. 2546	2. เขียนสะกุดคำ ยาก	2. เขียนสะกุดคำ ถูกต้องตามหลักการ เขียนคำไทย	1. ศึกษาคำศัพท์จาก เรื่องกาพย์พระไชย สุริยา 2. เขียนคำศัพท์ตาม คำบอก	- แบบวัดความสามารถการ เขียนตามคำบอก/ ครู - แบบสังเกตพฤติกรรม/ครู
วันพฤหัสบดีที่ 18 ธ.ค.2546	3. แต่งคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ยานี 11	3. แต่งคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ยานี 11 ได้	1. ศึกษาเรื่องการแต่ง คำประพันธ์ประเภท กาพย์ 2. แต่งกาพย์ยานี 11 ประกอบภาพ	-แบบวัดความสามารถการ แต่งคำประพันธ์/ครู - แบบสังเกตพฤติกรรม/ครู - แบบตรวจสอบการทำงาน/ ครู/ตนเอง/ เพื่อน
วันจันทร์ที่ 22 ธ.ค. 2546	4. ใช้ภาษาและ ท่าทางในการพูด	4. ใช้ภาษาพูด ถูกต้องชัดเจน เหมาะสมตาม หลักการพูด	1.ศึกษาการพูด เสนอแนะ 2.พูดเสนอแนะหน้าชั้น เรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรม/ครู - แบบวัดความสามารถการ พูด/ครู - แบบตรวจสอบการทำงาน/ ครู
วันพฤหัสบดีที่ 23 ธ.ค.2546	5. สรุปความจาก เรื่องที่ฟัง	5. สรุปความจาก เรื่องที่ฟังได้	1.ศึกษาเรื่องการฟัง 2. ฟังเรื่องที่ครูอ่านแล้ว เขียนสรุป	-แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์/ ครู
วันจันทร์ที่ 25 ธ.ค. 2546	6. ธรรมชาติของ ภาษา	6. มีความรู้ความ เข้าใจธรรมชาติ ของภาษา	1. ศึกษาเรื่อง ธรรมชาติของภาษา 2. ทดสอบผลการ เรียนรู้	-แบบวัดผลสัมฤทธิ์/ครู
วันอังคารที่ 29 ธ.ค.2546	7. การใช้ พจนานุกรม	7.ใช้พจนานุกรม และเห็นคุณค่าของ พจนานุกรม	1. ศึกษาเรื่องการใช้ พจนานุกรม 2. เรียงคำที่กำหนดให้ ตามหลักการใช้ พจนานุกรม	- แบบตรวจสอบการทำงาน /ครู

ตาราง 2 แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย
ช่วงที่ 2 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้/วัน	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ภาระงาน	การประเมิน/ผู้ประเมิน
วันพฤหัสบดีที่ 30 ธ.ค.2546	8. การใช้ภาษา อย่างสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ ส่วนรวม	8.ใช้ภาษาอย่าง สร้างสรรค์เพื่อ ประโยชน์ส่วนรวม	1. ศึกษาเรื่องการใช้ ภาษา การศึกษา ค้นคว้าจากแหล่ง เรียนรู้ 2. ย่อความจากเรื่องที่ ค้นคว้า	- แบบสังเกตพฤติกรรม /ครู - เกณฑ์การประเมินการ เขียนย่อความ นักเรียน/เพื่อน/ครู

สรุปผลการประเมินช่วงที่ 2

ตาราง 3 การกำหนดแผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชา
ภาษาไทย ช่วงที่ 3

หน่วยการเรียนรู้/วัน	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ภาระงาน	การประเมิน/ผู้ประเมิน
<u>เรื่องพระอภัยมณี</u> <u>ตอนกำเนิด</u> <u>สุดสาคร</u> (ช่วงที่ 3 วันที่ 5- 25 ม.ค.47) วัน จันทร์ที่ 5 อังคารที่ 6 ม.ค. 2547	1. การอ่านคำ ประพันธ์ประเภท กลอนแปด	1. อ่านทำนอง เสนาะได้ไพเราะ	1.ฝึก อ่านคำประพันธ์ เรื่องพระอภัยมณี 2. อ่านเรื่องที่กำหนด เป็นทำนองเสนาะ 3.แสดงบทบาทสมมติ นำเสนอข้อคิดที่ได้จาก เรื่องที่เรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรม/ครู - แบบประเมิน/ตนเอง/ เพื่อน/ครู - แบบวัดความสามารถใน การอ่าน/ครู -นำเสนอวันที่ 19 ม.ค.
วันพฤหัสบดีที่ 8 และวันจันทร์ที่ 12 ม.ค. 2547	2.การประเมินค่า เรื่องที่อ่าน	2. ประเมินค่าเรื่อง ที่อ่านได้ถูกต้อง	1. อ่านเนื้อเรื่อง และถอดคำประพันธ์ 2.ตอบคำถามเกี่ยวกับ คุณค่าของเรื่อง	- แบบสังเกตพฤติกรรม/ครู - แบบตรวจสอบการทำงาน/ ครู
วันอังคารที่ 13 ม.ค. 2547	3.การเลือกฟังหรือ ดูสิ่งที่เป็นความรู้ และความบันเทิง ตามวัตถุประสงค์	3. เลือกฟัง/ เลือก ดูสิ่งที่เป็นความรู้ และความบันเทิง ได้ตาม วัตถุประสงค์	1. ศึกษาเรื่องการฟัง การดูจากใบความรู้ 2. ฟัง ดู สิ่งที่เป็น ความรู้หรือความ บันเทิงบันทึกลงใบงาน	- แบบตรวจสอบการทำงาน - แบบประเมิน/ตนเอง/ เพื่อน/ครู/ผู้ปกครอง

ตาราง 3 แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ช่วงที่ 3
(ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้/วัน	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ภาระงาน	การประเมิน/ผู้ประเมิน
วันพฤหัสบดีที่ 15 และวันจันทร์ที่ 19 ม.ค. 2547	4.การดูสื่อและแสดงทรรศนะอย่างมีมารยาท	4. ฟังหรือดูสื่อที่เป็นประโยชน์แล้วพูดแสดงทรรศนะได้อย่างมีมารยาท	1. ศึกษาการฟังหรือดูและการพูดแสดงทรรศนะ 2. นำเสนอบทบาทสมมติ	-แบบสังเกต/ครู -แบบวัดความสามารถการพูด/ครู
วันอังคารที่ 20 และวันพฤหัสบดีที่ 22 ม.ค. 2547	5. การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อพัฒนาความรู้ในชีวิตประจำวัน	5. ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อพัฒนาความรู้ในชีวิตประจำวันได้	1. ศึกษาเกี่ยวกับการใช้อินเตอร์เน็ต 2. ค้นคว้าเรื่องจากเว็บไซต์แล้วเขียนเรียงความ	- แบบสังเกต/ครู - แบบตรวจสอบการทำงาน/ครู -แบบวัดความสามารถการเขียน/ครู

สรุปผลการประเมินช่วงที่ 3

ตาราง 4 แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย
ช่วงที่ 4

หน่วยการเรียนรู้/วัน	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ภาระงาน	การประเมิน/ผู้ประเมิน
<u>เรื่องอุทาหรณ์สอนใจ</u> (ช่วงที่ 4 วันที่ 26 ม.ค.-15 ก.พ. 2547) วันจันทร์ที่ 26 อังคารที่ 27 ม.ค. 2547	1.การเขียนจดหมายส่วนตัว	1. เขียนจดหมายส่วนตัว ได้	1. ศึกษาเรื่องการเขียนจดหมายส่วนตัว 2. เขียนจดหมายถึงเพื่อน 1 ฉบับ	- แบบสังเกต/ครู - แบบตรวจสอบการทำงาน/ครู - แบบวัดความสามารถในการเขียน/ ครู
วันพฤหัสบดีที่ 29 และวันจันทร์ 2 ก.พ. 2547	2.การเขียนรายงานเชิงวิชาการ	2. เขียนรายงานเชิงวิชาการได้	1. ศึกษาเรื่องการเขียนรายงานเชิงวิชาการ 2. เขียนรายงานเชิงวิชาการ 1 เรื่อง	- แบบตรวจสอบการทำงาน/ครู -แบบประเมิน/ตนเอง/เพื่อน/ครู -แฟ้มสะสมผลงาน ครู

ตารางที่ 3 แผนการศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย
ช่วงที่ 4 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้/วัน	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ภาระงาน	การประเมิน/ผู้ประเมิน
วันอังคารที่ 3 และ วันพฤหัสบดีที่ 5 ก.พ. 2547	3.การเขียนคำขวัญ เกี่ยวกับวันสำคัญ ต่าง ๆ	3. เขียนคำขวัญได้	1. ศึกษาเกี่ยวกับการ เขียนคำขวัญ 2. เขียนคำขวัญ เกี่ยวกับวันพ่อ คนละ 1 คำขวัญ	- แบบตรวจสอบการทำงาน/ ครู - แบบวัดความสามารถใน การเขียน/ครู
วันจันทร์ที่ 9 ก.พ. 2547	4. การแยก ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่ฟังหรือดู	4. แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่ฟังหรือดูได้	1. ศึกษาเรื่องการแยก ข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น 2. แยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ ครูอ่านให้ฟัง	-แบบประเมิน/ตนเอง/เพื่อน/ ครู -แบบสังเกต/ครู - แบบวัดความสามารถใน การพูด/ครู
วันอังคารที่ 10 และวันพฤหัสบดีที่ 12 .ก.พ. 2547	5. การวิเคราะห์ คำศัพท์ทาง วิชาการคำศัพท์ ทางเทคโนโลยี คำ ภาษาต่างประเทศ ที่มีในภาษาไทย	5. วิเคราะห์ คำศัพท์ทาง วิชาการ คำศัพท์ ทางเทคโนโลยี คำ ภาษาต่างประเทศ ที่มีในภาษาไทยได้	1. ศึกษาคำศัพท์จาก แหล่งต่าง ๆ ที่มีใช้ใน ภาษาไทย 2. รวบรวมคำศัพท์ที่มี ความหมายจำนวนไม่ น้อยกว่า 30คำ	- แบบตรวจสอบการทำงาน -แบบประเมิน/ตนเอง/เพื่อน/ ครู - แบบสังเกตพฤติกรรม/ครู - แฟ้มสะสมผลงาน/ครู/ ผู้ปกครอง

สรุปผลการประเมินช่วงที่ 4

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะคือ การอ่าน การเขียน การฟัง และพูด
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย
4. แบบตรวจสอบการทำงาน
5. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียน
6. แบบสัมภาษณ์นักเรียน
7. แบบประเมินตนเองของนักเรียนและที่ให้เพื่อนและผู้ปกครองประเมิน
8. แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)
9. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจและผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบการประเมินผลตาม

สภาพจริง

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยสร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert's Method) และให้นักเรียนเขียนบันทึกประจำสัปดาห์เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และนำมาวิเคราะห์เนื้อหาสรุปเป็นความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยด้วย ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาภาษาไทย
2. สร้างข้อความตามนิยามเชิงปฏิบัติการที่เป็นลักษณะความรู้สึกต่อวิชาภาษาไทย
3. ตรวจสอบข้อความโดยนำไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรและผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการสร้างเครื่องมือ พิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขความเหมาะสมของข้อความ สำนวนภาษาที่ใช้ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แล้วพิจารณาข้อที่มีค่า ความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.50 ซึ่งมีจำนวนข้อความที่ใช้ได้ทั้งหมด 59 ข้อ แก้ไขปรับปรุง 1 ข้อ

4. ทดลองใช้แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย โดยใช้สูตร t-test แบบ 25% ของกลุ่มต่ำและกลุ่มสูง (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 305) คัดเลือกข้อความที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า t ตั้งแต่ 1.89-9.54 ซึ่งได้ข้อความที่ใช้ได้ทั้งหมด 50 ข้อ คัดเลือกไว้ 20 ข้อ

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบัค (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86

6. จัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวอย่าง แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย $\sqrt{\quad}$ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด คำตอบแต่ละข้อไม่ส่งผลต่อการเรียนวิชาภาษาไทยและไม่มีคำตอบใดๆ ถูกและผิด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
0 ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทย					
00.วิชาภาษาไทยเรียนแล้วสนุก					

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาไทยในทักษะ 4 ด้าน

การสร้างแบบทดสอบที่ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถทางด้านภาษาไทย มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบภาคปฏิบัติในการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อวัดผลและประเมินผลการเรียนด้านการใช้ภาษาไทยโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงของนักเรียน และจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

2. ศึกษาทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบภาคปฏิบัติในด้านการอ่าน การเขียนภาษาไทย พร้อมทั้งศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อหาขอบเขตของเนื้อหาในการสร้างแบบทดสอบ

3. วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยยึดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. สร้างแบบทดสอบข้อสอบที่สะท้อนคุณลักษณะและกระบวนการคิดที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชา

5. กำหนดเกณฑ์ (Rubric Score) การให้คะแนนตามคุณลักษณะและกระบวนการคิด

6. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยและการวัดและประเมินผลพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เวลาที่ใช้ในการสอบ ตลอดจนเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากค่าความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.50 ถือว่าใช้ได้ และปรับปรุงแก้ไข

7. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขข้างต้นแล้วไปสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการตรวจให้คะแนน 2 คน

8. วิเคราะห์แบบทดสอบโดยการทดลองเกณฑ์ และปรับปรุงแบบทดสอบที่ได้จากการทดสอบ ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) ของแบบทดสอบและหาความเชื่อมั่นของผู้ตรวจให้คะแนน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.87

ตัวอย่าง แบบทดสอบวัดความสามารถทางการใช้ทักษะการอ่าน เรื่อง การอ่านออกเสียง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

วิชา ภาษาไทย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เมื่อกำหนดบทประพันธ์ประเภทร้อยกรอง ได้แก่ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ให้ นักเรียนสามารถอ่านเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน และออกเสียงได้คล่องแคล่วชัดเจน

2. หลักการ

การอ่านออกเสียงบทประพันธ์ประเภทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะตามชนิดของร้อยกรองนั้น ๆ ต้องคำนึงถึงน้ำเสียงและการแสดงอารมณ์ การเว้นวรรคตอน การอ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์ การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี และการออกเสียงได้คล่องแคล่วชัดเจน

3. ลักษณะทั่วไปของสถานการณ์ / เงื่อนไขในการสอบ

บทประพันธ์ที่นำมาให้นักเรียนอ่านต้องเป็นข้อความที่มีความหมายต่อการเรียนรู้ในเชิงบวก

ซึ่งนำมาจากหนังสือวรรณคดีหรือสื่ออื่น ๆ ชนิดละ 1 ข้อความ มีความยาว 2 บท ทั้งนี้จะต้องมีคำศัพท์ที่ไม่ยากเกินระดับชั้น ม. 1 นำข้อความมาพิมพ์ลงในกระดาษ 1 แผ่น โดยตีกรอบให้ชัดเจน โดยพิมพ์ 2 ชุด คือ ชุดของนักเรียนและชุดของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งจะมีความแตกต่างกัน ในส่วนของผู้ดำเนินการสอบจะมีรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบด้วย

4. ขอบเขตและที่มาของสถานการณ์

บทประพันธ์ที่กำหนดให้ต้องเป็นบทประพันธ์ที่ไม่ได้อยู่ในแบบเรียน แต่ต้องเป็นชนิดของบทประพันธ์ที่นักเรียนได้เรียนหรือเคยฝึกอ่านมาแล้ว ได้แก่ กาพย์ กลอน โคลง และฉันท์

5. ลักษณะคำสั่งและการปฏิบัติ

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทหรือกรอนที่กำหนดให้เป็นทำนองเสนาะโดยอ่านเป็นรายบุคคล บทประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วให้เวลาในการเตรียมตัวในการอ่านเป็นเวลา 1 นาที หลังจากนั้นจึงให้ลงมืออ่านเป็นทำนองเสนาะเพียง 1 ครั้งเท่านั้น

6. การประเมิน

6.1 หัวข้อการประเมิน

- อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์
- อ่านถูกต้องตามอักขรวิธี
- การเว้นวรรคตอน
- อ่านได้คล่องแคล่วชัดเจน
- น้ำเสียงและการแสดงอารมณ์

6.2 เกณฑ์การประเมิน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

1. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี หมายถึง การอ่านออกเสียง คำควบกล้ำได้ถูกต้อง โดยไม่ตกหล่น อ่านเพิ่ม อ่านซ้ำ

ระดับ 4 - อ่านคำควบกล้ำได้ถูกต้องชัดเจน อ่านไม่ตกหรือเพิ่มคำไม่อ่านสะกดคำเป็นรายคำ และไม่อ่านซ้ำคำ

ระดับ 3 - อ่านคำควบกล้ำไม่ชัดเจน อ่านไม่ตกหรือเพิ่มคำ ไม่อ่านสะกดคำเป็นรายคำ ไม่อ่านซ้ำคำ

ระดับ 2 - อ่านคำควบกล้ำไม่ชัดเจน อ่านตกหรือเพิ่มคำ ไม่อ่านสะกดคำเป็นรายคำ ไม่อ่านซ้ำคำ

ระดับ 1 - อ่านคำควบกล้ำไม่ชัดเจน อ่านตกหรือเพิ่มคำ อ่านสะกดคำเป็นรายคำ ไม่อ่านซ้ำคำ

2. การแบ่งวรรคตอน หมายถึง การหยุดอ่านระหว่างวรรคตอนใหญ่ถูกต้อง แบ่งคำแต่ละวรรคถูกต้อง มีการทอดจังหวะเสียงเพื่อความไพเราะ

ระดับ 4 - หยุดอ่านระหว่างวรรคตอนใหญ่ได้ถูกต้องทั้งหมด แบ่งคำในแต่ละวรรคถูกต้องอ่านประโยคติดกัน มีการทอดจังหวะในการเว้นวรรคเพื่อความไพเราะ

ระดับ 3 - แบ่งวรรคตอนในการอ่านไม่ถูกต้อง แบ่งคำในแต่ละวรรคถูกต้อง อ่านประโยคติดกันมีการทอดจังหวะในการเว้นวรรคเพื่อความไพเราะ

ระดับ 2 - แบ่งวรรคตอนในการอ่านไม่ถูกต้อง แบ่งคำในแต่ละวรรคไม่ถูกต้อง อ่านประโยคติดกัน มีการทอดจังหวะในการเว้นวรรคเพื่อความไพเราะ

ระดับ 1 - แบ่งวรรคตอนในการอ่านไม่ถูกต้อง แบ่งคำในแต่ละวรรคไม่ถูกต้องอ่านประโยคไม่ติดกัน มีการทอดจังหวะในการเว้นวรรคเพื่อความไพเราะ

3. อ่านได้คล่องแคล่วชัดเจน หมายถึง การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ได้ชัดเจน และอ่านข้อความได้ต่อเนื่อง

ระดับ 4 - ออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ได้อย่างคล่องแคล่วถูกต้องทุกคำ มีการอ่านข้อความอย่างต่อเนื่อง

ระดับ 3 - ออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ได้ถูกต้องทุกคำ แต่อ่านได้ไม่คล่องตะกุกตะกักบ้าง

ระดับ 2 - ออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ผิด 1-2 คำแต่อ่านตะกุกตะกักบ้างเล็กน้อย

ระดับ 1 - ออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ผิด มากกว่า 2 คำและอ่านตะกุกตะกักมาก

4. น้ำเสียงและการแสดงอารมณ์ หมายถึง น้ำเสียงที่เปล่งออกมา มีความเหมาะสมพอดี การแสดงท่าทางอารมณ์สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

ระดับ 4 - อ่านโดยใช้น้ำเสียงพอเหมาะไม่ดังหรือเบาเกินไป มีการเน้นคำบางคำที่ควรเน้น ท่าทางและอารมณ์ที่แสดงออกสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

ระดับ 3 - อ่านโดยใช้น้ำเสียงพอเหมาะไม่ดังหรือเบาเกินไป มีการเน้นคำบางคำที่ควรเน้น ไม่แสดงอารมณ์หรือท่าทางที่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

ระดับ 2 - อ่านโดยใช้น้ำเสียงพอเหมาะไม่ดังหรือเบาเกินไป อ่านด้วยสำเนียงเรียบตลอดเรื่อง ไม่แสดงอารมณ์หรือท่าทางที่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

ระดับ 1 - อ่านโดยใช้น้ำเสียงดังหรือเบาเกินไป ใช้สำเนียงเรียบตลอดเรื่อง แสดงท่าทางและอารมณ์ไม่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่านหรือไม่แสดงอารมณ์

5. การอ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์ หมายถึง การอ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้เป็นทำนอง เสนาะที่ถูกต้องตามท่วงทำนองของกลอนสุภาพ โดยอ่านวรรคระดับ วรรครับเป็นเสียงสูงและวรรครองกับวรรคส่ง เป็นเสียงต่ำได้ถูกต้อง

ระดับ 4 - อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองกลอนสุภาพ หรือลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านในแต่ละวรรคเสียงสูงต่ำถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านออกเสียงคำถูกต้องตามฉันทลักษณ์

- อ่านเป็นทำนองเสนาะได้ไพเราะตามลักษณะคำประพันธ์

ระดับ 3 - อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองกลอนสุภาพ หรือลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านในแต่ละวรรคเสียงสูงต่ำถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านออกเสียงคำไม่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ 1-2 แห่ง

- อ่านไม่เป็นทำนองเสนาะหรือไม่ไพเราะตามลักษณะคำประพันธ์

ระดับ 2 - อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองกลอนสุภาพ หรือลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านในแต่ละวรรคเสียงสูงต่ำถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านออกเสียงคำไม่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์มากกว่า 2 แห่ง
- อ่านไม่เป็นทำนองเสนาะ

ระดับ 1 - อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองกลอนสุภาพ หรือลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านในแต่ละวรรคเสียงสูงต่ำไม่ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์
- การอ่านออกเสียงคำไม่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์มากกว่า 2 แห่ง
- อ่านไม่เป็นทำนองเสนาะ

6.3 สรุปผลการประเมิน

คะแนนรวม 18- 20 หมายถึง ดีมาก

คะแนนรวม 14-17 หมายถึง ดี

คะแนนรวม 10-13 หมายถึง พอใช้

คะแนนรวม ต่ำกว่า 10 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง

7. ตัวอย่างเครื่องมือและแบบบันทึกผลการประเมินผล

ข้อความแต่ละข้อความจะต้องมี 2 ฉบับ คือ ฉบับของนักเรียนและฉบับของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งจะต้องมีเครื่องหมายและคำอธิบายด้วย

คำชี้แจง ครูสั่งให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองที่กำหนดให้เป็นทำนองเสนาะ

ข้อความที่ 1 (ฉบับของนักเรียน)	
สัควาหวานอื่นมีหมื่นแสน	ไม่เหมือนแมนพจมานที่หวานหอม
กลิ่นประเทียบเปรียบดวงพวงพยอม	อาจจะน้อมจิตโน้มน้ำด้วยโลมลม
แมนล่อลามหยามหยาบไม่ปลาบปลื้ม	ดังดุดตี๋มบระเพ็ดต้องเข็ดขม
ผู้ดีไพร่ไม่ประกอบชอบอารมณ์	ใครฟังลมเมินหน้าระอาเอย

ข้อความที่ 1 (ฉบับของผู้ดำเนินการสอบ)

นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพตามแบบฉันทลักษณ์ แบ่งวรรคตอนดังนี้

(วรรคสดับ)

(วรรครับ)

สัควา/หวานอื่น/มีหมื่นแสน//

ไม่เหมือนแมน/พจมาน/ที่หวานหอม//

(วรรครอง)

(วรรคส่ง)

กลิ่นประเทียบ/เปรียบดวง/พวงพยอม//

อาจจะน้อม/จิตโน้มน้ำ/ด้วยโลมลม//

(วรรคสดับ)

(วรรครับ)

แมนล่อลาม/หยามหยาบ/ไม่ปลาบปลื้ม//

ดังดุดตี๋ม/บระเพ็ด/ต้องเข็ดขม//

(วรรครอง)

(วรรคส่ง)

ผู้ดีไพร่/ไม่ประกอบ/ชอบอารมณ์//

ใครฟังลม/เมินหน้า/ระอาเอย//

* หมายเหตุ

1. เครื่องหมาย / หมายถึง การอ่านแบ่งวรรคของจำนวนคำภายในวรรค ซึ่งเป็นช่วงของการทอดจังหวะเพื่อความไพเราะ ถ้านักเรียนอ่านหยุดผิดที่แล้วทำให้ความหมายเปลี่ยน จึงหักคะแนน
// หมายถึง การอ่านแบ่งวรรคตอนใหญ่ ซึ่งจะต้องหยุดหายใจเล็กน้อย ถ้าไม่หยุดต้องหักคะแนน
2. ลักษณะการอ่าน 2 วรรค ในบรรทัดที่ 1 และบรรทัดที่ 3 ซึ่งเรียกว่า วรรคระดับ และวรรครับต้องอ่านเสียงสูง 2. วรรคในบรรทัดที่ 2 และบรรทัดที่ 4 ซึ่งเรียกว่า วรรครอง และวรรคส่ง ต้องอ่านเสียงต่ำ
3. คำที่เขียนด้วยอักษรสูง (ข ข ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห) จะต้องอ่านออกเสียงสูงเพื่อความไพเราะ แต่ถ้านักเรียนจะอ่านออกเสียงเป็นเสียงจัตวา (เสียงต่ำ) ก็ไม่ผิด

คู่มือการดำเนินการสอบการอ่าน วิชาภาษาไทย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ส่วนที่ 1

คำชี้แจง

1. เรื่อง การอ่านออกเสียงร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เมื่อกำหนดบทประพันธ์ประเภทร้อยกรอง ได้แก่ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ให้ นักเรียนสามารถอ่านเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน และออกเสียงได้คล่องแคล่วชัดเจน

2. คำอธิบายทั่วไป

การอ่านออกเสียงบทประพันธ์ประเภทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะตามชนิดของร้อยกรองนั้น ๆ ต้องคำนึงถึงน้ำเสียงและการแสดงอารมณ์ การเว้นวรรค การอ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์ การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี และการอ่านออกเสียงคล่องแคล่วชัดเจน บทประพันธ์ที่กำหนดให้ต้องเป็นบทประพันธ์ที่ไม่ได้อยู่ในแบบเรียน และเป็นข้อความที่มีความหมายต่อการเรียนรู้ในเชิงบวก ซึ่งนำมาจากหนังสือวรรณคดีหรือสื่ออื่น ๆ แต่ต้องเป็นชนิดของบทประพันธ์ที่นักเรียนได้เรียนหรือเคยฝึกอ่านมาแล้ว ได้แก่ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ โดยเลือกมาชนิดละ 4 ข้อความ มีความยาว 2 บท คำศัพท์ไม่ยากเกินระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ความยากง่ายของทั้ง 4 ข้อความใกล้เคียงกัน พิมพ์ข้อความเป็น 2 ชุดคือของนักเรียนและผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งจะมีรายละเอียดในการอ่านประกอบด้วย ให้นักเรียนจับฉลากเลือกข้อความแล้วให้อ่านในใจ 1 นาที หลังจากนั้นจึงให้ลงมืออ่านทำนองเสนาะเพียง 1 ครั้งเท่านั้น

3. วิธีดำเนินการประเมิน

3.1 การเตรียมการ

1. ผู้ดำเนินการสอบเตรียมข้อความสำหรับให้นักเรียนจับฉลากเลือก 4 ข้อความ

2. ข้อความที่ให้อ่านทั้ง 4 ข้อความจัดเป็น 2 ชุด สำหรับนักเรียน 1 ชุด และสำหรับผู้ดำเนินการสอบ 1 ชุด
3. ผู้ดำเนินการสอบศึกษาวิธีดำเนินการสอบให้เข้าใจลักษณะของกิจกรรมอุปกรณ์และการประเมินล่วงหน้า
4. ผู้ดำเนินการสอบจัดเตรียมแบบบันทึกผลการประเมิน 1 ชุด / 1 ห้องเรียนตามบัญชีรายชื่อ
5. ผู้ดำเนินการสอบจัดเตรียมนักเรียนที่จะเข้าสอบออกมาทีละ 4 คน โดยแยกออกมานอกห้องเรียน และมาอยู่ในที่เตรียมตัวเพื่อรอผู้ดำเนินการสอบเรียกทีละคน
6. สถานที่สอบหรือห้องสอบควรจัดให้เป็นที่เหมาะสมไม่ให้นักเรียนเข้าออกพลุกพล่าน จนทำให้ผู้สอบเสียสมาธิ หรือให้รู้ข้อความที่อ่านก่อนเพื่อซ่อมมาก่อนล่วงหน้า
7. การกรอกคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมินนั้น จะต้องกระทำให้เสร็จในระหว่างที่กำลังดำเนินการสอบอ่านออกเสียงร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะแต่ละคน

3.2 ขณะสอบ

1. ผู้ดำเนินการบันทึกเลขที่ ชื่อ สกุล ของนักเรียนที่เข้าสอบ
2. เรียกนักเรียนที่เตรียมไว้เพื่อสอบเลขที่ 1
3. ให้นักเรียนจับสลากข้อความแล้วให้เวลาเตรียมตัวอ่านในใจ 1 นาที แล้วให้ลงมือสอบ
4. นักเรียนลงมืออ่านออกเสียงร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะเมื่อได้รับคำสั่งจากผู้ดำเนินการสอบ
5. นักเรียนต้องตั้งใจอ่านให้ดีที่สุด

3.3 หลังสอบ

1. ผู้ดำเนินการสอบพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดแล้วกรอกคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมิน
2. หลังจากสอบนักเรียนครบทุกคนแล้ว ผู้ดำเนินการสอบรวมคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมินเป็นรายบุคคล แล้วกรอกในคะแนนรวม
3. สรุปผลการประเมินโดยใช้คะแนนในช่องรวมคะแนนของนักเรียนแต่ละคนเพื่อแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนนรวม	18-20	คะแนน หมายถึง	ดีมาก
คะแนนรวม	14-17	คะแนน หมายถึง	ดี
คะแนนรวม	10-13	คะแนน หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	10	คะแนน หมายถึง	ต้องปรับปรุง

หลังจากนั้นจึงกรอกผลการแปลความหมายของนักเรียนแต่ละคนลงในช่องสรุปผลการประเมิน

แบบบันทึกผลการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตามอักขรวิธี	การเว้นวรรคตอน	อ่านได้คล่องแคล่ว	น้ำเสียงและอารมณ์	รวมคะแนน	สรุปผลการประเมิน
		4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน	20 คะแนน	

บันทึกเพิ่มเติม.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

4. การรายงานผลและข้อวินิจฉัย

การรายงานผลนี้เป็นรายงานผลเกี่ยวกับคะแนนรวม และการแปลความหมายของคะแนนจะแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง ซึ่งทำให้ทราบถึงความสามารถด้านการอ่านออกเสียงร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะของนักเรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้คะแนนความสามารถในลักษณะย่อย ๆ ได้แก่ การอ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์ การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี การเว้นวรรคตอน การอ่านได้คล่องแคล่วชัดเจน ตลอดจนน้ำเสียงและการแสดงอารมณ์ อาจแสดงถึงจุดด้อยของการเรียนการสอนในบางประการ ซึ่งอาจจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องและตรงประเด็นยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2

1. เครื่องมือวัด

ข้อความแต่ละข้อความจะต้องมี 2 ฉบับ คือ ฉบับของนักเรียนและฉบับของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งจะต้องมีเครื่องหมายและคำอธิบายด้วย

คำชี้แจง ผู้ดำเนินการสอบสั่งให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองที่กำหนดให้เป็นทำนองเสนาะ

ข้อความที่ 1 (ฉบับของนักเรียน)

สัควาหวานอื่นมีหมื่นแสน

กลืนประเทียบเปรียบดวงพวงพยอม

มั่นล่อลามหยามหยาบไม่ปลาบปลื้ม

ผู้ดีไพร่ไม่ประกอบชอบอารมณ์

ไม่เหมือนมั่นพจมานที่หวานหอม

อาจจะน้อมจิตโน้มด้วยโลมลม

ดังดุดตี๋มบระเพ็ดต้องเข็ดขม

ใครฟังลมเมินหน้าระอาเอย

2. ข้อความที่ 1 (ฉบับของผู้ดำเนินการสอบ)

นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพตามแบบฉันทลักษณ์ แบ่งวรรคตอนดังนี้

(วรรคดับ)	(วรรครับ)
สักรา/หวานอื่น/มีหมื่นแสน//	ไม่เหมือนมั่น/พจมาน/ที่หวานหอม//
(วรรครอง)	(วรรคส่ง)
กลืนเปรียบเทียบ/เปรียบดวง/พวงพยอม//	อาจจะน้อม/จิตโหม่/ด้วยโลมลม//
(วรรคดับ)	(วรรครับ)
มั่นล่อลาม/หยามหยาบ/ไม่ปลาบปลื้ม//	ดังตูดเต็ม/บอระเพ็ด/ต้องเข็ดขม//
(วรรครอง)	(วรรคส่ง)
ผู้ดีไพร่/ไม่ประกอบ/ชอบอารมณ์//	ใครพึงลม/เม็นหน้า/ระอาเอย//

* หมายเหตุ

1. เครื่องหมาย / หมายถึง การอ่านแบ่งวรรคของจำนวนคำภายในวรรค ซึ่งเป็นช่วงของการทอดจังหวะเพื่อความไพเราะ ถ้านักเรียนอ่านหยุดผิดที่แล้ว ทำให้ความหมายเปลี่ยน จึงหักคะแนน
// หมายถึง การอ่านแบ่งวรรคตอนใหญ่ ซึ่งจะต้องหยุดหายใจเล็กน้อย ถ้าไม่หยุดต้องหักคะแนน
2. ลักษณะการอ่าน 2 วรรค ในบรรทัดที่ 1 และบรรทัดที่ 3 ซึ่งเรียกว่า วรรคดับ และวรรครับต้องอ่านเสียงสูง 2. วรรคในบรรทัดที่ 2 และบรรทัดที่ 4 ซึ่งเรียกว่า วรรครอง และวรรคส่ง ต้องอ่านเสียงต่ำ
3. คำที่เขียนด้วยอักษรสูง (ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห) จะต้องอ่านออกเสียงสูงเพื่อความไพเราะ แต่ถ้านักเรียนจะอ่านออกเสียงเป็นเสียงจัตวา (เสียงต่ำ) ก็ไม่ผิด

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อวัดและประเมินผลการฝึกทักษะการใช้ภาษาไทย ทั้ง 4 ด้านโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงของนักเรียน และจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป
2. ศึกษาทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถพื้นฐานในทักษะการอ่าน การเขียนพร้อมทั้งศึกษาหลักสูตร คู่มือครูและแบบเรียนวิชาภาษาไทย
3. วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยยึดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546
4. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย จำนวน 80 ข้อ

5. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการสร้างเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อสอบแต่ละข้อ แล้วเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ได้ข้อสอบทั้งหมด 75 ข้อ แก้ไขปรับปรุง 5 ข้อ

6. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับนักเรียน จำนวน 100 คนวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกโดยพิจารณาข้อที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้ผลค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.40 - 0.75 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25 - 0.59

7. นำแบบทดสอบไปทดสอบครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89 แล้วคัดเลือกข้อสอบไว้ 40 ข้อ

8. จัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวอย่าง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มี 40 ข้อ ให้เวลาทำ 30 นาที โดยให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือก ก ข ค และ ง ที่กำหนดให้แล้วนำไปตอบในกระดาษคำตอบ

0. “แต่สายชลเชียวยังวนเป็นวงไป นีหรือใจที่จะตรงอย่าสงกา” คำกล่าวตอนนี้เป็นสำนวนเปรียบเทียบกับอย่างไร

- ก. น้ำนิ่งไหลลึก
- ข. หน้าซื่อใจคด
- ค. น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ
- ง. น้ำขุ่นไว้ใน น้ำใสไว้นอก

เฉลย ข้อ ข.

00. เขียนวันเดือนปีข้อใดถูกต้องตามแบบราชการ

- ก. 5 ก.พ. 46
- ข. 5 กุมภาพันธ์ 46
- ค. 5 กุมภาพันธ์ 46
- ง. 5 กุมภาพันธ์ 2546

เฉลย ข้อ ง.

4. แบบตรวจสอบการทำงาน

การสร้างแบบตรวจสอบการทำงานเกี่ยวกับการอ่านการเขียน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินผลงานในรายวิชาภาษาไทยด้านการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง

2. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อหาขอบเขตของเนื้อหาในการสร้างแบบประเมินผลงาน
3. ศึกษาจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ครูอาจารย์ที่สอนในรายวิชาภาษาไทย
4. กำหนดขอบเขตการประเมินผลงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาวิเคราะห์ขอบข่ายของงานแล้วมากำหนดขอบเขตของการประเมินผลเป็นด้าน คือ ความเข้าใจ กระบวนการ การสื่อสาร ผลงาน
5. สร้างแบบการประเมินผลงานของนักเรียน
6. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้นด้วยความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยนำ แบบประเมินการทำงานไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบ ข้อความ รูปแบบ คู่มือ พฤติกรรมคุณลักษณะเหมาะสมหรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมิน มีค่ามากกว่า 0.50 ถือว่าใช้ได้ และปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ไม่สอดคล้อง
7. นำแบบการตรวจสอบการทำงานของนักเรียน ไปทดลองประเมินกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้วปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสม

ตัวอย่าง แบบตรวจสอบการทำงาน

แบบตรวจสอบการทำงาน เป็นการวัดและประเมินโดยการพิจารณากระบวนการทำงาน กระบวนการเรียนรู้ การคิด การร่วมกิจกรรมของผู้เรียนซึ่งผู้วิจัยจะตรวจสอบตามผลงานที่เกิดขึ้น ระหว่างการเรียนการสอน โดยจะประเมินจากการทำการบ้าน การทำกิจกรรมกลุ่มและงานที่กำหนด

แบบตรวจสอบการทำงาน

วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อ เลขที่.....ชั้น.....วันที่.....ผู้สอน.....

ครั้งที่	ชื่องาน	การส่งงาน			ผลงาน		คะแนน		
		ทัน	ช้า	ไม่ส่ง	ถูกต้อง	ปรับปรุง	เต็ม	ได้	รวม
1									
2									
3									
4									

ข้อดี

.....

ข้อบกพร่อง

ผู้บันทึก

เกณฑ์การประเมิน

การส่งงาน		ผลงาน	
ส่งทัน	ส่งช้า	ถูกต้อง	ปรับปรุง
4 คะแนน ส่งงานทัน ทั้ง การบ้านและงานระหว่าง เรียน 3 คะแนน การบ้านตาม เวลางานระหว่างเรียนไม่ ทัน 2 คะแนน งานระหว่าง เรียนทัน การบ้านไม่ทัน 1 คะแนน ทำงานเสร็จ เกินครึ่ง ของงานที่ส่ง	4 คะแนน ไม่มีงานช้าเลย 3 คะแนน งานช้า 1 ชั้น ของจำนวนงานที่ส่ง 2 คะแนน งานช้า 2 ชั้น ของจำนวนงานที่ส่ง 1 คะแนน งานช้า 3 ชั้น ของจำนวนงานที่ส่งขึ้นไป	4 คะแนน งานถูกต้องทุก ชั้น 3 คะแนน งานถูกต้อง 3 ชั้นของจำนวนที่ส่ง 2 คะแนน งานถูกต้อง 2 ชั้นของจำนวนที่ส่ง 1 คะแนน งานถูกต้องน้อย กว่า 2 ชั้น	4 คะแนน ไม่มีงาน ปรับปรุง 3 คะแนน ปรับปรุง 1 ชั้น ของจำนวนที่ส่ง 2 คะแนน ปรับปรุง 2 ชั้น ของจำนวนงานที่ส่ง 1 คะแนน ปรับปรุง มากกว่า 2 ชั้น

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	18-20	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	14-17	หมายถึง	ดี
คะแนน	10-13	หมายถึง	พอใช้
ต่ำกว่า	10	หมายถึง	ปรับปรุง

5. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนภาษาไทย

การสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการฝึกทักษะภาษาไทย ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนภาษาไทย
2. ศึกษาจุดประสงค์ของการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนภาษาไทย
3. เลือกพฤติกรรมการเรียนภาษาไทยที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่สามารถวัดพฤติกรรมการฝึกทักษะ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่วัดได้
4. สร้างข้อความที่จะวัดพฤติกรรมการอ่านการเขียน การพูดการฟัง ให้ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนภาษาไทย จำนวน 15 ข้อ
5. ตรวจสอบข้อความโดยนำไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรและผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการสร้างเครื่องมือ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความครอบคลุมของพฤติกรรมที่กำหนด ความถูกต้องและแก้ไขความเหมาะสมของข้อความ สำนวนภาษาที่ใช้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึก มีค่า IOC มากกว่า 0.50 เป็นข้อความนั้นใช้ได้ ซึ่งได้ข้อความทั้งหมด 15 ข้อ
6. จัดพิมพ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวอย่าง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

พฤติกรรมกรรมการเรียนภาษาไทย หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่สามารถบอกได้ว่าตัวนักเรียนมีการเตรียมตัวเรียน ความตั้งใจเรียน ทำแบบฝึกหัด อภิปรายปัญหา จดบันทึกและสรุปเนื้อหา ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาไทย รู้จักแบ่งเวลา มีระเบียบวินัยมากน้อยเพียงใด เพื่ออ้างอิงไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งศึกษาครอบคลุมพฤติกรรมต่อไปนี้

พฤติกรรมกรรมการเตรียมตัวเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้สร้างความพร้อมให้แก่ตนเองก่อนที่จะเรียนวิชาภาษาไทย โดยการศึกษาหาความรู้ อ่าน และทำความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหาจากแบบเรียนเอกสารตำราวิชาภาษาไทย ข่าวสาร หรือเตรียมปัญหาที่พบเห็นมาเพื่อซักถามครูในชั่วโมงเรียน

พฤติกรรมกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยในห้องเรียนหรือในขณะเรียน หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนโดยการ ฟัง อ่าน พูด เขียน คิด ซักถาม ตอบคำถาม อภิปราย ทำแบบฝึกหัด ร่วมกิจกรรมกลุ่มเกี่ยวกับภาษาไทยระหว่างเรียนในห้องเรียน

พฤติกรรมกรรมการทำกิจกรรมทางภาษาไทย หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนตามความต้องการของนักเรียนโดยการศึกษาค้นคว้า อ่านวารสาร ตำรา เกี่ยวกับภาษาไทย การอภิปรายปัญหากับเพื่อน การฝึกทำแบบฝึกหัด การเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมทางภาษาไทย การเข้าแข่งขันประกวดอ่านทำนองเสนาะ คัดลายมือ กล่าวสุนทรพจน์ แต่งคำประพันธ์ ฯลฯ รวมถึงการเข้าชมนิทรรศการเกี่ยวกับภาษาไทย หรือทำอุปกรณ์เล่นเกมทางด้านภาษา

พฤติกรรมกรรมการทำที่บ้านวิชาภาษาไทย หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนในการทำแบบฝึกหัด หรืองานในเนื้อหาภาษาไทย หรืออาจเป็นการค้นคว้า ทำรายงาน อ่านตำรา ท่องบทร้อยแก้วร้อยกรองที่กำหนด แต่งคำประพันธ์ ตามที่ครูมอบหมายให้นักเรียนนำไปทำให้สำเร็จแล้วนำมาส่งตามวันเวลาที่กำหนด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยให้ผู้เรียนรายงานตนเอง และการประเมินจากเพื่อน และผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการเรียนตัวเรียนวิชาภาษาไทย พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียน พฤติกรรมการทำที่บ้าน และพฤติกรรมกรรมการทำกิจกรรมทางภาษาไทย โดยผู้วิจัยสังเกตความถี่ของการเกิดพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน

ตัวอย่าง แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

วิชาภาษาไทย (ท 30110)

ชื่อนักเรียน.....เลขที่ ชั้น

ครูประจำวิชา.....วันที่สังเกต...../...../.....

พฤติกรรมที่สังเกต	ครั้งที่			
	1	2	3	4
1.พฤติกรรมเตรียมตัว 0. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนก่อนเรียนภาษาไทย 00. นักเรียนมีปัญหาถามครูก่อนการเรียนการสอน				
2. พฤติกรรมเรียนในชั้นเรียน 0. นักเรียนตั้งใจฟังครูสอนภาษาไทย 00. นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสำคัญขณะเรียนภาษาไทย				
3.พฤติกรรมการทำงานบ้าน 0. นักเรียนส่งการบ้านภายในเวลาที่กำหนด 00. นักเรียนชอบฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยทั้งนอกและในเวลาเรียน				
4. พฤติกรรมร่วมกิจกรรมของนักเรียน 0. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกับครู 00. นักเรียนนั่งคุยกันในชั่วโมงเรียนภาษาไทย				

.....

ผู้บันทึก

6. แบบสัมภาษณ์นักเรียน

มีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์เหตุผล ความคิด ความรู้สึกที่เป็นจริงของนักเรียนดังนี้

- กำหนดวัตถุประสงค์หรือกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์
- สร้างข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับพฤติกรรมตามข้อ 1
- นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ โดยพิจารณาจากค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ และความเหมาะสมความชัดเจนของภาษา มากกว่า 0.50 แล้วนำข้อเสนอแนะนั้นมาปรับปรุงแก้ไข
- นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน แล้วนำผลมาปรับปรุง

ตัวอย่าง แบบสัมภาษณ์นักเรียน

ชื่อนักเรียน.....เลขที่.....สัมภาษณ์ครั้งที่

วันที่ เดือน.....พ.ศ.....สถานที่ เวลา

จุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์

1. ต้องการทราบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
2. ต้องการทราบพฤติกรรมเตรียมตัวเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน
3. ต้องการทราบพฤติกรรมการทำงานบ้าน การทำงานวิชาภาษาไทยของนักเรียน

แนวทางการสัมภาษณ์นักเรียน

1. เริ่มสนทนา อธิบายจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์
2. สัมภาษณ์ (ตัวอย่างคำถาม)
 - 2.1 นักเรียนเรียนวิชาภาษาไทยได้ดีเพียงไร
 - 2.2 นักเรียนสนุกกับการเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร
 - 2.3 นักเรียนคิดว่าวิชาภาษาไทยให้ประโยชน์กับนักเรียนหรือไม่อย่างไร
 - 2.4 นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน
 - 2.5 นักเรียนรู้สึกอย่างไร กับวิชาภาษาไทย
 - 2.6 นักเรียนมีการค้นคว้า เอกสารหรือตำราวิชาภาษาไทยจากแหล่งอื่นที่นอกเหนือจากที่

ครูมีให้ในห้องเรียนหรือไม่ อย่างไร

2.7 นักเรียนอ่านหนังสือหรือเตรียมตัวสำหรับบทเรียนมาก่อนเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร

2.8 นักเรียนชอบฝึกทักษะเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะหรือไม่อย่างไร

2.9 นักเรียนชอบฟัง อ่าน วรรณคดีไทย หรือชอบเขียนเรียงความ คำขวัญ หรือไม่อย่างไร

2.10 นักเรียนชอบเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร

2.11 นักเรียนทบทวนบทเรียน หรือทำการบ้านภาษาไทยหลังจากที่เรียนไปแล้วหรือไม่ อย่างไร

2.13 นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่อย่างไร

2.14 นักเรียนมีการวางแผนการทำงานเกี่ยวกับวิชาภาษาไทยที่คร่อมอบหรือไม่อย่างไร

2.15 ถ้านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยนักเรียนทำอย่างไร

สรุปผลการสัมภาษณ์.....

ความคิดเห็น

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์

7. แบบประเมินตนเองของนักเรียน ที่ให้เพื่อนและผู้ปกครองประเมิน

การสร้างแบบประเมินตนเองของนักเรียนและที่ให้เพื่อนประเมินพฤติกรรมการฝึกทักษะทางภาษาไทยของนักเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินตนเองของนักเรียนและที่ให้เพื่อนประเมินพฤติกรรมการเรียนภาษาไทยของนักเรียนศึกษาจุดประสงค์ของการสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการฝึกทักษะการอ่านการเขียน การพูดและการฟังภาษาไทย

2. เลือกพฤติกรรมการเรียนภาษาไทยที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่สามารถวัดพฤติกรรมการอ่านการเขียน การพูดและการฟัง โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 4 ด้านดังนี้

2.1 พฤติกรรมการความพร้อมในการฝึกทักษะทางภาษาไทย

2.2 พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะทางภาษาไทย

2.3 พฤติกรรมการทำกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะทางภาษาไทย

2.4 พฤติกรรมให้นำทักษะทางภาษาไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. สร้างข้อความที่จะประเมินตนเองของนักเรียนและที่ให้เพื่อนประเมินพฤติกรรมการฝึกทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียน 4 ด้านตามข้อ 3

4. ตรวจสอบข้อความโดยนำไปให้คณะกรรมการควบคุมปริมาณนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการสร้างเครื่องมือ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความครอบคลุมของพฤติกรรมที่กำหนด ความถูกต้องและแก้ไขความเหมาะสมของข้อความ สำนวนภาษาที่ใช้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินกับพฤติกรรม มากกว่า 0.50 แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง

5. นำแบบประเมินตนเองของนักเรียนและที่ให้เพื่อนประเมินไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ตัวอย่าง แบบประเมินตนเอง เพื่อน และผู้ปกครองประเมิน

เป็นแบบสำรวจที่นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครองและครู สำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง ผลงาน รวมทั้งพฤติกรรมการทำงานในเวลาที่อยู่บ้านของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์

แบบประเมินตนเอง

คำชี้แจง แบบประเมินตนเอง เป็นแบบสำรวจที่นักเรียน สำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง ผลงาน รวมทั้งพฤติกรรมการทำงานในขณะเรียนและเวลาที่อยู่บ้านของ นักเรียนหลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์

แบบประเมินตนเอง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อนักเรียน.....เลขที่ วิชาภาษาไทย (ท31101)

ครูประจำวิชา..... วันที่...../...../.....

จุดมุ่งหมายในการประเมิน	พฤติกรรมที่ประเมิน	ความถี่ของพฤติกรรม		
		เป็นประจำ	บางครั้ง	ยังไม่ปรากฏ
1. ทักษะการอ่าน	1. มีการเตรียมตัวล่วงหน้า..... 2. มีความตั้งใจในการอ่านหนังสือ..... 3. มีการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน..... 4. มีนิสัยรักการอ่าน..... 5. มีการอ่านทบทวนที่บ้าน.....			
2. ทักษะการเขียน	1. มีการฝึกการเขียน..... 2. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน..... 3. มีความพยายามเขียนหนังสือให้ถูกต้องที่สุด.. 4. มีนิสัยรักการเขียน..... 5. เขียนบันทึก จดหมาย เรียงความ.....			
3. ทักษะการพูด	1. เข้าร่วมอภิปรายกับเพื่อน..... 2. พูดแสดงความคิดเห็น..... 3. มีมารยาทในการพูด..... 4. ใช้ภาษาผิดความหมาย..... 5.ออกไปพูดหน้าชั้นเรียน.....			
4. ทักษะการฟัง	1. มีความตั้งใจในการฟังทุกสิ่ง..... 2. เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย สัมมนา.. 3. มีมารยาทในการฟัง..... 4. สามารถฟังเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกเรื่อง.....			

แบบประเมินตนเอง (ต่อ)

จุดมุ่งหมายในการประเมิน	พฤติกรรมที่ประเมิน	ความถี่ของพฤติกรรม		
		เป็นประจำ	บางครั้ง	ยังไม่ปรากฏ
5.ทักษะการทำงาน	1. มีการวางแผนล่วงหน้า.....			
	2. มีความตั้งใจในการทำงาน.....			
	3. มีความประสงค์ให้ผลงานออกมาดี.....			
	4. ให้ความร่วมมือกับเพื่อน.....			
	5. ผลงานที่ออกมาเป็นที่พอใจ.....			
6. การทำการบ้าน	1. ต้องมีคนเตือนเรื่องการบ้าน.....			
	2. ทำการบ้านถูกต้องและครบถ้วน.....			
	3. ทบทวนบทเรียนก่อนนอน.....			
	4. มีปัญหาเกี่ยวกับการบ้าน.....			

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน.....

เกณฑ์การประเมิน		เกณฑ์การให้คะแนน	
4 คะแนน	ทำเป็นประจำทุกข้อ	18-20 คะแนน	หมายถึง ดีมาก
3 คะแนน	ทำเป็นบางครั้งทุกข้อ	14-17 คะแนน	หมายถึง ดี
2 คะแนน	ทำเป็นบางครั้งบางข้อ	10-13 คะแนน	หมายถึง พอใช้
1 คะแนน	ยังไม่ปรากฏบางข้อ	ต่ำกว่า 10 คะแนน	หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินโดยเพื่อน

คำชี้แจง แบบประเมินโดยเพื่อน เป็นแบบสำรวจที่ใช้เพื่อนของนักเรียน สำรวจเกี่ยวกับ พฤติกรรมการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง ผลงาน รวมทั้งพฤติกรรมการทำงานในขณะเรียนของ นักเรียนหลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์

แบบประเมินโดยเพื่อน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อนักเรียน.....เลขที่ วิชาภาษาไทย (ท31101)

ครูประจำวิชา.....วันที่...../...../.....

จุดมุ่งหมายในการประเมิน	พฤติกรรมที่ประเมิน	ความถี่ของพฤติกรรม		
		เป็นประจำ	บางครั้ง	ยังไม่ปรากฏ
1. ทักษะการอ่าน	1. มีการเตรียมตัวล่วงหน้า..... 2. มีความตั้งใจในการอ่านหนังสือ..... 3. มีการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน..... 4. มีนิสัยรักการอ่าน.....			
2. ทักษะการเขียน	1. มีการฝึกการเขียน..... 2. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน..... 3. มีนิสัยรักการเขียน..... 4. เขียนบันทึก จดหมาย เรียงความ....			
3. ทักษะการพูด	1. เข้าร่วมอภิปรายกับเพื่อน..... 2. พูดแสดงความคิดเห็น..... 3. ใช้คำพูดอย่างผู้มีมารยาท..... 4. ใช้ภาษาผิดความหมาย..... 5. ออกไปสื่อสารหน้าชั้นเรียน.....			
4. ทักษะการฟัง	1. มีความตั้งใจในการฟังทุกสิ่ง..... 2. เข้าฟังการบรรยาย อภิปราย สัมมนา.. 3. ตั้งใจฟังอย่างผู้มีมารยาทที่ดี..... 4. จับใจความจากการฟังเรื่องต่าง ๆ ได้ทุกเรื่อง.....			

แบบประเมินโดยเพื่อน(ต่อ)

จุดมุ่งหมายในการประเมิน	พฤติกรรมที่ประเมิน	ความถี่ของพฤติกรรม		
		เป็นประจำ	บางครั้ง	ยังไม่ปรากฏ
5.ทักษะการทำงาน	1. มีการวางแผนล่วงหน้า.....			
	2. มีความตั้งใจในการทำงาน.....			
	3. มีความประสงค์ให้ผลงานออกมาดี.....			
	4. ให้ความร่วมมือกับเพื่อน.....			
	5. ผลงานที่ออกมาเป็นที่พอใจ.....			
6.การทำการบ้าน	1. ต้องมีคนเตือนเรื่องการบ้าน.....			
	2. ทำการบ้านถูกต้องและครบถ้วน.....			
	3. มีปัญหาเกี่ยวกับการบ้าน.....			

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน		เกณฑ์การให้คะแนน	
4 คะแนน	ทำเป็นประจำทุกข้อ	18-20 คะแนน	หมายถึง ดีมาก
3 คะแนน	ทำเป็นบางครั้งทุกข้อ	14-17 คะแนน	หมายถึง ดี
2 คะแนน	ทำเป็นบางครั้งบางข้อ	10-13 คะแนน	หมายถึง พอใช้
1 คะแนน	ยังไม่ปรากฏบางข้อ	ต่ำกว่า 10 คะแนน	หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินโดยผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบประเมินโดยผู้ปกครอง เป็นแบบสำรวจที่ ผู้ปกครอง สำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง ผลงาน รวมทั้งพฤติกรรมการทำงานเวลาที่อยู่บ้านของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์

แบบประเมินโดยผู้ปกครอง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อนักเรียน.....เลขที่ วิชาภาษาไทย (ท31101)

ครูประจำวิชา.....วันที่...../...../.....

จุดมุ่งหมายในการประเมิน	พฤติกรรมที่ประเมิน	ความถี่ของพฤติกรรม		
		เป็นประจำ	บางครั้ง	ยังไม่ปรากฏ
1. ทักษะการอ่าน	1. มีการเตรียมตัวล่วงหน้าจากบ้าน..... 2. มีการเข้ากิจกรรมการอ่าน..... 3. มีนิสัยรักการอ่าน..... 4. มีการอ่านทบทวนที่บ้าน.....			
2. ทักษะการเขียน	1. มีการฝึกการเขียน..... 2. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน..... 3. มีความพยายามเขียนหนังสือให้ถูกต้อง... 4. มีนิสัยรักการเขียน.....			
3. ทักษะการพูด	1. ชอบพูดคุยปรึกษาพ่อแม่..... 2. พูดแสดงความคิดเห็น..... 3. มีมารยาทในการพูด..... 4. ใช้ภาษาผิดความหมาย ไม่สุภาพ.....			
4. ทักษะการฟัง	1. มีความตั้งใจในการฟังทุกสิ่ง..... 2. ชอบฟังวิทยุ ดนตรี เทปทำนองเสนาะ..... 3. มีมารยาทในการฟัง..... 4. เป็นผู้ฟังที่ดี.....			

แบบประเมินโดยผู้ปกครอง (ต่อ)

จุดมุ่งหมายในการประเมิน	พฤติกรรมที่ประเมิน	ความถี่ของพฤติกรรม		
		เป็นประจำ	บางครั้ง	ยังไม่ปรากฏ
5. ทักษะการทำงาน	1. มีการวางแผนล่วงหน้า จัดเตรียมไว้ก่อน.....			
	2. มีความตั้งใจในการทำงาน.....			
	3. มีการกำหนดเป้าหมายงานเพื่อให้ผลออกมาดี.....			
	4. ผลงานที่ออกมาเป็นที่พอใจ.....			
6. การทำการบ้าน	1. ครูเขียนตักเตือนเรื่องการบ้านในสมุด....			
	2. ต้องมีคนเตือนเรื่องการบ้าน.....			
	3. ทำการบ้านถูกต้องและครบถ้วน.....			
	4. ทบทวนบทเรียนก่อนนอน.....			
	5. มีปัญหาเกี่ยวกับการบ้าน.....			

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน		เกณฑ์การให้คะแนน		
4 คะแนน	ทำเป็นประจำทุกข้อ	18-20	คะแนน หมายถึง	ดีมาก
3 คะแนน	ทำเป็นบางครั้งทุกข้อ	14-17	คะแนน หมายถึง	ดี
2 คะแนน	ทำเป็นบางครั้งบางข้อ	10-13	คะแนน หมายถึง	พอใช้
1 คะแนน	ยังไม่ปรากฏบางข้อ	ต่ำกว่า 10	คะแนน หมายถึง	ปรับปรุง

คำชี้แจง แบบประเมินโดยครู เป็นแบบสำรวจที่ ครู สำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง ผลงาน รวมทั้งพฤติกรรมการทำงานขณะที่เรียน ของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์

แบบประเมินโดยครู

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อนักเรียน.....เลขที่ วิชาภาษาไทย (ท31101)

ครูประจำวิชา.....วันที่...../...../.....

จุดมุ่งหมายในการประเมิน	พฤติกรรมที่ประเมิน	ความถี่ของพฤติกรรม		
		เป็นประจำ	บางครั้ง	ยังไม่ปรากฏ
1. ทักษะการอ่าน	1. มีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเสมอ.. 2. มีการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน..... 3. มีนิสัยรักการอ่าน..... 4. อ่านหนังสือถูกต้องชัดเจน.....			
2. ทักษะการเขียน	1. มีการฝึกการเขียน..... 2. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน.. 3. มีความพยายามเขียนหนังสือให้ถูกต้องที่สุด..... 4. มีนิสัยรักการเขียน.....			
3. ทักษะการพูด	1. ชอบซักถามปัญหากับครู..... 2. พูดแสดงความคิดเห็น..... 3. มีมารยาทในการพูด..... 4. ใช้ภาษาผิดความหมาย ไม่สุภาพ....			
4. ทักษะการฟัง	1. มีความตั้งใจในการฟังทุกเรื่องที่ครูสอน..... 2. ชอบฟังเรื่องต่าง ๆ ที่เพื่อน หรือครูเล่า..... 3. มีมารยาทในการฟัง..... 4. เป็นผู้ฟังที่ดี.....			

แบบประเมินโดยครู (ต่อ)

จุดมุ่งหมายในการประเมิน	พฤติกรรมที่ประเมิน	ความถี่ของพฤติกรรม		
		เป็นประจำ	บางครั้ง	ยังไม่ปรากฏ
5. ทักษะการทำงาน	1. มีการวางแผนล่วงหน้า จัดเตรียมไว้ก่อน			
	2. มีความตั้งใจในการทำงาน.....			
	3. มีความประสงค์ให้ผลงานออกมาดี.....			
	4. ผลงานที่ออกมาเป็นที่พอใจ.....			
6. การทำการบ้าน	1. มีความกระตือรือร้นเรื่องการทำการบ้าน			
	2. ทำการบ้านถูกต้องและครบถ้วน.....			
	3. มีการซักถามการบ้านครู.....			

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน		เกณฑ์การให้คะแนน	
4 คะแนน	ทำเป็นประจำทุกข้อ	18-20 คะแนน	หมายถึง ดีมาก
3 คะแนน	ทำเป็นบางครั้งทุกข้อ	14-17 คะแนน	หมายถึง ดี
2 คะแนน	ทำเป็นบางครั้งบางข้อ	10-13 คะแนน	หมายถึง พอใช้
1 คะแนน	ยังไม่ปรากฏบางข้อ	ต่ำกว่า 10 คะแนน	หมายถึง ปรับปรุง

8. แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างนำผลงานที่ได้ปฏิบัติตามภาระงานทั้งหมดและคัดเลือกไว้ มารวมเป็นแฟ้มผลงาน (Portfolio) เพื่อเป็นหลักฐานในการแสดงถึงความก้าวหน้า ความพากเพียรและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้เก็บสะสมเอง

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวัดประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย เป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 สร้างแบบการวัดและการประเมินผลวิชาภาษาไทยตามสภาพจริง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายในการประเมิน โดยพิจารณาจากจุดประสงค์ของหลักสูตรชั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งกำหนดคณะทำงานการจัดการเรียนการสอนและการประเมินแนวใหม่ ใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยบริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัย ประชุมร่วมกันเพื่อศึกษาสภาพการณ์ ข้อมูลที่จำเป็นคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ศึกษาความต้องการของนักเรียนและครูผู้สอนเพื่อนำไปสู่การออกแบบการวัดและประเมินผลทักษะทางภาษาไทยตามสภาพจริง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความพร้อมของนักเรียนเกี่ยวกับ เจตคติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ หรือวัดด้วยเครื่องมืออื่น ๆ และรวบรวมข้อมูลไว้ เพื่อเปรียบเทียบเมื่อผู้วิจัยทำการวัดและประเมินตามสภาพจริงแล้ว นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความก้าวหน้า เปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแผนการเรียนการสอนพร้อมทั้งวางแผนการประเมินโดยกำหนดลักษณะกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้มีการส่งเสริมการอ่านจึงเป็นกิจกรรมที่จะสะท้อนให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถในระดับสูง ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนจะส่งเสริมให้นำความรู้ไปใช้กับสถานการณ์นอกห้องเรียน และใช้ในการสื่อสารในสาระสำคัญในเชิงวิชาการได้อย่างชัดเจน การวางแผนการประเมินการปฏิบัติภาระงานตามสภาพจริง จากการสัมภาษณ์ การสังเกต การตรวจผลงาน การรายงานผลตนเอง การใช้แบบทดสอบปฏิบัติ และการใช้แฟ้มสะสมผลงาน เพื่อสะท้อนความสามารถการใช้ทักษะภาษาไทย โดยวิธีการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริค (Rubric)

ขั้นตอนที่ 4 เป็นการจัดเตรียมแบบฟอร์มเอกสารเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง ให้นักเรียนได้ทราบถึงสิ่งที่นักเรียนต้องปฏิบัติ รูปแบบการประเมินที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถทางทักษะทางด้านภาษา เป็นแบบทดสอบภาคปฏิบัติ ซึ่งเกณฑ์ (Rubric Score) ในการให้คะแนน แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบประเมินตนเอง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย

ระยะที่ 2 ศึกษาผลการใช้รูปแบบประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทยตามสภาพจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดผู้ทำการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยตามสภาพจริง ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย และผู้วิจัย ครูผู้สอนภาษาไทย 1 คน ทำหน้าที่ตัดสินให้คะแนนการวัดประเมินผลตามสภาพจริงการใช้ทักษะทางภาษาไทย ซึ่งนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็น นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 50 คน

2. กำหนดระยะเวลาในการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยตามสภาพจริง เพื่อพัฒนาเครื่องมือและศึกษาผลการใช้รูปแบบ กำหนดเป็น 4 ช่วงเวลา ช่วงละ 3 สัปดาห์ดังนี้

ช่วงที่ 1 วันที่ 24 พฤศจิกายน – 15 ธันวาคม 2546

ช่วงที่ 2 วันที่ 15 ธันวาคม 2546 – 4 มกราคม 2547

ช่วงที่ 3 วันที่ 5 - 25 มกราคม 2547

ช่วงที่ 4 วันที่ 26 มกราคม - 15 กุมภาพันธ์ 2547

3. กำหนดกรอบงานในการวัดและประเมินผลทักษะทางภาษาไทยตามสภาพจริง ดังนี้

3.1 การประเมินการแสดงออกในการเรียน (Performance)

เป็นการประเมิน พฤติกรรมการใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ การแสดงออกในด้านความเข้าใจในการอ่านการฟังและความสามารถในการเขียนและการพูดของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยและครูผู้สอนรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ทักษะทั้ง 4 ของนักเรียนเป็นรายบุคคล ในขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างผลงาน หรือกิจกรรมกลุ่ม โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมการใช้ทักษะทางภาษาไทย

3.2 การประเมินกระบวนการ (Process)

เป็นการประเมินกระบวนการทำงานกระบวนการฝึกทักษะภาษาไทย กระบวนการคิดของนักเรียน ดูความเป็นระบบ การมีขั้นตอนในการคิดที่ถูกต้อง มีกระบวนการเรียนรู้ที่ดี

3.3 การประเมินผลผลิต (Product)

เป็นการประเมินความสำเร็จ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือความสามารถใช้ทักษะทางด้านภาษาไทยซึ่งเป็น ความรู้ความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน ผลงานชิ้นสุดท้าย

3.4 การประเมินแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างนำผลการประเมินที่ได้จากการประเมินทั้งหมด มาเก็บรวบรวมเป็นแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) เพื่อเป็นหลักฐานในการศึกษาผลการวัดการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงในครั้งนี้ และนักเรียนจะได้ประเมินความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนว่าบรรลุถึงขีดกำหนด ที่คาดหวังหรือไม่ หรือสามารถพัฒนาตนเองขึ้นกว่าตอนแรกหรือไม่ เพื่อจะได้ชื่นชมในผลงาน และเก็บเป็น แฟ้มสะสมงาน ของครู และนักเรียน

ระยะที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบก่อนการทดลองใช้รูปแบบ โดยใช้เครื่องมือดังนี้

แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา และความชัดเจนของขั้นตอนของรูปแบบ และเพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้ (พัฒนาจากแบบสัมภาษณ์ของ ทรงศรี ตุ่นทอง)

1. กำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ได้แก่ ความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนของรูปแบบ ความเที่ยงตรงและความครอบคลุมกับหลักการ และความเป็นไปได้ของรูปแบบ

2. เขียนคำถามประเด็นที่กำหนดไว้

ตัวอย่างแบบสอบถามเป็นดังนี้

1. การใช้แบบประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษา ท่านคิดว่าพฤติกรรมทางด้านการบริหารงานของท่านเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเรื่องใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

2. ท่านมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใดในการนำรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงมาปฏิบัติในสถานศึกษาในด้านต่อไปนี้

2.1 การจัดบริบทที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริง

3. การประเมินผลตามสภาพจริงทำให้ท่านต้องเปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ เปลี่ยนด้านใดบ้าง และการปฏิบัติตามขั้นตอนในรูปแบบ พบปัญหาอุปสรรคในเรื่องใดบ้าง ...

4. ท่านมีความพึงพอใจเพียงใดในการปฏิบัติตามรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษา โดยพิจารณาประเด็นต่อไปนี้

4.1 กำหนดมาตรฐาน หรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียน.....

4.2 การกำหนดภาระงานตามสภาพจริง.....

5. ในการประเมินผลตามสภาพจริงทำให้นักเรียนต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านการเรียนรู้การปฏิบัติงานหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

6. ท่านมีความพึงพอใจหรือไม่ในการปฏิบัติตามรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษา ถ้าพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

6.1 บทบาทในการมีส่วนร่วมในการประเมินของนักเรียน.....

6.2 การปฏิบัติภาระงานตามสภาพจริง.....

7. ท่านมีความพึงพอใจเพียงใดในการปฏิบัติตามรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษา ถ้าพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

7.1 บทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการประเมิน

7.2 การสนับสนุนในเรื่องการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบหลังทดลองใช้ โดยใช้เครื่องมือดังนี้

แบบสัมภาษณ์ในการตรวจสอบความพึงพอใจ และผลที่เกิดขึ้นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. กำหนดผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน

2. กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ จำแนกตามกลุ่มที่ให้สัมภาษณ์ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์คือ กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน มีประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรม การบริหารงานในด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลและความสัมพันธ์กับผู้ปกครองหรือชุมชน

2.2 กลุ่มให้สัมภาษณ์คือ ผู้สอนวิชาภาษาไทย ประเด็นสัมภาษณ์คือ พฤติกรรมด้าน การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และความสัมพันธกับผู้ปกครองชุมชน

2.3 กลุ่มให้สัมภาษณ์คือ นักเรียน ประเด็นสัมภาษณ์ที่สัมภาษณ์คือ พฤติกรรมด้าน การเรียน การปฏิบัติภาระงาน และความสัมพันธกับผู้ปกครองหรือชุมชน

2.4 กลุ่มให้สัมภาษณ์คือ ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประเด็นที่สัมภาษณ์คือ พฤติกรรมการเรียน การปฏิบัติงานของนักเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง หรือชุมชน และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองหรือชุมชน

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างประเด็นในการ สัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

2.6 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ แล้วปรับปรุง

2.7 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามสภาพจริง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยปฏิบัติดังนี้

2.7.1 นำรูปแบบไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่าน ด้วยตนเองพร้อมทั้งนัดหมายการ สัมภาษณ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา และความชัดเจนของขั้นตอนรูปแบบ

2.7.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามเวลาที่นัดหมาย

2.7.3 การรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความ เป็นไปได้ โดยส่งรูปแบบกับหนังสือชี้แจงให้ผู้เชี่ยวชาญทางไปรษณีย์ 2 ท่านและนำไปให้ด้วย ตนเอง 3 ท่าน กำหนดเวลาการตอบ 2 สัปดาห์ ได้รับครบทุกท่าน

2.8 การรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ ได้ดำเนินการดังนี้

2.8.1 ติดต่อขอความร่วมมือกับผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.8.2 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุญาตทดลองใช้รูปแบบ

2.8.3 ทดลองใช้รูปแบบเป็นเวลาประมาณ 3 เดือน

2.9 การรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาความพึงพอใจ และผลที่เกิดกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจาก การนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา

2.9.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการทดลองใช้ได้ดำเนินการดังนี้

กลุ่มนักเรียน

1. สุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองออกมา ครั้งละ 4-6 คน เพื่อเป็นตัวแทนของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดย สุ่มจำนวน 3 ครั้ง

2. รวบรวมข้อมูลโดยให้นักเรียนพูดสะท้อนความเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจและผลที่เกิดขึ้นกับ นักเรียนในเรื่องการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติภาระงานที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบ และการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงในแต่ละช่วง และให้นักเรียนร่วมวางแผนการ จัดการเรียนและการประเมินผลการเรียนรู้ ในช่วงหน้าต่อไป (ช่วงละประมาณ 3 สัปดาห์)

กลุ่มครูผู้สอน

สัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจ และผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษาในแต่ละคาบที่มีการจัดการเรียนการสอน จากครูผู้สอนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

2.9.2 การรวบรวมข้อมูลภายหลังทดลองใช้ดำเนินการดังนี้

กลุ่มนักเรียน

รวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจและผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษาภายหลังการทดลองใช้รูปแบบ

กลุ่มครูผู้สอน

รวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจและผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษาภายหลังการทดลองใช้รูปแบบ

กลุ่มผู้ปกครองหรือคณะกรรมการสถานศึกษา

รวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจและผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษาภายหลังการทดลองใช้รูปแบบ

กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน

รวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจและผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษาภายหลังการทดลองใช้รูปแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. การพัฒนาและหาแนวทางที่เหมาะสมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง วิชาภาษาไทย

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ช่วงโดยแต่ละช่วงใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเครื่องมือที่กำหนด

1.2 วิเคราะห์เนื้อหาจากการบันทึกผลการประเมินในแต่ละช่วงการประเมิน ปรับปรุงการดำเนินงานในแต่ละช่วง ซึ่งใช้แนวทางในการสรุปแต่ละช่วงการประเมิน

2. ตรวจสอบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

2.1 ในแต่ละช่วงของการประเมินนำคะแนนผลการประเมินจากการประเมินสรุปความก้าวหน้าของคะแนนเจตคติการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนซึ่งสรุปจากแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมาคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเขียนบันทึกประจำสัปดาห์ของนักเรียน

2.2 ตรวจสอบเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยในแต่ละช่วงของการประเมิน โดยพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการวัดว่ามีแนวโน้มชัดเจนไปทางใด ใช้เกณฑ์และการแปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
80.01-100.00	ดีมาก
70.01-80.00	ดี
60.01-70.00	ปานกลาง
50.01-60.00	พอใช้
ต่ำกว่า 50.00	ปรับปรุง

3. ตรวจสอบความสามารถและความก้าวหน้าในการใช้ทักษะทางด้านภาษาไทย

3.1 ในแต่ละช่วงของการประเมิน นำคะแนนผลการประเมินจากการประเมินสรุปความก้าวหน้าและความสามารถในการใช้ทักษะทางด้านภาษาไทยของนักเรียน ซึ่งสรุปจากแบบทดสอบข้อเขียนแบบทดสอบภาคปฏิบัติ และการประเมินผลงาน มาคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 พิจารณาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละช่วงของการประเมิน โดยดูแนวโน้มของค่าเฉลี่ยว่ามีแนวโน้มชัดเจนไปทางใด ใช้เกณฑ์และการแปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
17.01-20.00	ดีมาก
15.01-17.00	ดี
13.01-15.00	ปานกลาง
10.01-13.00	พอใช้
ต่ำกว่า 10.00	ปรับปรุง

3.3 พิจารณาความก้าวหน้าทางการเรียนจากคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยว่าค่าเฉลี่ยมีแนวโน้มชัดเจนไปทางใด ใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
35.01-40.00	ดีมาก
30.01-35.00	ดี
25.01-30.00	ปานกลาง
20.01-25.00	พอใช้
ต่ำกว่า 20.00	ปรับปรุง

3.4 พิจารณาความก้าวหน้าทางการเรียนจากคะแนนในแบบประเมินและแฟ้มสะสมผลงาน โดยดูแนวโน้มของค่าเฉลี่ยว่ามีแนวโน้มชัดเจนไปทางใด ใช้เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
27.01-30.00	ดีมาก
23.01-27.00	ดี
19.01-23.00	ปานกลาง
15.01-19.00	พอใช้
ต่ำกว่า 15.00	ปรับปรุง

- ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าเพิ่มขึ้นจากระดับคุณภาพต่ำไปสู่ระดับคุณภาพที่สูงขึ้น แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้า
- ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าเพิ่มขึ้นแต่ยังอยู่ในระดับคุณภาพเดิมแสดงว่านักเรียนมีแนวโน้มว่ามีความก้าวหน้าแต่ยังไม่ปรากฏชัดเจน
- ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าลดลงจากระดับคุณภาพสูงไปสู่ระดับคุณภาพที่ต่ำลง แสดงว่านักเรียนมีความสามารถถดถอย
- ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าลดลงแต่ยังอยู่ในระดับคุณภาพเดิม แสดงว่านักเรียนมีแนวโน้มว่ามีความสามารถถดถอยแต่ยังไม่ปรากฏชัดเจน
- ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่าเดิมแสดงว่านักเรียนมีความคงที่

3.5 เขียนกราฟเพื่อเปรียบเทียบแนวโน้มความก้าวหน้าในการใช้ทักษะทางด้านภาษาไทยของนักเรียน

4. ตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

4.1 หาความถี่และร้อยละของความถี่ของการแสดงพฤติกรรมจากแบบสังเกตพฤติกรรม โดยครอบคลุมพฤติกรรมที่กำหนดในแต่ละช่วงของการประเมิน

4.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าร้อยละของความถี่ การแสดงพฤติกรรมระหว่างพฤติกรรมในช่วงที่สองกับช่วงที่หนึ่ง ช่วงที่สามเทียบกับช่วงที่สอง ช่วงสุดท้ายเทียบกับช่วงที่สาม และช่วงสุดท้ายเทียบกับช่วงที่หนึ่งของการประเมิน โดยใช้การทดสอบค่าซี (Z)

5. หาคุณภาพของรูปแบบและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย แบบวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาไทย และแบบสอบถามอื่น ๆ โดยใช้ดัชนี IOC (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2543 : 248-249 : อ้างอิงจาก Rovineli & Hamblelton. 1977)

5.1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย แบบสอบถามอื่น ๆ โดยวิธีของคอนนาค (Cronbach) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543 : 312)

5.1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมินในการให้คะแนนตัดสินขั้นต้นแต่ละชิ้นงาน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (ส. วาสนา ประมวลพฤกษ์. 2533 : 31-32)

5.2 การวิเคราะห์หาคุณภาพของรูปแบบ

5.2.1 หาความเหมาะสมของภาษา และความชัดเจนของขั้นตอนในรูปแบบโดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการพิจารณาตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ

5.2.3 หาความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยการใช้ค่า IOC จากการพิจารณาตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ

5.2.3 หาคุณภาพของรูปแบบในเรื่องของการปฏิบัติได้จริง และผลที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการใช้การวิเคราะห์เนื้อหา จากผลการใช้แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจ และผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษาของผู้ที่เกี่ยวข้อง

5.3 การวิเคราะห์หาคคุณภาพของการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน
พิจารณาในเรื่องความเที่ยงตรง และความสอดคล้องของผู้ประเมินได้แก่

5.3.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่าง
เกณฑ์การประเมิน (Rubric score) กับเป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียนและภาระงาน
การเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

5.3.2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์โดยคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ตามประเด็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงของการประเมิน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)

2. หาดัชนีความยากของ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านการเขียนภาษาไทย
(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 183-184)

$$P = \frac{N_r}{N_t}$$

เมื่อ	P	แทน	ดัชนีความยาก
	N_r	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก
	N_t	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำข้อสอบ

3. การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย โดยใช้
สูตร t-test แบบ 25% ของกลุ่มต่ำและกลุ่มสูง (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2543 : 305)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ดัชนีอำนาจจำแนกแต่ละข้อ
	X_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงทำข้อนั้น
	X_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำทำข้อนั้น
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มสูง
	n_H	แทน	จำนวนคนสอบในกลุ่มได้คะแนนสูง
	n_L	แทน	จำนวนคนสอบในกลุ่มได้คะแนนต่ำ

4.หาดัชนีค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ . 2543 : 186)

$$D = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ	D	แทน	ดัชนีค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง
	L	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนต่ำ
	N ₁	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง
	N ₂	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนต่ำ

5. คำนวณค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การให้คะแนน และความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบประเมินผลงาน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวิธีของโรวิเลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambelton, 1977). (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2543 : 248-249) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพ (Concurrent Validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient Correlation) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ . 2538 : 118)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r _{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงเชิงสภาพ หรือ ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง
	X	แทน	คะแนนรายข้อของแต่ละคน
	Y	แทน	คะแนนรวมทุกข้อของแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

7. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543 : 312.)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ

8. คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้สูตร KR 20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Procedure) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543 : 215.)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{\sigma^2} \right\}$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำข้อนั้นได้
	q	แทน	สัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อนั้นผิด = 1-p
	σ^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

8. คำนวณค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมินในการตัดสินให้คะแนนชิ้นงาน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (ส.วาสนา ประวาลพุกษ์ . 2533 : 31-32) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOW

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน
	X	แทน	คะแนนจากผู้ประเมินคนที่ 1
	Y	แทน	คะแนนจากผู้ประเมินคนที่ 2

10. ทดสอบความแตกต่างของค่าร้อยละของคะแนนพฤติกรรมนักเรียนในชั้นเรียนโดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ. 2536 : 93)

$$Z = \frac{P_1 - P_2}{\sqrt{pq \left\{ \frac{1}{n_1} - \frac{1}{n_2} \right\}}} \quad q = 1-p$$

เมื่อ	Z	แทน	ค่าการแจกแจงของ Z
	P ₁	แทน	สัดส่วนของคะแนนการเกิดพฤติกรรมที่ต้องการทดสอบในช่วงหนึ่งของการประเมิน ได้จากการนำคะแนนของการเกิดพฤติกรรมหารด้วยผลรวมของคะแนนของการเกิดพฤติกรรมทั้งหมดที่อยู่ในประเด็นเดียวกัน
	P ₂	แทน	สัดส่วนของคะแนนการเกิดพฤติกรรมที่ต้องการทดสอบในช่วงอื่นของการประเมิน หาโดยวิธีเดียวกัน อยู่ในคนละช่วงการประเมิน
	P	แทน	สัดส่วนของคะแนนการเกิดพฤติกรรมนั้น ๆ ทั้งสองช่วงของการประเมินที่นำมาตรวจสอบความแตกต่างหาโดยการนำคะแนนของพฤติกรรมที่ต้องการทดสอบมารวมกันทั้งสองช่วงของการประเมินหารด้วยผลรวมของคะแนนของการเกิดพฤติกรรมทั้งหมดที่อยู่ในประเด็นเดียวกันทั้งสองช่วงของการประเมิน
	n ₁	แทน	จำนวนนักเรียนในช่วงหนึ่งของการประเมิน
	n ₂	แทน	จำนวนนักเรียนในช่วงอื่นของการประเมิน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนของนักเรียน
$\overline{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Z	แทน	ความแตกต่างของค่าร้อยละของคะแนนพฤติกรรม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนจากการศึกษาแนวคิดหลักที่สำคัญในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการประเมินเชิงธรรมชาติและการมีส่วนร่วมการประเมินผลตามสภาพจริง แล้วนำรูปแบบการประเมินที่สร้างได้ไปดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา ตลอดจนความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาที่มีผลงานเขียน หรืองานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ ซึ่งนำผลการพิจารณาปรับแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ในสภาพจริงกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาว่ารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงสามารถปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นนักเรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ซึ่งการดำเนินการวิจัย สรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย
2. ผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย
3. ผลการศึกษาคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

1. ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง และพัฒนา รูปแบบตามผลการวิเคราะห์แนวคิดหลักที่สำคัญ จากการวิเคราะห์เอกสารผลการสร้างรูปแบบ และพัฒนา รูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนรู้ โดยยึดความสำคัญของการประเมินเชิงธรรมชาติและการมีส่วนร่วมการประเมินผลตามสภาพจริงอันจะนำไปสู่การประเมินผลตามสภาพจริงปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 หลักการ แนวคิด และแนวทางในการดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์ หลักการที่สำคัญ

หลักการ	แนวคิด	แนวทางในการดำเนินการประเมิน
การประเมินเชิง ธรรมชาติและ การมีส่วนร่วม	- เน้นการทำความเข้าใจใน เหตุการณ์โดยใช้ข้อมูล ที่หลากหลายทั้งปริมาณและ คุณภาพ - เน้นกระบวนการประเมินอัน ก่อให้เกิดการเรียนรู้	- เน้นการมีส่วนร่วม ในการประเมินของผู้ที่เกี่ยวข้อง และเน้นวิธีการประเมินที่หลากหลาย - การประเมินจะต้องเน้นการประเมินที่ก่อให้เกิดการ พัฒนาของกระบวนการเรียนรู้ - ผู้ประเมินต้องมีบทบาทที่เป็นทั้งผู้ตัดสิน และเป็น ผู้เชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน และผู้เกี่ยวข้องด้วย
การประเมินผล ตามสภาพจริง	การประเมินผลการเรียนรู้ของ นักเรียนที่ครอบคลุมควรให้ นักเรียนปฏิบัติงานที่ต้องใช้ ความสามารถใช้เหตุผลที่ เหมาะสม มีการโต้ตอบหรือ แสดงความโต้แย้งอย่าง สมเหตุสมผลและสร้างสรรค์ และต้องมีเป้าหมายเพื่อเน้น การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือการดำเนินชีวิตของ นักเรียน	- เน้นเป้าหมายหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่จะเกิดแก่ ผู้เรียน - เน้นการสร้างภาระงานให้นักเรียนได้ปฏิบัติ และมีการ วัดและประเมินผลที่มีเกณฑ์ ที่สามารถอธิบายและ ประเมินความรู้ความสามารถของนักเรียนได้อย่าง ถูกต้อง และมากที่สุด - เน้นเกณฑ์การประเมินที่สามารถสะท้อน ความสามารถที่แท้จริงหรือเป้าหมายของการเรียนรู้ที่ ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน - เน้นเครื่องมือที่จะนำมาประเมินความรู้ความสามารถ ของนักเรียนที่ มีความเที่ยงตรง เหมาะสมกับสิ่งที่ ต้องการจะประเมิน - เน้นผู้ประเมินที่หลากหลาย มิใช่การประเมินเพียง ผู้เดียว ซึ่งควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการ ประเมินเพื่อผลการประเมินที่น่าเชื่อถือมากขึ้น - เน้นการสรุปผลความสามารถหรือพัฒนาการของ ผู้เรียนในการปฏิบัติงานและการเรียนรู้

หลังจากที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักการสำคัญ แนวคิด และแนวทางที่ได้จากเอกสารเกี่ยวกับการ ประเมินตามสภาพจริง แล้วพบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่เน้น การทำความเข้าใจ การมีส่วนร่วม และกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ จะต้องได้มาจากการรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง ทั้งข้อมูลที่เป็นด้านปริมาณ และด้านคุณภาพ เพื่อค้นหาและ พัฒนาความสามารถของนักเรียน รวมทั้งการที่จะนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมหรือ ผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้ประเมินต้องมีบทบาทสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียด ซึ่งจำเป็น

จะต้องมีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เหมาะสม เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินตนเอง เพื่อนหรือผู้ปกครองประเมิน แบบสอบถาม หรือจากการตรวจหลักฐานเอกสารที่แสดงถึงพฤติกรรมการงานที่มอบหมายอย่างมีคุณค่ามีความหมายและมีประโยชน์ต่อนักเรียน ซึ่งต้องใช้ความคิดหรือทักษะระดับสูง เมื่อการประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการสร้างรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ตามเป้าหมายและตัวบ่งชี้การกำหนดรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงดังตาราง 6

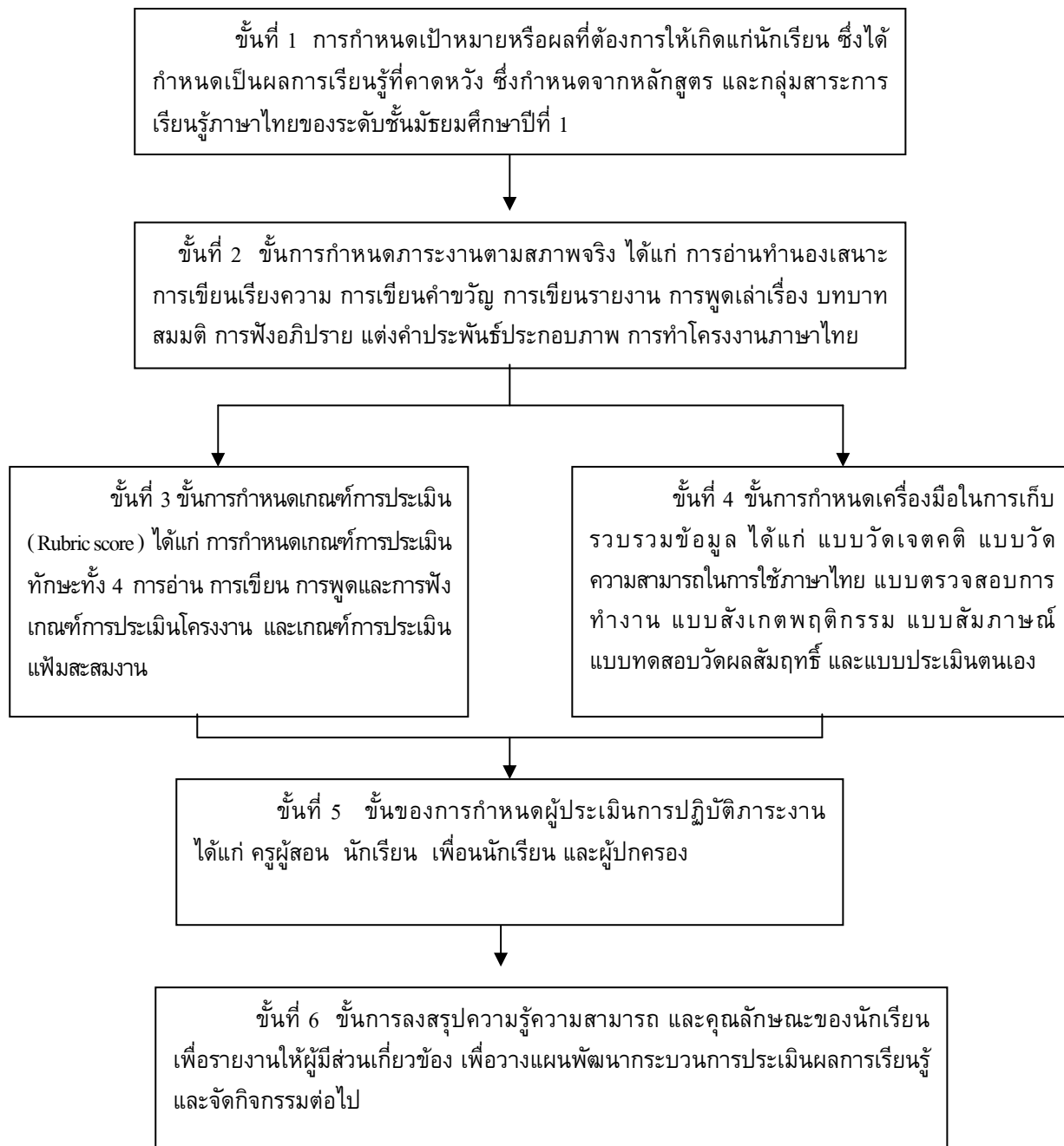
ในการกำหนดรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง โดยกำหนดภาระงาน การประเมิน ผู้ประเมิน กำหนดจากเป้าหมายและตัวบ่งชี้ต่อไปนี้

ตาราง 6 เป้าหมายและตัวบ่งชี้การกำหนดรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง

เป้าหมาย	ตัวบ่งชี้ลักษณะภาระงานการประเมินตามสภาพจริง
1. ผลการเรียนรู้ที่จะเกิดกับผู้เรียน	ความสามารถคิดวิเคราะห์ การตีความการอธิบาย หรือการประเมินที่เน้นการปฏิบัติได้จริง
2. การกำหนดภาระงาน	ความสามารถหาทางเลือก หรือวิธีการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องชัดเจน
3. เกณฑ์การประเมินผล	เป็นการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่สามารถสะท้อนทุกมิติของเป้าหมายที่ต้องการประเมิน หรือเป้าหมายของการเรียนรู้ หรือปัจจุบันเรียกว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งต้องการให้เกิดแก่นักเรียน ครอบคลุมความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน และสะท้อนให้เห็นพัฒนาการ ในการปฏิบัติงาน
4. การกำหนดวิธีการประเมิน	เป็นการใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แฟ้มสะสมผลงาน หรือโครงการ ที่นักเรียนจัดทำขึ้น และการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยให้นักเรียนปฏิบัติภาระงานที่ต้องการสะท้อนให้เห็นการใช้ความคิดระดับสูง หรือการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน นอกห้องเรียน ซึ่งสิ่งที่จะเก็บรวบรวมสิ่งเหล่านั้นได้ จำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับ ภาระงาน หรือสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติเพื่อจะแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่นักเรียนได้ปฏิบัติ หรือมีผลการเรียนรู้เป็นไปตามที่คาดหวัง
5. การกำหนดผู้ประเมินการปฏิบัติภาระงาน	การประเมินนี้สิ่งที่สำคัญคือ ผู้ประเมิน ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของนักเรียน และผู้ที่เหมาะสมกับเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เพื่อเป็นหลักฐานที่จะสะท้อนการเรียนรู้ของนักเรียน หรือผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียนได้ปฏิบัติภาระงานตามสภาพจริงที่ได้จากเกณฑ์การประเมินโดยผู้ประเมินหลากหลายเช่นกัน
6. การสรุปความรู้ความสามารถของนักเรียน	เป็นการรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดขึ้น โดยใช้วิธีการวัดประเมินตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

จากตารางเป้าหมายและตัวบ่งชี้ของการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งมีเป้าหมายที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้กับนักเรียน และสามารถประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน และสามารถกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงดังภาพประกอบ 7

ผลการสร้างและพัฒนากระบวนการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ภาพประกอบ 7 ผลการสร้างและพัฒนากระบวนการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

จากการสร้างและพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย โดยรูปแบบประกอบด้วย 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นของการกำหนดเป้าหมาย หรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียนเป็นการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนตามมาตรฐานของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ขั้นที่ 2 ขั้นของการกำหนดภาระงาน (task) ภาระงานได้กำหนดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละหน่วยการเรียนรู้เป็นช่วง ๆ ประกอบด้วยงานที่ทำควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยในแต่ละหน่วยจะเรียนวรรณคดีและทักษะด้านภาษาไทย ทั้ง 4 ด้าน คือ การอ่าน เขียน ฟัง พูด และงานที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติได้แก่ งานฝึกทักษะการอ่าน คือ การอ่านร้อยกรอง การอ่านตีความ การเขียนได้แก่การเขียนเรียงความ การเขียนอธิบาย การเขียนคำขวัญ การเขียนรายงาน การแต่งคำประพันธ์ประกอบภาพ ทักษะการฟัง ได้แก่ การฟังอภิปราย การฟังเพื่อแสดงความคิดเห็น การพูด ได้แก่ การพูดแนะนำตัว การพูดแสดงทัศนะ การพูดอภิปราย นอกจากนี้ยังเป็น โครงการงานภาษาไทยที่บูรณาการทักษะทั้ง 4 ด้านแล้วใช้ความรู้ที่ฝึกทักษะนั้นมาสร้างผลงานคือ โครงการวิเคราะห์ตัวละคร การแต่งคำประพันธ์ประกอบภาพและดอกไม้ การแสดงบทบาทสมมติ การเขียนรายงานเชิงวิชาการ รวมทั้งงานที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา เช่น การใช้พจนานุกรม ธรรมชาติของภาษา ซึ่งงานที่กำหนดเป็นสิ่งที่ต้องการให้นักเรียนปฏิบัติและเรียนรู้ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า มีความหมาย และมีประโยชน์ต่อนักเรียน ซึ่งนักเรียนต้องใช้ความรู้ความคิดในระดับสูง ในการปฏิบัติ และสามารถสะท้อนผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียนได้

ขั้นที่ 3 ขั้นของการกำหนดเกณฑ์การประเมิน (Rubric score) การกำหนดเกณฑ์การประเมินทักษะภาษาไทยทั้ง 4 ด้าน คือ เกณฑ์การอ่านคำประพันธ์ เกณฑ์การเขียนเรียงความ เกณฑ์การฟัง การอภิปราย และเกณฑ์การพูดเล่าเรื่อง เกณฑ์การประเมินแฟ้มสะสมงาน เกณฑ์การประเมินโครงการ ซึ่งเกณฑ์นี้กำหนดเป็น 4 ระดับ คือ ระดับ 4 ระดับ 3 ระดับ 2 ระดับ 1 ซึ่งสามารถสะท้อนทุกมิติของเป้าหมายที่ต้องการประเมิน หรือเป้าหมายของการเรียนรู้ หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งต้องการให้เกิดแก่นักเรียน ครอบคลุมความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน และสะท้อนให้เห็นพัฒนาการ ในการปฏิบัติงาน (รายละเอียดของเกณฑ์ต่าง ๆ ในภาคผนวก)

ขั้นที่ 4 ขั้นของการกำหนดวิธีการประเมิน (เครื่องมือ) การกำหนดวิธีประเมินหรือเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้กำหนดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้แก่ การประเมินด้านเจตคติ ใช้แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ การประเมินด้านผลการเรียนรู้ ใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบวัดความสามารถในการใช้ทักษะทั้ง 4 ด้าน แบบตรวจสอบการทำงาน แบบประเมิน ที่ประเมินโดยตนเอง เพื่อน ผู้ปกครอง และครูประเมิน และแฟ้มสะสมผลงาน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยให้นักเรียนปฏิบัติภาระงานที่ต้องการสะท้อนให้เห็นการใช้ความคิดระดับสูง หรือการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน หรือนอกห้องเรียน ซึ่งการที่จะเก็บรวบรวมสิ่งเหล่านั้นได้ จำเป็นต้อง

ใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับ ภาระงาน หรือสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติเพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่นักเรียนได้ปฏิบัติ หรือมีผลการเรียนรู้เป็นไปตามที่คาดหวัง

ขั้นที่ 5 ขั้นของการกำหนดผู้ประเมิน การปฏิบัติภาระงานตามสภาพจริง จากเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ภาระงานต่าง ๆ เกณฑ์การประเมิน ซึ่งขั้นของการประเมินสิ่งที่สำคัญคือ ผู้ประเมิน ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของนักเรียน และผู้ที่เหมาะสมกับเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน จึงกำหนดผู้ประเมินได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินในทุกเครื่องมือ นักเรียน เพื่อน และผู้ปกครอง ประเมินโดยใช้แบบประเมิน ประเมินแฟ้มสะสมงาน โครงการ ใช้ผู้ประเมินหลากหลายเพื่อเป็นหลักฐานที่จะสะท้อนการเรียนรู้ของนักเรียนหรือผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียนได้ปฏิบัติภาระงานตามสภาพจริงที่ได้จากเกณฑ์การประเมินโดยผู้ประเมินหลากหลายเช่นกัน

ขั้นที่ 6 ขั้นของการลงสรุปความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของนักเรียน เป็นการสรุปผลการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ที่กำหนดไว้เป็นช่วง ๆ ซึ่งจะได้สรุปผลการประเมินเป็นช่วงเวลาตามที่กำหนดเพื่อวางแผนพัฒนากระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไปโดยรูปแบบที่สร้างขึ้น ดังแผนการสอนที่ 1-4 ตามตาราง 7-10

ตาราง 7 ผลการสร้างและพัฒนาารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามแผนการสอนที่ 1

ภาระงาน	เกณฑ์การประเมิน	เทคนิควิธี	ผู้ประเมิน
โครงการ ภาษา ไทย	<u>0-4 คะแนน</u> - จุดประสงค์ในการทำโครงการไม่ชัดเจน - ใช้ความคิดเพียงเล็กน้อยในการทำโครงการ - มีหลักฐานที่สะท้อนการศึกษาค้นคว้าเพียงเล็กน้อย - ภาษาที่ใช้ในการรายงานใช้คำที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และความผิดพลาดหลายแห่งในประโยค - โครงสร้างประโยคที่ใช้ในการรายงานยุ่งยาก วกวน ทำให้สื่อสารสำหรับผู้อ่านได้น้อยมาก <u>5-8 คะแนน</u> - จุดประสงค์ในการทำโครงการค่อนข้างชัดเจน - ใช้ความคิดพอสมควรในการทำโครงการ - มีหลักฐานที่สะท้อนให้เห็นการศึกษาค้นคว้าพอสมควร - กระบวนการในการทำโครงการไม่สมเหตุสมผล - ภาษาที่ใช้ในการรายงานไม่คงเส้นคงวาและไม่ปะติดปะต่อ - โครงสร้างของประโยคที่ใช้ในรายงานยุ่งยากวกวน แต่พอที่จะสื่อสารสำหรับผู้อ่านได้บ้าง	- แบบสังเกต - แบบประเมินตนเอง - แบบตรวจสอบการทำงาน - แฟ้มสะสมงาน	ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง

ตาราง 7 ผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามแผนการสอนที่ 1 (ต่อ)

ภาระงาน	เกณฑ์การประเมิน	เทคนิค วิธี	ผู้ ประเมิน
โครงการ ภาษาไทย	<u>9-12 คะแนน</u> - จุดประสงค์ในการทำโครงการชัดเจน - มีหลักฐานที่สะท้อนการใช้ความคิดที่ลึกซึ้งในการทำโครงการ - มีหลักฐานที่สะท้อนให้เห็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ - กระบวนการในการทำโครงการมีความสมเหตุสมผล - ภาษาที่ใช้ในการรายงานมีความคงเส้นคงวาและมีความผิดพลาดเรื่องไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย และสามารถสื่อสารความคิดสำหรับผู้อ่านได้ - ลงสรุปเกี่ยวกับการทำโครงการได้อย่างสมเหตุสมผล <u>13-15 คะแนน</u> - จุดประสงค์ในการทำโครงการชัดเจน - มีหลักฐานที่สะท้อนการใช้ความคิดที่ซับซ้อนและลึกซึ้งในการทำโครงการ - มีหลักฐานที่สะท้อนให้เห็นความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการทำโครงการ - กระบวนการในการทำโครงการทำได้อย่างต่อเนื่องและสมเหตุสมผล - ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอชัดเจน คงเส้นคงวาต่อเนื่อง และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ - มีการควบคุมสิ่งที่ไม่ได้ศึกษา แต่เป็นสิ่งที่ส่งผลต่อสิ่งที่ศึกษาได้อย่างเหมาะสม - ลงสรุปเกี่ยวกับการทำโครงการได้อย่างสมบูรณ์และสมเหตุสมผล		

ตาราง 8 ผลการสร้างและพัฒนาารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามแผนการสอนที่ 2

ภาระงาน	เกณฑ์การประเมิน	เทคนิควิธี	ผู้ประเมิน
แต่งคำ ประพันธ์ ประกอบภาพ	ระดับ 4 - ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ และสะกดถูกต้องหมด ระดับ 3 - มีผิด 1-2 แห่ง ระดับ 2 - มีผิด 3-4 แห่ง ระดับ 1 - มีผิดตั้งแต่ 5 แห่งขึ้นไป	- แบบสังเกต - แบบประเมินตนเอง - แบบตรวจสอบการทำงาน - แฟ้มสะสมงาน	ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง

ตาราง 9 ผลการสร้างและพัฒนาารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามแผนการสอนที่ 3

ภาระงาน	เกณฑ์การประเมิน	เทคนิควิธี	ผู้ประเมิน
บทบาทสมมติ	ระดับ 4 - ชื่อเรื่องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง - กำหนดบทบาทของตัวละครชัดเจน - จัดเตรียมอุปกรณ์ได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง - ตัวละครแสดงได้สมบทบาท สื่อความหมาย ชัดเจน ระดับ 3 - ชื่อเรื่องไม่น่าสนใจ - กำหนดตัวละครไม่ครบ - อุปกรณ์ไม่น่าสนใจ - ตัวละครบางตัวแสดงไม่สมบทบาท ระดับ 2 - ชื่อเรื่องไม่น่าสนใจและไม่สอดคล้องกันเนื้อ เรื่อง - ตัวละครไม่ครบ - อุปกรณ์ไม่น่าสนใจและไม่ครบ - ตัวละครบางตัวแสดงไม่สมบทบาท ระดับ 1 - ไม่มีชื่อเรื่อง - ตัวละครไม่ครบและบางตัวแสดงไม่สม บทบาท - จัดเตรียมอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	- แบบสังเกต - แบบประเมิน ตนเอง - แบบตรวจสอบ การทำงาน - แฟ้มสะสมงาน	ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง

ตาราง 10 ผลการสร้างและพัฒนาารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามแผนการสอนที่ 4

ภาระงาน	เกณฑ์การประเมิน	เทคนิควิธี	ผู้ประเมิน
การเขียนรายงาน	ระดับ 4 - ส่วนประกอบถูกต้องตามหลักการเขียน รายงาน - เขียนชัดเจน ตรงประเด็น เนื้อหาครบถ้วน ระดับ 3 - เรียงลำดับไม่ถูกต้องตามรูปแบบ - เขียนไม่ชัดเจน แต่เนื้อหาครบถ้วน ระดับ 2 - ส่วนประกอบของรายงานไม่ครบ - การเขียนไม่ชัดเจนแต่ยังพอมองเห็นแนวคิดบ้าง มีเนื้อหาไม่พอ ระดับ 1 - ส่วนประกอบไม่ครบและเรียงลำดับไม่ถูกต้อง - เนื้อหาน้อยมาก หรือไม่มีแนวคิดใดเลย	- แบบสังเกต - แบบประเมินตนเอง - แบบตรวจสอบการทำงาน - แฟ้มสะสมงาน	ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประเมินความสามารถในการใช้ภาษาไทย 4 ทักษะ คือ อ่าน เขียน ฟัง พูด และประเมินการนำเสนอผลงานดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงผลการสร้างและพัฒนาารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ภาระงาน	เกณฑ์การประเมิน	เทคนิควิธี	ผู้ประเมิน
-โครงการ -แต่งคำประพันธ์ประกอบภาพ -บทบาทสมมติ -การเขียนรายงาน	- เกณฑ์การอ่าน 4 คะแนน ใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจศัพท์ สำนวน และเนื้อเรื่องได้ถูกต้องและสามารถอธิบายข้อสังเกตในการใช้บริบทการอ่านได้ 3 คะแนน ใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจศัพท์ถูกต้อง แต่ไม่สามารถอธิบายได้ ถูกต้อง และสามารถอธิบายข้อสังเกตในการใช้บริบทการอ่านได้ 2 คะแนน ใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจศัพท์ได้ แต่ยังไม่ถูกต้องเท่าที่ควร และไม่สามารถอธิบายข้อสังเกตในการใช้บริบทการอ่านได้ 1 คะแนน ไม่สามารถใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจการอ่านได้ครูต้องอธิบายเพิ่มเติม	- แบบสังเกต - แบบวัดความสามารถในการใช้ทักษะ - แบบประเมินตนเอง	ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง

ตาราง 11 แสดงผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ต่อ)

ภาระงาน	เกณฑ์การประเมิน	เทคนิควิธี	ผู้ประเมิน
	- เกณฑ์การเขียนวิเคราะห์สำนวนภาษา 4 คะแนน วิเคราะห์สำนวนภาษาได้ละเอียด ครบทุกประเด็น และยกตัวอย่างถูกต้องชัดเจน 3 คะแนน วิเคราะห์สำนวนภาษาได้ครบทุกประเด็น และยกตัวอย่างถูกต้อง 2 คะแนน วิเคราะห์สำนวนภาษาได้บางประเด็น แต่ไม่สามารถยกตัวอย่างได้ 1 คะแนน ไม่สามารถวิเคราะห์สำนวนภาษาได้ ครูต้องแนะนำช่วยเหลือจึงสามารถทำได้บ้าง	- แบบสังเกต - แบบวัดความสามารถในการใช้ทักษะ - แบบประเมินตนเอง	
	- เกณฑ์การฟัง 4 คะแนน สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูได้ถูกต้อง ครบถ้วน 3 คะแนน สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูได้ถูกต้อง แต่ยังไม่ครบถ้วน 2 คะแนน สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูได้ แต่ยังไม่ถูกต้องและครบถ้วน 1 คะแนน สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูไม่ได้ ครูต้องแนะนำช่วยเหลือ	- แบบสังเกต - แบบวัดความสามารถในการใช้ทักษะ - แบบประเมินตนเอง	
	- เกณฑ์การพูด 4 คะแนน พูดอธิบายได้ชัดเจนถูกต้อง และน่าสนใจมีการเรียบเรียงเนื้อหาอย่างเป็นลำดับ และมีบุคลิกภาพที่ดีมาก 3 คะแนน พูดอธิบายได้ชัดเจนถูกต้องและน่าสนใจ มีบุคลิกภาพที่ดี แต่ยังมีข้อบกพร่อง ในการเรียบเรียงเนื้อหา 2 คะแนน พูดอธิบายได้พอใช้ มีข้อบกพร่องเรื่องการลำดับเนื้อหาและบุคลิกภาพ 1 คะแนน มีข้อบกพร่องในการพูดมาก ทั้งในด้านเนื้อหาและบุคลิกภาพ	- แบบสังเกต - แบบวัดความสามารถในการใช้ทักษะ - แบบประเมินตนเอง	

ตาราง 11 แสดงผลการสร้างและพัฒนาารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ต่อ)

ภาระงาน	เกณฑ์การประเมิน	เทคนิควิธี	ผู้ประเมิน
-โครงการ -แต่งคำประพันธ์ ประกอบภาพ -บทบาทสมมติ -การเขียนรายงาน	การนำเสนอผลงาน ระดับ 4 - ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้อและ สมเหตุสมผล คิดคำนวณ ได้ถูกต้องชัดเจน พร้อมระบุ เหตุผลภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ระดับ 3 - ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้อและ สมเหตุสมผล แต่คิดคำนวณไม่ถูกต้อง ระดับ 2 - ขั้นตอนการดำเนินงานไม่สมเหตุสมผล แต่คิด คำนวณได้ถูกต้อง ระดับ 1 - ขั้นตอนการดำเนินงานไม่สมเหตุสมผล และ การคิดคำนวณไม่ถูกต้อง	- แบบสังเกต - แบบวัด ความสามารถ ในการใช้ ทักษะ - แบบประเมิน ตนเอง	ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง

2. ผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการวัดประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยซึ่ง ได้แก่ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเพื่อใช้ในการประเมินทักษะทางภาษาไทย 4 ทักษะที่ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้ เกิดแก่ผู้เรียน งานที่ต้องปฏิบัติ (Task) เกณฑ์การประเมิน (Rubric) เทคนิควิธีประเมินและผู้ประเมิน และการสรุปความรู้ความสามารถของผู้เรียน ซึ่งมีผลการศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน เป็นการกำหนดผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนตามมาตรฐานของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

2. งานที่ต้องปฏิบัติ (Task) เป็นการกำหนดภาระงานตามเนื้อหาหลักสูตรการเรียนรู้ ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ในทักษะ 4 ด้าน คือ การอ่าน การเขียน การพูดและการฟัง โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยบูรณาการเนื้อหาสาระการเรียนรู้กับทักษะภาษาไทยทั้ง 4 ด้านแบ่งเป็นหน่วยการเรียนรู้และ ช่วงเวลา คือ ช่วงที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ นิราศเมืองแกลง นักเรียนเรียนวรรณคดีเรื่องนิราศเมืองแกลง และทักษะทั้ง 4 ด้าน การอ่านบทร้อยกรอง การเขียนตามคำบอก การเขียนอธิบาย การแต่งคำ ประพันธ์ประเภทกลอนแปด การฟังเรื่องที่เล่า การพูดแนะนำตัว และการพูดแสดงทรรศนะ โครงการ บูรณาการภาษาไทย 1 เรื่อง คือเรื่องการวิเคราะห์ตัวละครจากหนังสืออ่านนอกเวลา ช่วงที่ 2 หน่วย การเรียนรู้เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา นักเรียนเรียนวรรณคดีเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา และทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การอ่านคำประพันธ์ประเภทกาพย์ การเขียนตามคำบอก การแต่งกาพย์ยานี 11 ประกอบ ภาพและไม้ดอก การพูดเสนอแนะ การฟังแล้วเขียนสรุป ช่วงที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พระอภัยมณี

ตอนกำเนิดสุตสาคร นักเรียนเรียนวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอนกำเนิดสุตสาคร และทักษะ 4 ด้าน คือ การอ่านกลอนแปด กลอนบทละคร การถอดคำประพันธ์ การเลือกฟังเลือกดูสิ่งที่เป็นประโยชน์ การพูดแสดงทรรศนะ การฟังอภิปราย และ การเขียนเรียงความการแสดงบทบาทสมมติ ช่วงที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง อุทาหรณ์สอนใจ นักเรียนเรียนวรรณกรรมเรื่องพระยาพิชัยดาบหัก และทักษะภาษาไทย คือ การเขียนจดหมายส่วนตัว การเขียนคำขวัญ การฟังและพูดแยกข้อเท็จจริง และนำความรู้ในทักษะต่าง ๆ มาสร้างชิ้นงานคือ การเขียนรายงานเชิงวิชาการ ผลที่ได้จากการกำหนดงานที่ต้องปฏิบัติให้นักเรียนในแต่ละช่วง มีผลในการศึกษาว่า นักเรียนส่วนมากสามารถปฏิบัติงานตามที่มอบหมายให้เป็นอย่างดี ภาระงานที่มอบหมายมีความเหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างเห็นได้ชัดเจน โดยที่นักเรียนมีการพัฒนาในทักษะทั้ง 4 ด้านอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษายังชี้ให้เห็นความสำคัญของงานที่กำหนดให้นักเรียนเวลาที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. เกณฑ์การประเมิน (Rubric) เป็นการกำหนด เกณฑ์การให้คะแนนในการประเมิน ความสามารถ และผลงาน ของนักเรียนตามภาระงานที่กำหนดให้เป็น 4 ระดับคะแนนตามความสามารถที่นักเรียนปฏิบัติได้ในทักษะ 4 ด้านคือการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและภาระงานที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติ ในแต่ละทักษะ หรือความเหมาะสมของวิธีการประเมิน โดยแบ่งเป็นภาคปฏิบัติจะให้เกณฑ์การประเมินแบบ รูบรีค และการประเมินในด้านความรู้ความเข้าใจจะใช้เกณฑ์คะแนน ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า นักเรียนปฏิบัติงานผ่านเกณฑ์การประเมินในทุกช่วงการประเมิน และมีแนวโน้มของการก้าวหน้าขึ้น ซึ่งในการให้คะแนนแบบรูบรีคมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับภาระงานที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นการปฏิบัติเป็นอย่างมาก

4. เทคนิควิธีประเมิน เป็นการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลากหลายรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย

4.1 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม เป็น แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนและกระบวนการใช้ทักษะทั้ง 4 ทักษะของนักเรียนตามเนื้อหาบ่งชี้เมื่อนำไปใช้ในการศึกษา พบว่า เป็นเครื่องมือที่ทำให้เราสามารถทราบถึงพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่เราสอน ได้ทราบถึงลักษณะนิสัยใจคอของนักเรียนมากขึ้น สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการรู้จักนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาหรือส่งเสริมนักเรียนได้เป็นอย่างดี

4.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการ ชักถามนักเรียนอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนภาษาไทยของนักเรียนทั้งที่โรงเรียนและบ้าน เมื่อนำไปใช้ในการศึกษา พบว่า แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือที่มีความเหมาะสมกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพราะทำให้ครูและนักเรียนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้นได้รู้จักกันมากขึ้น สร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนกับครูทำให้นักเรียนมีความสบายใจเป็นกันเองในการเรียนรู้มากขึ้น ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ดีขึ้น

4.3 แบบตรวจสอบการทำงาน เป็น แบบบันทึกสำหรับครูที่ใช้ในการศึกษาในพฤติกรรมการ

ทำงานของนักเรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้การสอนโดยจะประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรม การทำงานกลุ่ม และงานที่กำหนดมีความถูกต้องและครบถ้วนของผลงาน เมื่อนำไปใช้ในการศึกษาพบว่า แบบตรวจสอบการทำงานเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการประเมินตามสภาพจริง เพราะเป็นสิ่งที่นับว่าเป็นร่องรอยของผลที่เกิดจากพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนซึ่งเป็นหลักฐานที่ทำให้ครูทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหาของนักเรียนได้ดี

4.4 แบบประเมินตนเอง เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรม การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และผลงานของตนเองหลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์ โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง เมื่อนำไปใช้ในการศึกษา พบว่า แบบประเมินตนเอง เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้บอกถึงพฤติกรรมภายในของนักเรียนได้ สิ่งที่นักเรียนได้ประเมินออกมานั้นก็บอกได้ว่านักเรียนมีความเข้าใจ ในตนเองมาก มีการยอมรับตนเองในระดับปานกลาง ผลการประเมินส่วนใหญ่ใกล้เคียงกับแบบประเมินจากครูและผู้ปกครอง

4.5 แบบประเมินโดยเพื่อน เป็น แบบประเมิน เกี่ยวกับพฤติกรรม การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และผลงานหลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์ โดยให้เพื่อนของนักเรียนเป็นผู้ประเมิน เมื่อนำไปใช้ในการศึกษา พบว่า ผลการประเมินจากเพื่อนส่วนมากอยู่ในระดับความเป็นจริงมีผลที่บ่งชี้พฤติกรรมของนักเรียนใกล้เคียงกับที่นักเรียนประเมินเอง และผู้ปกครองประเมิน

4.6 แบบประเมินโดยผู้ปกครอง เป็น แบบประเมิน เกี่ยวกับพฤติกรรม การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และผลงาน การทำการบ้าน ทบทวนบทเรียนหลังจากที่ได้เรียนจบในแต่ละจุดประสงค์ โดยผู้ปกครองของนักเรียนเป็นผู้ประเมิน เมื่อนำไปใช้ในการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองมีความเข้าใจและความร่วมมือในการช่วยประเมินนักเรียนและมีผลที่ใกล้เคียงกับที่นักเรียนประเมินตนเองและเพื่อนประเมิน

4.7 แฟ้มสะสมผลงาน เป็นการรวบรวมผลงานจากการวัดประเมินผลของนักเรียนซึ่งประกอบด้วย โครงงานเกี่ยวกับทักษะทางด้านภาษาไทยทั้ง 4 ด้าน ผลงานเกี่ยวกับความสามารถทางด้านทักษะภาษาไทย ที่แสดงถึงความก้าวหน้าทางด้านทักษะภาษาไทย ความพยายามและเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการประเมินจากคะแนนเฉลี่ยของผู้ประเมิน 2 คน คือครูที่ปรึกษาและผู้วิจัย โดยหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมินในการให้คะแนนตัดสินชิ้นงานแต่ละชิ้นงาน 2 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ได้ค่า 0.87 จากการศึกษา พบว่า การใช้แฟ้มสะสมผลงานเป็นเครื่องมือหนึ่งในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการทำงาน การจัดเก็บงาน เห็นความสำคัญของภาระงานที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน

4.8 แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย เป็นแบบรายงานตนเอง(Self-report) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นที่เป็นแบบ คือให้นักเรียนสังเกตความรู้สึกของตนเองที่มีต่อวิชาภาษาไทยและการสอนของครูแล้วแสดงออกมาเป็นข้อความอย่างตรงไปตรงมาซึ่งใช้แนวสร้างของลิเกิร์ต (Likert) ใช้เป็นแบบวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัย จากการศึกษาพบว่า นักเรียนส่วนมากมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยดี จะมีเป็นส่วนน้อยที่ยังไม่เข้าใจ และเห็นว่าวิชาภาษาไทยเป็นเรื่องที่ไม่ยากใช้อยู่เป็นประจำ ไม่จำเป็นต้องตั้งใจเรียนมากนัก

5. ผู้ประเมิน เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการประเมินผล ซึ่งในที่นี้ประกอบด้วย ครูที่ปรึกษา 1 คน ผู้วิจัย ตัวนักเรียน เพื่อนนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน จากการศึกษาพบว่า ผู้ประเมิน มีความสำคัญมากต่อการประเมินตามสภาพจริง ด้านของผู้ประเมินในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากผู้ประเมินที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี การประเมินไม่มีปัญหาในเรื่องของผู้ประเมิน

6. การสรุปความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของผู้เรียน จากผลของการศึกษาในเรื่องของรูปแบบพบว่า รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถใช้ในการศึกษาในเรื่องของการประเมินผลตามสภาพจริงได้เป็นอย่างดี ทำให้ทราบถึงความรู้ความสามารถ และความก้าวหน้าในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ซึ่งรายละเอียดการใช้รูปแบบอยู่ในเรื่องของการศึกษาผลการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงซึ่งจะกล่าวต่อไป

ผลการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

ผู้วิจัยทำการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงและเป็นผู้ตัดสินให้คะแนนการวัด และการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงนักเรียนจำนวน 1 ห้องเรียน 50 คน โดยข้อมูลที่เก็บรวบรวม คือ เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ความสามารถในการใช้ทักษะทั้ง 4 ด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยและพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้เครื่องมือดังนี้

เจตคติต่อวิชาภาษาไทย

1. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
2. แบบสัมภาษณ์นักเรียน

พฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย
2. แบบตรวจสอบการทำงาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

1. แบบทดสอบเลือกตอบ
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ทักษะทางด้านภาษาไทย

โดยนำเสนอผลการประเมินในแต่ละช่วงของการประเมินดังนี้

1.ผลการศึกษาการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยในช่วงที่ 1 วันที่ 24 พฤศจิกายน – 15 ธันวาคม 2546 ดังตาราง 4

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในช่วงที่ 1 ของการประเมิน

รายการที่ศึกษา	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD.	ระดับ
1. แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย	50	100	79.60	6.17	ดี
2.แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย	50	80	-	-	-
การอ่าน		20	13	1.30	พอใช้
การเขียน		20	11.2	0.85	พอใช้
การพูด		20	9.6	0.75	ปรับปรุง
การฟัง		20	10.4	0.57	พอใช้
3.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย	50	40	14.6	2.92	ปรับปรุง
4.แบบตรวจสอบการทำงาน	50	20	13.1	1.32	ปานกลาง
5.แบบประเมินตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครอง	50	30	17.3	1.57	พอใช้

จากตาราง 12 ปรากฏว่าในช่วงที่ 1 ของการประเมิน ข้อมูลที่พบจากการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนเป็นดังต่อไปนี้

1.1 ผลการศึกษาเจตคติต่อวิชาภาษาไทย เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 1 ปรากฏว่านักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยดี และมีนักเรียนอีกหลายคนที่ไม่ชอบเรียนและไม่สนใจเรียนวิชาภาษาไทยเพราะคิดว่าวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่น่าเบื่อ ไม่ค่อยมีสิ่งที่เป็นจุดสนใจให้นักเรียนเกิดความตื่นเต้น หรือกระตือรือร้นที่จะเรียน และคิดว่าวิชาภาษาไทยเป็นภาษาที่นักเรียนรู้อยู่แล้ว พูดได้ อ่านได้เขียนได้ ฟังผู้อื่นพูดเข้าใจแล้ว ไม่จำเป็นต้องสนใจศึกษานัก ก็สามารถใช้ภาษาไทยได้ หรือบางคนคิดว่าตนเองไม่ถนัด เรียนแล้วทำให้เครียดน่าเบื่อ หลักเกณฑ์การใช้ภาษายากและซับซ้อนเรียนเท่าไรก็ไม่เก่งและคิดว่าถึงแม้จะเรียนไปก็ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์

1.2 ผลการศึกษาแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย ในด้านของ การอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 1 ปรากฏว่า นักเรียนส่วนมากมีความสามารถในการใช้ทักษะ ด้านการอ่านและการเขียนพอใช้ได้ นักเรียนมีความสนใจที่จะอ่านสิ่งที่ครูมอบหมาย การพูดพอใช้และการฟังนักเรียนต้องปรับปรุง นักเรียนเขียนหนังสือไม่ถูก การพูดยังไม่ถูกหลักการ และไม่กล้าแสดงออก สำหรับการฟังนักเรียนยังมีการคุยกับเพื่อนไม่มีสมาธิในการฟังเท่าที่ควร

1.3 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 1 ปรากฏว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำ ไม่สามารถสรุปความคิดรวบยอดด้วยตนเองได้ และไม่คุ้นเคยกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ นักเรียนคิดเองและปฏิบัติเอง

ต้องให้ครูคอยบอกหรืออธิบายอย่างละเอียด ครูจึงใช้เวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนมากเกินไป ส่งผลให้เวลาเรียนไม่พอกับการจัดกิจกรรมเรียนการสอน เวลาที่ใช้ในการประเมินผลไม่เพียงพอ

1.4 ผลการตรวจสอบการทำงานเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 1 ผลการตรวจสอบการทำงานของนักเรียนปานกลาง นักเรียนบางคนไม่รับผิดชอบในการส่งผลงานของตนเอง ครูต้องคอยทวงถาม จึงส่งผลงาน ผลงานยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์ และเมื่อนักเรียนส่งงานล่าช้าจะทำให้มีงานค้างไปในคาบต่อไป ทำให้นักเรียนทำไม่ทัน และการเสนอผลงานล่าช้าทำให้ขาดการนำเสนอ แนะนำงานของนักเรียน ทำให้โอกาสในการปรับปรุงแก้ไขงานก็น้อยไปด้วย

1.5 ผลการศึกษาแบบประเมินตนเอง เพื่อน ครูและ ผู้ปกครอง ประเมิน เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 1 พบว่าการประเมินตนเอง เพื่อน ครูและผู้ปกครองประเมิน พอใช้ นักเรียนส่วนมากยังทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่สม่ำเสมอ จากผลการประเมินจากผู้ประเมินที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียนประเมินตนเอง เพื่อน ครู และผู้ปกครอง จะมีการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นพฤติกรรม การเรียนของนักเรียนค่อนข้างชัดเจน

1.6 ผลการประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 1 นักเรียนสามารถรวบรวมผลงานจัดแฟ้ม มีผลงานในแฟ้มให้ผู้ประเมินตรวจสอบและให้ผลคะแนน อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งถือว่าเป็นช่วงแรก การทำแฟ้มสะสมยังต้องมีการพัฒนาต่อไป

1.7 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย จากการใช้แบบสังเกตและแบบตรวจสอบการทำงานในชั้นเรียนทุกคาบเรียนผลการสังเกตในช่วงที่ 1 ดังตาราง 13

ตาราง 13 ความถี่และค่าร้อยละของการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในช่วงที่ 1 ของการประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต (N = 50)	ความถี่	ร้อยละของความถี่
1.พฤติกรรมเตรียมตัว		
1. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนก่อนเรียนภาษาไทย	32	64
2. นักเรียนมีปัญหาถามครูก่อนการเรียนการสอน	3	6
2.พฤติกรรมทำการบ้าน		
1. นักเรียนส่งการบ้านภายในเวลาที่กำหนด	29	58
2.นักเรียนชอบฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยทั้งนอกและในเวลาเรียน	5	10

ตาราง 13 ความถี่และค่าร้อยละของการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในช่วงที่ 1 ของการประเมิน (ต่อ)

พฤติกรรมที่สังเกต (N = 50)	ความถี่	ร้อยละของความถี่
3. พฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียน		
1. นักเรียนตั้งใจฟังครูสอนภาษาไทย	33	66
2. นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสำคัญขณะเรียนภาษาไทย	5	10
3. นักเรียนนั่งคุยกันในชั่วโมงเรียนภาษาไทย	7	14
4. นักเรียนตอบคำถามของครูในขณะที่สอน	6	12
5. นักเรียนชอบอ่านสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นอกจากตำราเรียน	20	40
6. นักเรียนเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย	5	10
4. พฤติกรรมการร่วมกิจกรรมของนักเรียน		
1. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกับครู	32	64
2. นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน	5	10
3. นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรมขณะที่เรียน	17	34
4. นักเรียนเข้าประกวด แข่งขัน ทักษะทางภาษาไทย	12	24
5. นักเรียนอาสาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน	16	32
6. นักเรียนสนุกสนานกับการได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย	19	38

จากตาราง 13 ปรากฏว่าในช่วงที่ 1 ของการประเมินข้อมูลที่พบจากการประเมินพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมเตรียมตัวเรียนวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีอุปกรณ์การเรียนครบถ้วน 64.00% แต่นักเรียนไม่ค่อยซักถามครูเกี่ยวกับการบ้านภาษาไทยเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจซึ่งมี 6.00 %

2. พฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยในห้องเรียน พบว่ามีนักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจฟังขณะครูสอนภาษาไทย 66.00% รองลงมาคือนักเรียนชอบอ่านสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นอกตำราเรียน 40.00 % นักเรียนนั่งคุยกับเพื่อน 14 %นักเรียนตอบคำถามระหว่างครูสอน 12.00% และพฤติกรรมที่ปรากฏน้อยที่สุดมี 2 กิจกรรมคือนักเรียนจดบันทึกการเรียนภาษาไทย และเบื่อหน่ายชั่วโมงภาษาไทย 10% ทั้งสองกิจกรรม

3. พฤติกรรมการทำการบ้านวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนส่งการบ้านวิชาภาษาไทยภายในเวลาที่กำหนด 58% และนักเรียนชอบฝึกทักษะทั้งในและนอกเวลาเรียน เพียง 10 %

4. พฤติกรรมการทำกิจกรรมทางภาษาไทยนักเรียนส่วนใหญ่จะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมอ่านทำนองเสนาะกับครู 64 % รองลงมาคือนักเรียนมีความสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย 38.00 % นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน 34.00% นักเรียนอาสา

ทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน 32 % นักเรียนร่วมประกวดแข่งขันทักษะทางภาษาไทย 24.00 % และพฤติกรรมที่ปรากฏน้อยที่สุดคือนักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อนซึ่งมีเพียง 10.00 %

1.8 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องและแนวทางปรับปรุงแก้ไขการประเมินดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริง ในช่วงที่ 1

กิจกรรม	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
การจัดการเรียนการสอนหน่วยที่ 1 เรื่องนิราศเมืองแกลง เวลาในการเรียนการสอน 15 คาบ	เรียนวรรณคดีเรื่องนิราศเมืองแกลงเขียนคำศัพท์จากเรื่อง อ่านทำนองเสนาะ ถอดคำประพันธ์และเขียนอธิบาย และพูดแสดงทัศนะ และแต่งกลอนแปด การเขียนโครงงาน	- ทางโรงเรียนมีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนไม่ได้เรียน 2 คาบ - นักเรียนยังไม่สามารถปรับตัวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและเน้นการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ - นักเรียนส่วนหนึ่งไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน - นักเรียนบางคนไม่ชอบโครงงาน	- ผู้วิจัยต้องหาควาว่าง เช่นคาบซ่อมเสริมมาให้ให้นักเรียนเรียนให้ครบ - ผู้วิจัยพยายามให้นักเรียนคุ้นเคยกับงานที่ต้องทำ โดยเริ่มจากง่าย ๆ ไป - ผู้วิจัยพยายามเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานกับการเรียน - ยกตัวอย่างการทำโครงงานอื่น ๆ ประกอบ
การประเมินตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนการประเมิน - การประเมินเจตคติ	- สามารถประเมินได้ภายในเวลาที่กำหนด - ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานตนเองเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาไทย - ผู้วิจัยใช้เครื่องมือหลากหลายในการประเมิน	- นักเรียนยังมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย - มีนักเรียนบางคนขาดเรียนในวันประเมิน - มีนักเรียนบางส่วนไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย - นักเรียนยังไม่ให้ความร่วมมือในการทำแบบประเมินของผู้วิจัยอย่างเต็มที่	- ผู้วิจัยพยายามสร้างเจตคติให้นักเรียนเข้าใจสภาพการเรียนภาษาไทยอย่างสนุก - ผู้วิจัยนำแบบประเมินตามมาให้ให้นักเรียนทำจนครบ - ผู้วิจัยพยายามสร้างบรรยากาศในการเรียนให้นักเรียนมีความเป็นกันเองมากขึ้น - ผู้วิจัยพยายามพูดถึงความสำคัญของการทำแบบประเมินทุกอย่างอันเป็นผลดีแก่ผลการเรียนของนักเรียน

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริง ในช่วงที่ 1 (ต่อ)

กิจกรรม	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
-การศึกษา ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ภาษาไทย	- นักเรียนทุกคน ให้ความร่วมมือ ตั้งใจทำ แบบทดสอบ - ผู้วิจัยประเมิน นักเรียนจาก แบบทดสอบ เลือกตอบ แบบ วัดความสามารถ ตามสภาพจริง	- เวลาในการทดสอบไม่เพียงพอกับ การประเมินนักเรียน -นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่อนข้างต่ำ ในการทำแบบวัด ความสามารถตามสภาพจริง และมี ผลการเรียนรู้ค่อนข้างดีสำหรับ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ	- ต้องแบ่งเวลาให้นักเรียนได้มี โอกาสทำแบบทดสอบอย่าง เหมาะสม - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของ นักเรียนบอกให้ทราบว่า นักเรียน ในปัจจุบันมีความสนใจเกี่ยวกับ การประเมินที่ต้องปฏิบัติบ่อยกว่า การที่จะทำแบบทดสอบแบบ เลือกตอบ
- การสังเกต พฤติกรรมการ เรียนรู้วิชา ภาษาไทย	- ผู้วิจัยสังเกต พฤติกรรม นักเรียนขณะทำ การเรียนการสอน	- นักเรียนบางคนไม่ตั้งใจเรียน - นักเรียนบางคนยังไม่เห็น ความสำคัญของการส่งงาน	- ผู้วิจัยได้พยายามสร้างความ ใกล้ชิด - ผู้วิจัยได้เตือนให้นักเรียนส่งงาน และเห็นความสำคัญของการ ทำงานและประเมินตามสภาพจริง
-ภาระงาน - นักเรียนทำ โครงการตามที่ ตนเองสนใจ	- นักเรียนทำ โครงการ ภาษาไทยเรื่อง การวิเคราะห์ตัว ละครจากหนังสือ อ่านนอกเวลา	- นักเรียนบางคนคิดว่า การทำ โครงการเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก เป็นงานที่ มีความซับซ้อนสำหรับนักเรียน - การให้นักเรียนกำหนดเรื่อง โครงการเองอาจยากสำหรับนักเรียน - การเขียนที่มาหรือเค้าโครง นักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจ	- ครูสร้างความเข้าใจโดยการ ยกตัวอย่างให้นักเรียนเข้าใจว่า การทำโครงการเป็นเรื่องที่ไม่ยาก ชี้แจงเป็นรายบุคคล - ครูยกตัวอย่างให้นักเรียนดู หลาย ๆ หัวข้อและตัวอย่างงาน ประกอบ - ครูยกตัวอย่างการเขียนที่มา และ เค้าโครงให้นักเรียนศึกษาอธิบาย เพิ่มเติมเป็นรายบุคคล
การสะสม ผลงานใน Working Portfolio	นักเรียนรวบรวม ผลงานของตนเอง จัดเก็บเป็นแฟ้ม ผลงาน	- นักเรียนทำผลงานของตนเองหาย - นักเรียนทำงานไม่ครบ - นักเรียนส่งผลงานล่าช้าไม่ตาม กำหนด - นักเรียนบางคนไม่เห็นความสำคัญ ของการเก็บผลงาน	- ผู้วิจัยให้โอกาสนักเรียนทำ ชิ้นงานใหม่ - ผู้วิจัยให้โอกาสนักเรียนที่ส่งผล งานล่าช้าตามมาส่งภายในเวลาที่ กำหนดใหม่ - ผู้วิจัยได้อธิบายถึงความสำคัญ ของการเก็บชิ้นงานซึ่งมีผลต่อการ เรียนของตนเอง

1.9 แนวทางการปรับกระบวนการและการเพิ่มกลยุทธ์เมื่อผลการประเมินไม่เป็นไปตามที่คาดหวังระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้การสอน จากการประเมินผลตามสภาพจริงในช่วงที่ 1 ดังตาราง 15 ตาราง 15 แนวทางการปรับกระบวนการและการเพิ่มกลยุทธ์เมื่อผลการประเมินไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

ผลการประเมินที่ควรปรับปรุง	แนวทางการปรับกระบวนการและกลยุทธ์
-นักเรียนแสดงพฤติกรรมการซักถามเนื้อหาภาษาไทย ก่อนมีการเรียนการสอนร้อยละ 6.00	-ผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนมาล่วงหน้าก่อนที่จะเรียนและให้เตรียมคำถามที่นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจมาถามครูในคาบต่อไป
-นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อนร้อยละ 10.00	- ผู้วิจัยกำหนดปัญหาให้ไปคิดเป็นการบ้านแล้วนำมาอภิปรายในคาบต่อไป
-นักเรียนมีการจดบันทึกเนื้อหาสาระสำคัญในการเรียนภาษาไทยร้อยละ 10%	- ชี้แจงให้นักเรียนจดบันทึกเพราะครูจะตรวจสอบดูให้คะแนนหลังคาบเรียน
-นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรมขณะที่เรียนร้อยละ 34.00	-ใช้กิจกรรมเชิงประชาธิปไตย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนกำหนดว่าเป้าหมายการเรียนภาษาไทยให้เก่ง และจัดให้นักเรียนรับผิดชอบบทบาทของตนเอง
	-ให้นักเรียนฝึกการเป็นผู้นำในกลุ่มของตนเองเพื่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

2. ผลการศึกษาการวัดและการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ในช่วงที่ 2 วันที่ 15 ธันวาคม 2546 - 4 มกราคม 2547 มีดังตาราง 16

ตาราง 16 คะแนนเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในช่วงที่ 2 ของการประเมิน

รายการที่ศึกษา	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	เทียบกับช่วงที่ 1
1. แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย	50	100	81.38	4.98	ดีมาก	เพิ่มขึ้น
2.แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย	50	80				
การอ่าน		20	15.96	1.22	ดี	เพิ่มขึ้น
การเขียน		20	12.38	0.83	พอใช้	เท่าเดิม
การฟัง		20	11.24	0.87	พอใช้	เพิ่มขึ้น
การพูด		20	10.96	0.80	พอใช้	เท่าเดิม
3.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย	50	40	19.88	2.90	พอใช้	เพิ่มขึ้น
4.แบบตรวจสอบการทำงาน	50	20	15.48	1.14	ดี	เพิ่มขึ้น
5.แบบประเมินตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครอง	50	30	19.74	1.77	ปานกลาง	เพิ่มขึ้น

จากตาราง 16 ปรากฏว่าในช่วงที่ 2 ของการประเมิน ข้อมูลที่พบจากการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนเป็นดังต่อไปนี้

2.1 ผลการศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 2 ปรากฏว่านักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้นแต่ยังไม่ปรากฏชัดเจนเมื่อเทียบกับการประเมินในช่วงที่ 1 ซึ่งนักเรียนที่มองว่าวิชาภาษาไทยนั้นยากและน่าเบื่อก็กลับมาสนใจในวิชาภาษาไทยมากขึ้นและพยายามทำความเข้าใจในเนื้อหาภาษาไทยมากขึ้น ซึ่งจากการวิเคราะห์การเขียนบันทึกประจำวันของนักเรียน นักเรียนมีความสุขในการเรียนภาษาไทยมากขึ้นไม่เครียดและไม่เบื่อชั่วโมงภาษาไทยมากนักและนักเรียนที่ไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทยก็กลับชอบเรียนวิชาภาษาไทยขึ้นมาบ้าง

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยในด้านการอ่าน การเขียน การพูดและการฟังเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 2 ปรากฏว่านักเรียนนักเรียนส่วนมากมีความก้าวหน้าในการใช้ทักษะ ด้านการอ่านดีขึ้น นักเรียนมีความสนใจตั้งใจในการอ่านมากขึ้น เช่น อ่านทำนองเสนาะกับครู อ่านร้อยแก้ว อ่านออกเสียง ด้านการเขียนไม่เปลี่ยนแปลง การพูดและการฟังนักเรียนพัฒนาดีขึ้น นักเรียนเขียนหนังสือผิดน้อยลง การพูดพัฒนาขึ้นบ้างแต่ยังไม่กล้าแสดงออก สำหรับการฟังนักเรียนยังพัฒนาอยู่ ยังมีการคุยกับเพื่อนบ้าง

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 2 ปรากฏว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยดีขึ้นเมื่อเทียบกับการประเมินในช่วงที่ 1 ซึ่งจากคะแนน

ผลสัมฤทธิ์ที่ได้ทำการประเมินระหว่างการเรียนรู้การสอน นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาไทยมากขึ้นกว่าเดิม และรู้จักคิดให้เหตุผลกับคำตอบที่นักเรียนคิดได้ในแต่ละแบบฝึกหัดที่ครูให้นักเรียนทำและในบางครั้งบางเนื้อหา นักเรียนสามารถสรุปความคิดรวบยอดได้ด้วยตนเองโดยที่ครูไม่ต้องบอกหรืออธิบาย ผู้วิจัยสามารถทำ การเรียนการสอนและจัดกิจกรรมได้ภายในเวลาที่กำหนดตามแผน นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและกล้าแสดงออกมากขึ้น นักเรียนมีความพึงพอใจและมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและตั้งใจเรียนมากขึ้นกว่าเดิม นักเรียนมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมมากขึ้นโดยเฉพาะนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดี นักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียนในช่วงแรกมีความรับผิดชอบมากขึ้น และการสร้างผลงานของนักเรียนออกมาดีขึ้น แต่ช่วงนี้ทางโรงเรียนจะมีกิจกรรมมากเช่น กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวันนัดพบผู้ปกครอง กิจกรรมเข้าค่ายสวนกุหลาบสัมพันธ์ ทำให้นักเรียนบางคนไม่มีสมาธิในการเรียนในห้องเรียน

2.4 ผลการตรวจสอบการทำงานเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 2 นักเรียนส่วนมากรับผิดชอบในการส่งผลงานของตนเองดีขึ้น ครูทวงถามการส่งผลงานน้อยลง ผลงานมีการปรับปรุงให้ถูกต้องขึ้นโดยเฉพาะงานแต่งคำประพันธ์ประกอบภาพและดอกไม้ นักเรียนส่วนมากมีความสนใจและสนุกกับการงานมาก การส่งงานล่าช้าของนักเรียนน้อยลง ทำให้ปัญหาเรื่องงานค้างไปในคาบต่อไปลดลง แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ทำงานไม่ทัน และการเสนอผลงานล่าช้าทำให้ขาดการนำเสนอแนะนำงานของนักเรียน ทำให้โอกาสในการปรับปรุงแก้ไขงานมีน้อยไปด้วย

2.5 ผลการศึกษาแบบประเมินตนเอง เพื่อน ครูและ ผู้ปกครอง ประเมิน เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 2 นักเรียนส่วนมากมีการปรับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีขึ้น จากผลการประเมินจากผู้ประเมินที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียนประเมินตนเอง เพื่อน ครู และผู้ปกครอง จะมีการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นอย่างชัดเจน

2.6 ผลการประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 2 นักเรียนสามารถรวบรวมผลงานจัดแฟ้ม มีผลงานในแฟ้มให้ผู้ประเมินตรวจสอบและให้ผลคะแนน ยังไม่เปลี่ยนแปลง แต่มีการเก็บงานอย่างเป็นระบบระเบียบ มีการคัดเลือกผลงาน การทำแฟ้มสะสมยังต้องมีการพัฒนาต่อไป

2.7 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยจากการใช้แบบสังเกตและแบบตรวจสอบการทำงานในชั้นเรียนทุกคาบเรียน ผลการสังเกตปรากฏดังตาราง 17

ตาราง 17 ความถี่และค่าร้อยละของการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

พฤติกรรมที่สังเกต (N = 50)	ความถี่	ร้อยละของความถี่
1.พฤติกรรมเตรียมตัว		
1. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนก่อนเรียนภาษาไทย	39	78
2. นักเรียนมีปัญหาถามครูก่อนการเรียนการสอน	9	18
2. พฤติกรรมเรียนในชั้นเรียน		
1.. นักเรียนตั้งใจฟังครูสอนภาษาไทย	38	76
2. นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสำคัญขณะเรียนภาษาไทย	10	20
3. นักเรียนนั่งคุยกันในชั่วโมงภาษาไทย	10	20
4. นักเรียนตอบคำถามของครูในขณะที่สอน	15	30
5. นักเรียนชอบอ่านสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นอกจากตำราเรียน	25	50
6. นักเรียนเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย	3	6
3.พฤติกรรมการทำงานบ้าน		
1. นักเรียนส่งการบ้านภายในเวลาที่กำหนด	34	68
2. นักเรียนชอบฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยทั้งนอกและในเวลาเรียน	25	50
4. พฤติกรรมร่วมกิจกรรมของนักเรียน		
1. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกับครู	35	70
2. นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน	12	24
3. นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรมขณะที่เรียน	12	24
4..นักเรียนเข้าประกวด แข่งขัน ทักษะทางภาษาไทย	15	30
5. นักเรียนอาสาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน	22	44
6. นักเรียนสนุกสนานกับการได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย	38	76

จากตาราง 17 ปรากฏว่าในช่วงที่ 2 ของการประเมิน ข้อมูลที่พบจากการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมเตรียมตัวเรียนวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนพร้อมขึ้นและนักเรียน ชักถามครูเกี่ยวกับการบ้านภาษาไทยเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจมากขึ้น ทุกพฤติกรรมมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับการประเมินในช่วงที่ 1

2. พฤติกรรมเรียนวิชาภาษาไทยในห้องเรียน พบว่านักเรียนตั้งใจฟังขณะครูสอนภาษาไทย นักเรียนมีการจดบันทึกเนื้อหาภาษาไทยและนักเรียนพยายามตอบคำถามของครูในขณะที่ครูสอนภาษาไทยสนใจในการอ่านเอกสารมากขึ้นเพราะมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับการประเมิน

ในช่วงที่ 1 ส่วนพฤติกรรมนักเรียนแสดงอาการเบื่อหน่ายขณะเรียนภาษาไทย นักเรียนนั่งคุยกันขณะเรียนภาษาไทย ซึ่งเป็นข้อความในด้านลบลดลงเพราะมีเปอร์เซ็นต์ต่ำลงเมื่อเทียบกับประเมินในช่วงที่ 1

3. พฤติกรรมการทำการบ้านวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนส่งการบ้านภาษาไทยภายในเวลาที่กำหนดและนักเรียนมีการซักถามครูเกี่ยวกับการบ้านภาษาไทยและเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนเมื่อไม่เข้าใจมากขึ้น เพราะมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเมินในช่วงที่ 1

4. พฤติกรรมการทำกิจกรรมทางภาษาไทย พบว่านักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมภาษาไทย นักเรียนอาสาออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย นักเรียนอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมภาษาไทยกับเพื่อนในกลุ่มและนักเรียนมีการซักถามเมื่อไม่เข้าใจขั้นตอนการทำกิจกรรมภาษาไทยมากขึ้น เพราะมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเมินในช่วงที่ 1

2.8 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องและแนวทางปรับปรุงแก้ไขการประเมินดังตาราง 18
ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริง ในช่วงที่ 2

กิจกรรม	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
การจัดการเรียนการสอนหน่วยที่ 2 เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา เวลาในการเรียนการสอน 15 คาบ	เรียนวรรณกรรมเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ฝึกอ่านกาพย์ต่าง ๆ แต่งกาพย์ยานี 11 ฟังเรื่องและเขียนสรุป พุดเสนอแนะเรียนเรื่องการใช้พจนานุกรม การใช้แนวคิดในการแต่งคำประพันธ์เพื่อพัฒนาผลงาน	- ทางโรงเรียนมีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนไม่ได้เรียน 1 คาบ - นักเรียนบางคนยังไม่ปรับตัวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและเน้นการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ - นักเรียนส่วนมากให้ความร่วมมือในการทำงาน	- ผู้วิจัยต้องหาคางวาง เช่นคาบซ่อมเสริมมาให้ให้นักเรียนเรียนให้ครบ - ผู้วิจัยพยายามให้ฝึกงานที่ต้องทำโดยเริ่มจากง่าย ๆ ไป - ผู้วิจัยพยายามเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานกับการเรียน
การประเมินตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนการประเมิน - การประเมินเจตคติ	- สามารถประเมินได้ภายในเวลาที่กำหนด - ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานตนเองเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาไทย - ผู้วิจัยใช้เครื่องมือหลากหลายในการประเมิน	- นักเรียนบางคนยังไม่ปรับตัวต่อการเรียนภาษาไทย - มีนักเรียนบางคนขาดเรียนในวันประเมิน - มีนักเรียนบางส่วนไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย - นักเรียนยังไม่ให้ความร่วมมือในการทำแบบประเมินของผู้วิจัยอย่างเต็มที่	- ปรับการเรียนการสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น - ผู้วิจัยนำแบบประเมินตามมาให้ นักเรียนทำจนครบ - ผู้วิจัยพยายามสร้างบรรยากาศในการเรียนให้นักเรียนมีความเป็นกันเองมากขึ้น - ผู้วิจัยพยายามพูดถึงความสำคัญของการทำแบบประเมินทุกอย่างอันเป็นผลดีแก่ผลการเรียนของนักเรียน

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริง ในช่วงที่ 2 (ต่อ)

กิจกรรม	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
- การศึกษา ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ภาษาไทย	- นักเรียนทุกคนให้ความ ร่วมมือตั้งใจทำ แบบทดสอบ - ผู้วิจัยประเมินนักเรียน จาก แบบทดสอบ เลือกตอบ แบบวัด ความสามารถตามสภาพ จริง	- เวลาในการทดสอบน้อยไปไม่ พอกับการประเมินนักเรียน -นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนค่อนข้างต่ำ ในการทำ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ และมีผลการเรียนรู้ค่อนข้าง ต่ำสำหรับการทำแบบวัด ความสามารถตามสภาพจริง และแบบตรวจสอบการทำงาน และแบบประเมิน	- ต้องแบ่งเวลาให้นักเรียนได้มี โอกาสทำแบบทดสอบอย่าง เหมาะสม - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียน นักเรียนบอกให้ทราบว่า นักเรียน ในปัจจุบันมีความสนใจเกี่ยวกับ การประเมินแบบเลือกตอบ มากกว่าการประเมินด้วยการ ปฏิบัติ
-การสังเกต พฤติกรรม การเรียนรู้ ภาษาไทย	- ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรม นักเรียนขณะทำการเรียน การสอน	นักเรียนบางคนไม่ตั้งใจเรียน - นักเรียนบางคนยังไม่เห็น ความสำคัญของการส่งงาน	- ผู้วิจัยได้พยายามสร้างความ ใกล้ชิด - ผู้วิจัยได้เตือนให้นักเรียนส่งงาน และเห็นความสำคัญของการ ทำงานแลประเมินตามสภาพจริง
ภาระงาน -แต่งคำ ประพันธ์ ประกอบการ วาดภาพ	-นักเรียนแต่งคำประพันธ์ กาพย์ยานี 11 ประกอบ ภาพถ่าย รูปภาพและ แต่งประกอบดอกไม้ ต่าง ๆ นักเรียนให้ความสนใจ และตั้งใจทำงานดี -ติดตามงานโครงงานโดย ให้นักเรียนนำเค้าโครง และการดำเนินมาให้ครู ตรวจ	- นักเรียนบางคนไม่ฝึกอ่านคำ ประพันธ์ เห็นว่า น่าเบื่อ และ กาพย์อ่านยากกว่ากลอน - นักเรียนบางคนเห็นว่า การ แต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ เป็นเรื่องยาก เพราะไม่เข้าใจ การสัมผัสและแผนผังคำ กลอน -นักเรียนบางคนไม่ถนัดในการ วาดรูปภาพต่าง ๆ - บางกลุ่มมีปัญหาเกี่ยวกับการ เขียนที่มา	- ฝึกให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ ทั้งที่อ่านพร้อมกับเพื่อนในห้อง และเรียกมาฝึกอ่านกับครู - ทบทวนแผนผัง และการสัมผัส กาพย์ยานีเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ มากขึ้น - ปรับจากการวาดภาพประกอบ นักเรียนคนใดวาดภาพไม่ได้ให้หา ภาพมาประกอบคำประพันธ์แทน ให้แต่งประกอบชื่อดอกไม้ดอกไม้ - ครูช่วยแนะนำโดยให้นักเรียนมา เสนอให้เพื่อนฟังช่วยกันชี้แนะ

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริง ในช่วงที่ 2 (ต่อ)

กิจกรรม	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
การสะสมผลงานใน Working Portfolio	นักเรียนรวบรวมผลงานของตนเองจัดเก็บเป็นแฟ้มผลงาน	- นักเรียนบางคนทำผลงานของตนเองหาย - นักเรียนส่งผลงานล่าช้าไม่ตามกำหนด - นักเรียนบางคนไม่เห็นความสำคัญของการเก็บผลงาน	- ผู้วิจัยให้โอกาสนักเรียนทำชิ้นงานใหม่ - ผู้วิจัยให้โอกาสนักเรียนที่ส่งผลงานล่าช้าตามมาส่งภายในเวลาที่กำหนดใหม่ - ผู้วิจัยได้อธิบายถึงความสำคัญของการเก็บชิ้นงานซึ่งมีผลต่อการเรียนของตนเอง

2.9 แนวทางการปรับกระบวนการและการเพิ่มกลยุทธ์เมื่อผลการประเมินไม่เป็นไปตามที่คาดหวังระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน จากการประเมินผลตามสภาพจริงในช่วงที่ 1 ดังตาราง 19

ตาราง 19 แนวทางการปรับกระบวนการและการเพิ่มกลยุทธ์เมื่อผลการประเมินไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

ผลการประเมินที่ควรปรับปรุง	แนวทางการปรับกระบวนการและกลยุทธ์
-นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสาระภาษาไทย ร้อยละ 20.00	- ผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนอ่านเอกสารและสรุปลงสมุดหลังจากที่ครูอธิบาย
-นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน ร้อยละ 20.00	- ผู้วิจัยกระตุ้นให้นักเรียนร่วมอภิปรายด้วยการป้อนประเด็นให้นักเรียนหาคำตอบ
-นักเรียนนั่งคุยกับเพื่อนในเวลาเรียน ร้อยละ 24.00	- ตั้งคณะกรรมการในชั้นเรียนให้รับผิดชอบดูแลเพื่อนของตนในแต่ละแถวใครคุยในขณะเรียน
-นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ขณะที่เรียนร้อยละ 24.00	- ใช้กิจกรรมเชิงประชาธิปไตย โดยใช้กิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนกำหนดว่าเป้าหมายการเรียนภาษาไทยให้เก่ง และจัดให้นักเรียนรับผิดชอบบทบาทของตนเอง

3. ผลการศึกษาการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยในช่วงที่ 3 วันที่

5 - 25 มกราคม 2547 ดังตาราง 20

ตาราง 20 คะแนนเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ในช่วงที่ 3 ของการประเมิน

รายการศึกษาศึกษา	N	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	เทียบกับ ช่วงที่ 2
1. แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย	50	100	83.16	4.39	ดีมาก	เท่าเดิม
2.แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย	50	80				
การอ่าน		20	17.68	1.03	ดีมาก	เพิ่มขึ้น
การเขียน		20	13.94	0.93	ปานกลาง	เพิ่มขึ้น
การพูด		20	12.9	1.18	พอใช้	เท่าเดิม
การฟัง		20	11.82	0.59	พอใช้	เท่าเดิม
3.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย	50	40	24.76	2.86	ดี	เพิ่มขึ้น
4.แบบตรวจสอบการทำงาน	50	20	17.12	1.11	ดีมาก	เพิ่มขึ้น
5.แบบประเมินตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครอง	50	30	20.4	1.76	ปานกลาง	เท่าเดิม

จากตาราง 20 ปรากฏว่าในช่วงที่ 3 ของการประเมิน ข้อมูลที่พบจากการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนเป็นดังต่อไปนี้

3.1 ผลการศึกษาเจตคติต่อวิชาภาษาไทยเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 3 ปรากฏว่านักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้นแต่ยังไม่ปรากฏชัดเจนเมื่อเทียบกับการประเมินในช่วงที่ 2 ซึ่งนักเรียนที่ชอบเรียนวิชาภาษาไทยขึ้นมามากก็สามารถเรียนภาษาไทยได้และสนใจเรียนภาษาไทยมากขึ้น

3.2 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยในด้านการอ่าน การเขียน การพูดและการฟัง เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 3 ปรากฏว่านักเรียนส่วนมากมีความก้าวหน้าในการใช้ทักษะ ด้านการอ่านดีขึ้น นักเรียนมีความสนใจตั้งใจในการอ่านมากขึ้น เช่น อ่านทำนองเสนาะกับครู อ่านร้อยแก้ว อ่านออกเสียง ด้านการเขียน การพูดและการฟังนักเรียนมีการพัฒนาดีขึ้น นักเรียนเขียนหนังสือผิดน้อยลง การพูดพัฒนาขึ้นบ้างแต่ยังไม่กล้าแสดงออก สำหรับการฟังนักเรียนเริ่มมีการพัฒนาขึ้นบ้างแต่ ยังมีการคุยกับเพื่อนบ้าง

3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 3 ปรากฏว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยดีขึ้นเมื่อเทียบกับการประเมินในช่วงที่ 2 ซึ่งจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่ได้ทำการประเมินระหว่างการเรียนการสอน นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาไทยมากขึ้นกว่าเดิม และรู้จักคิดให้เหตุผลกับคำตอบที่นักเรียนคิดได้ในแต่ละแบบฝึกหัดที่ครูให้นักเรียนทำและในบางครั้งบางเนื้อหา นักเรียนสามารถสรุปความคิดรวบยอดได้ด้วยตนเองโดยที่ครูไม่

ต้องบอกหรืออธิบาย ผู้วิจัยสามารถทำการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมได้ภายในเวลาที่กำหนดตามแผน นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและกล้าแสดงออกมากขึ้น นักเรียนมีความพึงพอใจ และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและตั้งใจเรียนมากขึ้นกว่าเดิม นักเรียนมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมมากขึ้นโดยเฉพาะนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ดี นักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียนในช่วงแรก ๆ มีความรับผิดชอบมากขึ้น และการสร้างผลงานของนักเรียนออกมาดีขึ้น แต่ช่วงนี้ทางโรงเรียนจะมีกิจกรรมต่าง ๆ บ้าง เช่นวันหยุดทำให้นักเรียนไม่ได้ส่งงาน

3.4 ผลการตรวจสอบการทำงานเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 3 นักเรียนส่วนมากรับผิดชอบในการส่งผลงานของตนเองดีขึ้น ครูทวงถามการส่งผลงานน้อยลง ผลงานมีการปรับปรุงให้ถูกต้องขึ้น นักเรียนส่วนมากส่งงานโครงการตามที่กำหนดส่วนที่เหลือต้องติดตาม และการแสดงบทบาทสมมตินักเรียนก็ได้นำเสนอทุกกลุ่ม การส่งงานล่าช้าของนักเรียนน้อยลง ทำให้ปัญหาเรื่องงานค้างไปในคาบต่อไปลดลง แต่ยังมีนักเรียนส่วนน้อยที่ทำงานไม่ทัน และการเสนอผลงานล่าช้าทำให้ขาดการนำเสนอ ภาระงานของนักเรียน ทำให้โอกาสในการปรับปรุงแก้ไขงานก็น้อยไปด้วย

3.5 ผลการศึกษาแบบประเมินตนเอง เพื่อน ครูและ ผู้ปกครอง ประเมิน เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 3 นักเรียนส่วนมากมีการปรับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีขึ้น จากผลการประเมินจากผู้ประเมินที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียนประเมินตนเอง เพื่อน ครู และผู้ปกครอง จะมีการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นอย่างชัดเจน

3.6 ผลการประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 3 นักเรียนสามารถรวบรวมผลงานจัดแฟ้ม มีผลงานในแฟ้มให้ผู้ประเมินตรวจสอบและให้ผลคะแนนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยมีการเก็บงานอย่างเป็นระบบระเบียบขึ้น มีการคัดเลือกผลงาน การทำแฟ้มสะสมยังต้องมีการพัฒนาต่อไป

3.7 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยจากการใช้แบบสังเกตและแบบตรวจสอบการทำงาน ในชั้นเรียนทุกคาบเรียน ผลการสังเกตปรากฏดังตาราง 21

ตาราง 21 ความถี่และค่าร้อยละของการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

พฤติกรรมที่สังเกต (N = 50)	ความถี่	ร้อยละของความถี่
1.พฤติกรรมเตรียมตัว		
1. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนก่อนเรียนภาษาไทย	45	90
2. นักเรียนมีปัญหาถามครูก่อนการเรียนการสอน	14	28
2. พฤติกรรมเรียนในชั้นเรียน		
1. นักเรียนตั้งใจฟังครูสอนภาษาไทย	40	80
2. นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสำคัญขณะเรียนภาษาไทย	22	44
3. นักเรียนนั่งคุยกันในชั่วโมงเรียนภาษาไทย	7	14
4. นักเรียนตอบคำถามของครูในขณะที่สอน	28	56
5. นักเรียนชอบอ่านสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นอกจากตำราเรียน	36	72
6. นักเรียนเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย	2	4
3.พฤติกรรมการทำงานบ้าน		
1. นักเรียนส่งการบ้านภายในเวลาที่กำหนด	44	88
2. นักเรียนชอบฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยทั้งนอกและในเวลาเรียน	39	78
4. พฤติกรรมร่วมกิจกรรมของนักเรียน		
1. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกับครู	39	78
2. นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน	19	38
4. นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรมขณะที่เรียน	3	6
5. นักเรียนเข้าประกวด แข่งขัน ทักษะทางภาษาไทย	20	40
6. นักเรียนอาสาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน	38	76
7. นักเรียนสนุกสนานกับการได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย	42	84

จากตารางปรากฏว่าในช่วงที่ 3 ของการประเมิน ข้อมูลที่พบจากการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมเตรียมตัวเรียนวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนครบนักเรียนซักถามครูเกี่ยวกับการบ้านภาษาไทยเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจมากขึ้น ทุกพฤติกรรมมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับการประเมินในช่วงที่ 2

2. พฤติกรรมเรียนวิชาภาษาไทยในห้องเรียน พบว่านักเรียนตั้งใจฟังขณะครูสอนภาษาไทย นักเรียนมีการจดบันทึกเนื้อหาภาษาไทยและนักเรียนพยายามตอบคำถามของครูในขณะที่ครูสอนภาษาไทยการสนใจในการอ่านเอกสารต่าง ๆ มากขึ้นเพราะมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับ

ประเมินในช่วงที่ 2 ส่วนพฤติกรรมนักเรียนแสดงอาการเบื่อหน่ายขณะเรียนภาษาไทย นักเรียนนั่งคุยกันขณะเรียนภาษาไทย ซึ่งเป็นข้อความในด้านลบลดลงเพราะมีเปอร์เซ็นต์ต่ำลงเมื่อเทียบกับประเมินในช่วงที่ 2

3. พฤติกรรมการทำการบ้านวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนส่งการบ้านภาษาไทยภายในเวลาที่กำหนดและนักเรียนมีการซักถามครูเกี่ยวกับการบ้านภาษาไทยเมื่อไม่เข้าใจมากขึ้น เพราะมีเปอร์เซ็นต์ สูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเมินในช่วงที่ 2

4. พฤติกรรมการทำกิจกรรมทางภาษาไทย พบว่านักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมภาษาไทย นักเรียนอาสาออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย นักเรียนอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมภาษาไทยกับเพื่อนในกลุ่มและนักเรียนมีการซักถามเมื่อไม่เข้าใจขั้นตอนการทำกิจกรรมภาษาไทยมากขึ้น เพราะมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเมินในช่วงที่ 2

3.8 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องและแนวทางปรับปรุงแก้ไขการประเมินดังตาราง 22
ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้การสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริง ในช่วงที่ 3

กิจกรรม	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
การจัดการเรียนการสอนหน่วยที่ 2 เรื่องพระอภัยมณีตอนกำเนิดสุดาสครเวลาในการเรียนการสอน 15 คาบ	เรียนวรรณกรรม ตอนกำเนิดสุดาสครฝึกอ่านทำนองเสนาะถอดคำประพันธ์ เลือกฟัง/ดูสิ่งที่มีความรู้ เขียนเรียงความ นำมาพูดแสดงความคิดเห็น การแสดงบทบาทสมมติและนำเสนอ	- เป็นวันหยุดที่ทำให้นักเรียนไม่ได้เรียน 2 คาบ - นักเรียนส่วนน้อยไม่ให้ความร่วมมือ - นักเรียนมีการค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องของภาษาไทยน้อย - นักเรียนบางคนไม่ร่วมฝึกอ่านบทละครหรือถอดคำประพันธ์	- ผู้วิจัยต้องหาคาวาง เช่นคาบซ่อมเสริมมาให้นักเรียนเรียนให้ครบ - ผู้วิจัยพยายามเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานกับการเรียน - ผู้วิจัยสั่งงานที่ท่าง่าย หรือเรื่องสั้นให้นักเรียนค้นคว้า - ให้นักเรียนฝึกอ่าน และถอดคำประพันธ์เพื่อนำมาพัฒนาเป็นการนำเสนอในรูปของบทบาทสมมติ
การประเมินตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนการประเมิน - การประเมินเจตคติ	- สามารถประเมินได้ภายในเวลาที่กำหนด - ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานตนเองเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาไทย - ผู้วิจัยใช้เครื่องมือหลากหลายในการประเมิน	- มีนักเรียนบางคนขาดเรียนในวันประเมิน - มีนักเรียนบางคนไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทย - นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำแบบประเมินของผู้วิจัย	- ผู้วิจัยนำแบบประเมินตามมาให้ให้นักเรียนทำจนครบ - ผู้วิจัยพยายามสร้างบรรยากาศในการเรียนให้นักเรียนมีความเป็นกันเองมากขึ้น - ผู้วิจัยพยายามพูดถึงความสำคัญของการทำแบบประเมินทุกอย่างอันเป็นผลดีแก่ผลการเรียนของนักเรียน

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริง ในช่วงที่ 3 (ต่อ)

กิจกรรม	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
- การศึกษา ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ภาษาไทย	- นักเรียนทุกคนตั้งใจทำ แบบทดสอบ - ผู้วิจัยประเมินนักเรียน จาก แบบทดสอบ เลือกตอบ แบบวัด ความสามารถตามสภาพ จริง	- เวลาในการทดสอบน้อยไปไม่พอกับ การประเมินนักเรียน - นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่อนข้างสูง ในการทำแบบทดสอบ แบบเลือกตอบและมีผลการเรียนรู้ ค่อนข้างดีสำหรับการทำแบบวัด ความสามารถตามสภาพจริง และแบบ ตรวจสอบการทำงานและแบบประเมิน	- ต้องแบ่งเวลาให้นักเรียนได้มีโอกาส ทำแบบทดสอบอย่างเหมาะสม - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียน บอกให้ทราบว่า นักเรียนเริ่มมีความ เข้าใจการประเมินผลตามสภาพจริงที่ ต้องใช้การประเมินหลายรูปแบบ และ เน้นการปฏิบัติ
-การสังเกต พฤติกรรมการ เรียนรู้วิชา ภาษาไทย	- ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรม นักเรียนขณะทำการเรียน การสอน	- นักเรียนบางคนยังไม่ตั้งใจเรียน - นักเรียนบางคนยังไม่เห็น ความสำคัญของการส่งงานในเวลา เรียน	- ผู้วิจัยได้พยายามสร้างความใกล้ชิด - ผู้วิจัยได้เตือนให้นักเรียนส่งงาน และ เห็นความสำคัญของการทำงานและ ประเมินตามสภาพจริง
ภาระงาน บทบาทสมมติ โดยถอดคำ ประพันธ์จาก เรื่องสุตสาคร แล้วนำเสนอ	-นักเรียนเขียนบทละคร และแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน กำเนิดสุตสาคร - นักเรียนส่งงาน โครงงานตามที่กำหนด	- นักเรียนบางคนไม่ร่วมกิจกรรมกับ เพื่อน - นักเรียนถอดคำประพันธ์ไม่ได้ เพราะไม่รู้คำศัพท์ในบทเรียน - การเขียนบทบาทสมมติ หรือการใช้ คำพูดบางคำไม่เหมาะสม - โครงงานของบางกลุ่มยังไม่สมบูรณ์	- ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโดยกำหนด หน้าที่ความรับผิดชอบให้นักเรียนที่ไม่ เข้าร่วมกิจกรรม - ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ในเรื่องและ หาความหมายของคำศัพท์เพื่อให้เข้าใจ คำศัพท์มากขึ้น - ปรับแก้คำพูดหรือบทสนทนาของ นักเรียนและแนะนำให้นักเรียนเข้าใจถึง ระดับภาษาที่ใช้ - ผู้วิจัยแนะนำและให้นำไปแก้ไข
การสะสม ผลงานใน Working Portfolio	นักเรียนรวบรวมผลงาน ของตนเองจัดเก็บเป็น แฟ้มผลงาน โดยเลือก ชิ้นงานที่สำคัญ และทำ การประเมินผลงาน	- นักเรียนบางคนตัดสินใจในการเลือก ชิ้นงานไม่ได้ - นักเรียนส่งผลงานล่าช้าไม่ตาม กำหนด - นักเรียนบางคนไม่เห็นความสำคัญ ของการเก็บผลงาน	- ผู้วิจัยแนะนำการเลือกชิ้นงานที่เข้า แฟ้ม - ผู้วิจัยให้โอกาสนักเรียนที่ส่งผลงาน ล่าช้าตามมาส่งภายในเวลาที่กำหนด ใหม่ - ผู้วิจัยได้อธิบายถึงความสำคัญของ การเก็บชิ้นงานซึ่งมีผลต่อการเรียนของ ตนเอง

4. ผลการศึกษาการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยในช่วงที่ 4 วันที่
26 มกราคม – 15 กุมภาพันธ์ 2547 ดังตาราง 23

ตาราง 23 คะแนนเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนในช่วงที่ 4 ของการประเมิน

ตัวแปรที่ศึกษา	N	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	เทียบกับ ช่วงที่ 3
แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย	50	100	84.66	3.83	ดีมาก	เท่าเดิม
2.แบบทดสอบความสามารถในการใช้ ภาษาไทย	50	80				
การอ่าน		20	19.42	0.57	ดีมาก	เท่าเดิม
การเขียน		20	15.72	1.27	ดี	เพิ่มขึ้น
การพูด		20	14.46	1.28	ปานกลาง	เพิ่มขึ้น
การฟัง		20	13.60	0.85	ปานกลาง	เพิ่มขึ้น
3.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชา ภาษาไทย	50	40	30.18	3.26	ดี	เท่าเดิม
4.แบบตรวจสอบการทำงาน	50	20	18.42	0.60	ดีมาก	เท่าเดิม
5.แบบประเมินตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครอง	50	30	22.46	2.07	ปานกลาง	เท่าเดิม
6. แฟ้มสะสมผลงาน	50	30	24.08	1.60	ดี	เพิ่มขึ้น

จากตาราง 23 ปรากฏว่าในช่วงที่ 4 ของการประเมิน ข้อมูลที่พบจากการประเมินผลการเรียนรู้
ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนเป็นดังต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่
4 ปรากฏว่านักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้นมากถึงแม้จะไม่ปรากฏชัดเจนเมื่อเทียบ
กับการประเมินในช่วงที่ 3 ซึ่งนักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้นและสามารถเรียนภาษาไทยได้
ดีและสนใจเรียนในวิชาภาษาไทยมากขึ้น

4.2 แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยในด้านการอ่าน การเขียน การพูดและ
การฟัง เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 4 ปรากฏว่านักเรียนส่วนมากมีความก้าวหน้าในการใช้
ทักษะ ยกเว้นทักษะด้านการอ่านเท่าเดิม นักเรียนมีความสนใจตั้งใจในการอ่านมาก เช่น อ่าน
ทำนองเสนาะกับครู อ่านร้อยแก้ว อ่านออกเสียง ด้านการเขียน การพูดและการฟังนักเรียนมีการ
พัฒนาดีขึ้น นักเรียนเขียนหนังสือผิดน้อยลง การพูดพัฒนาขึ้นบ้างแต่ยังไม่กล้าแสดงออก นำเสนอ

ผลงานได้ดี สำหรับการฟังนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นมากเนื่องมามีกิจกรรมการนำเสนอผลงานคือรายงานเกี่ยวกับการวิจารณ์หนังสือนอกเวลา แต่นักเรียนยังมีการคุยกับเพื่อนบ้าง

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลในช่วงที่ 4 ปรากฏว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยดีขึ้นเมื่อเทียบกับการประเมินในช่วงที่ 3 และมีความสามารถในการคิดและให้เหตุผลได้ดีขึ้นจากช่วงที่ผ่านมาของการประเมิน จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่ได้ทำการประเมินระหว่างการเรียนการสอน นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาไทยมากขึ้นและรู้จักคิดให้เหตุผลกับคำตอบที่นักเรียนคิดได้ในแต่ละแบบฝึกหัดที่ครูให้นักเรียนทำและนักเรียนสามารถสรุปความคิดรวบยอดได้ด้วยตนเองมากขึ้น สามารถทำแบบฝึกหัดจากการเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากขึ้นถูกต้องมากขึ้นมีผลการเรียน ดีขึ้นและมีสมาธิในการเรียนในห้องเรียนมากขึ้น

4.4 ผลการตรวจสอบการทำงานเมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 4 นักเรียนส่วนมากรับผิดชอบในการส่งผลงานของตนเองดีขึ้น ครูไม่ต้องทวงถามเรื่องการส่งผลงาน ผลงานมีการปรับปรุงให้ถูกต้องขึ้น นักเรียนส่งงานการเขียนรายงานและมีการนำเสนอได้ดี การส่งงานทันเวลา กำหนด ทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องงานค้างไปในคาบต่อไป แต่ยังมีนักเรียนส่วนน้อยที่ทำงานไม่เรียบร้อยเร่งรีบส่งผลงานทำให้ขาดการนำเสนอ แนะนำงานของนักเรียน ทำให้โอกาสในการปรับปรุงแก้ไขงานก็น้อยไปด้วย

4.5 ผลการศึกษาแบบประเมินตนเอง เพื่อน ครูและ ผู้ปกครอง ประเมิน เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 4 นักเรียนส่วนมากมีการปรับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีขึ้น จากผลการประเมินจากผู้ประเมินที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียนประเมินตนเอง เพื่อน ครู และผู้ปกครอง จะมีการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นอย่างชัดเจน

4.6 ผลการประเมินจากแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินในช่วงที่ 4 นักเรียนสามารถรวบรวมผลงานจัดแฟ้ม มีผลงานในแฟ้มให้ผู้ประเมินตรวจสอบและให้ผลคะแนนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยมีการเก็บงานอย่างเป็นระบบระเบียบขึ้น มีการคัดเลือกผลงาน การทำแฟ้มสะสมได้สมบูรณ์พร้อมในการประเมิน

4.7 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยจากการใช้แบบสังเกตและแบบตรวจสอบการทำงาน ในชั้นเรียนทุกคาบเรียน ผลการสังเกตปรากฏดังตาราง 24

ตาราง 24 ความถี่และค่าร้อยละของการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

พฤติกรรมที่สังเกต (N = 50)	ความถี่	ร้อยละของความถี่
1.พฤติกรรมเตรียมตัว		
1. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนก่อนเรียนภาษาไทย	47	94
2. นักเรียนมีปัญหาถามครูก่อนการเรียนการสอน	25	50
2. พฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน		
1. นักเรียนตั้งใจฟังครูสอนภาษาไทย	45	90
2. นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสำคัญขณะเรียนภาษาไทย	47	94
3. นักเรียนนั่งคุยกันในชั่วโมงเรียนภาษาไทย	2	4
4. นักเรียนตอบคำถามของครูในขณะที่สอน	40	80
5. นักเรียนชอบอ่านสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นอกจากตำราเรียน	45	90
6. นักเรียนเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย	1	2
3.พฤติกรรมการทำงานบ้าน		
1. นักเรียนส่งการบ้านภายในเวลาที่กำหนด	48	96
2. นักเรียนชอบฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยทั้งนอกและในเวลาเรียน	46	92
4. พฤติกรรมกิจกรรมร่วมกันของนักเรียน		
1. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกับครู	50	100
2. นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน	23	46
3. นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรมขณะที่เรียน	5	10
4. นักเรียนเข้าประกวด แข่งขัน ทักษะทางภาษาไทย	29	58
5. นักเรียนอาสาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน	44	88
6. นักเรียนสนุกสนานกับการได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย	49	98

จากตารางปรากฏว่าในช่วงที่ 4 ของการประเมิน ข้อมูลที่พบจากการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมเตรียมตัวเรียนวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนครบถ้วนและนักเรียน ชักถามครูเกี่ยวกับการบ้านภาษาไทยเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจมากขึ้น ทุกพฤติกรรมมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับการประเมินในช่วงที่ 3

2. พฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในห้องเรียน พบว่านักเรียนตั้งใจฟังขณะครูสอนภาษาไทย นักเรียนมีการจดบันทึกเนื้อหาภาษาไทยและนักเรียนพยายามตอบคำถามของครูในขณะที่ครูสอนภาษาไทยมากขึ้นมีความสนใจในเอกสารใบงานมากขึ้น เพราะมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับการประเมินในช่วงที่ 3 ส่วนพฤติกรรมนักเรียนแสดงอาการเบื่อหน่ายขณะเรียนภาษาไทย นักเรียนนั่งคุย

กัณชนะเรียนภาษาไทยซึ่งเป็นข้อความในด้านลบลดลงเพราะมีเปอร์เซ็นต์ต่ำลงเมื่อเทียบกับประเมินในช่วงที่ 3

3. พฤติกรรมการทำการบ้านวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนส่งการบ้านภาษาไทยภายในเวลาที่กำหนดและนักเรียนมีการซักถามครูเกี่ยวกับการบ้านภาษาไทยเมื่อไม่เข้าใจมากขึ้น เพราะมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเมินในช่วงที่ 3

4. พฤติกรรมการทำกิจกรรมทางภาษาไทย พบว่านักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมภาษาไทย นักเรียนอาสาออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน นักเรียนมีความสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย นักเรียนอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมภาษาไทยกับเพื่อนในกลุ่มและนักเรียนมีการซักถามเมื่อไม่เข้าใจขั้นตอนการทำกิจกรรมภาษาไทยและร่วมกิจกรรมการเข้าประกวดทักษะภาษาไทยเช่น การอ่านทำนองเสนาะ เขียนคำขวัญ เรียงความ มากขึ้น เพราะมีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเมินในช่วงที่ 3

4.8 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องและแนวทางปรับปรุงแก้ไขการประเมินดังตาราง 25

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริง ในช่วงที่ 4

กิจกรรม	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
การจัดการเรียนการสอนหน่วยที่ 4 เรื่อง อุทากรณ์สอนใจ เวลาในการเรียนการสอน 15 คาบ	เรียนวรรณกรรมเรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก การเขียนจดหมาย การเขียนรายงาน การเขียนคำขวัญ การฟังและพูดแสดงข้อเท็จจริง	- ทางโรงเรียนมีกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนไม่ได้เรียน 1 คาบ -นักเรียนบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการส่งผลงาน - การเขียนรายงานเชิงวิชาการนักเรียนบางคนไม่สนใจรูปแบบการเขียนรายงาน	- ผู้วิจัยต้องหาคาวาง เช่นคาบซ่อมเสริมมาให้ให้นักเรียนเรียนให้ครบ - ผู้วิจัยพยายามเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานกับการเรียน - อธิบายและยกตัวอย่างความสำคัญของการเขียนรายงานเพราะต้องใช้ตลอดไป
การประเมินตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนการประเมิน - การประเมินเจตคติ	- สามารถประเมินได้ภายในเวลาที่กำหนด - ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานตนเองเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาไทย -ผู้วิจัยใช้เครื่องมือหลากหลายในการประเมิน	-มีนักเรียนบางคนขาดเรียนในวันประเมิน -มีนักเรียนบางคนไม่ตั้งใจเรียนวิชาภาษาไทย - นักเรียนบางคนไม่พร้อมในการทำแบบประเมิน	- ผู้วิจัยนำแบบประเมินตามมาให้ให้นักเรียนทำจนครบ - ผู้วิจัยพยายามสร้างบรรยากาศในการเรียนให้นักเรียนมีกิจกรรมสนุกสนานเสริมการเรียนรู้ - ผู้วิจัยพยายามพูดถึงความสำคัญของการประเมินตามสภาพจริงที่มีผลดีต่อนักเรียนมาก

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนสภาพที่เป็นจริง ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข จากการประเมินผลตามสภาพจริง ในช่วงที่ 4 (ต่อ)

กิจกรรม	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
- การศึกษา ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ภาษาไทย	- นักเรียนทุกคนให้ ความร่วมมือตั้งใจทำ แบบทดสอบ - ผู้วิจัยประเมิน นักเรียนจาก แบบทดสอบ เลือกตอบ แบบวัด ความสามารถตาม สภาพจริง	- เวลาในการทดสอบจำกัดเล็กน้อย เพราะมีการเลื่อนเวลาเรียนจาก 55 นาทีเป็น 50 นาที -นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการทำแบบทดสอบแบบ เลือกตอบและมีผลการเรียนรู้ สำหรับการทำแบบวัด ความสามารถตามสภาพจริง และ แบบตรวจสอบการทำงานและแบบ ประเมิน ดี	- ต้องปรับเวลาให้นักเรียนได้มีโอกาส ทำแบบทดสอบอย่างเหมาะสม - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน บอกให้ทราบว่า นักเรียนในปัจจุบันมี ความสนใจเกี่ยวกับการประเมินหลาย รูปแบบ โดยเฉพาะการประเมินที่เน้น การปฏิบัติ และผลงานนักเรียน
ภาระงาน -การเขียน รายงานเชิง วิชาการ	นักเรียนศึกษาค้นคว้า และเขียนรายงานเชิง วิชาการโดยมี การศึกษาค้นคว้าจาก แหล่งเรียนรู้และ ทักษะต่าง ๆ มาใช้ในการ เขียนรายงาน	- นักเรียนยังมีการศึกษาค้นคว้าน้อย - นักเรียนบางคนการเขียนรายงาน ยังไม่ถูกต้องตามหลักการเขียน รายงานเชิงวิชาการ - การนำเสนอของผลงานของ นักเรียนขาดการเตรียมพร้อมและ การพูดนำเสนอไม่สอดคล้อง	- เน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของ การค้นคว้าและเสนอแหล่งค้นคว้าให้ เช่น Internet - ทบทวนหลักการเขียนรายงานให้ เพื่อนที่เข้าใจช่วยแนะนำ - ให้นักเรียนเตรียมตัวล่วงหน้าอย่าง น้อย 1 สัปดาห์
การสะสม ผลงานใน Working Portfolio	นักเรียนรวบรวม ผลงานของตนเอง จัดเก็บเป็นแฟ้ม ผลงาน	- นักเรียนบางคนทำงานผลงานไม่ ครบ - นักเรียนส่งผลงานล่าช้าไม่ตาม กำหนด - นักเรียนบางคนไม่เห็น ความสำคัญของการเก็บผลงาน	- ผู้วิจัยให้โอกาสนักเรียนทำชิ้นงานใหม่ - ผู้วิจัยให้โอกาสนักเรียนที่ส่งผลงาน ล่าช้าตามมาส่งภายในเวลาที่กำหนด ใหม่ - ผู้วิจัยได้อธิบายถึงความสำคัญ ของการเก็บชิ้นงานซึ่งมีผลต่อการเรียนของ ตนเอง

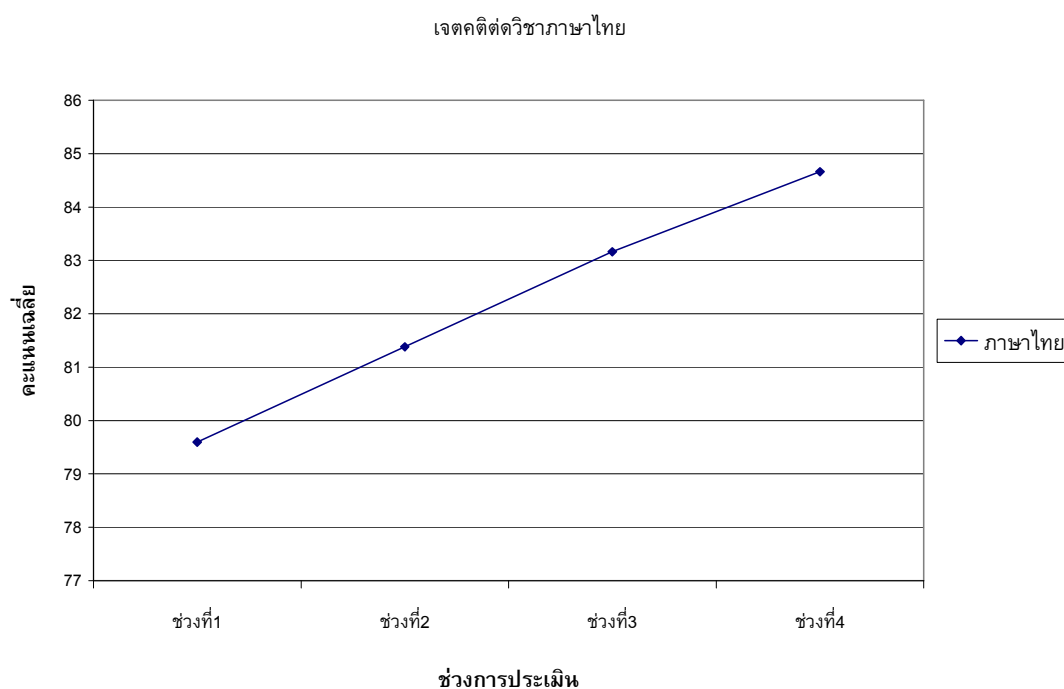
ผลการศึกษาขั้นการสรุปผลการประเมิน

1. ผลการศึกษาเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ในแต่ละช่วงของการ
ประเมินปรากฏดังตาราง 26

ตาราง 26 คะแนนเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 ช่วงที่ 3 และ ช่วงที่ 4 ของการประเมิน

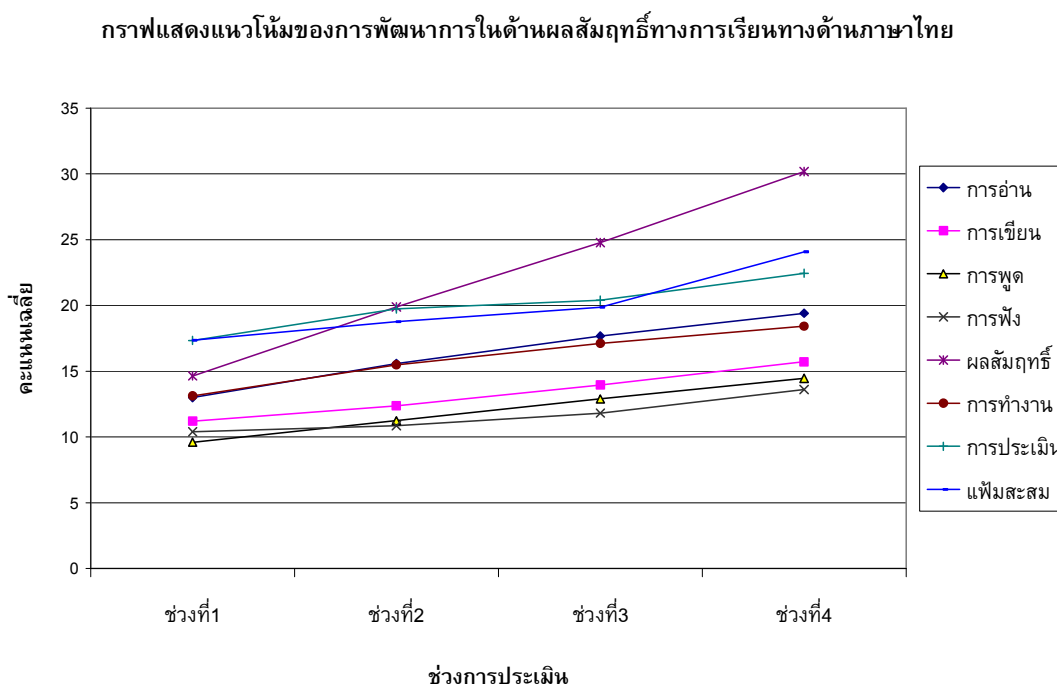
ตัวแปรที่ศึกษา	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3	ช่วงที่ 4
1. แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย	79.60	81.38	83.16	84.66
2.แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย				
การอ่าน	13	15.59	17.68	19.42
การเขียน	11.2	12.38	13.94	15.72
การพูด	9.6	11.24	12.9	14.46
การฟัง	10.4	10.86	11.82	13.6
3.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย	14.64	19.88	24.78	30.18
4.แบบตรวจสอบการทำงาน	13.14	15.48	17.12	18.42
5.แบบประเมินตนเอง เพื่อน ครู ผู้ปกครอง	17.34	19.74	20.40	22.46
6. แฟ้มสะสมผลงาน	17.36	18.76	19.86	24.08

เพื่อให้มองเห็นแนวโน้มของพัฒนาการในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลในตาราง 26 มานำเสนอข้อมูลอีกครั้งหนึ่งในรูปกราฟเส้น ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 กราฟแสดงแนวโน้มของพัฒนาการในด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนตั้งแต่ช่วงที่หนึ่งถึงช่วงที่สี่ของการประเมิน

จากตาราง 26 และกราฟในภาพประกอบ 8 ปรากฏว่าเจตคติต่อวิชาภาษาไทยนับตั้งแต่ช่วงที่สองของการประเมินเป็นต้นมานักเรียนมีความก้าวหน้าในด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทยและมีความก้าวหน้าในช่วงที่สามเมื่อเข้าสู่ช่วงที่สี่ของการประเมินและมีแนวโน้มที่จะพัฒนาเพิ่มขึ้น

ภาพประกอบ 9 กราฟแสดงแนวโน้มของการพัฒนาการในด้านผลสัมฤทธิ์และการประเมินด้านต่าง ๆ ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ตั้งแต่ช่วงที่หนึ่งถึงช่วงที่สี่ของการประเมิน

จากตาราง 26 และกราฟในภาพประกอบ 9 ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประเมินด้านต่าง ๆ วิชาภาษาไทยนับตั้งแต่ช่วงที่สองของการประเมินเป็นต้นมานักเรียนมีความก้าวหน้าในด้านผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาไทยความสามารถในการใช้ภาษาทักษะการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง การทำงาน การประเมินตนเองและการประเมินจากแฟ้มมีความก้าวหน้าในช่วงที่สามเมื่อเข้าสู่ช่วงที่สี่ของการประเมินและมีแนวโน้มที่พัฒนาเพิ่มขึ้น

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ในแต่ละช่วงของการประเมินปรากฏดังตาราง 27

ตาราง 27 ร้อยละของความถี่ของการเกิดพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย

พฤติกรรมที่สังเกต (N = 50)	ช่วงที่ 1	ช่วงที่ 2	ช่วงที่ 3	ช่วงที่ 4
1.พฤติกรรมการเตรียมตัว				
1. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนก่อนเรียนภาษาไทย	64	78	90	94
2. นักเรียนมีปัญหามาถามครูก่อนการเรียนการสอน	6	18	28	50
2. พฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียน				
1. นักเรียนตั้งใจฟังครูสอนภาษาไทย	66	76	80	90
2. นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสำคัญขณะเรียนภาษาไทย	10	20	44	94
3. นักเรียนนั่งคุยกันในชั่วโมงภาษาไทย	14	10	6	4
4. นักเรียนตอบคำถามของครูในขณะที่สอน	12	30	56	80
5. นักเรียนชอบอ่านสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นอกจากตำราเรียน	40	50	72	90
6. นักเรียนเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย	10	6	4	2
3.พฤติกรรมการทำบ้าน				
1. นักเรียนส่งการบ้านภายในเวลาที่กำหนด	58	68	88	96
2. นักเรียนชอบฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยทั้งนอกและในเวลาเรียน	10	50	78	92
4. พฤติกรรมการร่วมกิจกรรมของนักเรียน				
1. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกับครู	64	70	78	100
2. นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน	10	24	38	46
3. นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรมขณะที่เรียน	34	24	14	10
4. นักเรียนเข้าประกวด แข่งขัน ทักษะทางภาษาไทย	24	30	40	58
5. นักเรียนอาสาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน	32	44	76	88
6. นักเรียนสนุกสนานกับการได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย	38	76	84	98

จากข้อมูลในตารางพบว่าพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย ในด้านพฤติกรรมเตรียมตัวเรียนวิชาภาษาไทยในช่วงต้น ๆ นั้นนักเรียนมีปัญหามาถามก่อนมีการเรียนการสอนน้อยมากแต่พอมาถึงในช่วงที่สองกับช่วงที่สาม และช่วงที่สามกับช่วงที่สี่ของการประเมินพบว่ามีการเกิดพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้น ส่วนนักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนครบถ้วนในช่วงต้น ๆ นั้นค่อนข้างสูงและพอมาถึงในช่วงที่สองกับสามของการประเมินพบว่านักเรียนแสดงพฤติกรรมจำนวนมากขึ้น และในช่วงที่สามกับสี่ของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมเกือบคงที่หรือไม่เปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในห้องเรียนในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนั้นนักเรียนค่อนข้างจะตั้งใจฟังและพยายามตอบคำถามของครูในขณะที่ครูสอนภาษาไทยและพอมมาถึงในช่วงที่สองกับที่สามของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมมากขึ้น และในช่วงที่สามกับช่วงที่สี่ของการประเมินนักเรียนมีความตั้งใจฟังในบทเรียนและพยายามตอบคำถามของครูดีมาก ส่วนพฤติกรรมนักเรียนมีการจดบันทึกเนื้อหาภาษาไทยในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมน้อยมากคือยังต้องปรับปรุงอีกมาก แต่พอมมาถึงในช่วงที่สองกับสามของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นแต่ยังคงแสดงพฤติกรรมค่อนข้างน้อย พอมมาถึงในช่วงที่สามกับช่วงสี่ของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมการจดบันทึกเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น และในช่วงต้น ๆ จะมีนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมเบื่อหน่าย นั่งคุยกันขณะเรียนภาษาไทยและนำการบ้านวิชาอื่นมาทำในชั่วโมงเรียนภาษาไทย โดยเฉพาะพฤติกรรมนักเรียนนั่งคุยกันในชั่วโมงเรียน แต่พอมมาถึงในช่วงที่สองกับสามของการประเมิน นักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าวลดลงและพอมมาถึงในช่วงที่สามกับช่วงที่สี่ของการประเมินพฤติกรรมดังกล่าวก็เริ่มลดลงจนเกือบคงที่หรือไม่มีเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมกรรมการทำบ้านวิชาภาษาไทย ในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนักเรียนทำการบ้านภาษาไทยส่งภายในเวลาที่กำหนดค่อนข้างน้อย แต่พอมมาถึงช่วงที่สองกับช่วงที่สามของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมดังกล่าวดีขึ้น และพอมมาถึงในช่วงที่สามกับช่วงที่สี่ของการประเมินนักเรียนทำการบ้านส่งภายในเวลาที่กำหนดดีขึ้นมาก ส่วนพฤติกรรมนักเรียนซักถามครูเกี่ยวกับการบ้านภาษาไทยเมื่อไม่เข้าใจ ในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนั้นนักเรียนแสดงพฤติกรรมน้อยมาก เมื่อถึงช่วงที่สองกับช่วงที่สามของการประเมินก็มีการซักถามค่อนข้างน้อยแต่ก็มีการแสดงพฤติกรรมมากขึ้นและพอถึงช่วงที่สามกับช่วงที่สี่ของการประเมินนักเรียนมีการซักถามการบ้านมากขึ้น

พฤติกรรมกรรมการทำกิจกรรมทางภาษาไทย ในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทยค่อนข้างดีและพอมมาถึงในช่วงที่สองกับช่วงที่สามของการประเมิน นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทยมีมากขึ้นและในช่วงที่สามกับช่วงที่สี่ของการประเมินนักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและ มีความสุขสนุกสนาน เมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทยแสดงแนวโน้มสูงขึ้นได้แก่การร่วมอ่านทำนองเสนาะกับครูนักเรียนอ่านทุกคน ส่วนพฤติกรรมนักเรียนซักถามเมื่อไม่เข้าใจขั้นตอนการทำกิจกรรมภาษาไทย นักเรียนอธิบายปัญหาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมภาษาไทยกับเพื่อนในกลุ่ม และนักเรียนอาสาออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน ในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนั้น นักเรียนแสดงออกมาก่อนข้างน้อยโดยเฉพาะพฤติกรรมการซักถามเมื่อไม่เข้าใจการทำกิจกรรมภาษาไทย แต่พอมมาถึงในช่วงที่สองกับช่วงที่สามของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมดังกล่าวดีขึ้น โดยเฉพาะพฤติกรรมนักเรียนอาสาออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน พอถึงช่วงที่สามกับช่วงที่สี่ของการประเมินนักเรียนมีการซักถามอธิบายปัญหาและอาสาออกมาทำกิจกรรมภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น

ตาราง 28 ผลการทดสอบความแตกต่างเปอร์เซ็นต์ค่าความถี่ของพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในแต่ละช่วงของการประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต (N = 50)	Z ₂₁	Z ₃₂	Z ₄₃	Z ₄₁
1. พฤติกรรมการเตรียมตัว				
1. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนก่อนเรียนภาษาไทย	0.473	0.502	0.226	1.129
2. นักเรียนมีปัญหาถามครูก่อนการเรียนการสอน	1.810	1.164	2.211**	4.803**
2. พฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียน				
1. นักเรียนตั้งใจฟังครูสอนภาษาไทย	0.838	0.162	0.469	1.405
2. นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสำคัญขณะเรียนภาษาไทย	0.835	1.531	3.217**	5.004**
3. นักเรียนนั่งคุยกับเพื่อนในชั่วโมงเรียนภาษาไทย	1.479	1.282	0.686	3.397**
4. นักเรียนตอบคำถามของครูในขณะที่สอน	1.241	1.475	1.445	3.832**
5. นักเรียนชอบอ่านสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นอกจากตำราเรียน	0.398	0.894	0.910	2.079**
6. นักเรียนเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย	-3.350**	-2.085**	-2.664**	-7.655**
3. พฤติกรรมการทำการบ้าน				
1. นักเรียนส่งการบ้านภายในเวลาที่กำหนด	0.334	0.778	0.475	1.456
2. นักเรียนชอบฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยทั้งนอกและในเวลาเรียน	1.983**	1.325	0.227	3.283**
4. พฤติกรรมกร่วมกิจกรรมของนักเรียน				
1. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกับครู	0.204	0.292	1.126	1.501
2. นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน	-1.810	-2.168**	-1.349	-5.138**
3. นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรมขณะที่เรียน	-1.343	-1.554	-0.750	-3.532**
4. นักเรียนเข้าประกวด แข่งขัน ทักษะทางภาษาไทย	0.444	0.689	1.184	2.273**
5. นักเรียนอาสาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน	0.588	1.555	-0.911	1.244
6. นักเรียนสนุกสนานกับการได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย	1.296	0.337	0.826	2.172**

**P < .01

จากตาราง 28 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบค่าเปอร์เซ็นต์การแสดงผลพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละช่วงของการประเมินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ในช่วงที่สองเทียบกับช่วงที่หนึ่งของการประเมิน คือนักเรียนมีความเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย นักเรียนชอบฝึกทักษะภาษาไทยทั้งนอกและในเวลาเรียน ในช่วงที่สองเทียบกับช่วงที่สามของการประเมิน คือนักเรียนมีความเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน ในช่วงที่สามเทียบกับช่วงที่สี่ของการประเมิน นักเรียนมีปัญหาถามครูก่อนการเรียนการสอน นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสาระสำคัญ

ในขณะเรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนมีความเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย ในช่วงที่หนึ่งเทียบกับช่วงที่สองของการประเมิน คือนักเรียนมีปัญหาตามก่อนมีการเรียนการสอน นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสาระสำคัญในขณะเรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนนั่งคุยกับเพื่อนในชั่วโมงเรียนภาษาไทย นักเรียนตอบคำถามของครูในขณะที่สอน นักเรียนชอบอ่านสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นอกจากตำราเรียน นักเรียนเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย นักเรียนชอบฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยทั้งนอกและในเวลาเรียน นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรมขณะที่เรียน นักเรียนเข้าประกวด แข่งขันทักษะทางภาษาไทย นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย นอกนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากช่วงเวลาในการประเมินค่อนข้างน้อย แต่ค่าเปอร์เซ็นต์การแสดงผลพฤติกรรม การเรียนรู้ต่าง ๆ จะมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

3. ผลการจัดผลงานเข้า Working Portfolio ในแต่ละช่วงของการประเมินปรากฏดังตาราง 29

ตาราง 29 ผลการจัดผลงานเข้า Working Portfolio ในแต่ละช่วงของการประเมิน

ช่วงที่	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1	นักเรียนรวบรวมผลงานของตนเอง ทุกชิ้นจัดเก็บเป็นแฟ้มสะสมผลงาน	-นักเรียนทำผลงานของตัวเองหาย -นักเรียนส่งผลงานตัวเองไม่ทันเวลาที่กำหนด -นักเรียนส่งผลงานไม่ครบ -นักเรียนบางคนไม่มีอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการจัดทำผลงาน	-ให้นักเรียนเขียนบันทึกว่าในแต่ละคาบนักเรียนมีผลงานอะไรบ้าง -ผู้วิจัยและทางโรงเรียนสนับสนุนอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการจัดทำผลงาน
2	-นักเรียนรวบรวมผลงานของตนเองทุกชิ้นจัดเก็บเป็นแฟ้มสะสมผลงาน -นักเรียนสามารถเก็บรวบรวมผลงานของตนเองได้ครบถ้วน และสามารถส่งงานทันเวลามากขึ้น -ผลงานนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นแบบฝึกหัด	- ผลงานของนักเรียนที่ได้จากการปฏิบัติจริงมีน้อย - นักเรียนบางคนยังไม่รับผิดชอบ	- กำหนดให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง - เลือกกิจกรรมที่ทำเสร็จในเวลา

ตาราง 29 ผลการจัดผลงานเข้าWorking Portfolio ในแต่ละช่วงของการประเมิน (ต่อ)

ช่วงที่	สภาพที่เป็นจริง	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
3	-นักเรียนรวบรวมผลงานของตนเองทุกชิ้นจัดเก็บเป็นแฟ้มสะสมผลงาน -นักเรียนสามารถเก็บรวบรวมผลงานของตนเองได้ครบถ้วน และสามารถส่งงานทันเวลามากขึ้น -ผลงานนักเรียนได้มาจากการปฏิบัติจริงมากขึ้น	เนื่องจากภาระงานมีมากทำให้นักเรียนบางคนเกิดอาการเบื่อหน่ายไม่อยากทำผลงานส่ง	ครูพยายามชี้แจงและอธิบายถึงประโยชน์ในการเรียนวิชาภาษาไทยและการทำผลงานให้ออกมาสำเร็จ
4	-นักเรียนรวบรวมผลงานของตนเองทุกชิ้นจัดเก็บเป็นแฟ้มสะสมผลงาน -นักเรียนสามารถเก็บรวบรวมผลงานของตนเองได้ครบถ้วน และสามารถส่งงานทันเวลามากขึ้น -ผลงานนักเรียนได้มาจากการปฏิบัติจริงมากขึ้น -นักเรียนที่เบื่อหน่ายก็กลับมาตั้งใจเรียนและทำผลงานของตัวเองได้ -มีนักเรียนที่สามารถส่งงานได้ตามกำหนดเวลาประมาณ 85 %	เนื่องจากในการประเมินในช่วงที่ 4 ทางโรงเรียนมีการร่นเวลาเพื่อให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมซ้อมเชียร์และแปรอักษร จาก 55 นาทีเหลือ 45 นาที ทำให้เวลาไม่พอกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และนักเรียน อีกประมาณ 15% ผลงานขาดหายเนื่องจากขาดเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเชียร์และแปรอักษร	กำกับติดตามนักเรียนที่ขาดการส่งผลงาน โดยให้ไปงานแก่นักเรียนไปทำอีก และช่วยชี้แนะนักเรียนเพื่อให้เกิดกำลังใจและความรวดเร็วของงาน

3. ผลการศึกษาคุณภาพรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นโดยได้ดำเนินการโดยนำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง ไปตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา ความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาที่มีวุฒิปริญญาเอก 3 ท่านซึ่งผลงานทางการวิจัยหรืองานเขียนเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงและด้านภาษาไทยพิจารณาความเที่ยงตรงความครอบคลุมและความเป็นไปได้ โดยใช้แบบตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินผล และในการวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ยังมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ผู้วิจัยได้นำรูปแบบดังกล่าวไปทดลองใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย และศึกษาผลที่เกิดขึ้นโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการพิจารณาว่ารูปแบบมีคุณภาพหรือไม่ ผู้วิจัยพิจารณาจากคุณภาพของรูปแบบก่อนนำไปใช้ ทดลองใช้ ระหว่างการใช้ และหลังการทดลองใช้รูปแบบ ดังนั้นคุณภาพของรูปแบบในขั้นนี้จึงหมายถึง คุณภาพของรูปแบบก่อนการทดลองใช้ระหว่างการทดลองใช้ และคุณภาพของรูปแบบหลังการทดลองใช้ซึ่งมีผลดังนี้

3.1 ผลการหาคุณภาพของรูปแบบก่อนการทดลองใช้

การวิจัยในครั้งนี้คุณภาพของรูปแบบผู้วิจัยได้หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา และความชัดเจนของขั้นตอนใน รูปแบบ

จากการนำรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นไปทำการตรวจสอบคุณภาพในด้าน ความเหมาะสมของภาษา และความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบโดยการใช้แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านสรุปผลได้ดังนี้

ความเหมาะสมของภาษา พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านให้ความเห็นว่า โดยภาพรวมของการใช้ภาษาในการอธิบายรูปแบบ และการอธิบายขั้นตอน มีความเหมาะสม มีศัพท์บางคำที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับปรุงภาษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเห็นว่าขั้นตอนของรูปแบบการกำหนดกระบวนการที่ใช้ได้เหมาะสม และมีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านได้ให้ความเห็นว่า ขั้นตอนการกำหนดภาระงาน ควรให้ชัดเจน และมีความเชื่อมโยงกับการประเมิน และเกณฑ์ในการประเมินควรให้เห็นได้ชัดเจนมากที่สุด

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับภาษาในรูปแบบ คือได้เปลี่ยนภาษาที่ใช้จากภาระงานที่กำหนด เป็นงานที่ต้องปฏิบัติ ในด้านของความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบ การเพิ่มความชัดเจนในเรื่องของภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ และเน้นในเรื่องของเกณฑ์การประเมิน แฟ้มสะสมผลงานให้ชัดเจนมากขึ้น เมื่อปรับภาษาที่ใช้ในรูปแบบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้

นำรูปแบบที่พัฒนาได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรง ความครอบคลุมและความเป็นไปได้อีกครั้งหนึ่ง

3.1.2 ผลการตรวจสอบ ความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ

จากการนำรูปแบบที่ได้ปรับปรุงภาษาจากผู้เชี่ยวชาญ ไปตรวจสอบคุณภาพในเรื่องความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้โดยการสอบถามผู้เชี่ยวชาญทางการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงจำนวน 3 ท่านสรุปผลได้ดังนี้

ความเที่ยงตรง ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเห็นว่าในทุกขั้นตอนของรูปแบบมีความเที่ยงตรง

ความครอบคลุม ปรากฏว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเห็นว่าทุกขั้นตอนของรูปแบบมีความครอบคลุมหลักการ แนวคิด และแนวทางในการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง แต่ในจำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มี 1 ท่านได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ในเรื่องของภาระงาน ควรเน้นภาระงานที่เป็นบูรณาการทั้ง 4 ทักษะในงานเดียวกัน และควรให้เพิ่มรายละเอียดของเกณฑ์ในการประเมิน ควรที่จะครอบคลุมผลการเรียนการสอนที่จะเกิดขึ้นจากกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เชี่ยวชาญอีก 1 ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า เกณฑ์ในการประเมินเพียงพอ และครอบคลุม แต่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ประเมินควรเน้นผู้เกี่ยวข้อง และเกณฑ์ที่ผู้ประเมินจะเข้าใจตรงกัน

ความเป็นไปได้ ปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเห็นว่ารูปแบบการประเมินมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในสถานศึกษา เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งเหมาะสมกับการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 1 ในการกำหนดเป้าหมายหรือผลที่จะเกิดกับนักเรียนในทางปฏิบัติ ต้องเน้นความเหมาะสมในเรื่องของระดับความรู้ของนักเรียน วัดเจตคติของนักเรียนต่อการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ประเด็นที่ 2 ในเรื่องของการกำหนดภาระงาน ต้องคำนึงถึงประสบการณ์พื้นฐานทางด้านสติปัญญา ความยากง่ายของเนื้อหาและสภาพของโรงเรียน

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากการตรวจสอบรูปแบบในครั้งที่สองมาปรับ โดยปรับในรายละเอียดของขั้นตอนในรูปแบบในเรื่องภาระงานการเรียนรู้อย่างตามสภาพจริง โดยเพิ่มรายละเอียดการกำหนดภาระงานการเรียนรู้อย่างตามสภาพจริงว่าควรคำนึงถึง วัย ประสบการณ์ ความยากง่าย และพื้นฐานความรู้ของนักเรียน และได้ปรับเกณฑ์ในการประเมินให้เหมาะสม เป็นการเพิ่มรายละเอียดของการกำหนดการประเมินว่าเกณฑ์การประเมินต้องสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ได้แก่ กระบวนการ ผลที่จะได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอนและผู้เรียน และยังได้เพิ่มการตรวจสอบเกณฑ์การประเมินก่อนนำไปใช้จริงโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญทางการสอนวิชาภาษาไทย 2 ท่านร่วมพิจารณาเกณฑ์ ซึ่งผลปรากฏว่า ผู้วิจัยได้ทำการปรับรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยตามการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เรียบร้อยเหมาะสมแล้วทุกประการ

3.2 ผลการหาคุณภาพรูปแบบระหว่างการทดลองใช้

ในการพิจารณาว่ารูปแบบมีคุณภาพระหว่างการทดลองใช้หรือไม่ พิจารณาจากผลการใช้รูปแบบว่าสามารถทำให้นักเรียนพัฒนาในด้านเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อให้เห็นภาพรวมของการนำรูปแบบไปปฏิบัติจริง ในระหว่างการทดลองใช้ จะกำหนดขั้นตอนในการนำรูปแบบไปใช้ได้แก่ การเตรียมการก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้ การศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบโดยภาพรวมก่อนการนำเสนอผลการหาคุณภาพของรูปแบบระหว่างการทดลองใช้ โดยเริ่มจากผลการเตรียมการก่อนการนำรูปแบบไปทดลองใช้ ซึ่งผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ประโยชน์ของการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง เมื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเข้าใจ ให้ความร่วมมือ และมีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการนำรูปแบบการประเมินไปปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย ที่ได้จากการวิเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 1 ความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งผลที่ได้จากการสำรวจนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักเรียนมีความเห็นส่วนมากมีความพอใจกับรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งนักเรียนให้เหตุผลว่า เป็นการประเมินที่นักเรียนมีโอกาสในการสอบผ่านมากกว่าการสอบตก เพราะเป็นการประเมินด้วยวิธีการหลากหลาย ในภาระงานที่มอบหมายก็สามารถบูรณาการกับทักษะอื่น ๆ ได้จึงสรุปว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบนี้มีความเห็นด้วยและพอใจ

3.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบ

ในการศึกษาว่า รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีคุณภาพในด้านความเป็นไปได้ กล่าวคือสามารถนำรูปแบบไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำรูปแบบไปปฏิบัติในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรายวิชาภาษาไทย ท 31101 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 50 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถที่ต่างกันบ้างเพราะไม่ได้เป็นห้องเรียนที่คัดเก่ง หรือห้องที่อ่อนเกินไป เป็นห้องที่มีนักเรียนทั้งเก่ง และปานกลางในห้องเดียวกัน สาเหตุที่เลือกห้องเรียนลักษณะนี้เพื่อให้เห็นว่ารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงนี้สามารถใช้ได้กับนักเรียนจริง ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนที่มีความแตกต่างทางด้านสติปัญญา หรือความรู้ความสามารถ ก็สามารถวัดและประเมินผลตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมานี้ได้ ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดรอบการใช้รูปแบบจำนวน 4 รอบรอบละ 3 สัปดาห์ ได้แก่ รอบที่ 1 วันที่ 24 พฤศจิกายน-14 ธันวาคม 2546 รอบที่ 2 วันที่ 15 ธันวาคม 2546 - 4 มกราคม 2547 รอบที่ 3 วันที่ 5-25 มกราคม 2547 รอบที่ 4 วันที่ 26 มกราคม-15 กุมภาพันธ์ 2547 โดยสรุปผลการประเมินเป็น 4 ช่วง และเมื่อพบปัญหาอุปสรรค ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละช่วงการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลของการใช้รูปแบบอย่างละเอียด ในเรื่องของผลการศึกษาการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ที่ได้นำเสนอไปแล้ว

3.4 ผลการหาคุณภาพรูปแบบหลังการทดลองใช้

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นโดยได้ดำเนินการโดยได้นำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงไปตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา ความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาที่มีวุฒิปริญญาเอก 3 ท่าน ซึ่งมีผลงานทางการวิจัยหรืองานเขียนเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงและด้านภาษาไทย ได้นำรูปแบบการประเมินที่ปรับปรุงแล้วไปผ่านการพิจารณา ความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ เมื่อรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ได้นำไปทดลองใช้ โดยมีการศึกษาผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง และหาคุณภาพหลังการทดลองใช้โดยใช้ผลการศึกษาความพึงพอใจในการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษาโดยใช้แบบสัมภาษณ์ดังผลการศึกษาดังนี้

ผลการศึกษาความพึงพอใจในการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการนำรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงไปปฏิบัติในสถานศึกษาจากนักเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง หรือคณะกรรมการสถานศึกษา ผลสรุปดังนี้

ความเห็นของนักเรียน

จากการให้นักเรียนเขียนสะท้อนความรู้สึก และจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา พบว่า มีข้อมูลที่เป็นข้อเขียนที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการนำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงไปใช้ในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นบุคคลพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลเช่นนี้ โดยนักเรียนได้ให้ความเห็นว่าการที่ครูให้นักเรียนปฏิบัติงานตามความสนใจ กำหนดวัตถุประสงค์ วางแผนในการปฏิบัติด้วยตนเองและนำเสนอการปฏิบัติงานของตนเองโดยครูให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงาน จากการที่ครูผู้สอนตั้งคำถามให้นักเรียนคิดหาเหตุผลในการปฏิบัติงานทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในสาระสำคัญของเนื้อหาวิชา รู้จักใช้ความคิดในการแก้ปัญหา รู้สึกสนุกสนานในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นในการเรียน ตั้งใจในการเรียน และการปฏิบัติงานมากขึ้น รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีความมั่นใจในตนเอง และกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น และทำให้รู้จักประเมินตนเองว่ามีความสามารถเพียงใด มีนักเรียนเพียง 2 คน ที่ไม่พึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลเช่นนี้ โดยให้ข้อคิดเห็นว่าเป็นสิ่งที่ยากไปทำให้เครียดมีงานมาก ข้อสัมภาษณ์ที่นักเรียนตอบได้แก่

“...จากการเรียนที่ผ่านมาทำให้ผมมีความรู้เพิ่มขึ้น และเรียนได้คะแนนดีขึ้น รู้จักการแก้ปัญหาทำงานเป็น คิดเป็นขึ้น รู้สึกสนุกกับการได้ร่วมกิจกรรมกับเพื่อน ๆ...”

“... รู้สึกดีใจมากที่หนูได้เรียนวิชาภาษาไทยที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วม มีการวัดประเมินผลที่เป็นรูปธรรม เมื่อปฏิบัติได้ ประเมินคะแนนในระดับดี ทำให้มีความรู้ความสามารถทักษะภาษาไทยดีขึ้น...”

“... รู้สึกสนุกสนานกับการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งคุณครูมีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เข้าร่วม และมีการประเมินผลที่หลากหลาย ทำให้มีคะแนนผลการเรียนดีขึ้น...”

“...ผมรู้สึกว่าคุณมีความรู้ดีขึ้นกว่าเดิม และเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น มีทักษะทางด้านภาษาไทยเพิ่มขึ้น...”

“...หนูรู้สึกว่าคุณจะทำผลการเรียนให้ได้ดี จะต้องมีความอดทนและพยายาม มีความขยันมากขึ้น...”

ความคิดเห็นของครูผู้สอน

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับความพึงพอใจในการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา พบว่าครูผู้สอนมีความเห็นที่สอดคล้องกับหลักการ คือมีความพึงพอใจต่อการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา เพราะเป็นการประเมินที่ให้ความยุติธรรมแก่นักเรียนทุกคน ส่งเสริมการคิด ก่อให้เกิดการพัฒนาการวิธีเรียนรู้แก่นักเรียนส่งเสริมให้นักเรียนประเมินตนเองได้ และเป็นการประเมินการปฏิบัติงานที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างแท้จริง เพราะเป็นการประเมินในการปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในรูปแบบ ในขั้นของการกำหนดภาระงานการเรียนรู้ตามสภาพจริง ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริงและขั้นของการประเมินตามสภาพจริง ครูต้องใช้เวลาอย่างมาก ทั้งในการเตรียมการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนมากขึ้นโดยให้เวลากับการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักเรียน และต้องใช้เวลาในการตรวจผลงานมากขึ้น โดยครูผู้สอนเสนอแนะว่า ควรร่วมมือกับครูผู้สอน เพื่อการดูแล หรือให้คำปรึกษานักเรียนอย่างทั่วถึงและช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนให้มากขึ้น ในขั้นของการกำหนดเกณฑ์การประเมินควรมีเกณฑ์การประเมินมาให้เลือกใช้เพื่อได้ประเมินนักเรียนที่เที่ยงตรงยิ่งขึ้น

ครูผู้สอนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษาดังนี้

“...การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลตามสภาพจริงที่ผ่านมา ทำให้นักเรียนพัฒนาในหลายด้านเช่น ทำให้นักเรียนมีวิธีคิดที่หลากหลาย กล้าแสดงออกมากขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากกว่าในสมัยก่อน และทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการสอนมากขึ้น...”

“...การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงเป็นสิ่งที่ดี แต่ต้องใช้บุคลากรเพียงพอ เพื่อการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อช่วยในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และให้คำปรึกษา...”

“... จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่านมา ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน กล้าแสดงออก และซักถามเพื่อหาเหตุผลมากขึ้น รู้จักคิดและช่วยกันแก้ปัญหา รู้จักคิดมากขึ้น...”

ความเห็นของผู้ปกครองหรือคณะกรรมการสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองหรือคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา พบว่าผู้ปกครองหรือคณะกรรมการสถานศึกษามีความเห็นที่สอดคล้องกันคือ พึงพอใจการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษาเพราะเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ที่เน้นให้นักเรียนนำไปปฏิบัติ บางรายบอกว่า งานที่มอบหมายให้มีมากเกินไป การปฏิบัติบางอย่างยาก จากการพิจารณาการให้ความร่วมมือในการประเมินพฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียนเมื่ออยู่บ้านพบว่า ผู้ปกครองเกือบทุกคนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียน หรือให้ข้อมูลในสิ่งที่ครูต้องการประเมินกลับมา พบว่าส่วนมากมีความใกล้เคียงกับพฤติกรรมที่ครูเห็นจากนักเรียนเมื่ออยู่โรงเรียน อาจมีข้อมูลบางอย่างที่ครูไม่ทราบ ผู้ปกครองจะแจ้งข้อมูลกลับมา ทำให้ครูผู้สอนเข้าใจนักเรียนมากขึ้น มีโอกาสที่จะแก้ปัญหาให้นักเรียนได้ทันเวลา ผู้ปกครองบางราย บอกว่า ไม่เห็นนักเรียนทำการบ้านที่บ้าน ถามว่าไม่มีการบ้านเมื่อมีแบบประเมินที่ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินนี้ทำให้ทราบว่า นักเรียนมีงาน มีการบ้าน และทำให้ผู้ปกครองทราบว่านักเรียนได้เรียนและมีความรู้ความก้าวหน้าในการเรียนอย่างไรบ้าง บางรายบอกว่านักเรียนมีความขยันขึ้น เนื่องจากการทำงานและการประเมินควบคู่กันไปนี้ ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะทำงาน เมื่อเป็นการบ้านก็จะนำมาค้นคว้า บางรายผู้ปกครองยังได้มีส่วนร่วมในการรับรู้การเรียนของนักเรียนด้วย เมื่อมีผลงานนักเรียนจะนำมาให้ผู้ปกครองได้ช่วยเลือกผลงานประเมินผลงาน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวมากขึ้น ผู้ปกครองส่วนมากมีความพึงพอใจกับรูปแบบการวัดประเมินผลตามสภาพจริงไปปฏิบัติในสถานศึกษา

ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

จากการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้อำนวยการโรงเรียน จากการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา พบว่า ผู้อำนวยการมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยและมีความพึงพอใจกับการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยเห็นด้วยกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และการประเมินตามรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพราะเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ในทุกด้าน เช่น ด้านการคิด ทำให้นักเรียนฝึกคิด แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น การปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด นักเรียนบางคนคิดว่า ภาษาไทยเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นไม่ต้องฝึกทักษะ ต่าง ๆ เพราะใช้อยู่ทุกวัน แต่กิจกรรมการเรียนการสอน และภาระงานที่มอบให้นักเรียนทำ เป็นการฝึกปฏิบัติที่ดี และ การวัดและประเมินผลตามรูปแบบนี้ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการประเมินและรับรู้พฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย และทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ผู้ปกครองได้ทราบความก้าวหน้าของนักเรียน ทราบพฤติกรรม กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้น ทำให้ผู้ปกครองเข้าใจโรงเรียน และเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นแก่นักเรียนมากขึ้น เช่น การสอบไม่ผ่านของนักเรียนจะเข้าใจได้มากกว่า เป็นเพราะการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับการประเมินผลที่นักเรียนต้องรับผิดชอบ นักเรียนจึงจะผ่านจุดประสงค์นั้น ๆ และผู้ปกครองได้มีโอกาสกระตุ้นเตือนให้

นักเรียนปฏิบัติงานมากขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารยังได้ให้ความเห็นว่า สิ่งหนึ่งที่จะสร้างความสมบูรณ์ให้การใช้รูปแบบนี้ได้ คือ ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจ อดทน และเปลี่ยนแนวคิดบางอย่างเพื่อรับสิ่งใหม่ ๆ ต้องเสียสละเวลา เตรียมการ ติดตามงานให้โอกาสนักเรียน จะทำให้เกิดผลดีกับทุกฝ่าย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ความสามารถในการใช้ภาษาไทยใน 4 ทักษะ คือ การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง

2.2 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

3. เพื่อศึกษาคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่พัฒนาขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 10 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1 ห้องเรียนซึ่งมีจำนวน 50 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยทำการจับฉลากมา 1 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะคือ การอ่าน การเขียน การฟัง และพูด
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย
4. แบบตรวจสอบการทำงาน
5. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียน
6. แบบสัมภาษณ์นักเรียน
7. แบบประเมินตนเองของนักเรียนและให้เพื่อนและผู้ปกครองประเมิน
8. แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)
9. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจและผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและการพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สร้างและพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 2 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ระยะที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ระยะที่ 1 สร้างและพัฒนารูปแบบการประเมินผลวิชาภาษาไทยตามสภาพจริง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายในการประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความพร้อมของนักเรียนเกี่ยวกับ เจตคติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแผนการเรียนการสอนพร้อมทั้งวางแผนการประเมินโดยกำหนดลักษณะกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ขั้นตอนที่ 4 เป็นการจัดเตรียมแบบฟอร์มเอกสารเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง ให้นักเรียนได้ทราบถึงสิ่งที่นักเรียนต้องปฏิบัติ

ระยะที่ 2 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดผู้ทำการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยตามสภาพจริง
 2. กำหนดระยะเวลาในการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยตามสภาพจริง เพื่อพัฒนาเครื่องมือและศึกษาผล กำหนดเป็น 4 ช่วงเวลา ช่วงละ 3 สัปดาห์ดังนี้
 - ช่วงที่ 1 วันที่ 24 พฤศจิกายน - 14 ธันวาคม 2546
 - ช่วงที่ 2 วันที่ 15 ธันวาคม 2546 - 4 มกราคม 2547
 - ช่วงที่ 3 วันที่ 5 - 25 มกราคม 2547
 - ช่วงที่ 4 วันที่ 26 มกราคม - 15 กุมภาพันธ์ 2547
 3. กำหนดกรอบงานในการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยดังนี้
 - 3.1 การประเมินกระบวนการ (Process)
 - 3.1.1 เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
 - 3.1.2 ประเมินพฤติกรรมการแสดงออกในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียน
 - 3.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
 - 3.2 การประเมินผลผลิต (Product)
 - 3.3 การประเมินแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)
- ระยะที่ 3** การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง แบ่งเป็น 2 ตอน คือ
- ตอนที่ 1** การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบก่อนการทดลองใช้รูปแบบ โดยใช้เครื่องมือ ดังนี้
- แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา และความชัดเจนของขั้นตอนของรูปแบบ และเพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้
1. กำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นที่ใช้ในการสอบถาม ได้แก่ ความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนของรูปแบบ ความเที่ยงตรงและความครอบคลุมกับหลักการ และความเป็นไปได้ของรูปแบบ
 2. เขียนคำถามประเด็นที่กำหนดไว้
- ตอนที่ 2** การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบหลังทดลองใช้ โดยใช้เครื่องมือดังนี้
- แบบสัมภาษณ์ในการตรวจสอบความพึงพอใจ และผลที่เกิดขึ้นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้
1. กำหนดผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน
 2. กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ จำแนกตามกลุ่มที่ให้สัมภาษณ์ดังนี้

- 2.1 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์คือ กลุ่มผู้อำนวยการโรงเรียน
- 2.2 กลุ่มให้สัมภาษณ์คือ ผู้สอนวิชาภาษาไทย
- 2.3 กลุ่มให้สัมภาษณ์คือ นักเรียน
- 2.4 กลุ่มให้สัมภาษณ์คือ ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 2.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างประเด็นในการสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
- 2.6 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ แล้วปรับปรุง จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามสภาพจริง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. การพัฒนาและหาแนวทางที่เหมาะสมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง วิชาภาษาไทย
 - 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ช่วงโดยแต่ละช่วงใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเครื่องมือที่กำหนด
 - 1.2 วิเคราะห์เนื้อหาจากการบันทึกผลการประเมินในแต่ละช่วงการประเมิน
 - 1.3 ปรับปรุงการดำเนินงานในแต่ละช่วง ซึ่งใช้แนวทางในการสรุปแต่ละช่วงการประเมิน เมื่อพบปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วง
2. ตรวจสอบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียน
 - 2.1 ในแต่ละช่วงของการประเมินนำคะแนนผลการประเมินจากการประเมินสรุป ความก้าวหน้าของคะแนนเจตคติการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนซึ่งสรุปจากแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมาคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเขียนบันทึกประจำสัปดาห์ของนักเรียน
 - 2.2 ตรวจสอบเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยในแต่ละช่วงของการประเมิน โดยพิจารณาแนวโน้มของค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการวัดว่ามีแนวโน้มชัดเจนไปทางใด
3. ตรวจสอบความสามารถและความก้าวหน้าในการใช้ทักษะทางด้านภาษาไทย
 - 3.1 ในแต่ละช่วงของการประเมิน นำคะแนนผลการประเมินจากการประเมินสรุป ความก้าวหน้าและความสามารถในการใช้ทักษะทางด้านภาษาไทยของนักเรียน ซึ่งสรุปจากแบบทดสอบข้อเขียน แบบทดสอบภาคปฏิบัติ และการประเมินผลงาน มาคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 พิจารณาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละช่วงของการประเมิน โดยดูแนวโน้มของค่าเฉลี่ยว่ามีแนวโน้มชัดเจนไปทางใด

3.3 พิจารณาความก้าวหน้าทางการเรียนจากคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยแนวโน้มของค่าเฉลี่ยว่ามีแนวโน้มชัดเจนไปทางใด

3.4 พิจารณาความก้าวหน้าทางการเรียนจากคะแนนในแบบประเมินและแฟ้มสะสมงานโดยแนวโน้มของค่าเฉลี่ยว่ามีแนวโน้มชัดเจนไปทางใด

3.4.1 ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าเพิ่มขึ้นจากระดับคุณภาพต่ำไปสู่ระดับคุณภาพที่สูงขึ้น แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้า

3.4.2 ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าเพิ่มขึ้นแต่ยังอยู่ในระดับคุณภาพเดิมแสดงว่านักเรียนมีแนวโน้มว่ามีความก้าวหน้าแต่ยังไม่ปรากฏชัดเจน

3.4.3 ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าลดลงจากระดับคุณภาพสูงไปสู่ระดับคุณภาพที่ต่ำลง แสดงว่านักเรียนมีความสามารถถดถอย

3.4.4 ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าลดลงแต่ยังอยู่ในระดับคุณภาพเดิม แสดงว่านักเรียนมีแนวโน้มว่ามีความสามารถถดถอยแต่ยังไม่ปรากฏชัดเจน

3.4.5 ถ้าคะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่าเดิมแสดงว่านักเรียนมีความคงที่

3.5 เขียนกราฟเพื่อเปรียบเทียบแนวโน้มความก้าวหน้าในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

4. ตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียน

ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าร้อยละของความถี่ การแสดงพฤติกรรมระหว่างพฤติกรรมในช่วงที่สองกับช่วงที่หนึ่ง ช่วงที่สามเทียบกับช่วงที่สอง ช่วงสุดท้ายเทียบกับช่วงที่สาม และช่วงสุดท้ายเทียบกับช่วงที่หนึ่งของการประเมิน โดยใช้การทดสอบค่าซีส (Z)

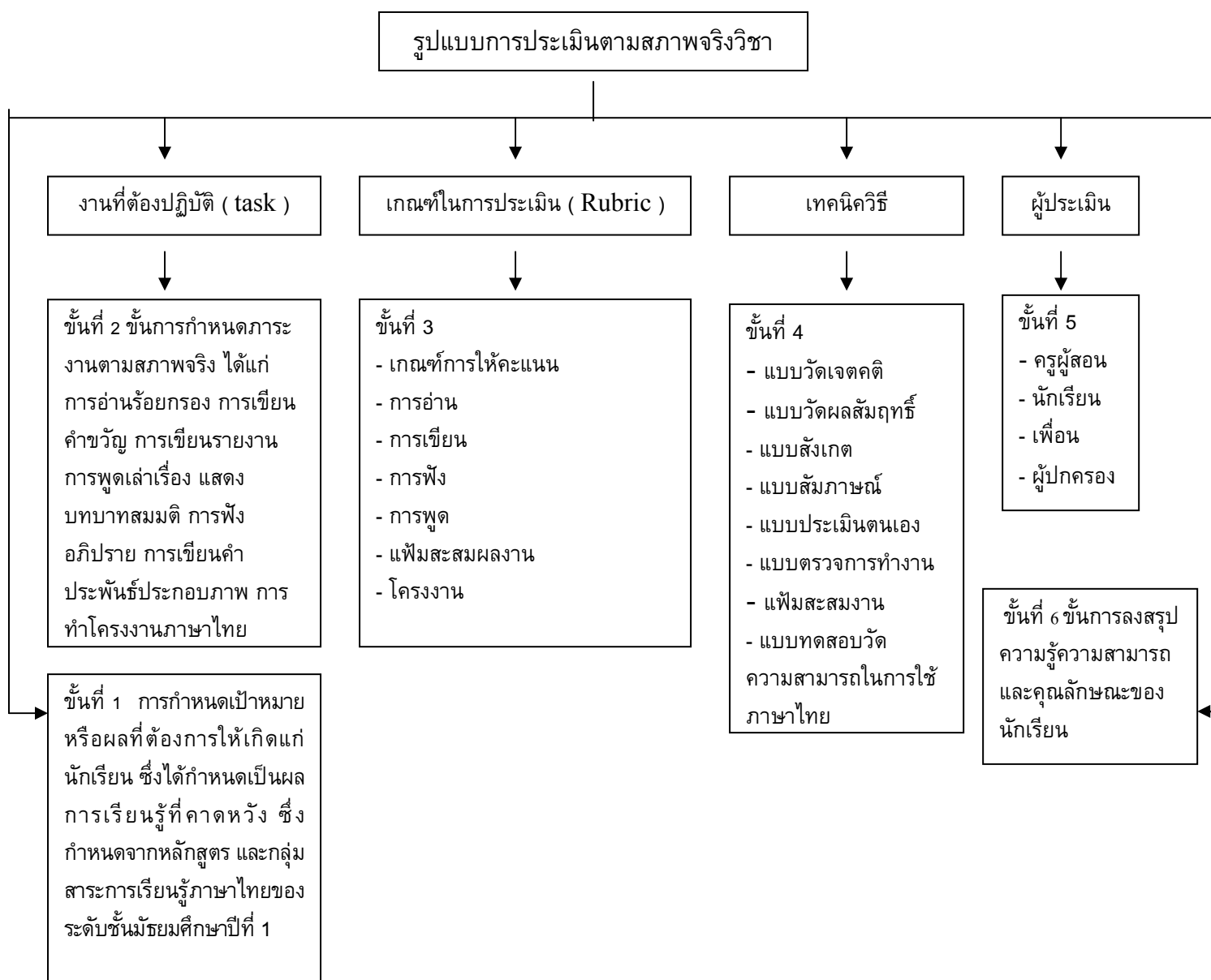
5. หาคุณภาพของรูปแบบและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง การหาคุณภาพของรูปแบบโดยการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา และความเข้าใจขั้นตอนของรูปแบบ ความเที่ยงตรงของ ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้โดยผู้เชี่ยวชาญ และแบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดต่าง ๆ ด้วยการใช้ค่าดัชนี IOC หาความเชื่อมั่นของแบบวัดต่าง ๆ ด้วยการใช้วิธีของ ครอนบาค (Cronbach) และวิเคราะห์หาความเหมาะสมของภาษา และความเข้าใจขั้นตอนของรูปแบบความเที่ยงตรงของ ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและค่า IOC จากการพิจารณาตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ และหาคุณภาพของรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยพิจารณาในเรื่องผลที่เกิดขึ้นและ

ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบความแตกต่างการแสดงผลพฤติกรรมของนักเรียน โดยการหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าซี (Z)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและพัฒนาแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ผู้วิจัยสร้างรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง จากการวิเคราะห์แนวคิดหลักของวิธีการประเมินแบบการมีส่วนร่วม การประเมินผลตามสภาพจริง แล้วผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบ และตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา จากนั้นทำการปรับปรุงแบบให้สมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยที่ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ขั้นการกำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นของการกำหนดภาระงานหรืองานที่ต้องปฏิบัติ (task) ขั้นที่ 3 การกำหนดเกณฑ์ในการวัดผล (Rubric score) งานหรือภาระงานที่มอบหมาย ขั้นที่ 4 การกำหนดเครื่องมือที่เก็บข้อมูลในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ขั้นที่ 5 ผู้ประเมินหรือผู้ที่มีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นที่ 6 ขั้นการสรุปความรู้ความสามารถของนักเรียนและคุณลักษณะของนักเรียนหรือผลสัมฤทธิ์ตามสภาพจริง เพื่อวางแผนพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ โดยรูปแบบที่สร้างและพัฒนาได้เป็นดังภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

2. ผลการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

2.1 ผลจากการที่ผู้วิจัยนำรูปแบบการประเมินที่สร้างขึ้นไปศึกษารูปผลการศึกษาดังนี้

2.1.1 แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย จากรูปแบบของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นสามารถวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนได้ดี มีบางข้อความที่นักเรียนไม่แน่ใจ หรือไม่กล้าตอบ นอกจากการใช้แบบวัดเจตคติแล้วผู้วิจัยได้ใช้การจดบันทึกประจำวันสัปดาห์และแบบสัมภาษณ์นักเรียนมาใช้ในการประเมินเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยด้วยซึ่งพบว่าสามารถศึกษาได้ว่านักเรียนมีความชอบ และมีแนวคิดต่อการเรียนวิชาภาษาไทยและครูภาษาไทยมากน้อยเพียงใด

2.1.2 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมผลการเรียนวิชาภาษาไทย จากรูปแบบของแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นสามารถวัดพฤติกรรมผลการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนแต่ละคนและสามารถทราบปัญหาของนักเรียนและแก้ปัญหาได้ตรงจุด มีบางข้อที่นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรม เช่น การซักถามครูเกี่ยวกับการบ้านเมื่อไม่เข้าใจ นักเรียนเตรียมคำถามมาก่อนถึงเวลาเรียน ซึ่งครูต้องเป็นฝ่ายถาม หรือกระตุ้นให้นักเรียนเกิดพฤติกรรม

2.1.3 แบบตรวจสอบการทำงาน จากรูปแบบของแบบตรวจสอบการทำงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถตรวจสอบการทำงานในวิชาภาษาไทยได้เป็นอย่างดีซึ่งเป็นการตรวจสอบการทำงานที่เรียกว่าตรวจสอบเป็นรายบุคคลทำให้ทราบพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้าง สามารถแก้ไขได้ตรงประเด็น

2.1.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย จากรูปแบบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนได้ดี แต่ข้อสอบบางข้อนักเรียนก็ไม่สามารถทำได้เพราะเป็นข้อสอบที่วัดพฤติกรรมในระดับวิเคราะห์ หาเหตุผลในด้านภาษาซึ่งเป็นการคิดระดับสูงของการเรียนการสอน

2.1.5 แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะ จากรูปแบบของแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถวัดความก้าวหน้าในการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะคือ การอ่าน การเขียน การพูดและการฟังของนักเรียนได้ดี เป็นการวัดให้เห็นความสามารถในแต่ละทักษะของนักเรียนโดยการปฏิบัติจริง ทำให้ทราบถึงความสามารถของนักเรียน และทราบปัญหา และหาทางแก้ไขปัญหามาได้ตรงประเด็น

2.1.6 แบบประเมินตนเอง เพื่อน ครู และผู้ปกครองประเมิน จากแบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถประเมินพฤติกรรมในด้านการเรียนทั้งในโรงเรียนและที่บ้านใช้ได้ดี เพราะทำให้เกิดการพัฒนาตนเองของนักเรียน เกิดการมีส่วนร่วมของบุคคลรอบข้าง ได้แก่เพื่อน และผู้ปกครองซึ่งสร้างความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นอย่างมาก

2.1.7 แฟ้มสะสมผลงาน เป็นรูปแบบการวัดและประเมินผลที่ผู้วิจัย นำมาใช้ในการประเมินการทำงานในด้านผลงานของนักเรียน ซึ่งพบว่า การใช้แฟ้มสะสมผลงานในการประเมินใช้ได้ผลดี เพราะปัจจุบันนี้การจัดการเรียนการสอน ภาระงานที่จัดให้นักเรียนมีมากเนื่องจากเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีส่วนร่วมและสิ่งที่จะเก็บหลักฐานการทำงาน และการพัฒนาในด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนที่เห็นเป็นรูปธรรมก็คือ แฟ้มสะสมผลงาน

2.2 การหาแนวทางเพื่อพัฒนาการศึกษาผลการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการดำเนินการประเมินจากการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติจริงกับแนวทางที่กำหนดไว้ตามแผน มีการปรับปรุงแนวทางการดำเนินการตลอดระยะเวลาในการประเมินดังนี้

2.2.1 ภายหลังช่วงที่หนึ่งของการประเมิน วันที่ 24 พฤศจิกายน –14 ธันวาคม 2546 ได้มีการปรับแนวทางการดำเนินการในช่วงที่สองดังนี้

1. ปรับตารางเรียนให้เหมาะสมเนื่องจากคาบสอนไม่ครบ
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีการคิด การหาเหตุผลโดยการพูดโต้ตอบหรือตอบคำถามครู
3. ชี้แจงกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนให้นักเรียนเข้าใจและทราบถึงบทบาทของตนเอง
4. มอบงานให้นักเรียนเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนชั่วโมงเรียน เช่น การหาบทความหรืออ่านเนื้อหาบทก่อนถึง ชั่วโมงเรียน
5. มอบเนื้อหาในบทเรียนไปอ่านเป็นการบ้านแล้วให้นำมาอภิปราย
6. ชี้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการจดบันทึกเนื้อหาสำคัญของวิชาภาษาไทย
7. ส่งเสริมกิจกรรมการเป็นประชาธิปไตย โดยใช้การเรียนการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาในการเรียนวิชาภาษาไทย

2.2.2 ภายหลังช่วงที่สองของการประเมิน วันที่ 15 ธันวาคม 2546-4 มกราคม 2547 ได้มีการปรับแนวทางการดำเนินการในช่วงที่สองดังนี้

1. จัดกิจกรรมเน้นแบบฝึกให้นักเรียนทำมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะเพิ่มขึ้น
2. ส่งเสริมให้นักเรียนค้นหาแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ นอกจากตำราเรียนหรือเอกสารที่ครูแจกให้เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าและการฝึกทักษะในด้านการอ่าน การเขียน การดูและการฟัง
3. สำหรับนักเรียนบางคนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน การเขียนครูจะต้องทบทวนบทเรียนหรือสอนให้นักเรียนเป็นการเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ที่จะไปเรียนทันกับเพื่อนในชั่วโมงต่อไป

2.2.3 ภายหลังช่วงที่สามของการประเมิน วันที่ 5-5 มกราคม 2547 ได้มีการปรับแนวทางการดำเนินการในช่วงที่สองดังนี้

1. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะทางด้านภาษาไทยกับกลุ่มเพื่อนให้มากขึ้นโดยเฉพาะในคนที่มีความอ่านหนังสือไม่ค่อยออก หรือเขียนหนังสือไม่ถูกต้อง

2. ฝึกให้นักเรียนใช้ความคิดหาเหตุผล และการคิดรวบยอดในเรื่องหรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากขึ้น

3. การประเมินเจตคติต่อวิชาภาษาไทย เจตคติต่อวิชาภาษาไทยตั้งแต่ช่วงแรกของการประเมิน เป็นต้นมาพบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยมีความก้าวหน้าในช่วงที่หนึ่งเข้าสู่ช่วงที่สองช่วงที่สามและช่วงที่สี่ของการประเมิน และมีแนวโน้มที่พัฒนาเพิ่มขึ้น

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย นับตั้งแต่ช่วงที่สองของการประเมิน เป็นต้นมาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยมีความก้าวหน้าในช่วงที่สองเข้าสู่ช่วงที่สาม เข้าสู่ช่วงที่สี่ของการประเมิน และมีแนวโน้มที่จะพัฒนาเพิ่มขึ้น

5. พฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ผลจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้แบบสังเกตมีดังนี้

5.1 พฤติกรรมเตรียมตัวเรียนวิชาภาษาไทยในช่วงต้นๆ นักเรียนมีปัญหาตามาก่อนมีการเรียนการสอนน้อยมาก แต่พอมาถึงในช่วงที่สองและสามของการประเมินพบว่านักเรียนมีการถามถามปัญหาก่อนทำการเรียนการสอนมากขึ้น และจะเห็นได้ว่าในช่วงสามและสี่ของการประเมิน

5.2 พฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยในห้องเรียน ในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนั้น นักเรียนค่อนข้างจะตั้งใจฟังและพยายามตอบคำถามของครูในขณะที่ครูสอนภาษาไทย และมาถึงในช่วงที่สองและสามของการประเมินนักเรียนจะมีความตั้งใจฟังในบทเรียนและพยายามตอบคำถามครูมากขึ้น และจะเห็นได้ว่าในช่วงที่สามและสี่ของการประเมินนักเรียนมีความตั้งใจฟังในบทเรียนและพยายามตอบคำถามของครูดีมาก ส่วนพฤติกรรมนักเรียนมีการจดบันทึกเนื้อหาภาษาไทยในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมน้อยมาก คือยังต้องปรับปรุง พอมาถึงในช่วงที่สองและสามของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมจดบันทึกเนื้อหาที่เรียนเพิ่มขึ้นแต่ยังคงแสดงพฤติกรรมค่อนข้างน้อยแต่มีแนวโน้มที่สูงขึ้น และจะเห็นได้ว่าพอมาถึงในช่วงที่สามและสี่ของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมการจดบันทึกเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น แต่ในช่วงต้น ๆ ยังมีนักเรียนแสดงพฤติกรรมเบื่อหน่าย นั่งคุยกันขณะเรียนภาษาไทย โดยเฉพาะพฤติกรรมนักเรียนนั่งคุยกันในชั่วโมงเรียน แต่พอมาถึงในช่วงที่สองและสามของการประเมินนักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าวลดลงจนเกือบคงที่ หรือมีการเปลี่ยนแปลง

5.3 พฤติกรรมการทำที่บ้านวิชาภาษาไทย ในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนักเรียนมีการบ้านภาษาไทยส่งในชั่วโมงน้อยมาก แต่พอถึงช่วงที่สองและสามของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมดังกล่าวดีขึ้น และจะเห็นได้ว่าในช่วงที่สามและสี่ของการประเมินนักเรียนทำการบ้านส่งภายในเวลาที่กำหนดดีขึ้นมาก ส่วนพฤติกรรมนักเรียนซักถามครูเกี่ยวกับการบ้านภาษาไทยเมื่อไม่เข้าใจ ในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนั้นนักเรียนแสดงพฤติกรรมน้อยมาก เมื่อถึงช่วงที่สองและสามของการประเมินมีการซักถามค้อย้างน้อย และพอถึงช่วงที่สามและสี่ของการประเมินนักเรียนมีการซักถามการบ้านมากขึ้นมีแนวโน้มสูงขึ้น

5.4 พฤติกรรมการทำกิจกรรมทางภาษาไทย ในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทยค่อนข้างดี และมาถึงในช่วงที่สองและสามของการประเมิน นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทยมากขึ้น และในช่วงที่สามและสี่ของการประเมินนักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมและมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทยแสดงแนวโน้มคงที่คือไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนพฤติกรรมนักเรียนซักถามเมื่อไม่เข้าใจขั้นตอนการทำกิจกรรมภาษาไทย นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน ในช่วงที่สองและสามของการประเมินนักเรียนแสดงพฤติกรรมดังกล่าวดีขึ้น โดยเฉพาะพฤติกรรมนักเรียนอาสาออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน นักเรียนอาสาออกมาทำกิจกรรม หน้าชั้นเรียนมากขึ้น พอถึงช่วงที่สามและสี่ของการประเมินนักเรียนมีการซักถามอภิปรายปัญหา และอาสาออกมาทำกิจกรรมภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มสูงขึ้นอีก

3. ผลการหาคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบ

จากการนำรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้นนำไปตรวจสอบคุณภาพในเรื่องของความเหมาะสมของภาษาและความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบ โดยใช้แบบตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาและมีผลงานวิจัยหรืองานเขียนเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง สรุปผลได้ว่า รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมของภาษา และสามารถสื่อความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบได้

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ

จากการนำรูปแบบไปทำการตรวจสอบคุณภาพในเรื่องความเที่ยงตรง ความครอบคลุม และความเป็นไปได้ โดยใช้แบบตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญทางการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง สรุปได้ว่า รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่สร้างขึ้น มีความเที่ยงตรง ความครอบคลุมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และการประเมินผลตามสภาพจริง

การหาคุณภาพจากการทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจากการทดลองใช้ ผลสรุปเป็นดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายหรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามหลักสูตรกำหนด ผลการศึกษาพบว่า การใช้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นักเรียนสามารถเรียนรู้และมีการพัฒนาตรงตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2. ผลของงานที่ต้องปฏิบัติ จากการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือหลากหลายเพื่อแสดงความก้าวหน้าของงานที่นักเรียนได้รับมอบหมายปรากฏว่า ภาระงานที่นักเรียนได้รับนักเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ถูกต้องและครบถ้วน มีนักเรียนส่วนน้อยมากที่มีผลงานยังไม่เป็นที่พอใจ

3. ผลของการใช้เกณฑ์ในการประเมินผลงานของนักเรียน ปรากฏว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้นนั้นมีความเหมาะสมกับการวัดการประเมินผลความรู้ความสามารถของนักเรียน โดยเฉพาะทักษะทางด้านภาษาไทย ทั้ง 4 ทักษะของนักเรียน

4. ผลการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ปรากฏว่า เครื่องมือที่ได้สร้างขึ้นตามรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของภาระงาน และกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนได้ดี

5. ผู้ประเมิน ผู้ประเมินในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูผู้สอน ตัวนักเรียนเอง เพื่อนนักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งผลปรากฏว่า การประเมินโดยผู้ประเมินหลากหลายนี้มีผลการประเมินที่ดีเหมาะสมกับเครื่องมือ ภาระงาน และผลงานของนักเรียนด้วย

6. การสรุปความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีความก้าวหน้าและพัฒนาในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาที่ต้องการให้นักเรียน เก่ง ดี มีสุข

อภิปรายผล

รูปแบบของการประเมินผลตามสภาพจริงซึ่งประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย หรือผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียน งานที่ต้องปฏิบัติ เกณฑ์ในการประเมิน เทคนิคการประเมินและผู้ประเมิน จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ในส่วนของงานที่ต้องปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การอ่านร้อยกรอง การเขียนเรียงความ การเขียนคำขวัญ โครงการภาษาไทยการเขียนคำประพันธ์ประกอบภาพ การแสดงบทบาทสมมติ การเขียนรายงาน การพูดแนะนำตัว การพูด

เสนอแนะ การฟังเพื่อการเล่า และแฟ้มสะสมผลงาน ความก้าวหน้าของงานที่นักเรียนได้รับมอบหมาย ปรากฏว่า ภาระงานที่นักเรียนได้รับนักเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ถูกต้องและครบถ้วน ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียนได้รับทราบวิธีการและแนวทางในการเรียนการสอน และการประเมินอย่างชัดเจน มีนักเรียนส่วนน้อยมากที่มีผลงานยังไม่เป็นที่พอใจ ซึ่งครูได้ชี้แนะให้นักเรียนได้พยายามปรับปรุงผลงานของตนเองทำให้ดีขึ้น

ในด้านเกณฑ์ในการประเมินซึ่ง ประกอบด้วย เกณฑ์การให้คะแนนภาคปฏิบัติ คือ การอ่าน การพูด การเขียน และการฟัง แฟ้มสะสมผลงาน ผลงานในระหว่างเรียน และโครงการปรากฏว่า เกณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้นนั้นมีความเหมาะสมกับการวัดการประเมินผลความรู้ความสามารถของนักเรียน โดยเฉพาะทักษะทางด้านภาษาไทย ทั้ง 4 ทักษะของนักเรียน โดยเกณฑ์ที่กำหนดสามารถวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนได้อย่างใกล้เคียงความรู้ความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งในการวัดและประเมินผลการปฏิบัติเช่นนี้ เกณฑ์การประเมินเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด โดยต้องมีความชัดเจน และวัดพฤติกรรมได้จริง ๆ เครื่องมือที่ได้สร้างขึ้นตามรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของภาระงาน และกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนได้ดี แต่มีเพียงบางข้อความของแบบวัดที่อาจไม่สามารถวัดพฤติกรรมของนักเรียนออกมาให้เห็นชัดเจนได้ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป ซึ่งผลการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ปรากฏดังรายละเอียดในผลการศึกษาการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ในด้านเทคนิคการประเมินซึ่ง ประกอบด้วย เครื่องมือวัดและประเมินผลหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ แบบวัดเจตคติ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินตนเอง แบบตรวจสอบการทำงาน พบว่า ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในช่วงการเรียนการสอนได้ตามแผนที่กำหนด สามารถนำมาใช้ประเมินได้อย่างหลากหลาย ซึ่งนอกจากจะมีผลดีครูผู้สอนแล้วยังมีผลดีต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะสามารถให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น มีการสอบไม่ผ่านน้อยลงเพราะมีวิธีการวัดและประเมินผลที่ใช้เครื่องมืออย่างหลากหลาย แม้เครื่องมือบางชนิดอาจใช้ได้ไม่เหมาะสมกับนักเรียนบางคน ก็สามารถหาเครื่องมือหรือวิธีการประเมินให้เหมาะสมได้ เช่น แบบประเมินตนเอง อาจวัดได้ไม่ครอบคลุมทั้งหมด เพราะปัญหาการไม่เข้าใจในข้อความ หรือมีความลำเอียงเข้าข้างตัวเอง เป็นต้น

ในด้านผู้ประเมินซึ่งประกอบด้วย ครูผู้สอน นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง การประเมินโดยผู้ประเมินหลากหลายนี้มีผลการประเมินที่ดีเหมาะสมกับเครื่องมือ ภาระงาน และผลงานของนักเรียนด้วย มีผลดีต่อตัวนักเรียนและโรงเรียนที่สร้างความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดีแม้มีบางข้อความที่ในแบบประเมินที่อาจไม่เข้าใจว่าพฤติกรรมที่เกิดแก่นักเรียนจะมีผู้อื่นประเมินได้หมด เช่น ในแบบประเมินโดยเพื่อน ข้อความว่า นักเรียนมีการเตรียมตัวล่วงหน้า

เพื่อนอาจไม่ทราบแต่ในข้อความที่ให้ประเมินเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในขณะที่อยู่ในห้องเรียน เช่น การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน เพื่อนจะเห็นว่านักเรียนที่อยู่ในห้องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

ผลจากการศึกษาพบว่า รูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นนี้ เป็นการประเมินตามสภาพจริงที่เป็นการประเมินการปฏิบัติงานที่ใช้ความรู้ การให้เหตุผล การคิดระดับสูง มากกว่าได้จากการตอบคำถามเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการที่ได้ปฏิบัติงานที่ใช้การคิดวิเคราะห์ อันเป็นสิ่งที่มีความสำคัญกับตัวผู้เรียน นอกจากงานที่ต้องปฏิบัติแล้ว เกณฑ์ในการประเมินการปฏิบัติงานก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนยอมรับทั่วไปเพราะเป็นตัวชี้วัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ผู้ประเมิน ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือความรู้ความสามารถใดก็ตามนอกจากเครื่องมือที่ต้องมีคุณภาพ เกณฑ์ในการประเมินที่เหมาะสมแล้ว สิ่งที่เป็นที่สนใจอีกสิ่งหนึ่งคือ ผู้ประเมิน การประเมินที่ดีควรมีผู้ประเมินมากกว่า 1 คน ซึ่งจะทำให้ได้ผลที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้มากกว่าผู้ประเมินผู้เดียวโดยเฉพาะวิธีการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพการวัดการประเมินผลในปัจจุบันนี้มากที่สุด เกณฑ์ในการประเมิน วิธีการประเมิน หรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัด จะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัด และหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและถ่ายทอดความรู้สึกของตนได้มากที่สุด

อย่างไรก็ตามในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของการใช้รูปแบบ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเรื่องของเวลาอยู่บ้าง เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เป็นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ซึ่งในปีการศึกษานี้เป็นปีแรกของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เป็นปีแรกในโรงเรียนทั่วไป ซึ่งใช้นำร่องมาแล้วในปี การศึกษา 2545 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 นี้มีการเปลี่ยนแปลงแนวการเรียนการสอนมากมาย หลักสูตรที่จะใช้ในโรงเรียนต้องกำหนดเอง โดยร่วมกับโรงเรียนอื่น ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลยังไม่เรียบร้อย เพราะในด้านของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนก็ยังคงมีความแตกต่างกัน ในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยเข้าไปศึกษาจึงเป็นช่วงที่ยังมีปัญหาในเรื่องของความพร้อมของหลักสูตร ผู้เรียน ผู้สอน ระยะเวลา ซึ่งในช่วงที่ผู้วิจัยเข้าไปศึกษา เป็นช่วงภาคเรียนที่ 2 และการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรใหม่จะประเมินเป็นรายปี ดังนั้นการจัดแผนการเรียนรู้ การประเมินได้กำหนดไปแล้วในภาคเรียนที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาวิจัย โดยสอนนักเรียนเอง และมีครูคอยดูแลร่วมประเมินด้วย ซึ่งผลการประเมินส่วนหนึ่งต้องเป็นการประเมินเพื่อประเมินผลการเรียนให้แก่นักเรียน ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบการประเมินของผู้วิจัยควบคู่ไปกับการเก็บคะแนนของนักเรียนเพื่อประเมินผลการเรียนให้แก่แก่นักเรียนตอนปลายปี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องเทียบคะแนนกับเกณฑ์ที่สร้างขึ้นด้วย ซึ่งความเป็นจริงสามารถใช้เกณฑ์ตามระดับคะแนนของเกณฑ์รูบริก (Rubric) วัดระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนได้เลย

ในด้านของการใช้รูปแบบในการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย

1. ผลการวัดและประเมินตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย แสดงให้เห็นชัดเจนว่าการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงนั้นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงหรือประยุกต์ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน หลักสูตร และสภาพปัจจุบันของโรงเรียนและนักเรียนแม้การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันจะเอื้อให้โรงเรียนมีสิทธิที่จะจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งเรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา แต่ความเป็นจริงแล้วยังมีเหตุปัจจัยอีกมากที่มีส่วนทำให้การจัดการเรียนการสอนที่จะตอบสนองความต้องการในด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และที่สำคัญที่สุดคือเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนและสภาพความแตกต่างของนักเรียน สิ่งที่พบในการประเมินแสดงให้เห็นว่า ครูจะต้องมีการวัดและประเมินผลตามความสนใจและความถนัดโดยมีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนอย่างเป็นระบบ เพราะการประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินในสิ่งที่นักเรียนมีความรู้ความสามารถทำได้ เน้นเป้าหมายโดยตรงมากกว่าโดยอ้อม ลักษณะงานและกิจกรรมที่จัดขึ้นจะต้องมีระดับความเป็นจริงมากที่สุดเพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่ากิจกรรมหรือภาระงานที่มอบหมายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน และสามารถทำงานและกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดให้กว้างขวางมากกว่าการตอบถูกเพียงคำตอบเดียว งานควรเป็นงานที่ทำเป็นกลุ่มซึ่งมีระยะเวลาพอสมควร หรือใช้เวลาในการทำงานให้เสร็จระยะหนึ่ง อาจเป็น สามวัน หนึ่งสัปดาห์ หรือเป็นเดือน เช่น การทำโครงการ และเครื่องมือหรือเทคนิคการประเมินจำเป็นต้องมีหลากหลายเพื่อความครอบคลุมการทดสอบ แบบทดสอบอาจมีหลายชนิดหลายรูปแบบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การให้จัดบันทึก การพูดคุยซักถาม การวิเคราะห์บรรยายลักษณะของการปฏิบัติงานผลงานของนักเรียน การวิเคราะห์จากการจัดบันทึก การแสดงความคิดเห็นต่องาน ล้วนเป็นสิ่งที่สะท้อนผลการประเมินได้เป็นอย่างดี

2. ผลการศึกษาเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ผลการประเมินแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ผู้เรียนส่วนมากมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยที่ดี นับตั้งแต่เริ่มต้นประเมิน ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่ทำให้เกิดความตั้งใจ สนใจ และร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ทำให้มีการพัฒนาการเรียนวิชาภาษาไทยของตนเองให้ดีขึ้น เช่น มีการฝึกทักษะการใช้ภาษาไทย และสิ่งสำคัญต่อเจตคติต่อวิชาภาษาไทยก็คือ ครูผู้สอน ซึ่งนักเรียนบางส่วนจะมีความพึงใจว่าครูภาษาไทยเป็นผู้ที่รักษาความเป็นระเบียบ มีหลักเกณฑ์มากมาย แต่ถ้าครูมีบุคลิกภาพดี มีความเมตตา อ่อนโยน พุดจาไพเราะ และมีความเป็นกันเองและมีอารมณ์ขัน หรือเป็นคนสนุกสนานจะทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทยและส่งเสริม

ให้เกิด การเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ผลการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบว่า นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยจะไม่ส่งงานหรือส่งงานไม่ครบ มีปัญหาก็ไม่กล้าถาม ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูจะต้องติดตามและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ลดน้อยลงหรือไม่มีเลย การจัดการเรียนการสอนจึงจะประสบผลสำเร็จ ผลการศึกษาอีกประการหนึ่งพบว่า การจัดการเรียนการสอนที่มีการวัดและประเมินตามสภาพจริงต้องใช้เครื่องมือหลากหลาย และใช้เวลา ซึ่งเวลาในการประเมินไม่พอ ครูต้องหาควาว่างเพื่อประเมินนักเรียน สอนเพิ่มเติมให้ครบกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่ายและไม่เห็นด้วยทำให้เกิดเจตคติไม่ดีต่อผู้สอน

3. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ผลการประเมินแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้น ซึ่งนับว่าเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้ทราบว่าตัวนักเรียนเองได้มีการพัฒนาด้านการเรียนไปมากน้อยเพียงใด สามารถตรวจสอบข้อบกพร่องและจุดด้อยของตนเองได้ และทำให้ทราบถึงความรู้ความสามารถที่แท้จริงของตนเอง สามารถที่จะวางแผนเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนของตนเองอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลในปัจจุบันที่นักเรียนสามารถปรับปรุงคะแนนของตนเองได้ตลอดเวลา คือเมื่อประเมินผลไปแล้วได้คะแนนไม่เป็นที่พอใจนักเรียนสามารถปรับกิจกรรมเพิ่มและขอประเมินใหม่เพื่อให้ผลคะแนนดีขึ้น นอกจากนี้ผลการเรียนที่มีการพัฒนาขึ้นตลอดเวลาของนักเรียนทำให้เกิดผลดีแก่ผู้สอน คือ สามารถนำผลการประเมินไปพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผลในครั้งต่อ ๆ ไปได้อีกด้วย ข้อสังเกตที่เห็นได้จากการศึกษาค้นคว้าอีกประการหนึ่งพบว่า ในช่วงต้น ๆ ของการประเมินนักเรียนจะไม่สนใจเรียนภาษาไทยและคิดว่าวิชาภาษาไทยน่าเบื่อ เป็นเรื่องที่ใช้อยู่ทุกวัน จึงไม่ตั้งใจเรียนเท่าที่ควร ทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหา ไม่ฝึกปฏิบัติทักษะ และไม่สามารถแบบฝึกหัดหรืองานที่มอบหมายได้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งนักเรียนได้รู้แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผล นักเรียนสนุกสนานกับการเรียน นักเรียนเริ่มใช้กระบวนการคิดการพัฒนาการเรียนรู้และผลงานของตนเอง เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนมีความสนุกสนานและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ผลการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนจึงปรากฏให้เห็นว่าผู้เรียนมีการพัฒนาทางการเรียนอย่างเห็นได้ชัด

4. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า เมื่อนักเรียนมีความคุ้นเคยและเข้าใจบทบาทของตนเองในการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลแล้ว มีการร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผล การทำกิจกรรมก็ปรากฏชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะในช่วงหลังของการประเมิน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนมากได้ยอมรับและคุ้นเคยกับการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลตามสภาพจริงของครูผู้สอน เพราะพฤติกรรมการเรียน

วิชาภาษาไทยของนักเรียนดีขึ้น นักเรียนมีความสนใจกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและตั้งใจเรียนมากขึ้นกว่าเดิม

3. ผลการหาคุณภาพของรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

1. ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ที่พบว่ารูปแบบดังกล่าว มีความเหมาะสมในด้านภาษา มีความเข้าใจในขั้นตอนของรูปแบบ มีความเที่ยงตรง มีความครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งยืนยันว่ารูปแบบดังกล่าว มีคุณภาพที่จะนำไปใช้ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสิ่งที่สะท้อนให้เห็นชัดเจนก็คือ เมื่อได้มีการนำรูปแบบดังกล่าวไปปฏิบัติจริงในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รูปแบบดังกล่าวสามารถดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้จริง หรือแม้แต่เป้าหมายของการใช้รูปแบบการประเมินที่ต้องการให้นักเรียนเกิดเจตคติในการเรียนที่ดีขึ้น และที่ทราบกันดีว่าการประเมินผลตามสภาพจริงผู้เรียนจะต้องมีความคิดที่เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการสร้างความรู้การไตร่ตรองและการกำกับดูแลตนเองในการเรียนรู้ของผู้เรียน ความรับผิดชอบ การขยันปฏิบัติภาระงาน และการยอมรับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวคิดของการประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและความน่าเชื่อถือของเอกสาร โดยพิจารณาว่าเป็นผลงานวิจัยหรือบทความที่พิมพ์เผยแพร่ในวารสารเป็นสำคัญ ประกอบกับในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบทั้งในด้านการสื่อความหมาย ความเที่ยงตรง ความครอบคลุมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ล้วนเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องการประเมินผลตามสภาพจริงอย่างแท้จริง จึงทำให้รูปแบบที่สร้างขึ้นครั้งนี้มีคุณภาพ คือ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา นอกจากนั้นผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติสามารถสะท้อนผลที่ต้องการให้เกิดแก่นักเรียนได้อย่างแท้จริงอีกด้วย

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ เมื่อนำรูปแบบไปปฏิบัติในสภาพจริงในสถานศึกษาแล้วพบว่า ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย มีความสามารถในการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ทักษะทางด้านภาษาไทยมากขึ้น นั้นแสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในรูปแบบ สามารถพัฒนานักเรียนทั้งด้านเจตคติต่อการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่เน้นการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยเน้นการประเมินที่ให้นักเรียนปฏิบัติภาระงานที่สอดคล้องกับความเป็นจริง กล่าวคือต้องมีการคิดวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมาย และวางแผนในการทำงาน มีการรวบรวมข้อมูลและต้องมีการกำกับตนเองให้มีความมานะมุ่งมั่น หรือความเพียรพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงาน และการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงานแล้ว พบว่านักเรียนมีนิสัยในการไตร่ตรอง และความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียนรู้ดีขึ้น ที่พบว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเขียน เมื่อใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินผลการเรียนรู้ ที่ผลเป็นเช่นนี้อาจเพราะว่า

ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นการทำงานเป็นกลุ่มโดยให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสแสดงวิธีคิดแก้ปัญหา โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ทักษะทางด้านภาษาไทย เช่นการพูดนำเสนอ อภิปราย เขียนเรียงความ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าปฏิบัติงาน และยอมรับแนวทางแก้ไข เมื่อมีการชี้ให้เห็นถึงข้อผิดพลาดในการทำงาน ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจและมีการพัฒนาทางด้านการคิด และการทำงานได้เป็นอย่างดี

3. ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง หรือคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีต่อการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษา พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบ โดยเฉพาะผู้ปกครองหรือกรรมการสถานศึกษามีความพอใจและมีความยินดีในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้ความร่วมมือในการดูแลนักเรียนและพร้อมสนับสนุนให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และผ่านการวัดและประเมินในรูปแบบดังกล่าว เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถทำได้ และยังทำอยู่ในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่เรื่องที่ยากเย็นเกินความสามารถของนักเรียนในระดับนี้ และยังเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลแบบนี้ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในครอบครัว และระหว่างบ้านกับโรงเรียนอีกด้วย ผู้ปกครองมีโอกาสดูทราบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและได้ทราบความก้าวหน้า ได้เห็นผลงานของนักเรียน ทำให้เกิดความภูมิใจในตัวนักเรียน และในกรณีมีปัญหาก็สามารถแก้ไขได้ทันเวลา สำหรับผลที่เกิดขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้แก่ นักเรียน เป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น มีความขยันมีมานะอดทนในการทำงานมากขึ้น มีความคิดที่กว้างขึ้น และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำกิจกรรมอีกด้วย และที่สำคัญนักเรียนมีความพึงพอใจที่ทำให้ทราบระดับความรู้ความสามารถของตนเองอย่างแท้จริง สำหรับผลที่เกิดแก่ครูผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลเช่นนี้ทำให้ครูผู้สอนมีโอกาสดูรับทราบถึงความรู้ความสามารถ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างชัดเจน มีโอกาสที่จะส่งเสริมนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถ และมีการคิดขั้นสูงขึ้นไป ให้เขาได้มีการพัฒนายิ่ง ๆ ขึ้นไป และในทางตรงกันข้ามครูผู้สอนสามารถที่จะช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาหรือมีการพัฒนาช้ากว่าเพื่อน ให้เขาได้มีโอกาสดูพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นเช่นกัน จะเห็นได้ชัดเจนว่ารูปแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงนี้มีผลนำไปใช้ในสถานศึกษาที่ได้รับการยอมรับและมีความพึงพอใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ในการนำรูปแบบไปใช้ในสถานศึกษา จะต้องมีการเตรียมความพร้อมของผู้ที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและคุ้นเคยกับการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

2. ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อม และต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน ผู้ที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษา

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องเน้นในเรื่องของภาระงานและการประเมินต้องศึกษาความสอดคล้องของเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้ชัดเจนและตรงประเด็น

4. ผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลก่อนที่จะมีส่วนร่วมในการประเมินนักเรียน

5. รูปแบบการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงควรเน้นที่เครื่องมือในการใช้ในการวัดและประเมินควรมีความหลากหลาย และมีความเหมาะสมกับกิจกรรมหรืองานที่ต้องการประเมิน

6. จากการศึกษาวิจัยพบข้อสังเกตในการใช้รูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงจะได้ผลดีต้องได้รับการสนับสนุนและได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตั้งแต่ตัวนักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาารูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงในรายวิชาอื่น ๆ โดยไม่จำเป็นจะต้องเน้นในรายวิชาที่มีการปฏิบัติอย่างเดียวก่อน

2. ควรมีการพัฒนาารูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงกับนักเรียนในระดับอื่น ๆ โดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถม หรืออนุบาล เพื่อปลูกฝังนิสัยการทำงาน และการคิดของนักเรียน

3. ควรมีการพัฒนาารูปแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่างกัน เพื่อศึกษาความแตกต่างของผลการใช้รูปแบบ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล การกุศล. (2529). *ทักษะความทางภาษา*. พิษณุโลก : ภาควิชาภาษาไทยและภาษา
ตะวันออกคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2529). *การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กอบแก้ว วิมานจันทร์. (2542). *การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
โดยใช้แฟ้มสะสมงาน*.วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศึกษาศาสตร์-การสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2542). *คู่มือครูแนวการจัดทำแบบการสอนพัฒนาศักยภาพโครงการ
ทดสอบ พัฒนาศักยภาพของเด็กไทย*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- กาญจนา อุตริเวียร. (2538). *การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชา
ภาษาไทยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึก
เสริมทักษะกับการใช้แบบฝึกตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- การประถมศึกษาจังหวัดกระบี่, สำนักงาน. (2539). *การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้
โดยใช้แฟ้มสะสมงานระยะที่ 1 กระบี่: สำนักงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*.
- กิริษฐ์ สหเสียนต์. (2540). *ผลของการใช้พอร์ทโฟลิโอที่มีต่อการสอนภาษาอังกฤษของครูชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงใหม่*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2543). *แนวทางการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539). *การปฏิรูปการศึกษา*. ศูนย์ปฏิรูป
การศึกษา.
- _____. (2540). *การวัดผลและการประเมินผลสภาพที่แท้จริงของนักเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. (2526). *การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทิมา พรหมโชติกุล และ สุนันท์ สลโกสม. (2535). *เอกสารการสอนชุดวิชาการวัดและ
ประเมินผลกลุ่มวิชาเฉพาะ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิราภรณ์ จันทรา. (2543). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนภาษาแบบเน้นพื้นฐานประสบการณ์
ประกอบด้วยการเสริมต่อการเรียนรู้โดยอาศัยสื่ออรรถลักษณะกับการสอนตาม คู่มือ*. วิทยานิพนธ์

- นิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตฐิพร ศิริตานนท์. (2542) ผลของการประเมินด้วยพอร์ทโฟลิโอที่มีต่อความรับผิดชอบ เจตคติ ต่อวิชาวิทยาศาสตร์ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวาล แพรัตกุล. (2513). คู่มือการสอบแบบทดสอบมาตรฐานชุดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2520). เทคนิคการเขียนข้อสอบ. ม ป.ท. : ม ป.พ.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2540). การพัฒนาแฟ้มสะสมงานในการประเมินผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่สาม . ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและการวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2545). การวัดและประเมินผลการเรียน. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง "หลักการและวิธีการประเมินตามสภาพจริง รุ่นที่ 1 (19 สิงหาคม 2545) : 1-3.
- ชุดิมา สัจจามันท์. (2529). หนังสือเพื่อลูก. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- ซูลี อินมั้น. (2533). การอ่านสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ทิพสร มีปิ่น. (2539). การเปรียบเทียบการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL-PLUS กับการอ่าน ตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทรงศรี ตุ่นทอง . (2545). พัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักเรียน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและการวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2526). พฤติกรรมการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครู รัตนบุรี สหวิทยาเขตรัตนโกสินทร์.
- ธิดา โมสิกรัตน์ และ ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2538). เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย (ฉบับปรับปรุงหน่วย ที่ 9-15) .กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นลินี บพิตรสุวรรณ. (2537). การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนและแรงจูงใจในการเขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการ สอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- นิลวรรณ สิทธิอาษา. (2539) . การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญากับการสอน อ่านตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- บังอร สว่างวโรธ. (2524 ,มกราคม-มิถุนายน). การวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ
เป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย. วารสารภาษาปริทัศน์. 2(1) : 2.
บันลือ พฤกษ์วัน. (2534). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ,คุณหญิง. (2538). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย : การเขียน การอ่าน การพูด
การฟัง และ ราชศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ราชสาส์น.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2544). การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดและ
วิธีการ. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. (2518, 23 กรกฎาคม). การสอนเพื่อพัฒนาการอ่าน. วิทยาสาร. 8(7) : 32-34.
- ประทีน มหาจันทร์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ประนอม สุขนาคะ. (2545). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนและ
ความรับผิดชอบของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับ
การสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปาริชาติ สุขประเสริฐ. (2536). การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์และ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริม
ทักษะกับการใช้กิจกรรมตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา ขวัญเชียงยืน. (2525). พื้นฐานของการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2525). ศิลปะการฟังการอ่าน. กรุงเทพฯ : วิชาการ.
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ.. (2533). เอกสารการสอนชุดวิชากิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว. นนทบุรีการ
พิมพ์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เปลื้อง ณ นคร. (2538). ศิลปะแห่งการอ่าน: หลักวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: ขาวฟาง.
- พรเพ็ญ พุ่มสะอาด. (2543). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน
เจตคติ ด้วยการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอน
อ่าน ด้วยเทคนิคการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ ความหมาย (Semantic Mapping) กับการสอน
ตาม คู่มือ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรธณวลัย ศีร์วงศ์วัฒนา. (2542). ผลของการใช้แฟ้มสะสมงานของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาจิตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น . วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การวัดผลและประเมินการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ไพศาล หวังพานิช. (2546). การวัดและประเมินผลการเรียน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง หลักการและวิธีการประเมินตามสภาพจริงรุ่นที่ 2. (13 มกราคม 2546) : 17-29
- มยุรี เคราะห์ดี. (2535). การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนสร้างสรรค์และเจตคติด้าน ร้อย กรองในวิชาการเขียนของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกระบวนการการสอนแบบ มุ่งเน้นประสบการณ์ ภาษากับการสอนแบบปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มานิต บุญประเสริฐ. (2526, มิถุนายน). พัฒนาการอ่าน. วารสาร การอ่าน. 12(5) : 1 - 3 .
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- รุ่ง แก้วแดง. (2545 มกราคม – มีนาคม). วารสารแนวทางการปฏิรูปการศึกษาพัฒนาเทคนิค ศึกษา. 14(41) : 1-2
- รุ่งศิริรินทร์ จันท์หอม. (2545, เมษายน). การสร้างเกณฑ์การประเมินผลงานของคหกรรมศาสตร์ ด้วยรูปรีด . วารสารศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 14 (1) : 23–29.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543) การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2539). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. เอกสารอัดสำเนา. วาสนา เกตุภาค. (ม.ป.ป.). การเขียน. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.
- वासนา ไตรวัฒนธไชย. (2543). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบ ร่วมมือตามวิธี เอส ที เอ ดี กับการสอนตามคู่มือ. ปรินญานิพนธ์กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์. (2524). ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิชาการ,กรม. (2539). การประเมินผลจากสภาพจริง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2540). ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. ปีการศึกษา 2538. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. กรมวิชาการ.
- _____. (2543). การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.
- _____. (2545). การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- วีณา วิสเพ็ญ. (2525). เอกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : แอล พี เพรส.
- ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช. (2538). การเขียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.

- ศิริพร สมตระการ. (2534). *อ่านอย่างเข้าใจ* กรุงเทพฯ : สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย.
- ศิริรัตน์ นีละคุปต์. (2536). *กระบวนการอ่านและทักษะการอ่าน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิริลักษณ์ กล้านาค. (2542). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินญาณิพนธ์กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภณรรฐ์ บุญซ้อน. (2541). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานเกษตรพื้นฐาน “การปลูกกุหลาบ” โดยวิธีการสอนแบบบูรณาการซึ่งประเมินผลการเรียนด้วยแฟ้มสะสมผลงาน กับวิธีการสอนแบบบรรยาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนาหลวงและโรงเรียนบ้านดอนชัย จังหวัดแพร่*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เกษตรศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ส. วาสนา ประवालพฤษ. (2539). “การประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพจริง การใช้แฟ้มสะสมงาน”. *สารพัฒนาหลักสูตร*. 15 (126): 41 - 44.
- _____. (2539). “การวัดผลจากการปฏิบัติจริง”. *สารพัฒนาหลักสูตร*. 15 (125): 46 - 51.
- _____. (2544). *หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา*. หนังสือประกอบการเรียนการสอน วิชาการ ประเมินโครงการ.
- _____. (2544). *ระบบการวัดและประเมินผู้เรียนระดับอุดมศึกษาของไทย*. สืบค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2548 จาก [http:// www.watpon./ journal / pertorma:pdf](http://www.watpon./journal/pertorma.pdf).
- _____. (2548). *การวัดการปฏิบัติงาน*. สืบค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2548 จาก [http:// www.watpon./ journal / pertorma:pdf](http://www.watpon./journal/pertorma.pdf).
- สำลี ทองทิว. (2541). *หลักการและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรงานอาชีพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมิต สัชฌุกร. (2530). *เทคนิคการสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร*. ม.ป.ป.
- สมบัติ จำปาเงิน และ สำเนียง มณีกาญจน์. (2531). *หลักการอ่าน*. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วกาพิมพ์.
- สีไพร อินอ่อน. (2541). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนโดยใช้การประเมินแฟ้มสะสมงานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ศึกษาศาสตร์-การสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมชาย มิ่งมิตร. (2539). *ผลการประเมินจากแฟ้มสะสมงานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การวัดผลและประเมินการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2544). *การเตรียมการสอน การวัดผล และการประเมินผลตามหลักคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ : สป.พ.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดารรรณ. (2544). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*.

- กรุงเทพ ฯ : เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์. (2534). *การอ่านทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินต์ติ้ง เฮาส์.
- สนม ครูทเมือง. (2528). *เอกสารประกอบการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2539). *การสอนทักษะการใช้ภาษาไทย: การฟัง การอ่าน การพูด การเขียน*. พิษณุโลก: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- สนิท ตั้งทวี. (2531). *ศิลปะการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2529). *การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- สุทธิชา กุญจนวน. (2541). *สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติของไทย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมุทร เชื้อพานิช และอำนาจ บุญศิริวิบูลย์. (2539). *เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่าน ภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุนันท์ ศลโกสม. (2526). *รูปแบบการสอนและปัญหาของการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รายงานการวิจัยประกอบการศึกษารายวิชาหลักสูตร 773*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). *หลักและวิธีการอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2544). *การประเมินผลภาษาไทย*. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภัทรา อักษรานูเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ : ภาควิชา มัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2531). *โครงการนำร่องการพัฒนาการอ่านของประเทศไทย : การสอนภาษา แก่นักเรียนที่มีปัญหาทางภาษาในจังหวัดสุรินทร์*. ศูนย์วิจัยและพัฒนาภาษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2540) *การเรียนการสอนและการประเมินผลจากสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสม ผลงานดีเด่น*. เอกสารหน่วยศึกษานิเทศก์ 10/2540 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ : โรงพิมพ์รุ่งชนเกียรติออฟเซ็ท.
- อัจจิมา เกิดผล. ม.ล. (2533). *หลักการเขียน, ในภาษาไทย 1*. บรรณาธิการโดยดวงใจ ไทยอุบุญ และแอนน์รัตนากร. หน้า74 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วงศ์โสภณ. (2529). *เทคนิควิธีการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ : การวัดและประเมินผลการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2540). *การตีค่าความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ฟันนี่พับบลิชซิ่ง.
- _____. (2545) *เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.*

2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พันธ์พิบูลย์.
- Allport, G.W. (1935). *Attitude*. In C. Murchison (ed.). *Handbook of Social Psychology*. pp 798-884, WorcesterMa : Clarkadversity Press.
- Betts, W.H. (1957). *Foundations of Reading Instruction*. New York : America Company.
- Burke. (1999) . *The Mindiful School: How to Assess Authentic Learning Introduction*.
- Burmester, Louis E. (1974). *"Improving Speed of Comprehension in Reading Strategies for Secondary School Teaching"* Teachers United States of America, New York : Addison-Wesly.
- Car,Eilen M, and others. (1983, March). "The Effect of inference Training on Children's Comprehension of Expository Test," , *Journal of Reading Behavior*, 15(3):1-8.
- Carrell, P.L&J.C. Eisthold. (1986,December). "Schema Theory and ESL Reading Pedagogy", *TESOL Quarterly*. 18(12) : 254-258 .
- Cooper, J David and others, (1976). *To What and How of Reading Instruction* . 2nd ed. Ohio: Meritt Publishing Company.
- Dawkins, A.M. (2000,October,10). *Naturalistic Assessment*, (online). Available: <http://www.shsu.edu/wcb/schools/>
- Dechant, Emerald V. (1982). *Improving the Teaching of Reading*, 3rd ed, Englewood cliffs, N.J. Prentice Hall.
- Drugo,Edward J. (1998). "Authentic Assessment implementation and practice (Assessment)."in *Dissertation Abstracts International*. 56(9A): 299 p.
- Finochiaro. Mary and Sako Sydney. (1983). *Foreign Language Testing : A Practical Approach*. New York: Regents Publishing Company.
- Goodman, Yetta. M. (1989,April). "Roots of the Whole Language Movement " *The Elementary School Journal*. 90(4) : 215-220
- Hafner,Lawranee E. and Hayden B. (1972). Jolly. *Pattern of Teaching Reading in the Elementary School*. New York: the Macmillan Company.
- Haris, Albert J.& Edward R. Sipay, (1979). *How to Teach Reading*, New York: Longman, Inc.
- Hart, D. (1994). *Authentic Assessment: A Handbook for Educators*, New York: Passion – Wesley Heation . (1990). *Classroom Test*, New York : Longman Inc.
- Hoeft, J. L. (1994, March). "A Study of Teacher 'use of Portfolios in Evaluating Student Learning," in *Dissertation Abstract International*. 54(9) : 3411A.
- Johnson, Marjorie S. and Kress, Roy A. (1971). *Informal Reading Inventories*, New York : International Reading Associations.
- Medsen, Harold S. (1983) *Techniques in Testing*, London: Oxford University Press.

- Meisenheimer, B. K. (1996, June). "Critical Attributes of Teacher Who have Become Practitioners of Authentic Assessment," in *Dissertation Abstract International*. 56(12) : 4652A.
- Newman, J. K. (1995, April). "The Portfolio : Attitudinal Changes of Students in a Twelfth - Grade English Class," in *Dissertation Abstract International*. 55(10) : 3081A.
- Patty, Wallter T. Dorothy C. Petty and Majorie F. Beaching. (1985). *Experience in Language : Tolls and Technigues for Language Art Method*, 4th ed New York : Allyn and Bacon Inc.
- Price, Jon William. (1998). "Authentic Assessment and its results in a middle school classroom". In *Masters Abstracts international*. 37(1) : 151.
- Rattanaich, Saowalak. (1987). *The Effects of Using Top-Level Structure Instructional Modules and Traditional Teaching Method in Teaching English Reading to Thai Students*. Project Report SEAMEO-RELC Fellowship Grant.
- Sax, Guilbert. (1980). *Principles of Educational and Psychological Measurement and Evaluation*, Belmont, Ca. Wadsworth.
- Strang, Constance M, McCullough & Arthur E. Traxler, (1969). *The Improvement of Reading*. New York: McGraw- Hill book Company.
- Thurstone. L.L. (1994). *Comments, American Journal of Sociology*, 52, pp 39-40
- Thomus, S. O. (1994, November). "Knowing Learners-Knowing Ourselves : Teachers' Perceptions of Change in Theory and Practice Resulting from Inquiry into Authentic Assessment," in *Dissertation Abstract International* .55(5) : 1188A.
- Wainwright, Gordon R. (1972). *Rapid Reading Made Simple*. Great Britain: W.H. Allen Co. Ltd.
- Wiggins, G. (1989). Teaching to the (authentic) Test. *Education Leadership*, 46(7): 141-147
- Worthen&Sanders. (1987). *Educational Evaluation*. New York: Longman.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย
- แบบวัดพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย
- แบบตรวจสอบการทำงาน
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
- แบบวัดความสามารถในการใช้ทักษะภาษาไทย

แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนวิชา ภาษาไทย ขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด ผลการวัดจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวนักเรียน คำตอบของนักเรียนจะเป็นประโยชน์มากในการวัดและประเมินเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนต่อไป

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย

แบบสอบถามตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสี่เหลี่ยม ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริงมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

แบบสอบถามตอนที่ 2 เจตคติเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทยตามแบบของลิเกิต

คำชี้แจง จากการที่นักเรียนเป็นนักเรียนคนหนึ่ง นักเรียนมีความรู้สึก ความคิดเห็นต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างไร โปรดประเมินให้ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นที่เป็นความจริงของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. การเรียนวิชาภาษาไทยข้อใด ที่ท่านมีความรู้สึก ความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยที่สุด

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เห็นด้วยที่สุด

2. การเรียนวิชาภาษาไทยข้อใด ที่ท่านมีความรู้สึก ความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับเห็นด้วย

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เห็นด้วย

3. การเรียนวิชาภาษาไทยข้อใด ที่ท่านมีความรู้สึก ความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ไม่แน่ใจ

4. การเรียนวิชาภาษาไทยข้อใด ที่ท่านมีความรู้สึก ความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ไม่เห็นด้วย

5. การเรียนวิชาภาษาไทยข้อใด ที่ท่านมีความรู้สึก ความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

ที่สุด โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ไม่เห็นด้วยที่สุด

เจตคติต่อวิชาภาษาไทย

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทย.....					
2. ภาษาไทยเรียนแล้วสนุก.....					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อเมื่อถึงชั่วโมงภาษาไทย					
4. วันไหนมีเรียนภาษาไทยวันนั้นไม่อยาก มาเรียน					
5. ข้าพเจ้าชอบทำการบ้านภาษาไทย					
6. เมื่อได้ยินคำว่าวิชาภาษาไทยข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้					
7. วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัด					
8. เรียนวิชาภาษาไทยที่ไรข้าพเจ้า่วงนอนทุกที่					
9. ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาไทยได้ดีกว่าวิชาอื่น ๆ					
10. ข้าพเจ้าชอบครูสอนภาษาไทย					
11. ควรเพิ่มเวลาในการเรียนภาษาไทย					
12. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อถึงคาบเรียนภาษาไทย					
13. ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้เมื่อต้องเรียนภาษาไทย.....					
14. บทเรียนวิชาภาษาไทยให้ทั้งความรู้และ ความเพลิดเพลิน.....					
15. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือการ์ตูนในชั่วโมงภาษาไทย					
16. อยากให้ลดจำนวนคาบภาษาไทยให้น้อยลง					
17. ครูผู้สอนภาษาไทยมักมีบุคลิกไม่น่าสนใจ.....					
18. กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยไม่น่าสนใจ...					
19. ข้าพเจ้าอยากให้ชั่วโมงภาษาไทยหมดไปโดยเร็ว...					
20. ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนภาษาไทยให้มากขึ้น.....					

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

คำชี้แจง พฤติกรรมการเรียนภาษาไทย หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่สามารถบอกได้ว่าตัวนักเรียนมีการเตรียมตัวเรียน ความตั้งใจเรียน ทำแบบฝึกหัด อภิปรายปัญหา จัดบันทึกและสรุป เนื้อหา ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาไทย รู้จักแบ่งเวลา มีระเบียบวินัยมากน้อยเพียงใด เพื่ออ้างอิงไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ซึ่งศึกษาครอบคลุมพฤติกรรมต่อไปนี้

พฤติกรรมการเตรียมตัวเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้สร้างความพร้อมให้แก่ตนเองก่อนที่จะเรียนวิชาภาษาไทย โดยการศึกษาหาความรู้ อ่าน และทำความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหาจากแบบเรียนเอกสารตำราวิชาภาษาไทย ข่าวสาร หรือเตรียมปัญหาที่พบเห็นมาเพื่อซักถามครูในชั่วโมงเรียน

พฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยในห้องเรียนหรือในขณะเรียน หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนโดยการ ฟัง อ่าน พูด เขียน คิด ซักถาม ตอบคำถาม อภิปราย ทำแบบฝึกหัด ร่วมกิจกรรมกลุ่มเกี่ยวกับภาษาไทยระหว่างเรียนในห้องเรียน

พฤติกรรมการทำกิจกรรมทางภาษาไทย หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนตามความต้องการของนักเรียนโดยการศึกษาค้นคว้า อ่านวารสาร ตำรา เกี่ยวกับภาษาไทย การอภิปรายปัญหากับเพื่อน การฝึกทำแบบฝึกหัด การเข้าร่วมกิจกรรมชมทางภาษาไทย การเข้าแข่งขันประกวดอ่านทำนองเสนาะ คัดลายมือ กล่าวสุนทรพจน์ แต่งคำประพันธ์ ฯลฯ รวมถึงการเข้าชมนิทรรศการเกี่ยวกับภาษาไทย หรือทำอุปกรณ์เล่นเกมทางด้านภาษา

พฤติกรรมการทำการบ้านวิชาภาษาไทย หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนในการทำแบบฝึกหัด หรืองานในเนื้อหาภาษาไทย หรืออาจเป็นการค้นคว้า ทำรายงาน อ่านตำรา ท่องบท ร้อยแก้วร้อยกรองที่กำหนด แต่งคำประพันธ์ ตามที่ครูมอบหมายให้นักเรียนนำไปทำให้สำเร็จแล้วนำมาส่งตามวันเวลาที่กำหนด

การใช้แบบสังเกตนี้ ผู้บันทึกจะสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียน พฤติกรรมการทำการบ้าน และพฤติกรรมการทำกิจกรรมทางภาษาไทย โดยสังเกตจากพฤติกรรมของการเกิดพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทย

ชื่อนักเรียน.....เลขที่ ชั้น วิชาภาษาไทย (ท30110)
 ครูประจำวิชา..... วันที่สังเกต...../...../.....

พฤติกรรมที่สังเกต	ครั้งที่			
	1	2	3	4
1.พฤติกรรมเตรียมตัว				
1. นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนก่อนเรียนภาษาไทย.....				
2. นักเรียนมีปัญหาถามครูก่อนการเรียนการสอน.....				
2. พฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียน				
1. นักเรียนตั้งใจฟังครูสอนภาษาไทย.....				
2. นักเรียนจดบันทึกเนื้อหาสำคัญขณะเรียนภาษาไทย.....				
3. นักเรียนนั่งคุยกันในชั่วโมงเรียน.....				
4. นักเรียนตอบคำถามของครูในขณะที่สอน.....				
5. นักเรียนชอบอ่านสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นอกจากตำราเรียน.....				
6. นักเรียนเบื่อหน่ายในชั่วโมงภาษาไทย.....				
3.พฤติกรรมการทำงานบ้าน				
1. นักเรียนส่งการบ้านภายในเวลาที่กำหนด.....				
2.นักเรียนชอบฝึกทักษะทางด้านภาษาไทยทั้งนอกและในเวลาเรียน..				
4. พฤติกรรมเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน				
1. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะกับครู.....				
2. นักเรียนร่วมอภิปรายกับเพื่อน.....				
3. นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วมกิจกรรมขณะที่เรียน.....				
4.นักเรียนเข้าประกวด แข่งขัน ทักษะทางภาษาไทย				
5. นักเรียนอาสาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน.....				
6. นักเรียนสนุกสนานกับการได้ร่วมกิจกรรมภาษาไทย.....				

สรุปการสังเกต.....

ผู้บันทึก

แบบตรวจสอบการทำงาน

คำชี้แจง เป็นการวัดและประเมินโดยการพิจารณาความครบถ้วน กระบวนการทำงาน การตรงเวลา กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิด การร่วมกิจกรรมของผู้เรียน ซึ่งจะตรวจสอบผลงานที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน โดยจะประเมินจาก การทำการบ้าน การทำกิจกรรมกลุ่มและงานที่กำหนด ซึ่งรายการตรวจสอบมีความหมายดังนี้

การส่งงาน หมายถึง การส่งงานตามเวลากำหนด ทัน ช้า หรือไม่ส่ง **ผลงาน** หมายถึง ผลงานที่ได้มีความถูกต้องครบถ้วน หรือมีข้อผิดพลาดบกพร่องต้องแก้ไข

แบบตรวจสอบการทำงาน

วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อ เลขที่ ชั้น วันที่ ผู้สอน

ครั้งที่	ชื่องาน	การส่งงาน			ผลงาน		คะแนน		
		ทัน	ช้า	ไม่ส่ง	ถูกต้อง	ปรับปรุง	เต็ม	ได้	รวม
1									
2									
3									
4									

ข้อดี

.....

ข้อบกพร่อง

.....

ผู้บันทึก

เกณฑ์การประเมิน

การส่งงาน		ผลงาน	
ส่งทัน	ส่งช้า	ถูกต้อง	ปรับปรุง
4 คะแนน ส่งงานทัน ทั้ง การบ้านและงานระหว่าง เรียน 3 คะแนน การบ้านตาม เวลางานระหว่างเรียนไม่ ทัน 2 คะแนน งานระหว่าง เรียนทัน การบ้านไม่ทัน 1 คะแนน ทำงานเสร็จ เกินครึ่ง ของงานที่ส่ง	4 คะแนน ไม่มีงานช้าเลย 3 คะแนน งานช้า 1 ชั้น ของจำนวนงานที่ส่ง 2 คะแนน งานช้า 2 ชั้น ของจำนวนงานที่ส่ง 1 คะแนน งานช้า 3 ชั้น ของจำนวนงานที่ส่งขึ้นไป	4 คะแนน งานถูกต้องทุก ชั้น 3 คะแนน งานถูกต้อง 3 ชั้นของจำนวนที่ส่ง 2 คะแนน งานถูกต้อง 2 ชั้นของจำนวนที่ส่ง 1 คะแนน งานถูกต้องน้อย กว่า 2 ชั้น	4 คะแนน ไม่มีงาน ปรับปรุง 3 คะแนน ปรับปรุง 1 ชั้น ของจำนวนที่ส่ง 2 คะแนน ปรับปรุง 2 ชั้น ของจำนวนงานที่ส่ง 1 คะแนน ปรับปรุง มากกว่า 2 ชั้น

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	18-20	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	14-17	หมายถึง	ดี
คะแนน	10-13	หมายถึง	พอใช้
ต่ำกว่า	10	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำอธิบายเกี่ยวกับการทำแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีทั้งหมด 40 ข้อใช้เวลาทำ 30 นาที
2. ข้อคำถามแต่ละข้อเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยที่นักเรียนพิจารณาเลือกคำตอบที่

ถูกต้อง ที่สุดเพียงคำตอบเดียว จาก ก. ข. ค. และ ง. แล้วให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ให้ตรงกับตัวเลือกที่นักเรียนได้เลือกไว้ ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่างแบบทดสอบ

ข้อ 0 คำราชาศัพท์ในข้อใดใช้คำ “ทรง” ไม่ถูกต้อง

- ก. ทรงฟัง
- ข. ทรงม้า
- ค. ทรงกีฬา
- ง. ทรงเสด็จไป

คำตอบที่ถูกต้องที่สุดคือตัวเลือก ง. นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ให้ตรงกับตัวเลือก ง. ในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๐				X

3. ในกระดาษคำตอบแต่ละข้อจะมีเครื่องหมายกากบาท เพียงตัวเดียวเท่านั้น ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบ ให้ขีดเส้น ทึบแนวนอนจำนวน 2 เส้นขนานกันแล้วเลือกคำตอบใหม่ เช่น ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนจากตัวเลือก ง. ไปยัง ก. ดังตัวอย่าง

ข้อ	ก	ข	ค	ง'
๐				X

4. ห้ามนักเรียนเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบทดสอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ 1. งานกวีนิพนธ์ของสุนทรภู่ส่วนมากแต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด ก. กลอนบทละคร ข. กลอนสุภาพ ค. โคลงสี่สุภาพ ง. กาพย์ 2. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะงานกวีนิพนธ์ของสุนทรภู่ ก. ใช้คำสัมผัสไพเราะเหมาะเจาะ ข. ให้ข้อคิดแง่ต่าง ๆ ของชีวิต ค. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินสะท้อนอารมณ์ ง. ใช้ถ้อยคำและภาษาสูงเหมาะแก่ผู้มีการศึกษาและรสนิยมทางวรรณคดีสูง 3. กลอนนิราศขึ้นต้นอย่างไร ก. ขึ้นต้นด้วยวรรคแรก ข. ขึ้นต้นด้วยวรรคที่สองหรือวรรครับ ค. ขึ้นต้นด้วยคำว่า นิราศ ง. ขึ้นต้นด้วยคำว่า จำเอยจำจาก 4. ที่กล่าวว่า "เหมือนคนกรนโกรกครอกทำกลอกตฯ" นั่นคือสัตว์ใดในข้อต่อไปนี้ ก. ค่าง ข. บ่าง ค. บึง ง. ชะนี 5. กลอนสุภาพ ๑ คำกลอนมีจำนวนเท่ากับข้อใด ก. 1 บท ข. 2 บาท ค. 8 คำ ง. 2 วรรค	6. ข้อใดคือการอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพ ก. ปาแสม / แลเห็น / อยู่ริ้วริ้ว ข. ให้หวิว / หวิวบ / วัปฤทัยไหว ค. จะหลบหลีก / เข้าฝั่ง / ก็ยังไกล ง. คลื่นก็ใหญ่ / โยนเรือเหลือ / กำลัง 7. นักเรียนคิดว่างานประพันธ์ประเภทกลอนนิราศคล้ายกับงานเขียนในข้อใด ก. การเขียนจดหมายเล่าเรื่อง ข. การเขียนบันทึก ค. การเขียนชี้แจง ง. การเขียนเรียงความ 8. ข้อใดคือประโยชน์ของการจดบันทึก ก. ความจำดีขึ้น ข. ฝึกทักษะการเขียน ค. ทำให้ความรู้เพิ่มขึ้น ง. ฝึกทักษะที่เรียกว่า สุ จิ ปุ ลิ 9. การสื่อสารในยุคปัจจุบัน เครื่องมือในข้อสามารถติดต่อได้รวดเร็วและสะดวกที่สุด ก. โทรเลข ข. โทรสาร ค. โทรศัพท์ ง. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 10. เมื่อเราต้องการค้นคว้าประวัติสุนทรภู่ สามารถหาได้จากข้อใดที่รวดเร็วและสมบูรณ์ที่สุด ก. หนังสือเรียน ข. พจนานุกรม ค. สารานุกรม ง. อินเทอร์เน็ต 11. ข้อใดเป็นคำประสมทุกคำ ก. ปากเปล่า , อ่อนน้อม , หัวแข็ง ข. บ้านช่อง , ตะกั่ว , คอหอย ค. ลูกฟูก , ยกเล็ก , รวดเร็ว ง. ทางออก , รับส่ง , รองพระบาท
--	--

12. ข้อใดเป็นคำประสมทุกคำที่ประกอบด้วยคำนามกับกริยา ก. เครื่องดื่ม , น้ำหวาน , บ้านพัก ข. กันชน , ห้องเรียน , นักเรียน ค. ใจดำ , น้ำใจ , ใบพัด ง. เข้มกลัด , ข้าวต้ม , ส้มตำ 13. การอ่านเพื่อเอื้อสัมผัส "เคราฟ อภิวัต" ควรอ่านอย่างไร ก. อะ - พิ - วาด ข. อพิ - วาด ค. อบ - พิ - วาด ง. อัป - พิ - วาด 14. คำในข้อใดเขียนถูกทุกคำ ก. เมรุไกร , ไสยา , ภาษาใส ข. อะไซ , ไผชน , ไตรยุค ค. วิบัติ , สินธุ , ทุกขะระรัง ง. สังวัจระ , ปาปิง , ขาวบเขียว 15. ข้อใดเขียนสะกดแบบคำไทย ก. นาก , ครุฑ , พยัคฆา ข. กาน , กาลกิณี , ชันร์ ค. นอน , รัก , นาน ง. บุญ , กัปกัลป์ , อัคคี 16. เสียง แปร ในภาษาไทยคือเสียงในข้อใด ก. เสียงสระ ข. เสียงพยัญชนะ ค. เสียงวรรณยุกต์ ง. เสียงควบกล้ำ 17. ข้อใด มิใช่ ลักษณะคำไทย ก. เป็นคำโดด ข. สะกดตรงตามมาตรา ค. ไม่มีตัวการันต์ ง. คำไทยคำหนึ่ง มักมีความหมายเดียว	18. ข้อใด เป็นคำที่มีความหมายเดียวกับคำว่า "บุษบา" ก. บุผผา ข. ทินกร ค. สุริยา ง. สาคร 19. ข้อใดหมายถึงอักษรไทย ก. รูปพยัญชนะทั้งหมด ข. รูปสระทั้งหมด ค. รูปวรรณยุกต์ทั้งหมด ง. เครื่องหมายแทนเสียงในภาษาทั้งหมด 20. พจนานุกรม มีประโยชน์อย่างไร ก. ใช้ศึกษาคำโบราณ ข. ใช้ศึกษาคำปัจจุบัน ค. ใช้ค้นความหมายของคำ ง. ใช้ค้นคว้ามคำที่ถูกหลักภาษา 21. การเรียงลำดับคำในพจนานุกรมข้อใดถูกต้อง ก. เรียงลำดับตามพยัญชนะ ข. เรียงลำดับตามความหมาย ค. เรียงลำดับตามความยากง่าย ง. เรียงลำดับตามคำเก่าใหม่ 22. คำว่า "ตะปู ตะโพง ตะพูน" พจนานุกรมเรียงลำดับ อย่างไร ก. ตะปู ตะโพง ตะพูน ข. ตะโพง ตะปู ตะพูน ค. ตะปู ตะพูน ตะโพง ง. ตะพูน ตะโพง ตะปู 23. เรียงลำดับคำตามพจนานุกรม ข้อใดเป็นคำที่ ๒ ก. สวัสดิ์ ข. ยถากรรม ค. สิทธิผล ง. ทรมาน
---	---

24. ข้อใดจัดเป็นคำพูดสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ ก. ไม่อยากสอนเลย เปื่อนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ข. อาชีพค้าขายก็มีแต่เอาเปรียบ คำกำไรนั้นแหละ ค. ทำไมเธอถึงเรียนไม่เก่งเหมือนลูกบ้านโน้น ง. ประเทศไทยยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกหลายแห่งที่คนไทยมองข้าม 25. ผู้แต่งเรื่องพระยาพิชัยดาบหักคือใคร ก. นางเกหล พานิช ข. นายโชติ แพร่พันธ์ ค. นายสุชีพ ปุญญานุภาพ ง. คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ 26. พระยาพิชัยดาบหักมีนามเดิมว่าอย่างไร ก. จ้อย ข. ทองดี ค. พิชัย ง. บุญเกิด 27. เมืองพิชัย ปัจจุบันเป็นอะไรอยู่ที่ไหน ก. เป็นหมู่บ้าน อยู่ที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ข. เป็นตำบล อยู่ที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ค. เป็นอำเภอ อยู่ที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ง. เป็นอำเภอ อยู่ที่จังหวัดตาก 28. เพราะเหตุใดบิดาของจึงพูดว่า " การรู้หนังสือเป็นของจำเป็นอย่างยิ่ง" ก. เพราะการรู้หนังสือจะทำให้ไม่ถูกหลอกได้ง่าย ข. เพราะการรู้หนังสือทำให้มีอำนาจ ค. เพราะการรู้หนังสือทำให้ได้รับราชการ ง. เพราะการรู้หนังสือจะเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่น ๆ	29. ข้อใดคือวิธีการที่เรียกว่า " แกงเหาะ" ก. การทำแกงในที่สูง ข. การส่งขามแกงขึ้นไปไว้ในที่สูง ค. การยกขามแกงขึ้นตักแล้วส่งต่อไปรอบ วง ๆ ง. การสาดแกงขึ้นไปในอากาศแล้วรองรับให้ได้ 30. ข้อใดเป็นคำจำกัดความคำว่า "มวยวัด" ได้ถูกต้อง ก. มายที่ชกกันในงานวัด ข. มวยที่ฝึกหัดกันในวัด ค. มวยที่วัดความสูงกันก่อนที่จะชกกัน ง. การชกมวยที่ไม่มีแบบแผนและไม่มีการฝึกที่แน่นอน 31. "การต้อนรับน้องใหม่" ของเด็กวัดมหาธาตุเมืองพิชัยเป็นการทำเพื่อวัตถุประสงค์ตามข้อใด ก. เพื่อทดสอบความอดทนของเพื่อนใหม่ ข. เพื่อแสดงความยินดีต่อผู้มาใหม่ ค. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้น ง. เพื่อเป็นการชมขวัญผู้มาใหม่ 32. ข้อใดอธิบายความเป็นมาของชื่อ " ทองดีฟันขาว" ได้ถูกต้องที่สุด ก. เพราะตัวดำและฟันขาว ข. เพราะชอบขัดฟันให้ขาวอยู่เสมอ ค. เพราะไม่กินหมากฟันจึงขาว ง. เพราะใส่ฟันทั้งปากด้วยทองขาว 33. พระยาพิชัยดาบหัก น่าจะเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในเรื่องใดมากที่สุด ก. ความขยันหมั่นเพียรศึกษาวิชาความรู้อยู่เสมอ ข. ความเป็นนักสู้ไม่ยอมพ่ายแพ้แก่ชะตาชีวิต ค. ความกตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณ ง. ทุกข้อที่กล่าวมา
--	--

34. เหตุใดพระยาพิชัยจึงได้ชื่อว่า "พระยาพิชัยดาบหัก" ก. เพราะฟันพม่าจนดาบหัก ข. เพราะถูกพม่าฟันจนดาบหัก ค. เพราะหักดาบให้เป็นสองอันเพื่อต่อสู้กับพม่า ง. เพราะใช้ดาบยันฟันจนดาบหักแล้วใช้ดาบนั้นไล่ฟันฆ่าพม่าจนพ่ายแพ้ 35. สุกุลพระราชทาน " วิชัยขัทคะ" มีความหมายตรงกับคำว่าอะไร ก. โปรด ข. โปรดเกล้า ค. ประทาน ง. พระราชทาน 36. ข้อคิดเห็นมีลักษณะอย่างไร ก. เป็นความรู้สึก ข. เป็นเรื่องที่พิสูจน์ได้ ค. เป็นเรื่องที่ตนทั่วไปยอมรับ ง. เป็นเรื่องที่มีหลักฐานอ้างอิงได้ 37. ข้อเท็จจริงมีลักษณะอย่างไร ก. เป็นพรรณณะ ข. เป็นความรู้สึก ค. เป็นการคาดคะเน ง. เป็นเรื่องที่มีหลักฐานอ้างอิงได้	38. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น ก. เดือนกุมภาพันธ์มี ๒๘ หรือ ๒๙ วัน ข. เดือน ๔ มักจะมีพายุฤดูแล้งพัดจัดทุกปี ค. เดือนกันยายนเป็นเดือนที่สิ้นปีงบประมาณ ง. เดือนที่ลงท้ายด้วย " คม" ติดต่อกัน ๒ เดือน คือเดือนที่ ๗,๘ ของปี 39. จดหมายส่วนตัวคืออะไร ก. จดหมายที่ผู้รับกับผู้ส่งรู้จักคุ้นเคยกัน ข. จดหมายเตือนให้ชำระหนี้หลังจากที่เคยทวงถามมาแล้วครั้งหนึ่ง ค. จดหมายที่เขียนถึงผู้รู้จักเพื่อขอให้ซื้อหนังสือที่ศูนย์จำหน่ายให้ด้วย ง. จดหมายที่เขียนถึงผู้ที่เรารู้จักคุ้นเคยเพื่อส่งข่าวคราว เล่าเรื่องใต้ถุนทุกซอกซอก 40. จดหมายส่วนตัวคือข้อใด ก. จดหมายลาครู ข. จดหมายถึงญาติ ค. จดหมายสั่งซื้อของ ง. จดหมายที่เขียนสมัครงาน
--	--

แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ทักษะทางด้านภาษาไทย

แบบวัดความสามารถในการเขียน

วิชา ภาษาไทย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การเขียนเรียงความ

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เมื่อกำหนดหัวข้อในการเขียนเรียงความให้ สามารถเขียนเรียงความจากเรื่องที่กำหนดให้ โดยใช้ข้อเท็จจริงที่มีหลักฐานอ้างอิง กำหนดขอบข่ายของโครงเรื่อง รวบรวมข้อมูล เรียบเรียงถ้อยคำ ให้เป็นเรียงความที่สละสลวยได้

2. หลักการ

การเขียนเรียงความเป็นการเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อเสนอความคิด ความรู้ ข้อเท็จจริง การจะสื่อความหมายได้ตรงตามที่เราต้องการนั้น จะต้องเข้าใจองค์ประกอบของการเรียงความ รู้จักการวางโครงเรื่อง รวบรวมข้อมูลและเรียบเรียงถ้อยคำได้ถูกต้อง สละสลวยตรงความหมาย จึงจะทำให้ผู้อ่านสื่อความได้ตามที่ผู้เขียนต้องการ

3. ลักษณะทั่วไปของสถานการณ์

เรื่องที่กำหนดให้นำมาเขียนเรียงความนั้น เป็นหัวข้อ เกี่ยวกับ สิ่งเสพติด ซึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน และครอบครัว เป็นหัวข้อเรื่องที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในข้อมูล ซึ่งข้อมูลนักเรียนอาจจะนำมาจากสื่อต่าง ๆ ที่นักเรียนได้พบ ได้เห็น หรือประสบการณ์ของนักเรียนเอง ซึ่งหัวข้อที่กำหนดให้มีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำหัวข้อที่กำหนดมาพิมพ์ลงในกระดาษ 1 แผ่น ทำเป็น 2 ชุด ชุดหนึ่งของนักเรียน และอีกชุดหนึ่งของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งฉบับนี้จะมีรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบด้วย

4. ขอบเขต และแหล่งที่มาของสถานการณ์

เรื่องที่กำหนดให้เป็น เรื่องของสิ่งเสพติด ซึ่งเป็นความรู้ทั่วไป ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน การเขียนเรียงความ ให้นักเรียนเขียนอยู่ในขอบเขตความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่จะสามารถนำเสนอเป็นข้อเขียนให้ผู้อ่านเข้าใจและมีความเห็นคล้อยตามกับผู้เขียนได้

5. ลักษณะคำสั่งและการปฏิบัติ

ให้นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ คือ สิ่งเสพติด โดยให้นักเรียนเขียนตามรูปแบบของการเขียนเรียงความ ที่ถูกต้องสมบูรณ์ ความยาวไม่น้อยกว่า 2 หน้ากระดาษ

6. การประเมิน

6.1 หัวข้อการประเมิน

- ความตรงประเด็น
- การใช้ภาษาและสำนวน
- การจัดเรียงใจความ

- การสะกดคำและ/หรือรูปแบบฟอร์มการเขียน

6.2 เกณฑ์การประเมิน

1) ความตรงประเด็น หมายถึง ลักษณะการเขียนที่มีความตรงประเด็น ได้ใจความ

- ระดับ 4 - เขียนชัดเจน ตรงประเด็น เนื้อหาครบถ้วน
- ระดับ 3 - การเขียนไม่ชัดเจน แต่เนื้อหาครบถ้วน
- ระดับ 2 - การเขียนไม่ชัดเจนแต่ยังพอมองเห็นแนวคิดบ้าง มีเนื้อหาน้อย
- ระดับ 1 - เนื้อหาน้อยมาก หรือไม่มีแนวคิดใดเลย

2) การใช้ภาษาและสำนวน หมายถึง ลักษณะการใช้สำนวน และโครงสร้างของประโยคตามหลักไวยากรณ์

- ระดับ 4 - โครงสร้างของประโยคถูกต้องเลือกใช้ศัพท์และสำนวนเหมาะสมตลอดเรื่อง
- ระดับ 3 - โครงสร้างประโยคถูกต้องใช้ศัพท์และสำนวนไม่ถูกต้อง 1-2 แห่ง
- ระดับ 2 - โครงสร้างประโยคและใช้ศัพท์หรือสำนวนไม่ถูกต้อง 3-4 แห่ง
- ระดับ 1 - โครงสร้างประโยคผิดมากหรือศัพท์สำนวนผิดมากกว่า 5 แห่ง

3) การจัดเรียงใจความ หมายถึง การเรียงลำดับใจความของเรื่องที่เขียน มีความสัมพันธ์กันดี ทั้งตอนนำ ตอนขยายและตอนสรุป

- ระดับ 4 - มีตอนนำ ตอนขยายและมีการสรุปอย่างครบถ้วนที่แสดงความ เป็นเหตุเป็นผล
- ระดับ 3 - มีตอนนำ ตอนขยายและสรุปครบถ้วน แต่แสดงความ เป็นเหตุเป็นผลเพียงเล็กน้อย
- ระดับ 2 - การเขียนไม่สมบูรณ์ หรือการเขียนค่อนข้างวุ่น
- ระดับ 1 - การเขียนวุ่นไม่ต่อเนื่องไม่ปะติดปะต่อจนทำให้ อ่านไม่รู้เรื่อง

4) การสะกดคำ และหรือรูปแบบ แบบฟอร์มการเขียน หมายถึง การเขียนให้ถูกต้องตามพจนานุกรมและหรือถูกต้องตามหลักการของคำประพันธ์หรือแบบฟอร์ม เช่นการเขียนจดหมาย

4.1) ร้อยแก้ว

- ระดับ 4 - สะกดคำถูกต้องทุกคำ
- ระดับ 3 - สะกดคำผิด 1-2 แห่ง
- ระดับ 2 - สะกดคำผิด 3-4 แห่ง
- ระดับ 1 - สะกดคำผิด มากกว่า 5 แห่ง

1) ความตรงประเด็น หมายถึง ลักษณะการเขียนที่มีความตรงประเด็น ได้ใจความ

- ระดับ 4 - เขียนชัดเจน ตรงประเด็น เนื้อหาครบถ้วน
- ระดับ 3 - การเขียนไม่ชัดเจน แต่เนื้อหาครบถ้วน
- ระดับ 2 - การเขียนไม่ชัดเจนแต่ยังพอมองเห็นแนวคิดบ้าง มีเนื้อหาน้อย
- ระดับ 1 - เนื้อหาน้อยมาก หรือไม่มีแนวคิดใดเลย

2) การใช้ภาษาและสำนวน หมายถึง ลักษณะการใช้สำนวน และโครงสร้างของประโยคตามหลักไวยากรณ์

- ระดับ 4 - โครงสร้างของประโยคถูกต้องเลือกใช้ศัพท์และสำนวนเหมาะสมตลอดเรื่อง
- ระดับ 3 - โครงสร้างประโยคถูกต้องใช้ศัพท์และสำนวนไม่ถูกต้อง 1-2 แห่ง
- ระดับ 2 - โครงสร้างประโยคและใช้ศัพท์หรือสำนวนไม่ถูกต้อง 3-4 แห่ง
- ระดับ 1 - โครงสร้างประโยคผิดมากหรือศัพท์สำนวนผิดมากกว่า 5 แห่ง

3) การจัดเรียงใจความ หมายถึง การเรียงลำดับใจความของเรื่องที่เขียน มีความสัมพันธ์กันดี ทั้ง
ตอนนำ ตอนขยายและตอนสรุป

- ระดับ 4 - มีตอนนำ ตอนขยายและมีการสรุปอย่างครบถ้วนที่แสดงความ เป็นเหตุเป็นผล
- ระดับ 3 - มีตอนนำ ตอนขยายและสรุปครบถ้วน แต่แสดงความเป็นเหตุเป็นผลเพียงเล็กน้อย
- ระดับ 2 - การเขียนไม่สมบูรณ์ หรือการเขียนค่อนข้างวุ่น
- ระดับ 1 - การเขียนวุ่นไม่ต่อเนื่องไม่ปะติดปะต่อจนทำให้ อ่านไม่รู้เรื่อง

4) การสะกดคำ และหรือรูปแบบ แบบฟอร์มการเขียน หมายถึง การเขียนให้ถูกต้องตาม
พจนานุกรมและหรือถูกต้องตามหลักการของคำประพันธ์หรือแบบฟอร์ม เช่นการเขียนจดหมาย

4.1) ร้อยแก้ว

- ระดับ 4- สะกดคำถูกต้องหมดทุกคำ
- ระดับ 3- สะกดคำผิด 1-2 แห่ง
- ระดับ 2 - สะกดคำผิด 3-4 แห่ง
- ระดับ 1 - สะกดคำผิด มากกว่า 5 แห่ง

1) ความตรงประเด็น หมายถึง ลักษณะการเขียนที่มีความตรงประเด็น ได้ใจความ

- ระดับ 4 - เขียนชัดเจน ตรงประเด็น เนื้อหาครบถ้วน
- ระดับ 3 - การเขียนไม่ชัดเจน แต่เนื้อหาครบถ้วน
- ระดับ 2 - การเขียนไม่ชัดเจนแต่ยังพอมองเห็นแนวคิดบ้าง มีเนื้อหาพอ
- ระดับ 1 - เนื้อหาน้อยมาก หรือไม่มีแนวคิดใดเลย

2) การใช้ภาษาและสำนวน หมายถึง ลักษณะการใช้สำนวน และโครงสร้างของประโยคตามหลักไวยากรณ์

- ระดับ 4 - โครงสร้างของประโยคถูกต้องเลือกใช้ศัพท์และสำนวนเหมาะสมตลอดเรื่อง
- ระดับ 3 - โครงสร้างประโยคถูกต้องใช้ศัพท์และสำนวนไม่ถูกต้อง 1-2 แห่ง
- ระดับ 2 - โครงสร้างประโยคและใช้ศัพท์หรือสำนวนไม่ถูกต้อง 3-4 แห่ง
- ระดับ 1 - โครงสร้างประโยคผิดมากหรือศัพท์สำนวนผิดมากกว่า 5 แห่ง

3) การจัดเรียงใจความ หมายถึง การเรียงลำดับใจความของเรื่องที่เขียน มีความสัมพันธ์กันดี ทั้ง
ตอนนำ ตอนขยายและตอนสรุป

- ระดับ 4 - มีตอนนำ ตอนขยายและมีการสรุปอย่างครบถ้วนที่แสดงความ เป็นเหตุเป็นผล
- ระดับ 3 - มีตอนนำ ตอนขยายและสรุปครบถ้วน แต่แสดงความเป็นเหตุเป็นผลเพียงเล็กน้อย
- ระดับ 2 - การเขียนไม่สมบูรณ์ หรือการเขียนค่อนข้างวุ่น
- ระดับ 1 - การเขียนวุ่นไม่ต่อเนื่องไม่ปะติดปะต่อจนทำให้ อ่านไม่รู้เรื่อง

4) การสะกิดคำ และหรือรูปแบบ แบบฟอร์มการเขียน หมายถึง การเขียนให้ถูกต้องตาม พจนานุกรมและหรือถูกต้องตามหลักการของคำประพันธ์หรือแบบฟอร์ม เช่นการเขียนจดหมาย

ระดับ 4- สะกิดคำถูกต้องหมดทุกคำ

ระดับ 3- สะกิดคำผิด 1-2 แห่ง

ระดับ 2- สะกิดคำผิด 3-4 แห่ง

ระดับ 1- สะกิดคำผิด มากกว่า 5 แห่ง

7. ตัวอย่างเครื่องมือและแบบบันทึกการประเมิน

หัวข้อที่กำหนดให้ เป็นหัวข้อที่จะใช้ในการเรียงความ คือ สิ่งเสพติด ข้อความจะมี 2 ฉบับ คือของนักเรียนและฉบับของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งของผู้ดำเนินการสอบจะมีคำอธิบายด้วย คำชี้แจง ครูสั่งให้นักเรียนเขียนเรียงความจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้คือ สิ่งเสพติด โดยให้นักเรียนเขียนตามหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ โดยมีความยาวไม่น้อยกว่า 2 หน้ากระดาษ กำหนดเวลาให้ 1.20 ชั่วโมง

ฉบับของผู้ดำเนินการสอบ

ให้นักเรียนเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดให้คือ สิ่งเสพติด โดยให้นักเรียนเขียนตามหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ ความยาวไม่น้อยกว่า 2 หน้ากระดาษ กำหนดเวลา 1.20 ชั่วโมง

* หมายเหตุ

องค์ประกอบของเรียงความ

คำนำ เป็นข้อความเริ่มต้นที่มุ่งให้อ่านมองเห็นประเด็นที่ผู้เขียนจะกล่าวต่อไปในเนื้อเรื่อง คำนำจะต้องสร้างความสนใจให้อ่านอยากติดตามอ่านต่อไป คำนำอาจขึ้นต้นด้วยคำถาม คำกล่าวของบุคคลสำคัญ บทกวี ฯลฯ

เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดได้ใจความสาระมากที่สุด เนื้อหาจะประกอบด้วยประเด็นสำคัญของเรื่อง เป็นเหตุเป็นผล มีข้อเท็จจริงเสริมด้วยพรรณนาของผู้เขียนประกอบกันได้ หลาย ๆ ย่อหน้า

สรุป เป็นการประมวลความคิด เพื่อให้ผู้อ่านทราบพรรณนา แนวปฏิบัติ ข้อระลึกหรือสิ่งที่พึงกระทำในอนาคต

ลักษณะของเรียงความที่ดี

1. เรียงความที่ดีจะต้องประกอบด้วยเนื้อหาที่มีจุดมุ่งหมายตามที่ตั้งไว้
2. มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป ในสัดส่วนที่เหมาะสม คำนำกับสรุปควรมีขนาดเท่า ๆ กัน ส่วนเนื้อเรื่องจะมีความยาวมากกว่าคำนำหรือสรุป 2-3 เท่าหรือมากกว่านั้น
3. มีเนื้อหาสมบูรณ์ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ให้ความคิดสร้างสรรค์
4. แจ่มแจ้ง ชัดเจน ไม่ออกนอกประเด็น ไม่สับสนวุ่นวาย
5. ใช้สำนวนภาษาสละสลวย ถูกต้อง ลีลาชวนอ่าน ดีด้วยรสคำและรสความ

แบบบันทึกผลการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	ความตรง ประเด็น	ภาษาและ สำนวน	เรียง ใจความ	การสะกด คำ	รวม	สรุปผลการ ประเมิน
		4 คะแนน	4 คะแนน	4คะแนน	4 คะแนน		

บันทึกเพิ่มเติม.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.....

คู่มือการสอบเขียนเรียงความ วิชา ภาษาไทย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ส่วนที่ 1

คำชี้แจง 1 เรื่อง การเขียนเรียงความ

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เมื่อกำหนดหัวข้อในการเขียนเรียงความให้ สามารถเขียนเรียงความจากเรื่องที่กำหนดให้ โดยใช้ข้อเท็จจริงที่มีหลักฐานอ้างอิง กำหนดขอบข่ายของโครงเรื่อง รวบรวมข้อมูล เรียบเรียงถ้อยคำ ให้เป็นเรียงความที่สละสลวยได้

2. คำอธิบายทั่วไป

การเขียนเรียงความเป็นการเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อเสนอความคิด ความรู้ ข้อเท็จจริง การจะสื่อความหมายได้ตรงตามที่เราต้องการนั้น จะต้องเข้าใจองค์ประกอบของการเรียงความ รู้จักการวางโครงเรื่อง รวบรวมข้อมูลและเรียบเรียงถ้อยคำได้ถูกต้อง สละสลวยตรงความหมาย จึงจะทำให้ผู้อ่านสื่อความได้ตามที่ผู้เขียนต้องการเรื่องที่กำหนดให้นำมาเขียนเรียงความนั้น เป็นหัวข้อ เกี่ยวกับ สิ่งเสพย์ติด ซึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน และครอบครัว เป็นหัวข้อเรื่องที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในข้อมูล ซึ่งข้อมูลนักเรียนอาจจะนำมาจากสื่อต่าง ๆ ที่นักเรียนได้พบ ได้เห็น หรือประสบการณ์ของนักเรียนเอง ซึ่งหัวข้อที่กำหนดให้มีความง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำหัวข้อที่กำหนดมาพิมพ์ลงในกระดาษ 1 แผ่น ทำเป็น 2 ชุด ชุดหนึ่งของนักเรียน และอีกชุดหนึ่งของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งฉบับนี้จะมีรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบด้วย และเรื่องที่กำหนดให้เป็น เรื่องของสิ่งเสพย์ติด ซึ่งเป็นความรู้ทั่วไป ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน การเขียนเรียงความ ให้นักเรียนเขียนอยู่ในขอบเขตความรู้ความ เข้าใจของนักเรียนที่จะสามารถนำเสนอเป็นข้อเขียนให้ผู้อ่านเข้าใจและมีความเห็นคล้อยตามกับผู้เขียนได้ โดยให้นักเรียนเขียนตามรูปแบบของการเขียนเรียงความ ที่ถูกต้องสมบูรณ์ ความยาวไม่น้อยกว่า 2 หน้ากระดาษ

3. วิธีดำเนินการประเมิน

3.1 การเตรียมการ

1. ผู้ดำเนินการสอบเตรียมหัวข้อที่กำหนดสำหรับให้นักเรียนเขียนเรียงความ
2. หัวข้อที่กำหนดให้จัดเป็น 2 ชุด สำหรับนักเรียน 1 ชุด และสำหรับผู้ดำเนินการสอบ 1 ชุด
3. ผู้ดำเนินการสอบศึกษาวิธีดำเนินการสอบให้เข้าใจลักษณะของกิจกรรมอุปกรณ์และการประเมินล่วงหน้า
4. ผู้ดำเนินการสอบจัดเตรียมแบบบันทึกผลการประเมิน 1 ชุด / 1 ห้องเรียงตามบัญชีรายชื่อ
5. ผู้ดำเนินการสอบจัดเตรียมนักเรียนที่จะสอบ โดยจัดเตรียมที่นั่งสอบให้เรียบร้อย

6. สถานที่สอบหรือห้องสอบควรจัดให้เป็นที่เหมาะสมไม่ให้นักเรียนเข้าออกพลุกพล่านจนทำให้ผู้สอบเสียสมาธิ หรือให้รู้ข้อความที่อ่านก่อนเพื่อซ่อมมาก่อนล่วงหน้า

3.2 ขณะสอบ

1. ผู้ดำเนินการบันทึกเลขที่ ชื่อ สกุล ของนักเรียนที่เข้าสอบ
2. แจกหัวข้อที่กำหนดให้เรียงความ พร้อมคำชี้แจง ให้นักเรียน
3. ให้เวลานักเรียนอ่านให้เข้าใจ ทั้งคำสั่งและคำชี้แจง
4. ให้นักเรียนนักเรียนลงมือปฏิบัติ ให้เวลา 1.20 ชั่วโมง ความยาวไม่น้อยกว่า 2 หน้ากระดาษ

3.4 หลังสอบ

1. ผู้ดำเนินการสอบพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดแล้วกรอกคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมิน
2. หลังจากสอบนักเรียนครบทุกคนแล้ว ผู้ดำเนินการสอบรวมคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมินเป็นรายบุคคล แล้วกรอกในคะแนนรวม
3. สรุปผลการประเมินโดยใช้คะแนนในช่องรวมคะแนนของนักเรียนแต่ละคนเพื่อแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนนรวม	15-16	คะแนน หมายถึง	ดีมาก
คะแนนรวม	13-15	คะแนน หมายถึง	ดี
คะแนนรวม	10-12	คะแนน หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	10	คะแนน หมายถึง	ต้องปรับปรุง

หลังจากนั้นจึงกรอกผลการแปลความหมายของนักเรียนแต่ละคนลงในช่องสรุปผลการประเมินแบบบันทึกผลการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	ความตรง ประเด็น	ภาษาและ สำนวน	เรียง ใจความ	การสะกด คำ	รวม	สรุปผล การ ประเมิน
		4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน		

บันทึกเพิ่มเติม.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

4. การรายงานผลและข้อวินิจฉัย

การรายงานผลนี้เป็นรายงานผลเกี่ยวกับคะแนนรวม และการแปลความหมายของคะแนนจะแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง ซึ่งทำให้ทราบถึงความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้คะแนนความสามารถในลักษณะย่อย ๆ ได้แก่ ความตรงประเด็น การใช้ภาษาและสำนวน การจัดเรียงใจความ การสะกดคำและ/หรือรูปแบบฟอร์มการเขียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจแสดงถึงจุดด้อยของการเรียนการสอนในบางประการ ซึ่งอาจจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องและตรงประเด็นยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2

เครื่องมือ

หัวข้อที่กำหนดให้ เป็นหัวข้อที่จะใช้ในการเรียงความ คือ สิ่งเสพติด ข้อความจะมี 2 ฉบับคือของนักเรียนและฉบับของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งของผู้ดำเนินการสอบจะมีคำอธิบายด้วย

คำชี้แจง ครูสั่งให้นักเรียนเขียนเรียงความจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้คือ สิ่งเสพติด โดยให้นักเรียนเขียนตามหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ โดยมีความยาวไม่น้อยกว่า 2 หน้ากระดาษ กำหนดเวลาให้ 1.20 ชั่วโมง

ฉบับของผู้ดำเนินการสอบ

ให้นักเรียนเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดให้คือ สิ่งเสพติด โดยให้นักเรียนเขียนตามหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ ความยาวไม่น้อยกว่า 2 หน้ากระดาษ กำหนดเวลา 1.20 ชั่วโมง

หมายเหตุ

องค์ประกอบของเรียงความ

1. คำนำ เป็นข้อความเริ่มต้นที่มุ่งให้ผู้อ่านมองเห็นประเด็นที่ผู้เขียนจะกล่าวต่อไปในเนื้อเรื่อง คำนำจะต้องสร้างความสนใจให้ผู้อ่านอยากติดตามอ่านต่อไป คำนำอาจขึ้นต้นด้วยคำถาม คำกล่าวของบุคคลสำคัญ บทกวี ฯลฯ
2. เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดได้ใจความสาระมากที่สุด เนื้อหาจะประกอบด้วยประเด็นสำคัญของเรื่อง เป็นเหตุเป็นผล มีข้อเท็จจริงเสริมด้วยพรรณนาของผู้เขียนประกอบกันได้ หลาย ๆ ย่อหน้า
3. สรุป เป็นการประมวลความคิด เพื่อให้ผู้อ่านทราบทรรศนะ แนวปฏิบัติ ข้อระลึกหรือสิ่งที่พึงกระทำในอนาคต

ลักษณะของเรียงความที่ดี

1. เรียงความที่ดีจะต้องประกอบด้วยเนื้อหาที่มีจุดมุ่งหมายตามที่ตั้งไว้
2. มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป ในสัดส่วนที่เหมาะสม คำนำกับสรุปควรมีขนาดเท่า ๆ กัน ส่วนเนื้อเรื่องจะมีความยาวมากกว่าคำนำหรือสรุป 2-3 เท่าหรือมากกว่านั้น
3. มีเนื้อหาสมบูรณ์ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ให้ความคิดสร้างสรรค์
4. แจ่มแจ้ง ชัดเจน ไม่ออกนอกประเด็น ไม่สับสนวุ่น
5. ใช้สำนวนภาษาสละสลวย ถูกต้อง ลีลาชวนอ่าน ดีด้วยรสคำและรสความ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการการพูด

วิชา ภาษาไทย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การพูดเล่าเรื่อง

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เมื่อกำหนดเหตุการณ์ให้นักเรียนสามารถเล่าเรื่องได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ และมีมารยาทในการพูด เล่าได้อย่างมีลำดับขั้นตอน

2. หลักการ

การพูดเล่าเรื่องเป็นการขยายความเรื่องที่ตนรู้หรือมีประสบการณ์ทั้งจากการเห็น การฟังหรือการอ่าน การพูดถ่ายทอดเรื่องให้ผู้อื่นฟัง จึงต้องรู้จักการลำดับเรื่อง เล่าเรื่องได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งมีมารยาทในการพูด จึงจะประสบความสำเร็จสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ และรู้เรื่องราวเหล่านั้นเป็นอย่างดี

3. ลักษณะทั่วไปของสถานการณ์

เรื่องที่จะกำหนดให้นำมาเล่านั้น เป็นหัวข้อ เกี่ยวกับการเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากประสบการณ์ที่นักเรียนได้ประสบพบเห็นมา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน และครอบครัว เป็นหัวข้อเรื่องที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในสิ่งที่นักเรียนได้พบ ได้เห็น หรือประสบการณ์ของนักเรียนเอง ซึ่งหัวข้อที่กำหนดให้มีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำหัวข้อที่กำหนดมาพิมพ์ลงในกระดาษ 1 แผ่น ทำเป็น 2 ชุด ชุดหนึ่งของนักเรียน และอีกชุดหนึ่งของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งฉบับนี้จะมีรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบด้วย

4. ขอบเขต และแหล่งที่มาของสถานการณ์

เรื่องที่กำหนดให้เป็นเรื่องของนิทานพื้นบ้าน นิทานที่นักเรียนเคยได้ฟัง หรืออ่านพบ หรือเรื่องที่เป็นประสบการณ์ที่นักเรียนได้พบมากับตนเอง อาจเป็นเรื่องที่และไม่ได้ ซึ่งสามารถนำมาเป็นตัวอย่างอุทาหรณ์ให้กับผู้ฟังได้ หรือสามารถยกเป็นตัวอย่างทั้งด้านดี หรือไม่ได้ดี

5. ลักษณะคำสั่งและการปฏิบัติ

ให้นักเรียนเล่าเรื่องตามหัวข้อที่กำหนดให้ คือ เล่าจากนิทาน และเล่าจากประสบการณ์ โดยให้นักเรียนเล่าตามหลักการพูดเล่าเรื่องให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจสิ่งที่นักเรียนต้องการถ่ายทอดนั้น ภายในเวลา 30 นาที

6. การประเมิน

หัวข้อการประเมิน

1. การถ่ายทอดเรื่องราวตรงประเด็น
2. การใช้ภาษาและน้ำเสียง
3. การแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม
4. มารยาทและกิริยาท่าทาง

เกณฑ์การประเมิน

1) การถ่ายทอดเรื่องราวตรงประเด็น หมายถึง การพูดที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวของผู้พูดสู่ผู้ฟังได้ชัดเจนตรงประเด็น และ ครบถ้วน

ระดับ 4 - ถ่ายทอดเรื่องราวได้ครบถ้วน ตรงประเด็นและชัดเจน

ระดับ 3 - ถ่ายทอดเรื่องราวได้ครบถ้วนแต่ค่อนข้างเยิ่นเย้อ โดยมีผลความที่ไม่จำเป็น

ระดับ 2 - ถ่ายทอดเรื่องราวได้ไม่ครบถ้วนและ ไม่ตรงประเด็น

ระดับ 1 - ถ่ายทอดเรื่องราวได้เป็นบางส่วน มีบางส่วนที่ขาดตกไป และยังไม่ตรงประเด็น

2) การใช้ภาษาและน้ำเสียง หมายถึง การใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมน้ำเสียง ดังพอเหมาะ มีการเน้นคำ

ระดับ 4 - ใช้ภาษาสุภาพในการพูด เสียงดังพอเหมาะ มีการเน้นคำในการพูด

ระดับ 3 - ใช้ภาษาสุภาพในการพูด เสียงดังพอเหมาะ แต่ใช้น้ำเสียงเรียบตลอดเวลา

ระดับ 2 - ใช้ภาษาสุภาพในการพูด เสียงเบาหรือดังเกินไป มีการเน้นคำบ้าง

ระดับ 1 - ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง น้ำเสียงเบาเกินไป ไม่มีการเน้นคำที่พูด

3) การแสดงความคิดเห็น และตอบคำถาม หมายถึง การพูดสนทนาที่มีเรื่องหรือเหตุการณ์ที่ต้องแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ตอบคำถามได้ตรงคำถาม ชัดเจน แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

ระดับ 4 - แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล สามารถตอบคำถามได้ชัดเจน ตรงประเด็น แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

ระดับ 3 - แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล แต่ตอบคำถามได้ไม่ชัดเจนนัก

ระดับ 2 - แสดงความคิดเห็นโดยมีเหตุผล แต่ยังตอบคำถามไม่ตรง การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่ดี

ระดับ 1 - แสดงความคิดเห็นให้เหตุผลไม่ดีนัก ตอบคำถามยังไม่ตรง การแก้ปัญหายังไม่ดี

4) มารยาทและกิริยาท่าทาง หมายถึง การพูดในสิ่งที่ผู้ฟังพอใจ ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้ฟัง มีการมอง การฟัง ควบคุมอารมณ์ และมีความสุขในการพูด

ระดับ 4 - ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ฟังและเรื่องที่พูด ท่าทางที่พูดเหมาะสม การมอง การฟัง และควบคุมอารมณ์ได้ดี

ระดับ 3 - ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ฟังและเรื่องที่พูด กิริยาท่าทางเหมาะสม แต่ยังไม่การรับฟังยังไม่ดี

ระดับ 2 - ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ฟังและเรื่องที่พูด กิริยาท่าทางบางอย่างไม่เหมาะสม ไม่มองผู้ฟัง

ระดับ 1 - ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ฟังและเรื่องที่พูด กิริยาท่าทางไม่เหมาะสม ไม่มอง และไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ฟัง

7. ตัวอย่างเครื่องมือและแบบบันทึกการประเมิน

หัวข้อที่กำหนดให้ เป็นหัวข้อที่จะใช้พูดเล่าเรื่อง คือ นิทานพื้นบ้านที่นักเรียนเคยอ่านมา หรือประสบการณ์ที่นักเรียนได้ประสบมา ข้อความจะมี 2 ฉบับคือของนักเรียนและฉบับของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งของผู้ดำเนินการสอบจะมีคำอธิบายด้วย

คำชี้แจง ครูสั่งให้พูดเล่าเรื่องจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้คือ เล่าเรื่องจากนิทานพื้นบ้าน หรือเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของนักเรียนเอง โดยให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องตามหลักเกณฑ์การพูดเล่าเรื่อง โดย กำหนดเวลาให้ 7 นาที

ฉบับของผู้ดำเนินการสอบ

ให้พูดเล่าเรื่องจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้คือ เล่าเรื่องจากนิทานพื้นบ้าน หรือเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของนักเรียนเอง โดยให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องตามหลักเกณฑ์การพูดเล่าเรื่อง โดยกำหนดเวลาให้ 7 นาที

หมายเหตุ

การพูดเล่าเรื่องเป็นการพูดเล่าเรื่องที่ได้ประสบมาจริง ๆ หรือเป็นเรื่องเล่าจากนิทานที่อ่านมา ส่วนมากจะเป็นนิทานประเภทเชิงคติ ให้ความสนุกสนาน สดแทรกข้อคิด หรือถ้าเป็นประสบการณ์ก็จะเป็นประสบการณ์ที่ประทับใจ หรือเป็นประสบการณ์ที่ให้คิดสอนใจ เป็นอุทาหรณ์ให้ระมัดระวัง เรื่องการกระทำ เป็นต้น

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของการพูดเล่าเรื่อง

1. มีการนำเรื่อง ความเป็นไปของเรื่องบ่งบอกตัวบุคคล สถานที่ หรือเวลา
2. มีลำดับของเหตุการณ์ในเรื่อง
3. แสดงปมปัญหาของเรื่อง
4. แสดงการคลี่คลายของเรื่อง หรือการแก้ปัญหา
5. ให้คิดพจน์หรือข้อเตือนใจท้ายเรื่อง

ลักษณะของการพูดเล่าเรื่องที่ดี

1. เป็นเรื่องเล่าในอดีต หรือเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว
2. ใช้บุพบทบ่งเวลา สถานที่
3. ใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึงหรืออ้างอิงบุคคลหรือสิ่งของอื่น ๆ
4. อาจมีการซ้ำ หรือย้ำเรื่อง
5. ใช้คำสันธานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องและบ่งบอกความเป็นเหตุเป็นผลความคล้ายตาม

และความขัดแย้ง

แบบบันทึกผลการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	การถ่ายทอด ตรงประเด็น	ภาษาและ น้ำเสียง	การแสดง ความ คิดเห็น	มารยาท กิริยา ท่าทาง	รวม	สรุปผล การ ประเมิน
		4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน	4คะแนน		

บันทึกเพิ่มเติม.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

วันที่ เดือน พ.ศ.....

คู่มือการสอบการพูดเล่าเรื่อง วิชา ภาษาไทย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ส่วนที่ 1

คำชี้แจง 1 เรื่อง การพูดเล่าเรื่อง

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เมื่อกำหนดเหตุการณ์ให้นักเรียนสามารถเล่าเรื่องได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ และมีมารยาทในการพูด เล่าได้อย่างมีลำดับขั้นตอน

2. อธิบายทั่วไป

การพูดเล่าเรื่องเป็นการขยายความเรื่องที่ตนรู้หรือมีประสบการณ์ทั้งจากการเห็น การฟังหรือการอ่าน การพูดถ่ายทอดเรื่องให้ผู้อื่นฟัง จึงต้องรู้จักการลำดับเรื่อง เล่าเรื่องได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งมีมารยาทในการพูด จึงจะประสบความสำเร็จสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ และรู้เรื่องราวเหล่านั้นเป็นอย่างดี เรื่องที่จะกำหนดให้นำมาเล่านั้น เป็นหัวข้อ เกี่ยวกับการเล่านิทาน การเล่าเรื่องจากประสบการณ์ที่นักเรียนได้ประสบพบเห็นมา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน และครอบครัว เป็นหัวข้อเรื่องที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในสิ่งที่นักเรียนได้พบ ได้เห็น หรือประสบการณ์ของนักเรียนเอง ซึ่งหัวข้อที่กำหนดให้นี้มีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำหัวข้อที่กำหนดมาพิมพ์ลงในกระดาษ 1 แผ่น ทำเป็น 2 ชุด ชุดหนึ่งของนักเรียน และอีกชุดหนึ่งของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งฉบับนี้จะมีรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบด้วย และเรื่องที่กำหนดให้เป็น เรื่องของนิทานพื้นบ้าน นิทานที่นักเรียนเคยได้ฟัง หรืออ่านพบ หรือเรื่องที่เป็นประสบการณ์ที่นักเรียนได้พบมากับตนเอง อาจเป็นเรื่องที่และไม่ดี ซึ่งสามารถนำมาเป็นตัวอย่างอุทาหรณ์ให้กับผู้ฟังได้ หรือสามารถยกเป็นตัวอย่างทั้งด้านดี หรือไม่ดีได้และในการประเมินในครั้งนี้ให้นักเรียนเล่าเรื่องตามหัวข้อที่กำหนดให้ คือ เล่าจากนิทานและเล่าจากประสบการณ์โดยให้นักเรียนเล่าตามหลักการพูดเล่าเรื่องให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจสิ่งที่นักเรียนต้องการถ่ายทอดนั้น ภายในเวลา 7 นาที

3. วิธีดำเนินการประเมิน

3.1 การเตรียมการ

1. ผู้ดำเนินการสอบเตรียมหัวข้อที่กำหนดสำหรับให้นักเรียนพูดเล่าเรื่อง
2. หัวข้อที่กำหนดให้จัดเป็น 2 ชุด สำหรับนักเรียน 1 ชุด และสำหรับผู้ดำเนินการสอบ 1 ชุด
3. ผู้ดำเนินการสอบศึกษาวิธีดำเนินการสอบให้เข้าใจลักษณะของกิจกรรมอุปกรณ์และการประเมินล่วงหน้า
4. ผู้ดำเนินการสอบจัดเตรียมแบบบันทึกผลการประเมิน 1 ชุด / 1 ห้องเรียนตามบัญชีรายชื่อ
5. ผู้ดำเนินการสอบจัดเตรียมนักเรียนที่จะสอบ โดยจัดเตรียมที่นั่งสอบให้เรียบร้อย
6. สถานที่สอบหรือห้องสอบควรจัดให้เป็นที่เหมาะสมไม่ให้นักเรียนเข้าออกพลุกพล่าน จนทำให้ผู้สอบเสียสมาธิ หรือให้รู้ข้อความที่อ่านก่อนเพื่อซ่อมมาก่อนล่วงหน้า

3.2 ขณะสอบ

1. ผู้ดำเนินการบันทึกเลขที่ ชื่อ สกุล ของนักเรียนที่เข้าสอบ

2. แจกหัวข้อที่กำหนดให้นักเรียนพูดเล่าเรื่อง พร้อมคำชี้แจงให้นักเรียน
3. ให้นักเรียนอ่านให้เข้าใจ ทั้งคำสั่งและคำชี้แจง
4. ให้นักเรียนนักเรียนออกมาพูดเล่าเรื่องในเวลา 7 นาที

3.3 หลังสอบ

1. ผู้ดำเนินการสอบพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดแล้วกรอกคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมิน
2. หลังจากสอบนักเรียนครบทุกคนแล้ว ผู้ดำเนินการสอบรวมคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมินเป็นรายบุคคล แล้วกรอกในคะแนนรวม
3. การกรอกคะแนนผู้ดำเนินการสอบพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดแล้วกรอกคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมิน

สรุปผลการประเมินโดยใช้คะแนนในช่องรวมคะแนนของนักเรียนแต่ละคนเพื่อแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนนรวม	15-16	คะแนน หมายถึง	ดีมาก
คะแนนรวม	13-14	คะแนน หมายถึง	ดี
คะแนนรวม	10-12	คะแนน หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า 10		คะแนน หมายถึง	ต้องปรับปรุง

หลังจากนั้นจึงกรอกผลการแปลความหมายของนักเรียนแต่ละคนลงในช่องสรุปผลการประเมินแบบบันทึกผลการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	การถ่ายทอดตรงประเด็น	ภาษาและน้ำเสียง	การแสดงความคิดเห็น	มารยาทกิริยาท่าทาง	รวม	สรุปผลการประเมิน
		4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน		

บันทึกเพิ่มเติม.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

4. การรายงานผลและข้อวินิจฉัย

การรายงานผลนี้เป็นรายงานผลเกี่ยวกับคะแนนรวม และการแปลความหมายของคะแนนจะแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง ซึ่งทำให้ทราบถึงความสามารถด้านการพูดเล่าเรื่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้คะแนนความสามารถในลักษณะย่อย ๆ ได้แก่ การถ่ายทอดเรื่องราวตรงประเด็น การใช้ภาษาและน้ำเสียง การแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม มารยาทและกิริยาท่าทาง ซึ่ง

สิ่งเหล่านี้อาจแสดงถึงจุดด้อยของการเรียนการสอนในบางประการ ซึ่งอาจจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องและตรงประเด็นยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2

เครื่องมือ

หัวข้อที่กำหนดให้ เป็นหัวข้อที่จะใช้พูดเล่าเรื่อง คือ นิทานพื้นบ้านที่นักเรียนเคยอ่านมา หรือประสบการณ์ที่นักเรียนได้ประสบมา ข้อความจะมี 2 ฉบับคือของนักเรียนและฉบับของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งของผู้ดำเนินการสอบจะมีคำอธิบายด้วย

คำชี้แจง ครูสั่งให้พูดเล่าเรื่องจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้คือ เล่าเรื่องจากนิทานพื้นบ้าน หรือเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของนักเรียนเอง โดยให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องตามหลักเกณฑ์การพูดเล่าเรื่อง โดย กำหนดเวลาให้ 7 นาที

ฉบับของผู้ดำเนินการสอบ

ให้พูดเล่าเรื่องจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้คือ เล่าเรื่องจากนิทานพื้นบ้าน หรือเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของนักเรียนเอง โดยให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องตามหลักเกณฑ์การพูดเล่าเรื่อง โดย กำหนดเวลาให้ 7 นาที

หมายเหตุ

การพูดเล่าเรื่องเป็นการพูดเล่าเรื่องที่ได้ประสบมาจริง ๆ หรือเป็นเรื่องเล่าจากนิทานที่อ่านมา ส่วนมากจะเป็นนิทานประเภทเชิงคติ ให้ความสนุกสนาน สอดแทรกข้อคิด หรือถ้าเป็นประสบการณ์ก็จะเป็นประสบการณ์ที่ประทับใจ หรือเป็นประสบการณ์ที่ให้คติสอนใจ เป็นอุทาหรณ์ให้ระมัดระวังเรื่องการทำ

ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของการพูดเล่าเรื่อง

1. มีการนำเรื่อง ความเป็นไปของเรื่องบ่งบอกตัวบุคคล สถานที่ หรือเวลา
2. มีลำดับของเหตุการณ์ในเรื่อง
3. แสดงปมปัญหาของเรื่อง
4. แสดงการคลี่คลายของเรื่อง หรือการแก้ปัญหา
5. ให้คติพจน์หรือข้อเตือนใจท้ายเรื่อง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง

วิชา ภาษาไทย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การฟังอภิปราย

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เมื่อกำหนดเหตุการณ์ให้นักเรียนสามารถฟังการอภิปรายได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของผู้พูด และสามารถแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น และมีมารยาทในการฟัง

2. หลักการ

การฟัง เป็นการได้ยินและรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาทางหู และเมื่อมีการฟังอย่างตั้งใจจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพราะจะทำให้ผู้ฟังเกิดปัญญา การฟังอภิปรายเป็นการฟังที่ต้องมีการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเพื่อให้ได้สารที่ถูกต้องเพื่อนำไปใช้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ และทำให้การฟังสารต่าง ๆ ได้อย่างมีมารยาท

3. ลักษณะทั่วไปของสถานการณ์

เรื่องที่จะกำหนดให้ฟังในการอภิปรายนี้ เป็นหัวข้อ เกี่ยวกับ ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน คือ เรื่อง การเล่นเกมออนไลน์ มีผลดีผลเสียอย่างไร ซึ่งเนื้อหานี้จะให้นักเรียนได้ค้นคว้า ทำเป็นโครงงาน และนำมาอภิปรายกันในชั้นเรียน และประเมินทักษะของการฟังด้วย ซึ่งหัวข้อที่กำหนดให้มีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำหัวข้อที่กำหนดมาพิมพ์ลงในกระดาษ 1 แผ่น ทำเป็น 2 ชุด ชุดหนึ่งของนักเรียน และอีกชุดหนึ่งของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งฉบับนี้จะมีรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบด้วย และหัวข้อที่นำมาอภิปรายนี้จะต้องเป็นเรื่องที่มีข้อมูลที่รวบรวมมาจากหลายด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมเหตุสมผล เมื่อนักเรียนฟังแล้วสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง พร้อมให้ข้อเสนอแนะอย่างมีเหตุผลได้ โดยเวลาที่กำหนด 15 นาทีเรื่องที่จะกำหนดให้ฟัง เป็นหัวข้อ เกี่ยวกับ การอภิปรายเกี่ยวกับ เกมออนไลน์ ที่เป็นปัญหากับนักเรียนและเยาวชนไทยอยู่ในขณะนี้ เป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน และครอบครัว เป็นหัวข้อเรื่องที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในสิ่งที่นักเรียนได้พบ ได้เห็น หรือประสบการณ์ของนักเรียนเอง ซึ่งหัวข้อที่กำหนดให้มีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำหัวข้อที่กำหนดมาพิมพ์ลงในกระดาษ 1 แผ่น ทำเป็น 2 ชุด ชุดหนึ่งของนักเรียน และอีกชุดหนึ่งของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งฉบับนี้จะมีรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบด้วย

4. ขอบเขต และแหล่งที่มาของสถานการณ์

เรื่องที่จะกำหนดให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับ เกมออนไลน์ ซึ่งกำลังสร้างปัญหาให้กับการดำเนินชีวิตของเด็กไทยอยู่ทุกวันนี้ โดยให้ตัวแทนนักเรียนได้หาข้อมูลและนำมาอภิปรายในชั้นเรียน และทุกคนในชั้นเรียนฟังอภิปรายและอภิปรายให้เหตุผล แสดงข้อคิดเห็นกันในชั้นเรียน

5. ลักษณะคำสั่งและการปฏิบัติ

ให้นักเรียนฟังการอภิปรายในชั้นเรียนแล้วร่วมแสดงความคิดเห็น ให้เหตุผลถึงเรื่อง เกมออนไลน์ที่ตัวแทนนักเรียนได้อภิปรายกัน โดยมีเหตุผลและแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือมาอภิปรายและให้เหตุผล

6. การประเมิน

6.1 เกณฑ์การประเมิน

การฟังอภิปราย หมายถึง การฟัง เรื่องราวจากการอภิปราย แล้วสามารถสรุปเรื่องราวที่ผู้พูดแต่ละคนพูด และสามารถแยกประเด็นและให้เหตุผลสำหรับข้อคิดเห็นนั้นได้

ระดับ 4 - สรุปเรื่องราวจากเรื่องที่ฟังได้ชัดเจนตรงประเด็น และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังได้อย่างสมเหตุสมผล

ระดับ 3 - สรุปเรื่องราวจากเรื่องที่ฟังได้ชัดเจนตรงประเด็น และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังได้อย่างสมเหตุสมผลพอสมควร

ระดับ 2 - สรุปเรื่องราวที่ฟังไม่ชัดเจนและแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังเป็นบางครั้ง

ระดับ 1 - สรุปเรื่องราวจากเรื่องที่ฟังได้ไม่ชัดเจนและไม่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังได้

7. ตัวอย่างเครื่องมือและแบบบันทึกการประเมิน

หัวข้อที่กำหนดให้ เป็นหัวข้อที่ใช้ในการอภิปรายในชั้นเรียนโดยตัวแทนนักเรียนคือ เรื่องเกี่ยวกับเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ที่มีผลต่อเด็กนักเรียน เยาวชน และผู้ปกครองอยู่ในขณะนี้ โดยนักเรียนต้องมีการสืบค้นข้อมูลมาประกอบการอภิปรายด้วย

คำชี้แจง ครูสั่งให้ตัวแทนนักเรียนอภิปรายเรื่องเกี่ยวกับ เกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ ซึ่งกำลังเกิดปัญหากับนักเรียนและเยาวชนของไทยอยู่ในขณะนี้ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการเล่นเกมดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาขึ้นหลายด้าน เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่ตัวแทนนักเรียน อภิปรายแล้ว นักเรียนจะต้องวิเคราะห์เรื่องที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล มีการแสดงความคิดเห็น ใช้เหตุผลให้เหมาะสมตามหลักเกณฑ์การฟังอภิปราย โดย กำหนดเวลาให้ 15 นาที

ฉบับของผู้ดำเนินการสอบ

ครูสั่งให้ตัวแทนนักเรียนอภิปรายเรื่องเกี่ยวกับ เกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ ซึ่งกำลังเกิดปัญหากับนักเรียนและเยาวชนของไทยอยู่ในขณะนี้ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการเล่นเกมดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาขึ้นหลายด้าน เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่ตัวแทนนักเรียน อภิปรายแล้ว นักเรียนจะต้องวิเคราะห์เรื่องที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล มีการแสดงความคิดเห็น ใช้เหตุผลให้เหมาะสมตามหลักเกณฑ์การฟังอภิปราย โดย กำหนดเวลาให้ 15 นาที

หมายเหตุ

การฟังอภิปราย เป็นการฟังเพื่อการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้ฟังต่อเรื่องที่ได้ฟังจากการอภิปรายของผู้อื่นหลาย ๆ คน เป็นการแสดงความคิด ความรู้สึกที่เห็นด้วย หรือโต้แย้ง หรือนำด้วยเหตุผลที่น่าเชื่อถือได้

ลักษณะโครงสร้างในการฟังการอภิปราย

1. แสดงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังอภิปราย หรือแสดงความคิดเห็น เช่นแสดงประโยชน์ หรือความสำคัญของเรื่องที่อภิปรายกันอยู่
 2. มีข้อความหรือประโยคสนับสนุนเหตุผลที่เสนอในแต่ละความคิดเห็น
 3. มีบทสรุปย้ำการแสดงความคิดเห็นของตนเพื่อเน้นความสำคัญของเรื่องให้น่าสนใจและน่าเชื่อถือ
- ลักษณะที่ดีของการฟังอภิปราย

1. มีข้อความหรือเนื้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเอง
2. มีประโยคสนับสนุนหรือมีการขยายความในแต่ละความคิด
3. ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึง
4. มีคำแสดงเจตนา

แบบบันทึกผลการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1	รวม	สรุปผลการประเมิน
		4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน		

บันทึกเพิ่มเติม.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

วันที่ เดือน พ.ศ.....

คู่มือการสอบการฟังอภิปราย วิชา ภาษาไทย (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ส่วนที่ 1

คำชี้แจง 1 เรื่อง การฟังอภิปราย

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เมื่อกำหนดเหตุการณ์ให้นักเรียนสามารถฟังการอภิปรายได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของผู้พูดและสามารถแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น และมีมารยาทในการฟัง

2. อธิบายทั่วไป

การฟัง เป็นการได้ยินและรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาทางหู และเมื่อมีการฟังอย่างตั้งใจจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพราะจะทำให้ผู้ฟังเกิดปัญญา การฟังอภิปรายเป็นการฟังที่ต้องมีการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเพื่อให้ได้สารที่ถูกต้องเพื่อนำไปใช้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ และทำให้การฟังสารต่าง ๆ ได้อย่างมีมารยาทเรื่องที่จะกำหนดให้ฟังในการอภิปรายนี้ เป็นหัวข้อ เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน คือเรื่อง การเล่นเกมออนไลน์ มีผลดีผลเสียอย่างไร ซึ่งเนื้อหานี้จะให้นักเรียนได้ค้นคว้า ทำเป็นโครงงาน และนำมาอภิปรายกันในชั้นเรียน และประเมินทักษะของการฟังด้วย ซึ่งหัวข้อที่กำหนดให้มีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำหัวข้อที่กำหนดมาพิมพ์ลงในกระดาษ 1 แผ่น ทำเป็น 2 ชุด ชุดหนึ่งของนักเรียน และอีกชุดหนึ่งของผู้ดำเนินการสอบ ซึ่งฉบับนี้จะมีรายละเอียดอื่น ๆ ประกอบด้วย และหัวข้อที่นำมาอภิปรายนี้จะต้องเป็นเรื่องที่มีข้อมูลที่รวบรวมมาจากหลายด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมเหตุสมผล เมื่อนักเรียนฟังแล้วสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง พร้อมให้ข้อเสนอแนะอย่างมีเหตุผลได้ โดยเวลาที่กำหนด 15 นาที

3. วิธีดำเนินการประเมิน

3.1 การเตรียมการ

1. ผู้ดำเนินการสอบเตรียมหัวข้อที่กำหนดสำหรับให้นักเรียนฟังการอภิปราย
2. หัวข้อที่กำหนดให้จัดเป็น 2 ชุด สำหรับนักเรียน 1 ชุด และสำหรับผู้ดำเนินการสอบ 1 ชุด
3. ผู้ดำเนินการสอบศึกษาวิธีดำเนินการสอบให้เข้าใจลักษณะของกิจกรรมอุปกรณ์และการประเมินล่วงหน้า
4. ผู้ดำเนินการสอบจัดเตรียมแบบบันทึกผลการประเมิน 1 ชุด / 1 ห้องเรียนตามบัญชีรายชื่อ
5. ผู้ดำเนินการสอบจัดเตรียมนักเรียนที่จะสอบ โดยจัดเตรียมที่นั่งสอบให้เรียบร้อย
6. สถานที่สอบหรือห้องสอบควรจัดให้เป็นที่เหมาะสมไม่ให้นักเรียนเข้าออกพลุกพล่าน จนทำให้ผู้สอบเสียสมาธิ หรือให้รู้ข้อความที่อ่านก่อนเพื่อซ่อมมาก่อนล่วงหน้า

3.2 ขณะสอบ

1. ผู้ดำเนินการบันทึกเลขที่ ชื่อ สกุล ของนักเรียนที่เข้าสอบ
2. ให้นักเรียนฟังการอภิปรายในหัวข้อ การเล่นเกมออนไลน์ พร้อมคำชี้แจง ให้นักเรียน
3. ให้เวลานักเรียนอ่านให้เข้าใจ ทั้งคำสั่งและคำชี้แจง

4. ให้นักเรียนฟังการอภิปรายแล้วเขียนสรุปการอภิปรายโดยให้เหตุผล และถูกต้องตามเกณฑ์การให้คะแนนเรื่องทักษะการฟัง โดยใช้เวลา 15 นาที

3.3 หลังสอบ

1. ผู้ดำเนินการสอบพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดแล้วกรอกคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมิน
2. หลังจากสอบนักเรียนครบทุกคนแล้ว ผู้ดำเนินการสอบรวมคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมินเป็นรายบุคคล แล้วกรอกในคะแนนรวม
3. การกรอกคะแนนผู้ดำเนินการสอบพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดแล้วกรอกคะแนนในแบบบันทึกผลการประเมิน
4. สรุปผลการประเมินโดยใช้คะแนนในช่องรวมคะแนนของนักเรียนแต่ละคนเพื่อแปลความหมายของคะแนนดังนี้

คะแนนรวม	15-16	คะแนน หมายถึง	ดีมาก
คะแนนรวม	13-14	คะแนน หมายถึง	ดี
คะแนนรวม	10-12	คะแนน หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	10	คะแนน หมายถึง	ต้องปรับปรุง

หลังจากนั้นจึงกรอกผลการแปลความหมายของนักเรียนแต่ละคนลงในช่องสรุปผลการประเมินแบบบันทึกผลการประเมิน

ที่	ชื่อ-สกุล	การถ่ายทอด ตรงประเด็น	ภาษาและนำ เสียง	การแสดง ความ คิดเห็น	มารยาท กิริยา ท่าทาง	รวม	สรุปผล การ ประเมิน
		4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน	4 คะแนน		

บันทึกเพิ่มเติม.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ....

4. การรายงานผลและข้อวินิจฉัย

การรายงานผลนี้เป็นรายงานผลเกี่ยวกับคะแนนรวม และการแปลความหมายของคะแนนจะแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง ซึ่งทำให้ทราบถึงความสามารถในทักษะด้านการฟังการอภิปรายของนักเรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้คะแนนความสามารถในลักษณะย่อย ๆ ได้แก่ การถ่ายทอดเรื่องราวตรงประเด็น การใช้ภาษาและน้ำเสียง การแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม มารยาทและกิริยาท่าทาง ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจแสดงถึงจุดด้อยของการเรียนการสอนในบางประการ ซึ่งอาจจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องและตรงประเด็นยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2

เครื่องมือ

หัวข้อที่กำหนดให้ เป็นหัวข้อที่ใช้ในการอภิปรายในชั้นเรียนโดยตัวแทนนักเรียนคือ เรื่องเกี่ยวกับเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ที่มีผลต่อเด็กนักเรียน เยาวชน และผู้ปกครองอยู่ในขณะนี้ โดยนักเรียนต้องมีการสืบค้นข้อมูลมาประกอบการอภิปรายด้วย

คำชี้แจง ครูสั่งให้ตัวแทนนักเรียนอภิปรายเรื่องเกี่ยวกับ เกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ ซึ่งกำลังเกิดปัญหากับนักเรียนและเยาวชนของไทยอยู่ในขณะนี้ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการเล่นเกมดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาขึ้นหลายด้าน เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่ตัวแทนนักเรียน อภิปรายแล้ว นักเรียนจะต้องวิเคราะห์เรื่องที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล มีการแสดงความคิดเห็น ใช้เหตุผลให้เหมาะสมตามหลักเกณฑ์การฟังอภิปราย โดย กำหนดเวลาให้ 15 นาที

ฉบับของผู้ดำเนินการสอบ

ครูสั่งให้ตัวแทนนักเรียนอภิปรายเรื่องเกี่ยวกับ เกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ ซึ่งกำลังเกิดปัญหากับนักเรียนและเยาวชนของไทยอยู่ในขณะนี้ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการเล่นเกมดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาขึ้นหลายด้าน เมื่อนักเรียนฟังเรื่องที่ตัวแทนนักเรียน อภิปรายแล้ว นักเรียนจะต้องวิเคราะห์เรื่องที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล มีการแสดงความคิดเห็น ใช้เหตุผลให้เหมาะสมตามหลักเกณฑ์การฟังอภิปราย โดย กำหนดเวลาให้ 15 นาที

หมายเหตุ

การฟังอภิปราย เป็นการฟังเพื่อการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้ฟังต่อเรื่องที่ได้อ่านจากการอภิปรายของผู้อื่นหลาย ๆ คน เป็นการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกที่เห็นด้วย หรือโต้แย้ง หรือแนะนำด้วยเหตุผลที่น่าเชื่อถือได้

ลักษณะโครงสร้างในการฟังการอภิปราย

1. แสดงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังอภิปราย หรือแสดงความคิดเห็น เช่นแสดงประโยชน์ หรือความสำคัญของเรื่องที่อภิปรายกันอยู่

2. มีข้อความหรือประโยคสนับสนุนเหตุผลที่เสนอในแต่ละความคิดเห็น

3. มีบทสรุปย้ำการแสดงความคิดเห็นของตน เพื่อเน้นความสำคัญของเรื่องให้น่าสนใจ และ น่าเชื่อถือ

ลักษณะที่ดีของการฟังอภิปราย

1. มีข้อความหรือเนื้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเอง
2. มีประโยคสนับสนุนหรือมีการขยายความในแต่ละความคิด
3. ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึง

ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือ

- ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
- ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนของแฟ้มสะสมงาน
- ค่าอำนาจจำแนก (t) ขอบแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	0.66	0.43	21.	0.54	0.34
2	0.62	0.31	22.	0.65	0.32
3	0.48	0.27	23.	0.53	0.26
4	0.59	0.56	24.	0.59	0.49
5	0.57	0.26	25.	0.66	0.36
6	0.65	0.30	26.	0.58	0.30
7	0.58	0.40	27.	0.56	0.59
8	0.67	0.39	28.	0.49	0.28
9	0.63	0.59	29.	0.62	0.24
10	0.69	0.25	30.	0.64	0.34
11	0.70	0.37	31.	0.66	0.23
12	0.69	0.38	32.	0.46	0.48
13	0.69	0.41	33.	0.69	0.30
14	0.67	0.56	34.	0.60	0.24
15	0.68	0.30	35.	0.51	0.40
16	0.61	0.31	36.	0.66	0.22
17	0.47	0.32	37.	0.56	0.23
18	0.75	0.27	38.	0.64	0.41
19	0.40	0.36	39.	0.63	0.23
20	0.54	0.40	40.	0.63	0.42

ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนของแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนจากผู้ตรวจ 2 คน

จำนวนนักเรียน 50 คน	ผู้ตรวจคนที่ 1 (30 คะแนน)	ผู้ตรวจคนที่ 2 (30 คะแนน)
1	22	24
2	25	23
3	21	22
4	26	20
5	20	25
6	19	23
7	25	21
8	24	22
9	27	28
10	28	29
11	23	25
12	21	24
13	22	26
14	23	27
15	25	21
16	24	20
17	22	23
18	28	18
19	29	17
20	24	28

ค่าความเชื่อมั่นของการตรวจให้คะแนน เท่ากับ 0.87

ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

ข้อที่	$\bar{X}_H$	S^2_H	$\bar{X}_L$	S^2_L	t
1	4.20	0.645	2.88	0.666	7.117
2	4.32	0.557	3.08	0.909	5.815
3	4.20	0.764	2.76	0.879	6.182
4	4.64	0.569	3.16	0.943	6.718
5	3.76	0.597	2.48	0.872	6.056
6	4.56	0.768	3.12	0.600	7.387
7	4.68	0.476	3.40	0.913	6.616
8	4.32	0.802	2.84	0.987	5.820
9	3.32	0.627	2.28	0.678	5.629
10	4.48	0.823	2.96	0.978	5.947
11	4.00	0.645	2.24	1.128	6.769
12	4.64	0.490	2.88	0.781	9.545
13	4.44	0.583	2.84	0.746	8.448
14	4.44	0.583	3.12	1.013	5.646
15	4.52	0.653	3.24	0.879	5.842
16	4.56	0.583	2.84	1.179	6.538
17	4.56	0.583	3.16	1.068	5.754
18	4.48	0.653	3.04	0.935	6.315
19	4.40	0.816	3.00	0.866	5.881
20	4.60	0.645	3.04	0.841	7.359

ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86

ภาคผนวก ค เกณฑ์การให้คะแนน(Rubric Score) ทักษะทางภาษาไทย

เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Score) ทักษะทางภาษาไทย

การอ่าน

การอ่านออกเสียง

กำหนดเกณฑ์ เป็น 4 ประการคือ

- 1) การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี
- 2) การเว้นวรรคตอน
- 3) อ่านได้คล่องแคล่วชัดเจน
- 4) น้ำเสียงและการแสดงอารมณ์

นิยาม

1. การอ่านถูกต้องตามอักขรวิธี หมายถึง การอ่านออกเสียง คำควบกล้ำได้ถูกต้อง โดยไม่ตก หล่น อ่านเพิ่ม อ่านซ้ำ

ระดับ 4 - อ่านคำควบกล้ำได้ถูกต้องชัดเจน อ่านไม่ตกหรือเพิ่มคำไม่อ่านสะกดคำเป็นรายการ และ ไม่อ่านซ้ำคำ

ระดับ 3 - อ่านคำควบกล้ำไม่ชัดเจน อ่านไม่ตกหรือเพิ่มคำ ไม่อ่านสะกดคำเป็นรายการ ไม่อ่านซ้ำคำ

ระดับ 2 - อ่านคำควบกล้ำไม่ชัดเจน อ่านตกหรือเพิ่มคำ ไม่อ่านสะกดคำเป็นรายการ ไม่อ่านซ้ำคำ

ระดับ 1 - อ่านคำควบกล้ำไม่ชัดเจน อ่านตกหรือเพิ่มคำ อ่านสะกดคำเป็นรายการ ไม่อ่านซ้ำคำ

2. การแบ่งวรรคตอน หมายถึง การหยุดอ่านระหว่างวรรคตอนใหญ่ถูกต้อง แบ่งคำแต่ละวรรคถูกต้อง มีการทอดจังหวะเสียงเพื่อความไพเราะ

ระดับ 4 - หยุดอ่านระหว่างวรรคตอนใหญ่ได้ถูกต้องทั้งหมด แบ่งคำในแต่ละวรรคถูกต้อง อ่าน ประโยคติดกัน มีการทอดจังหวะในการเว้นวรรคเพื่อความไพเราะ

ระดับ 3 - แบ่งวรรคตอนในการอ่านไม่ถูกต้อง แบ่งคำในแต่ละวรรคถูกต้อง อ่านประโยคติดกัน มีการทอดจังหวะในการเว้นวรรคเพื่อความไพเราะ

ระดับ 2 - แบ่งวรรคตอนในการอ่านไม่ถูกต้อง แบ่งคำในแต่ละวรรคไม่ถูกต้อง อ่านประโยคติดกัน มีการทอดจังหวะในการเว้นวรรคเพื่อความไพเราะ

ระดับ 1 - แบ่งวรรคตอนในการอ่านไม่ถูกต้อง แบ่งคำในแต่ละวรรคไม่ถูกต้องอ่านประโยคไม่ติดกัน มีการทอดจังหวะในการเว้นวรรคเพื่อความไพเราะ

3. อ่านได้คล่องแคล่วชัดเจน หมายถึง การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ได้ชัดเจน และอ่านข้อความได้ต่อเนื่อง

ระดับ 4 - ออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ได้อย่างคล่องแคล่วถูกต้องทุกคำ มีการอ่านข้อความอย่างต่อเนื่อง

ระดับ 3 - ออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ได้ถูกต้องทุกคำ แต่อ่านได้ไม่คล่องตะกุกตะกัก

ระดับ 2 - ออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ผิด 1-2 คำแต่อ่านตะกุกตะกักบ้างเล็กน้อย

ระดับ 1 - ออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ผิด มากกว่า 2 คำและอ่านตะกุกตะกักมาก

4. น้ำเสียงและการแสดงอารมณ์ หมายถึง น้ำเสียงที่เปล่งออกมา มีความพอเหมาะสมควรดี การแสดงท่าทางอารมณ์สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

ระดับ 4 - อ่านโดยใช้น้ำเสียงพอเหมาะไม่ดังหรือเบาเกินไป มีการเน้นคำบางคำที่ควรเน้น ท่าทางและอารมณ์ที่แสดงออกสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

ระดับ 3 - อ่านโดยใช้น้ำเสียงพอเหมาะไม่ดังหรือเบาเกินไป มีการเน้นคำบางคำที่ควรเน้น ไม่แสดงอารมณ์หรือท่าทางที่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

ระดับ 2 - อ่านโดยใช้น้ำเสียงพอเหมาะไม่ดังหรือเบาเกินไป อ่านด้วยสำเนียงเรียบตลอด เรื่อง ไม่แสดงอารมณ์หรือท่าทางที่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน

ระดับ 1 - อ่านโดยใช้น้ำเสียงดังหรือเบาเกินไป ใช้สำเนียงเรียบตลอดเรื่อง แสดงท่าทางและอารมณ์ไม่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่านหรือไม่แสดงอารมณ์

การอ่านร้อยกรอง เพิ่ม การอ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์

5. การอ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์ หมายถึง การอ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้เป็นทำนอง เสนาะที่ถูกต้องตามท่วงทำนองของกลอนสุภาพ โดยอ่านวรรคระดับ วรรครับเป็นเสียงสูงและวรรครอง กับวรรคส่ง เป็นเสียงต่ำได้ถูกต้อง

ระดับ 4 - อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองกลอนสุภาพ หรือลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านในแต่ละวรรคเสียงสูงต่ำถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์
- การอ่านออกเสียงคำถูกต้องตามฉันทลักษณ์
- อ่านเป็นทำนองเสนาะได้ไพเราะตามลักษณะคำประพันธ์

ระดับ 3 - อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองกลอนสุภาพ หรือลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านในแต่ละวรรคเสียงสูงต่ำถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์
- การอ่านออกเสียงคำไม่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ 1-2 แห่ง
- อ่านไม่เป็นทำนองเสนาะหรือไม่ไพเราะตามลักษณะคำประพันธ์

ระดับ 2 - อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองกลอนสุภาพ หรือลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านในแต่ละวรรคเสียงสูงต่ำถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์
- การอ่านออกเสียงคำไม่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์มากกว่า 2 แห่ง
- อ่านไม่เป็นทำนองเสนาะ

ระดับ 1 - อ่านถูกต้องตามท่วงทำนองกลอนสุภาพ หรือลักษณะคำประพันธ์

- การอ่านในแต่ละวรรคเสียงสูงต่ำไม่ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์
- การอ่านออกเสียงคำไม่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์มากกว่า 2 แห่ง
- อ่านไม่เป็นทำนองเสนาะ

การเขียน

1 การเขียนจดหมายส่วนตัว หมายถึง การเขียนเรื่องราวของบุคคล 2 ฝ่ายเล่าสู่กันฟัง เพื่อให้ทราบความเป็นไป เรื่องราว สารทุกข์ที่ถ่ายทอดสู่กันได้ ต้องมีรูปแบบในการเขียนจดหมาย การใช้สำนวนและระดับของการสื่อความได้ตามต้องการ

2 การเขียนเรียงความ หมายถึง การเขียนเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อเสนอความคิด ความรู้ ข้อเท็จจริงการจะสื่อความหมายให้ตรงตามต้องการ มีการวางโครงเรื่อง รวบรวมข้อมูลและเรียบเรียงถ้อยคำได้ถูกต้อง สละสลวยตรงความหมาย และสื่อกับผู้อ่านได้ตามต้องการ

3 การเขียนย่อความ หมายถึง การสรุปใจความสำคัญเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า การตอบคำถาม การอ่าน การฟัง มีการเรียบเรียงข้อความให้ถูกต้อง สละสลวยอ่านแล้วเข้าใจ

4 การเขียนจดบันทึก หมายถึง การจับใจความสำคัญขณะกำลังรับสาร อาจเป็นการอ่าน หรือฟัง แล้วจดบันทึกเพื่อช่วยจำ และนำไปขยายความอีกครั้งหนึ่ง

แยกเกณฑ์ 4 ประการคือ

- 1) ความตรงประเด็น
- 2) การใช้ภาษาและสำนวน
- 3) การจัดเรียงใจความ
- 4) การสะกดคำและ/หรือรูปแบบฟอร์มการเขียน

นิยาม

1) ความตรงประเด็น หมายถึง ลักษณะการเขียนที่มีความตรงประเด็น ได้ใจความ

ระดับ 4	- เขียนชัดเจน ตรงประเด็น เนื้อหาครบถ้วน
ระดับ 3	- การเขียนไม่ชัดเจน แต่เนื้อหาครบถ้วน
ระดับ 2	- การเขียนไม่ชัดเจนแต่ยังพอมองเห็นแนวคิดบ้าง มีเนื้อหาน้อย
ระดับ 1	- เนื้อหาน้อยมาก หรือไม่มีแนวคิดใดเลย

2) การใช้ภาษาและสำนวน หมายถึง ลักษณะการใช้สำนวน และโครงสร้างของประโยคตามหลักไวยากรณ์

ระดับ 4	- โครงสร้างของประโยคถูกต้องเลือกใช้ศัพท์และสำนวนเหมาะสมตลอดเรื่อง
ระดับ 3	- โครงสร้างประโยคถูกต้องใช้ศัพท์และสำนวนไม่ถูกต้อง 1-2 แห่ง
ระดับ 2	- โครงสร้างประโยคและใช้ศัพท์หรือสำนวนไม่ถูกต้อง 3-4 แห่ง
ระดับ 1	- โครงสร้างประโยคผิดมากหรือศัพท์สำนวนผิดมากกว่า 5 แห่ง

3) การจัดเรียงใจความ หมายถึง การเรียงลำดับใจความของเรื่องที่เขียน มีความสัมพันธ์กันดี ทั้งตอนนำ ตอนขยายและตอนสรุป

ระดับ 4	- มีตอนนำ ตอนขยายและมีการสรุปอย่างครบถ้วนที่แสดงความ เป็นเหตุเป็นผล
ระดับ 3	- มีตอนนำ ตอนขยายและสรุปครบถ้วน แต่แสดงความเป็นเหตุเป็นผลเพียง

เล็กน้อย

ระดับ 2 - การเขียนไม่สมบูรณ์ หรือการเขียนค่อนข้างวกวน

ระดับ 1 - การเขียนวกวนไม่ต่อเนื่องไม่ปะติดปะต่อจนทำให้ อ่านไม่รู้เรื่อง

4) การสะกดคำ และหรือรูปแบบ แบบฟอร์มการเขียน หมายถึง การเขียนให้ถูกต้องตาม พจนานุกรมและหรือถูกต้องตามหลักการของคำประพันธ์หรือแบบฟอร์ม เช่นการเขียนจดหมาย

4.1) ร้อยแก้ว

ระดับ 4 - สะกดคำถูกต้องทุกคำ

ระดับ 3 - สะกดคำผิด 1-2 แห่ง

ระดับ 2 - สะกดคำผิด 3-4 แห่ง

ระดับ 1 - สะกดคำผิด มากกว่า 5 แห่ง

4.2) ร้อยกรอง

ระดับ 4 - ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และสะกดถูกต้อง

ระดับ 3 - มีผิด 1-2 แห่ง

ระดับ 2 - มีผิด 3-4 แห่ง

ระดับ 1 - มีผิด มากกว่า 5 แห่ง

4.3) รูปแบบ เช่นจดหมาย

ระดับ 4 - ถูกต้องตามรูปแบบ และสะกดคำถูกต้องทั้งหมด

ระดับ 3 - มีผิด 1-2 แห่ง

ระดับ 2 - มีผิด 3-4 แห่ง

ระดับ 1 - มีผิด มากกว่า 5 แห่ง

5 การเขียนคัดลอกข้อความ หมายถึง การฝึกคัดลอกข้อความเพื่อให้ผู้เขียนมีสมาธิที่แน่วแน่ เป็นการฝึกคัดลายมือ มีการสังเกตคำผิด และฝึกเขียนหนังสือให้ถูกต้อง และอยู่ในเวลาที่กำหนด แยกเกณฑ์เป็น 4 ประการคือ

1) ความถูกต้องของข้อความ

2) ความถูกต้องของการเขียน สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์และช่องไฟ

3) ความสวยงาม สะอาด

4) จำนวนรอบ หรือบรรทัดที่คัดได้

1) ความถูกต้องของข้อความ หมายถึง การเขียนคัดลอกข้อความที่กำหนดให้มีความถูกต้องในการสะกด ไม่ตกไม่ข้าม หรือคัดเกิน พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ครบถ้วนทุกคำ

ระดับ 4 - คัดลอกข้อความได้ถูกต้องทุกข้อความ

ระดับ 3 - คัดลอกข้อความผิดพลาด 1-2 แห่ง

ระดับ 2 - คัดลอกข้อความผิดพลาด 3-4 แห่ง

ระดับ 1 - คัดลอกข้อความผิดพลาด มากกว่า 5 แห่ง

2) ความถูกต้องในการเขียน สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ หมายถึง การเขียนข้อความได้ถูกต้องตามหลักการวางรูป สระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ ถูกต้อง

- ระดับ 4 - คัดลอกข้อความได้ถูกต้องตามหลักการวางรูป สระ พยัญชนะวรรณยุกต์
- ระดับ 3 - คัดลอกข้อความไม่ถูกต้องตามหลักการวางรูปสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ 1-2 แห่ง
- ระดับ 2 - คัดลอกข้อความไม่ถูกต้องตามหลักการวางรูปสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ 3-4 แห่ง
- ระดับ 1 - คัดลอกข้อความไม่ถูกต้องตามหลักการวางรูปสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ มากกว่า 5

แห่ง

3) ความสวยงาม สะอาด หมายถึง ความสวยงามของการคัดลอกข้อความ ลายมือของผู้คัดลอก มีความบรรจง ในการเขียน อ่านง่าย น่าอ่าน ขนาดของตัวอักษรถูกต้อง ไม่มีรอยลบ

- ระดับ 4 - ขนาดตัวอักษรตรงตามที่กำหนดการเว้นระยะสวยงาม ไม่มีรอยลบ ชัดฆ่า
- ระดับ 3 - ขนาดตัวอักษรตรงตามที่กำหนด การเว้นช่องไฟไม่เหมาะสม มีรอยลบชัดเจน 1-2 แห่ง
- ระดับ 2 - ขนาดตัวอักษรตรงตามที่กำหนด เว้นช่องไฟไม่เหมาะสม มีรอยลบ ชัดฆ่า 3-5 แห่ง
- ระดับ 1 - เขียนหวัด การ เว้นช่องไฟไม่เหมาะสม มีรอยลบ ชัดฆ่ามากกว่า 5 แห่ง

4) จำนวนรอบหรือบรรทัดที่คัดได้ หมายถึง การคัดลอกข้อความได้ตามกำหนดเวลา โดยการนับจำนวนบรรทัดที่ได้

- ระดับ 4 - คัดลอกข้อความได้ร้อยละ 90-100 ของข้อความทั้งหมด
- ระดับ 3 - คัดลอกข้อความได้ร้อยละ 80-89 ของข้อความทั้งหมด
- ระดับ 2 - คัดลอกข้อความได้ร้อยละ 70-79 ของข้อความทั้งหมด
- ระดับ 1 - คัดลอกข้อความได้ได้น้อยกว่าร้อยละ 70 ของข้อความทั้งหมด

6 การเขียนตามคำบอก หมายถึง การฝึกเขียนคำ ที่นักเรียนมักเขียนผิด หรือนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดการสังเกตและจดจำคำที่ถูกต้องนำไปใช้

- ระดับ 4 เขียนได้ถูกต้องครบทุกคำ
- ระดับ 3 เขียนได้ถูกต้องมากกว่า 75%-99 %
- ระดับ 2 เขียนได้ถูกต้องมากกว่า 50 %-74 %
- ระดับ 1 เขียนได้ถูกต้องต่ำกว่า 50 %

การพูด

3.1 การพูดเล่าเรื่อง หมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราวที่ตนรู้หรือมีประสบการณ์ทั้งจากการ เห็น การฟัง หรือการอ่าน จะพูดถ่ายทอดเรื่องให้ผู้อื่นฟัง ซึ่งจะต้องมีการเล่าเรื่อง ได้อย่างถูกต้อง มี มารยาทในการพูดเล่าเรื่องด้วย

3.2. การพูดสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หมายถึง การพูดสนทนาที่มีเรื่องหรือ เหตุการณ์ที่ต้องแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ผู้พูดจะต้องรู้หลักการพูด แสดงความคิดเห็นได้เหมาะสม ถูกต้อง และมีมารยาทในการพูด

3.3 การพูดในโอกาส ต่าง ๆ หมายถึง การพูดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อบ่งบอกจุดประสงค์ของ โอกาสนั้น ๆ อาจเป็นการ อวยพร การแนะนำตัว แต่ละโอกาส ผู้พูดจะต้องมีข้อควรระวังในเรื่องการใช้ภาษา เรื่องที่จะพูด มีการลำดับข้อความ การใช้กริยาท่าทางของผู้พูดเป็นสำคัญ

แบ่งเกณฑ์ 4 ประการ คือ

- 1) การถ่ายทอดเรื่องราวตรงประเด็น
- 2) การใช้ภาษาและน้ำเสียง
- 3) การแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม
- 4) มารยาทและกิริยาท่าทาง

นิยาม

1) การถ่ายทอดเรื่องราวตรงประเด็น หมายถึง การพูดที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวของผู้พูดสู่ผู้ฟังได้ชัดเจนตรงประเด็น และ ครบถ้วน

- ระดับ 4 - ถ่ายทอดเรื่องราวได้ครบถ้วน ตรงประเด็นและชัดเจน
- ระดับ 3 - ถ่ายทอดเรื่องราวได้ครบถ้วนแต่ค่อนข้างเยิ่นเย้อ โดยมีผลความที่ไม่จำเป็น
- ระดับ 2 - ถ่ายทอดเรื่องราวได้ไม่ครบถ้วนและ ไม่ตรงประเด็น
- ระดับ 1 - ถ่ายทอดเรื่องราวได้เป็นบางส่วน มีบางส่วนที่ขาดตกไป และยังไม่ตรงประเด็น

2) การใช้ภาษาและน้ำเสียง หมายถึง การใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมน้ำเสียง ดังพอเหมาะ มีการเน้นคำ

- ระดับ 4 - ใช้ภาษาสุภาพในการพูด เสียงดังพอเหมาะ มีการเน้นคำในการพูด
- ระดับ 3 - ใช้ภาษาสุภาพในการพูด เสียงดังพอเหมาะ แต่ใช้น้ำเสียงเรียบตลอดเวลา
- ระดับ 2 - ใช้ภาษาสุภาพในการพูด เสียงเบาหรือดังเกินไป มีการเน้นคำบ้าง
- ระดับ 1 - ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง น้ำเสียงเบาเกินไป ไม่มีการเน้นคำที่พูด

3) การแสดงความคิดเห็น และตอบคำถาม หมายถึง การพูดสนทนาที่มีเรื่องหรือเหตุการณ์ที่ต้องแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ตอบคำถามได้ตรงคำถาม ชัดเจน แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

- ระดับ 4 - แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล สามารถตอบคำถามได้ชัดเจน ตรงประเด็นแก้ และปัญหาเฉพาะหน้าได้
- ระดับ 3 - แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล แต่ตอบคำถามได้ไม่ชัดเจนนัก
- ระดับ 2 - แสดงความคิดเห็นโดยมีเหตุผล แต่ยังตอบคำถามไม่ตรง การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่ดี
- ระดับ 1 - แสดงความคิดเห็นให้เหตุผลไม่ดีนัก ตอบคำถามยังไม่ตรง การแก้ปัญหาแย่งไม่ดี

4) มารยาทและกิริยาท่าทาง หมายถึง การพูดในสิ่งที่ผู้ฟังพอใจ ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับผู้ฟัง มีการมอง การฟัง ควบคุมอารมณ์ และมีความสุภาพในการพูด

- ระดับ 4 - ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ฟังและเรื่องที่พูด ท่าทางที่พูดเหมาะสม การมอง การฟังและควบคุมอารมณ์ได้ดี
- ระดับ 3 - ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ฟังและเรื่องที่พูด กิริยาท่าทางเหมาะสม แต่ยังไม่การรับฟังยังไม่ดี
- ระดับ 2 - ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ฟังและเรื่องที่พูด กิริยาท่าทางบางอย่างไม่เหมาะสม ไม่มองผู้ฟัง

ระดับ 1 - ใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้ฟังและเรื่องที่พูด กิริยาท่าทางไม่เหมาะสม ไม่มอง และไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ฟัง

การฟัง

ฟังเพื่อจับใจความ หมายถึง การฟังเรื่องราว ข้อความ เพื่อหาความหมายของคำหรือสำนวน จัดลำดับเรื่องที่ฟัง จับใจความจากเรื่องที่ฟัง ให้ได้จึงจะได้ประโยชน์จากการฟังนั้น

2 การฟังเพื่อแสดงความคิดเห็น หมายถึง การฟังเรื่อง และสามารถแสดงข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง อย่างมีเหตุผล แยกประเด็นของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องได้ แบ่งเกณฑ์เป็น 3 ประการคือ

1. การฟังเกี่ยวกับความรู้ ใช้การให้เขียนตอบ จะพิจารณาเกี่ยวกับการจับใจความได้ถูกต้อง ใช้ Rubric จากการเขียนตอบหรือข้อสอบปรนัย
2. การฟังอภิปราย เน้นการแสดงความคิดเห็น ใช้ Rubric แบบ Holistic
3. มารยาทในการฟัง ใช้การสังเกต

นิยาม

การฟังอภิปราย หมายถึง การฟัง เรื่องราวจากการอภิปราย แล้วสามารถสรุปเรื่องราวที่ผู้พูดแต่ละคนพูด และสามารถแยกประเด็นและให้เหตุผลสำหรับข้อคิดเห็นนั้นได้

ระดับ 4 - สรุปเรื่องราวจากเรื่องที่ฟังได้ชัดเจนตรงประเด็น และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังได้อย่างสมเหตุสมผล

ระดับ 3 - สรุปเรื่องราวจากเรื่องที่ฟังได้ชัดเจนตรงประเด็น และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังได้อย่างสมเหตุสมผลพอสมควร

ระดับ 2 - สรุปเรื่องราวที่ฟังไม่ชัดเจนและแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังเป็นบางครั้ง

ระดับ 1 - สรุปเรื่องราวจากเรื่องที่ฟังได้ไม่ชัดเจนและไม่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังได้

คู่มือการใช้เกณฑ์การประเมิน (Rubric Score)

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจจะศึกษารูปแบบการวัดและประเมินผลทักษะทางด้านภาษาไทยตามสภาพจริงทั้ง 4 ด้าน คือ การอ่าน การเขียน การฟังและการพูด ซึ่งเครื่องมือที่ใช้มีหลากหลาย แต่ที่สำคัญในการประเมินจะใช้เกณฑ์การประเมิน (Rubric Score) เป็นสำคัญ ซึ่งจะใช้วัดและประเมินทั้ง 4 ทักษะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินโดยใช้เกณฑ์

เกณฑ์การประเมิน (Rubric Score) หมายถึง เกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินความสามารถ ผลงานของนักเรียนตามภาระงานที่กำหนดให้เป็น 4 ระดับคะแนนตามความสามารถที่นักเรียนปฏิบัติได้ในทักษะทั้ง 4 ด้านคือ การอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง

ระดับ 4 หมายถึง ความสามารถที่นักเรียนปฏิบัติในทักษะนั้นได้ ถูกต้องชัดเจน อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก

ระดับ 3 หมายถึง ความสามารถที่นักเรียนปฏิบัติในทักษะนั้นได้ มีความถูกต้อง แต่ยังไม่ชัดเจนทั้งหมด อยู่ในระดับคุณภาพ ดี

ระดับ 2 หมายถึง ความสามารถที่นักเรียนปฏิบัติในทักษะนั้น ๆ ได้ มีความถูกต้องบางส่วน ไม่ทั้งหมด อยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ความสามารถที่นักเรียนปฏิบัติในทักษะนั้น ๆ ได้ เล็กน้อย มีความไม่ถูกต้อง ชัดเจนมาก อยู่ในระดับคุณภาพ ต้องปรับปรุง

ทักษะการอ่าน ได้แก่

การอ่านออกเสียง หมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยจะต้องอ่านได้ถูกต้องตามอักขรวิธี มีการเว้นวรรคตอนถูกต้อง และสามารถอ่านได้คล่องแคล่วชัดเจนไม่ตะกุกตะกัก พร้อมทั้งมีการเน้นน้ำเสียงและการแสดงอารมณ์ในการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ด้วย และถ้าเป็นการอ่านร้อยกรองจะต้องเน้นการอ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์อีกด้วย

ทักษะการเขียน ได้แก่

การเขียนเรียงความ หมายถึง การเขียนเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อเสนอความคิด ความรู้ ข้อเท็จจริงหรือเขียนแสดงความคิดเห็น ซึ่งผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการเขียนดังนี้ เขียนความตรงประเด็น การใช้ภาษาและสำนวนถูกต้อง มีการจัดเรียงใจความได้ตามลำดับ และมีการสะกดคำ พร้อมทั้งเขียนได้ถูกต้องตามรูปแบบหรือแบบฟอร์มของการเขียน

การเขียนคัดลอกข้อความ หมายถึง ความสามารถที่นักเรียนสามารถคัดลอกข้อความที่กำหนดให้อย่างมีสมาธิ เป็นการฝึกคัดลายมือ มีการสังเกตคำผิด และเป็นฝึกเขียนให้ถูกต้อง และมีความสะอาดสวยงาม พร้อมทั้งปริมาณของการคัดลอกข้อความที่นักเรียนสามารถทำได้เมื่อวัดกับเพื่อนในกลุ่ม

การเขียนตามคำบอก หมายถึง การฝึกเขียนคำ ที่นักเรียนมักเขียนผิด หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดการสังเกตและจดจำคำที่ถูกต้องนำไปใช้ ซึ่งเกณฑ์การประเมิน จะวัดจากจำนวนคำที่นักเรียนเขียนได้เทียบกับร้อยละของคำที่ให้ให้นักเรียนเขียนในแต่ละครั้ง

ทักษะการพูด ได้แก่

การพูดเล่าเรื่อง หมายถึง การขยายความเรื่องที่ตนรู้มีประสบการณ์ทั้งจากการเห็น การฟัง หรือการอ่าน จะพูดถ่ายทอดเรื่องให้ผู้อื่นฟัง ซึ่งจะต้องมีการลำดับเรื่อง เล่าเรื่องได้อย่างถูกต้อง และมีมารยาทในการพูด

การพูดสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หมายถึง การพูดสนทนาที่มีเรื่องหรือเหตุการณ์ที่ต้องแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ผู้พูดจะต้องรู้หลักการพูด แสดงความคิดเห็นได้เหมาะสมถูกต้องและมีมารยาท

การพูดในโอกาสต่าง ๆ หมายถึง การพูดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อบ่งบอกจุดประสงค์ของโอกาสนั้น ๆ อาจเป็นการอวยพร การแนะนำตัว แต่ละโอกาส ผู้พูดจะต้องมีข้อควรระวังในเรื่องการใช้ภาษา เรื่องที่จะพูด มีการลำดับข้อความ การใช้กิริยาท่าทางของผู้พูดเป็นสำคัญ ซึ่ง การพูดทั้งหมดที่กล่าวมาจะมีหลักสำคัญ คือ การถ่ายทอดเรื่องราวตรงประเด็น การใช้ภาษาและน้ำเสียงในการพูด การแสดงความคิดเห็น และมารยาทและกิริยาท่าทางของผู้พูด

ทักษะการฟัง ๆ ได้แก่

การฟังเพื่อจับใจความ หมายถึง การฟังเรื่องราว ข้อความ เพื่อหาความหมายของคำหรือสำนวนจัดลำดับเรื่องที่ฟัง จับใจความเรื่องที่ฟัง ให้ได้จึงจะได้ประโยชน์จากการฟัง

การฟังเพื่อแสดงความคิดเห็น หมายถึง การฟังเรื่องและสามารถแสดงข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังอย่างมีเหตุมีผล แยกประเด็นของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องได้

การฟังอภิปราย หมายถึง การฟัง เรื่องราวจากการอภิปราย แล้วสามารถสรุปเรื่องราวที่ผู้พูดแต่ละคนพูด และสามารถแยกประเด็นและให้เหตุผลสำหรับข้อคิดเห็นนั้นได้

การสร้างเกณฑ์การประเมิน

กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะทางด้านภาษาไทยทั้ง 4 ด้าน ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะเน้นการประเมินตามสภาพจริง ศึกษาศาสตร์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric) เพื่อวัดความสามารถพื้นฐานในทักษะด้านการอ่าน การเขียน การพูดและฟังพร้อมทั้งหลักสูตร และคู่มือครูและแบบเรียนวิชาภาษาไทย วิเคราะห์เนื้อหา ศึกษาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและวัตถุประสงค์ของการประเมินผล โดยยึดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สร้างเกณฑ์การให้คะแนนตามคุณลักษณะเพื่อประเมินความสามารถของนักเรียนในด้านภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ คือการอ่าน การเขียน การพูดและฟัง

วิธีใช้เกณฑ์การประเมิน

1. ใช้กับการประเมินเพื่อวัดความสามารถของนักเรียนในทักษะภาษาไทย 4 ด้าน ได้แก่ การอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง โดยให้นักเรียนปฏิบัติแล้วใช้เกณฑ์การให้คะแนนวัดความสามารถที่นักเรียนปฏิบัติได้

2. การจะตรวจวัดความสามารถของนักเรียนที่ปฏิบัติได้ในขณะนั้น จะยึดเกณฑ์การให้คะแนน เป็นสำคัญโดยดูจากความสามารถที่นักเรียนมีอยู่ตรงตามระดับเกณฑ์ใดของคะแนน

3. การให้คะแนนผู้ดำเนินการประเมิน จะต้องมีความเที่ยงธรรมในการวัดพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมาในทักษะนั้นอย่างถูกต้อง

4. การให้คะแนน จะประเมินจากระดับความสามารถของนักเรียนแล้ววัดออกมาเป็นระดับ 4-1 ตามความสามารถของนักเรียนที่แสดงออกในพฤติกรรมนั้น ๆ

แฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างนำผลงานที่ได้คัดเลือกแล้วจากการปฏิบัติการงาน มารวมเป็นแฟ้มผลงาน (Portfolio) เพื่อเป็นหลักฐานในการประเมินผล การเรียนรู้ตามสภาพจริง ประกอบด้วย โครงงาน การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามใบงานที่กำหนด

แฟ้มสะสมงาน หมายถึง แฟ้มสะสมผลงานนักเรียน (Student Portfolio) เป็นสิ่งที่เก็บรวบรวมตัวอย่าง หรือบางส่วนของหลักฐาน ที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ ความพยายามหรือความถนัดของบุคคล หรือประเด็นที่ต้องการจัดทำแฟ้มสะสมงานไว้อย่างเป็นระบบโดยบุคคลนั้นและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนรับผิดชอบในการจัดทำแฟ้มสะสมงานร่วมกัน

เกณฑ์การประเมินแฟ้ม หมายถึง หลักการในการประเมินผลงานนักเรียนจากแฟ้มที่นักเรียนได้จัดทำขึ้น โดยจัดเป็น 4 ระดับ คือ 4-1 ซึ่งต้องมีลักษณะ 4 ประการ ถ้าไม่ครบทั้ง 4 ประการอยู่ในระดับ 4 ขาดไป 1 ประการอยู่ในระดับ 3 ขาดไป 2 ประการอยู่ในระดับ 2 ขาดไป 2 อยู่ในระดับ 1 และลักษณะทั้ง 4 ประการคือ

1. มีชิ้นงาน ผลงาน และข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อย่างเพียงพอ เพื่อให้ครูใช้ในการประเมินพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จของผู้เรียน
2. มีการเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลของบุคคล 3 ฝ่ายได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน
3. มีการสะท้อนตนเองทั้งจากการประเมินของนักเรียนเอง จากเพื่อนร่วมงาน จากครูและ ผู้ปกครอง
4. มีการจัดระบบเป็นหมวดหมู่และมีหลักฐานการพัฒนางานสรุปเป็นเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 4	มี 1-4
ระดับ 3	มี 1 ,3 และ 4
ระดับ 2	มี 1 และ 3
ระดับ 1	มีข้อบกพร่องทุกข้อ

ส่วนประกอบของแฟ้มสะสมงาน

ส่วนที่ 1 ส่วนนำของแฟ้ม เป็นส่วนที่แนะนำแฟ้มสะสมงานและการแนะนำเจ้าของแฟ้มสะสมงาน ซึ่งประกอบด้วย

1. ปกแฟ้มสะสมงาน เป็นการฝึกทักษะการนำเสนอชวนให้น่าอ่านและน่าติดตามดู เป็นการฝึกให้นักเรียนใช้ความสามารถทางปัญญาหลายด้าน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ การประหยัด น่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระหรือชิ้นงานในแฟ้มสะสมงาน

2. สารบัญแฟ้ม เป็นการสรุปหัวข้อสำคัญ ๆ ในแฟ้มสะสมงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ศึกษาตรวจสอบ

3. คำนำหรือบทนำ เป็นการแนะนำตนเอง หรือประวัติส่วนตัวของเจ้าของแฟ้ม หรือเขียนเรียบเรียงถึงเนื้อหาสาระหรือชิ้นงานในแฟ้ม

4. จุดประสงค์ของแฟ้มสะสมงาน เป็นการกำหนดจุดประสงค์ของแฟ้มสะสมงานรายวิชา กำหนดตามแผนการประเมิน จุดประสงค์แฟ้มสะสมงานวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. เพื่อบอกความสามารถและความก้าวหน้าทางการเรียนในด้านต่อไปนี้

1.1 การอ่าน การเขียน การพูดและการฟัง

1.2 การสื่อสารทางภาษาไทย

1.3 การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. เพื่อประเมินผลตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับผู้ปกครอง

ส่วนที่ 2 เนื้อหา

เป็นส่วนที่นำเสนอผลงานที่ได้เลือกสรรแล้วว่าเป็นผลงานดีเด่น ซึ่งประกอบด้วยทะเบียนคุมผลงาน เป็นตารางแสดงถึงการเก็บชิ้นงาน ว่าเก็บอย่างไร เมื่อไร ผลงานดีเด่นที่ผ่านการพัฒนาและคัดเลือกมาแล้ว ควรมีการนำเสนอผลงานและมีหลักฐานประกอบ เช่นที่มาของการทำงาน วิธีทำงาน ขั้นตอน การปรับปรุง ชิ้นงานจริง หรือภาพถ่ายหรือสิ่งที่แทนชิ้นงานจริง ในกรณีที่ไม่สามารถนำชิ้นงานจริงมาได้ หรือการเขียนประวัติ การทำงานย่อย ๆ หรือหลักฐานประกอบที่จำเป็น เช่นใบงาน บันทึกการปฏิบัติงาน แบบประเมิน เป็นต้น

ส่วนที่ 3 สรุปการประเมิน การประเมินแฟ้มสะสมงานนี้จะประเมินโดยใช้เกณฑ์ การให้คะแนน(Rubric) ประเมินคุณภาพของแฟ้มสะสมงาน

ส่วนที่ 4 ภาคผนวกของแฟ้ม เป็นการนำเสนอข้อมูลหรือหลักฐานเพิ่มเติม เกี่ยวกับความสามารถด้านอื่น ๆ ของเจ้าของแฟ้มสะสมงาน นอกเหนือไปจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เกณฑ์การให้คะแนนแฟ้มสะสมงาน

รายการประเมิน	คุณภาพ			
	4 (ดีเลิศ)	3 (ดี)	2(พอใช้)	1 (ต้องปรับปรุง)
ลักษณะทั่วไปของแฟ้ม	1. สะอาด 2. ชัดเจน 3. สวยงาม 4. สะดวกต่อการ ใช้	1. สะดวกต่อการ ใช้ 2. สะอาดชัดเจน สวยงาม บกพร่อง 1 อย่าง	1. สะดวกต่อการ ใช้ 2. สะอาดชัดเจน สวยงาม บกพร่อง 2 อย่าง	1. ไม่สะดวกต่อ การใช้ 2. งานมี ข้อบกพร่อง
เอกสารในแฟ้ม	1. จัดเรียงเป็น ระเบียบ 2. อ่านเข้าใจง่าย 3. เขียนชัดเจนไม่ สะกดผิด 4. ได้สาระตรง ประเด็น 5. สะท้อนการ พัฒนา	1. จัดเรียงเป็น ระเบียบ 2. อ่านเข้าใจง่าย 3. เขียนไม่ชัดเจน สะกดผิด 4. ได้สาระตรง ประเด็น 5. สะท้อนการ พัฒนา	1. จัดเรียงเป็น ระเบียบ 2. อ่านเข้าใจยาก 3. เขียนไม่ชัดเจน สะกดผิด 4. ได้สาระตรง ประเด็น 5. สะท้อนการ พัฒนา	1. จัดเรียงไม่เป็น ระเบียบ 2. อ่านเข้าใจยาก 3. เขียนไม่ชัดเจน สะกดผิด 4. ได้สาระตรง ประเด็น 5. ไม่สะท้อนการ พัฒนา
หลักฐานสนับสนุน	1. สมบูรณ์ ครบถ้วน 2. มีความถูกต้อง ทั้งหมด 3. เชื่อถือได้เป็น ส่วนใหญ่ 4. ตรงตามหน้าที่ ที่รับผิดชอบ	1. สมบูรณ์ ครบถ้วน 2. มีความถูกต้อง ทั้งหมด 3. ไม่น่าเชื่อถือไม่ เกิน 20 % 4. ตรงตามหน้าที่ ที่รับผิดชอบ	1. สมบูรณ์ ครบถ้วน 2. มีความถูกต้อง ทั้งหมด 3. ไม่น่าเชื่อถือไม่ เกิน 50 % 4. บางผลงานไม่ ตรงตามหน้าที่ที่ รับผิดชอบ	1. หลักฐานไม่ สมบูรณ์ 2. ขาดความ น่าเชื่อถือเกิน 50 %

ภาคผนวก ง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่ 1 เรื่อง นิราศเมืองแกลง หน่วยย่อยที่ 1.3

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การเขียนโครงงาน จำนวน 2 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีความรู้ความสามารถในการเขียนโครงงานได้

1. อธิบายความหมายของโครงงานได้
2. บอกขั้นตอนของการเขียนโครงงานได้
3. อธิบายถึงส่วนประกอบของโครงงานได้
4. เขียนโครงงานได้อย่างถูกต้อง

2. สาระการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. ความหมายของโครงงาน
2. ส่วนประกอบของโครงงาน
3. ขั้นตอนในการเขียนโครงงาน
4. ตัวอย่างโครงงาน
5. ฝึกการเขียนโครงงาน

3. แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. ห้องสมุดกลางโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

4. บูรณาการร่วมกันระหว่างทักษะทั้ง 4 ทักษะ

- 4.1 ทักษะการอ่าน นักเรียนศึกษาค้นคว้าโดยอ่าน หาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
- 4.2 ทักษะการเขียน เมื่อนักเรียนศึกษาค้นคว้า มีการนำมาเขียนเรียบเรียงเป็นรายงาน
- 4.3 ทักษะการฟัง นอกจากการค้นคว้าจากการอ่าน นักเรียนจะต้องศึกษาเรื่องราวโดยการสอบถามหรือฟังเรื่องจากที่เล่ามา
- 4.4 ทักษะการพูด เมื่อนักเรียนได้ศึกษาและเขียนรายงานแล้ว นักเรียนต้องนำเสนอผลงานที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาให้เพื่อนได้ฟัง

5. ร่องรอย /หลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน

โครงงานภาษาไทย 1 โครงการ

6. ความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการงาน

ทักษะภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ และการเขียนโครงงาน

เนื้อหา

วิธีการทำโครงงาน

โครงการ คือ งานวิจัยเล็ก ๆ สำหรับนักเรียน เป็นการแก้ปัญหา หรือข้อสงสัยโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หากเนื้อหาหรือข้อสงสัยเป็นไปตามรายวิชาใดจะเรียกว่าโครงการวิชานั้น ๆ

การทำโครงการ

- กำหนดปัญหา กำหนดหัวข้อเรื่อง
- ตั้งสมมุติฐาน หรือคำตอบชั่วคราว
- ออกแบบการศึกษาค้นคว้า การทดลอง
- ลงมือปฏิบัติ
- สรุปผลโดยการจัดทำรายงานโครงการ
- อาจมีปัญหามาใหม่เกิดขึ้น.....
- นำเสนอผลงาน ประเมินผล
- จัดนิทรรศการ ส่งประกวด

หัวข้อการเขียนรายงานโครงการ

- โครงการวิชา.....เรื่อง.....
- ผู้จัดทำ.....อาจารย์ที่ปรึกษา.....โรงเรียน.....สังกัด.....ระดับชั้น.....
- บทคัดย่อ
- กิตติกรรมประกาศ
- บทที่ 1 บทนำ ที่มาและความสำคัญของโครงการ.....วัตถุประสงค์.....
- สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า.....
- ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- บทที่ 2 บทเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำโครงการเรื่องนี้
- บทที่ 3 อุปกรณ์ วิธีดำเนินการศึกษา
- บทที่ 4 ผลการศึกษาค้นคว้า และอภิปรายผล
- บทที่ 5 สรุปผล ประโยชน์ ข้อเสนอแนะ
- เอกสารอ้างอิง

7. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (กระบวนการปฏิบัติ) ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

7.1 ผู้สอนยกตัวอย่างโครงการเรื่องหนึ่ง ให้ผู้เรียนดู แล้วสนทนากับผู้เรียนประสบการณ์เรื่องการเขียนโครงการ

7.2 แจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังประจำหน่วยการเรียนรู้ เรื่องการเขียนโครงการ

ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นสังเกต

7.3 ให้ผู้เรียนได้อภิปรายถึงโครงงานที่ผู้สอนยกตัวอย่างให้ดูว่าเป็นอย่างไร มีสิ่งใดที่สังเกตเห็นได้
ถึงหลัก ของการเขียนโครงงาน

ชั้นวิจารณ์

7.4 ผู้สอนและผู้เรียน กันร่วมกันอภิปรายกับผู้เรียนถึงลักษณะของโครงงาน

7.5 ผู้เรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การเขียนโครงงานให้ผู้เรียนทุกคนศึกษา โดยผู้สอนอธิบายประกอบ
เริ่มต้นตั้งแต่

- ความหมายของโครงงาน
- ส่วนประกอบของโครงงาน ได้แก่ ชื่อโครงงาน ผู้จัดทำ บทคัดย่อ กิตติกรรมประกาศ
บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 วิธีดำเนินการ บทที่ 4 ผล
การศึกษา บทที่ 5 สรุปผล ประโยชน์ ข้อเสนอแนะ
- รายละเอียดของส่วนประกอบของโครงงาน ที่นักเรียนต้องเขียน
- ขั้นตอนการเขียนโครงงาน

7.6 ผู้สอนแจกตัวอย่างโครงงานให้ผู้เรียนศึกษาลักษณะในการเขียนต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการ
เขียนโครงงานของนักเรียนต่อไป

- วิธีการเขียนบทที่ 1 - บทที่ 5
- วิธีการศึกษา ดำเนินการ
- วิธีสรุปผลการศึกษา

7.7 ให้ผู้เรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาเรื่องการเขียนโครงงานทั้งหมด

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1. ทบทวนเรื่องการเขียนโครงงานให้ผู้เรียนร่วมกันตอบคำถาม

ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

2. ให้ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างแผนภูมิเค้าโครงของโครงงานภาษาไทย แล้วสนทนากับผู้เรียน
เรื่องการเขียนเค้าโครง

- บทนำ วัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษา
- บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3, 4 และ 5

3. ผู้สอนสนทนากับผู้เรียนถึงความหมายของคำว่า เค้าโครง และขั้นตอนในการเขียนเค้าโครง
โดยให้ดูตัวอย่างเค้าโครงงานภาษาไทย เรื่องรักษารัชมณนาภษิต

สถานการณ์

โครงการที่นักเรียนคุ้นกันมาก คือโครงการวิทยาศาสตร์ โครงการในวิชาอื่น ๆ มีหรือไม่ และมีวิธีการอย่างไรโดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวกับวิชาภาษาไทยที่ใช้ทักษะภาษาไทย

คำชี้แจง

1. ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น กลุ่มๆละ 3-5 คน ได้ 10 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดเค้าโครงงาน เกี่ยวกับภาษาไทย เช่น เรื่องสุภาษิต สำนวน คำพังเพย วิเคราะห์ตัวละคร ฯลฯ
2. ในการเขียนโครงงานต่อไปนี้ ซึ่งผู้เรียนจะทำโครงงานโดยการบูรณาการทักษะการใช้ภาษาไทย ทั้ง 4 ทักษะคือ การอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดในการทำโครงงาน ซึ่งกำหนดได้ดังนี้
 - ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ (ทักษะการอ่าน)
 - เรียบเรียงเขียนเป็นโครงงาน (ทักษะการเขียน)
 - นำเสนอโครงงาน (ทักษะการพูดและการฟัง)

3. กำหนดให้นักเรียนทำโครงงานภาษาไทย เกี่ยวกับสุภาษิต สำนวน คำพังเพย หรือ วิเคราะห์ตัวละครในบทอ่านนอกเวลา หรือในบทเรียนโดยมีกำหนดส่งภายในวันที่ 5 มกราคม 2547

ขั้นสรุป

1. เมื่อแต่ละกลุ่มเขียนเสร็จแล้ว ให้ตัวแทนนำมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ถ้าบกพร่องให้ผู้เรียนช่วยกันแก้ไข
2. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปหลักการเขียนโครงงานของแต่ละกลุ่ม
3. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเขียนเค้าโครงงาน และการฝึกเขียนโครงงาน
4. ให้นักเรียนจดบันทึกเกี่ยวกับหลักการและส่วนประกอบของการเขียนโครงงาน

8. สื่อการเรียนการสอน

สื่อจากครูและนักเรียนผลิตขึ้น เรื่อง แบบประเมินการร่วมกิจกรรม ใบความรู้ ใบงาน ตัวอย่างโครงงาน เค้าโครงการเขียนโครงงาน

9. การวัดผลและประเมินผล

9.1 วัดผลตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีความรู้ความ สามารถเขียนโครงงานได้

9.2 สิ่งที่ต้องการประเมินผล

1. ผลงานนักเรียน
2. การนำเสนอผลงาน

9.3 เครื่องมือวัดและประเมินผล

- 9.3.1 การตอบคำถามครู
- 9.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรม
- 9.3.3 แบบประเมินผลงานการเขียนโครงงาน

9.4 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

9.4.1 คะแนนจากการตอบคำถามได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

9.4.2 คะแนนจากการร่วมกิจกรรมได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60

9.4.3 เขียนโครงงานได้ถูกต้อง 1 โครงงาน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ทักษะภาษาไทย

- เกณฑ์การอ่าน

4 คะแนน	ใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจศัพท์ สำนวน และเนื้อเรื่องได้
ถูกต้องและสามารถอธิบายข้อสังเกตในการใช้บริบทการอ่านได้
3 คะแนน	ใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจศัพท์ถูกต้องแต่ไม่สามารถอธิบาย
ได้ถูกต้อง และสามารถอธิบายข้อสังเกตในการใช้บริบทการอ่านได้
2 คะแนน	ใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจศัพท์ได้ แต่ยังไม่ถูกต้องเท่าที่ควร
และไม่สามารถอธิบายข้อสังเกตในการใช้บริบทการอ่านได้
1 คะแนน	ไม่สามารถใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจการอ่านได้ครูต้อง
อธิบายเพิ่มเติม

- เกณฑ์การเขียนวิเคราะห์สำนวนภาษา

4 คะแนน	วิเคราะห์สำนวนภาษาได้ละเอียด ครบทุกประเด็น และยกตัวอย่าง
ถูกต้องชัดเจน
3 คะแนน	วิเคราะห์สำนวนภาษาได้ครบทุกประเด็น และยกตัวอย่างถูกต้อง
2 คะแนน	วิเคราะห์สำนวนภาษาได้บางประเด็น แต่ไม่สามารถยกตัวอย่างได้
1 คะแนน	ไม่สามารถวิเคราะห์สำนวนภาษาได้ ครูต้องแนะนำช่วยเหลือจึงสามารถ
ทำได้บ้าง

- เกณฑ์การฟัง

4 คะแนน	สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูได้ถูกต้องครบถ้วน
3 คะแนน	สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูได้ถูกต้อง แต่ยังไม่ครบถ้วน
2 คะแนน	สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูได้ แต่ยังไม่ถูกต้องและครบถ้วน
1 คะแนน	สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูไม่ได้ ครูต้องแนะนำช่วยเหลือ

- เกณฑ์การพูด

4 คะแนน	พูดอธิบายได้ชัดเจนถูกต้อง และนำเสนอใจมีการเรียบเรียงเนื้อหาอย่างเป็นลำดับ และมีบุคลิกภาพที่ดีมาก
3 คะแนน	พูดอธิบายได้ชัดเจนถูกต้องและนำเสนอใจ มีบุคลิกภาพที่ดี แต่ยังมี
ข้อบกพร่องในการเรียบเรียงเนื้อหา
2 คะแนน	พูดอธิบายได้พอใช้ มีข้อบกพร่องเรื่องการจัดลำดับเนื้อหาและบุคลิกภาพ

1 คะแนน มีข้อบกพร่องในการพูดมาก ทั้งในด้านเนื้อหาและบุคลิกภาพ
เกณฑ์การนำเสนอผลงาน

ระดับ 4 - ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล เนื้อหา

ถูกต้องชัดเจน พร้อมระบุเหตุผลภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

ระดับ 3 - ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล แต่เนื้อหาไม่ชัดเจน

ระดับ 2 - ขั้นตอนการดำเนินงานไม่สมเหตุสมผล แต่เนื้อหาถูกต้อง

ระดับ 1 - ขั้นตอนการดำเนินงานไม่สมเหตุสมผล และเนื้อหาไม่ถูกต้องชัดเจน

เกณฑ์การประเมินโครงงานวิชาภาษาไทย

0 - 4 คะแนน	5 - 8 คะแนน	9 - 12 คะแนน	13 - 15 คะแนน
- จุดประสงค์ในการทำโครงงานไม่ชัดเจน - ใช้ความคิดเพียงเล็กน้อยในการทำโครงงาน - มีหลักฐานที่สะท้อนการศึกษาค้นคว้าเพียงเล็กน้อย - ภาษาที่ใช้ในการรายงานใช้คำที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และความผิดพลาดหลายแห่งในประโยค - โครงสร้างประโยคที่ใช้ในการรายงานยุ่งยากวุ่นวาย ทำให้สื่อสารสำหรับผู้อ่านได้น้อยมาก	- จุดประสงค์ในการทำโครงงานค่อนข้างชัดเจน - ใช้ความคิดพอสมควรในการทำโครงงาน - มีหลักฐานที่สะท้อนให้เห็นการศึกษาค้นคว้าพอสมควร - กระบวนการในการทำโครงงานไม่สมเหตุสมผล - ภาษาที่ใช้ในการรายงานไม่คงเส้นคงวาและไม่ปะติดปะต่อ - โครงสร้างของประโยคที่ใช้ในรายงานยุ่งยากวุ่นวาย แต่พอที่จะสื่อสารสำหรับผู้อ่านได้บ้าง	- จุดประสงค์ในการทำโครงงานชัดเจน - มีหลักฐานที่สะท้อนการใช้ความคิดที่ลึกซึ้งในการทำโครงงาน - มีหลักฐานที่สะท้อนให้เห็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ - กระบวนการในการจัดทำโครงงานมีความสมเหตุสมผล - ภาษาที่ใช้ในการรายงานมีความคงเส้นคงวาและมีความผิดพลาดเรื่องไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย และสามารถสื่อสารความคิดสำหรับผู้อ่านได้ - ลงสรุปเกี่ยวกับการทำโครงงานได้อย่างสมเหตุสมผล	- จุดประสงค์ในการทำโครงงานชัดเจน - มีหลักฐานที่สะท้อนการใช้ความคิดที่ซับซ้อนและลึกซึ้งในการทำโครงงาน - มีหลักฐานที่สะท้อนให้เห็นความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการทำโครงงาน - กระบวนการในการทำโครงงานทำได้เป็นอย่างดีต่อเนื่องและสมเหตุสมผล - ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอชัดเจน คงเส้นคงวาต่อเนื่อง และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ - มีการควบคุมสิ่งที่ไม่ได้ศึกษา แต่เป็นสิ่งที่ส่งผลต่อสิ่งที่ศึกษาได้อย่างเหมาะสม - ลงสรุปเกี่ยวกับการทำโครงงานได้อย่างสมบูรณ์และสมเหตุสมผล

9.5 ผู้ประเมิน

- 9.5.1 ครู
- 9.5.2 นักเรียน
- 9.5.3 เพื่อนนักเรียน
- 9.5.4 ผู้ปกครอง

ผลการประเมินโดยรวมผ่าน ให้พิจารณาระดับคุณภาพจากคะแนนรวม

คะแนนรวม	ระดับคุณภาพงาน
13-15 คะแนน	ดีเยี่ยม
9-12 คะแนน	ดี
5-8 คะแนน	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

10. สรุปผลการเรียนรู้

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ /แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางอัจฉราวดี สวัสดิ์สุข)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**
หน่วยที่ 2 เรื่อง เรียนรู้ภาพพระไชยสุริยา **หน่วยย่อยที่ 2.4**
แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ **จำนวน 3 ชั่วโมง**

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แต่งร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11

1. อธิบายหลักแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้
2. บอกฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้
3. เขียนผังภูมิคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้
4. แต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ได้

2. สาระการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายหลักแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้
2. บอกฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้
3. เขียนผังภูมิคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้
4. แต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ได้

3. แหล่งการเรียนรู้

หนังสือเรื่องภาพพระไชยสุริยา หนังสือเอกสารการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์

4. บุคลากรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บุคลากรในการใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ

5. ร่องรอย/ หลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน

คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 พร้อมภาพประกอบ

6. ความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการงาน

การทักษะทางด้านภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ และการแต่งคำประพันธ์ ศิลปะการวาดภาพ

7. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (กระบวนการปฏิบัติ) ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

7.1 ผู้สอนแจกข้อความเกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ให้ผู้เรียนอ่านและพิจารณา แล้วให้สังเกตวิธีการแต่งคำประพันธ์

7.2 ผู้สอน ผู้เรียนร่วมซักถามเกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ว่ามีลักษณะอย่างไร

7.3 แจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังประจำหน่วยการเรียนรู้ เรื่องการแต่งคำประพันธ์

ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

7.5 ผู้เรียนศึกษาใบความรู้เรื่องหลักการแต่งคำประพันธ์และการเรียงลำดับ ขั้นตอนในการแต่ง โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 3-5 คน แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

7.6 ให้ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างคำประพันธ์ประเภทกาพย์ต่าง ๆ

7.7 ให้ผู้เรียนดูตัวอย่างแผนภาพความคิด แผนผังคำประพันธ์ แล้วลองปฏิบัติที่ละขั้นตอน

7.8 แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น กลุ่ม ๆ ละ 3-5 คน ให้ทำใบงานเรื่องการฝึกวางโครงเรื่องโดยให้ทำแผนภาพความคิด เรียงลำดับเหตุการณ์ แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน ผู้สอนสังเกตการทำงาน และการให้ความร่วมมือในกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

1. ทบทวนความรู้เดิมเรื่องหลักการแต่งคำประพันธ์โดยสุ่มตัวอย่างถามผู้เรียน 2-3 คน
2. ผู้เรียนแต่ละคนทำแผนภาพความคิดเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา แล้วเขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง แล้วนำมาแต่งเป็นคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11
3. ให้นักเรียนแต่งกาพย์ยานี 11 คนละ 2 บท โดยให้หัวข้อในการแต่ง ตามใบงาน
4. ผู้สอนตรวจผลงาน เสนอแนะ สรุปผลการประเมินการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์สถานการณ์

มีผู้เรียนหลายคนต้องการแต่งคำประพันธ์ได้ และได้วาดภาพ หรือนำคำประพันธ์นั้นมาประกอบรูปภาพเพื่อใช้ประโยชน์ต่าง ๆ เช่นทำบัตรอวยพร ที่คั่นหนังสือ

คำชี้แจง

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกันแต่งคำประพันธ์ประกอบภาพ หรือประกอบชื่อพรรณไม้ ต้นไม้ หรือดอกไม้โดยแต่งเป็นกาพย์ยานี 11 โดยมีเนื้อหาสาระที่มีแนวคิดมาจาก เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา เกี่ยวกับข้อคิด หรือพระเจ้าแผ่นดินที่ปกครองบ้านเมือง หรือต้นไม้ในวรรณคดี
2. ในการศึกษาค้นคว้า ยึดการใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ
3. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปหลักการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ต่าง ๆ บันทึกลงสมุด

8. สื่อการเรียนการสอน

8.1 สื่อจากอิเล็กทรอนิกส์ (Internet) วิทยุ, โทรทัศน์ วีดิทัศน์ การอ่านทำนองเสนาะ เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

8.2 สื่อจากครูและนักเรียนผลิตขึ้น เรื่อง แบบประเมินการเขียน ใบบอญ แผ่นข้อความ แผนภาพความคิด แบบสังเกต

9. การวัดผลและประเมินผล

9.1 วัดผลตามผลการการเรียนรู้ที่คาดหวัง แต่งคำประพันธ์กาพย์ยานี 11 ประกอบภาพ ได้

9.2 สิ่งที่ต้องประเมินผล

- 9.2.1 ใช้แบบประเมินการแต่งคำประพันธ์
- 9.2.2 ใช้แบบสังเกตการร่วมกิจกรรม

9.3 เครื่องมือวัดและประเมินผล

9.3.1 แบบประเมินการแต่งคำประพันธ์

9.3.2 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรม

9.4 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

9.4.1 คะแนนจากการแต่งคำประพันธ์ภาพยยานี 11 ได้ไม่น้อยกว่า 2 บท

9.4.2 คะแนนจากการร่วมกิจกรรมได้ไม่น้อยกว่า 60

เกณฑ์การแต่งคำประพันธ์

ระดับ 4 - ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และสะกดถูกต้องหมด

ระดับ 3 - มีผิด 1-2 แห่ง

ระดับ 2 - มีผิด 3-4 แห่ง

ระดับ 1 - มีผิดตั้งแต่ 5 แห่งขึ้นไป

เกณฑ์การนำเสนอผลงาน

ระดับ 4 - ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล เนื้อหา

ถูกต้องชัดเจน พร้อมระบุเหตุผลภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

ระดับ 3 - ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล แต่เนื้อหาไม่ชัดเจน

ระดับ 2 - ขั้นตอนการดำเนินงานไม่สมเหตุสมผล แต่เนื้อหาถูกต้อง

ระดับ 1 - ขั้นตอนการดำเนินงานไม่สมเหตุสมผล และเนื้อหาไม่ถูกต้องชัดเจน

9.5 ผู้ประเมิน

9.5.1 ครู

9.5.2 นักเรียน

9.5.3 เพื่อนนักเรียน

ผลการประเมินโดยรวมผ่าน ให้พิจารณาระดับคุณภาพจากคะแนนรวม

คะแนนรวม	ระดับคุณภาพงาน
13-15 คะแนน	ดีเยี่ยม
9-12 คะแนน	ดี
5-8 คะแนน	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

10. ผลการสอน

ปัญหา / อุปสรรค

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางอัจฉราวดี สวัสดิ์สุข)

.../.../...

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่ 3 เรื่อง พระอภัยมณี ตอนกำเนิดสุดสาคร หน่วยย่อยที่ 3.4

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง เลือกฟังเลือกดูสิ่งที่ป็นความรู้ จำนวน 3 ชั่วโมง

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เลือกฟัง/ดู สิ่งที่เป็นความรู้และบันเทิงได้ตามวัตถุประสงค์

1. การสรุปจากการฟัง ได้
2. การดูอย่างวิเคราะห์ได้
3. การฟังอย่างวิเคราะห์

2. สาระการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. การเลือกฟัง เลือกดูสิ่งที่ป็นความรู้ตามวัตถุประสงค์
2. หลักการฟังเพื่อจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังและดู
3. การวิเคราะห์เรื่องที่ดูและฟังว่าเป็นความรู้และนำเสนอสิ่งที่ฟังหรือดูได้

3. แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือใน ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. หนังสือพระอภัยมณี ตอนกำเนิดสุดสาคร

4. บุคลากรร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บุคลากรในการ ใช้ภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ

5. ร่องรอย/หลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน

บทบาทสมมติในบทเรียนที่นำเสนอข้อคิดที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

6. ความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการงาน

ทักษะการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะ ความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ศึกษา

7. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน ชั่วโมงที่ 1-2

ขั้นนำ

7.1 ผู้เรียนดู วีดิทัศน์ เรื่องสุดสาคร แล้วร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่านว่าเป็นอย่างไร ให้ความรู้ความบันเทิงอย่างไร

7.2 แจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังประจำหน่วยการเรียนรู้ เรื่องการเลือกฟัง / ดู สิ่งที่เป็นความรู้หรือความบันเทิงได้ถูกต้อง

สถานการณ์

ในการสังเกตข้อคิดจากสิ่งที่ฟัง หรือดู มีข้อคิดมากมายที่เรานำมาเป็นเครื่องสอนใจ การที่จะจำได้นำไปปฏิบัติได้ ควรมีความเข้าใจ และสิ่งที่จะทำให้เรามีความเข้าใจและมีความรู้ ควรเป็นสิ่งที่เราได้ปฏิบัติด้วยตนเอง

คำชี้แจง

1. ให้ผู้เรียนแบ่งออกเป็น กลุ่ม ๆ ละ 6-8 คน ได้ 6 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแล้วหาข้อสรุปในเรื่องต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 บอกจุดมุ่งหมายในการแต่งเรื่อง เรื่องพระอภัยมณี ตอนกำเนิดสุดสาคร

กลุ่มที่ 2 แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่อไปนี้

1. บุคคลในเรื่องคนใดมีความประพฤติที่ไม่น่านิยมมากที่สุด
2. บุคคลในเรื่องคนใดมีความประพฤติน่านิยมมากที่สุด
3. สุดสาครมีความสุขหรือไม่ที่ได้กำเนิดเป็นลูกนางเงือก

กลุ่มที่ 3 บอกลักษณะของตัวละครในเรื่องได้แก่

1. สุดสาคร	2. นางเงือก
3. พระอภัยมณี	4. พระฤาษี

กลุ่มที่ 4 บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “พระอภัยมณี ตอนกำเนิดสุดสาคร”

2. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อสรุปจากเรื่องที่ได้รับมอบหมายในรูปแบบที่ต่างกัน เช่น การแสดงละคร การแสดงหุ่นนิ้วมือ นำเสนอเป็นภาพสามมิติ ฯลฯ

ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนศึกษาไปความรู้เรื่องการสรุปความ รูปแบบการเลือกฟังเลือกดูสิ่งที่เป็นความรู้และบันเทิง และการวิเคราะห์เรื่องที่ได้อ่านได้ฟัง

2. ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์เรื่องการเลือกดูการเลือกฟังสิ่งที่เป็นความรู้และบันเทิงว่ามีข้อดีข้อเสียหรือไม่อย่างไร

3. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอข้อมูลจากการศึกษาไปความรู้

ชั่วโมงที่ 3

ทบทวนความรู้เดิมเรื่องการเลือกฟังเลือกดูสิ่งที่เป็นความรู้ความบันเทิง ได้อย่างถูกต้อง

ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นทดสอบและนำไปใช้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายไปในคาบที่แล้ว โดยผลงานที่นำเสนอเน้นการบูรณาการในเรื่องการใช้ภาษาทั้ง 4 ด้านคือการอ่าน การเขียน การพูดและการฟัง

2. เมื่อเพื่อนนักเรียนได้ฟังการนำเสนอผลงานแล้ว ตัวอย่างผู้เรียน 2-3 คนในแต่ละกลุ่มออกมาแสดงความคิดเห็น อภิปราย การเล่าเรื่องที่ได้อ่าน ได้ดูของเพื่อนว่ามีข้อดี ข้อบกพร่องอย่างไร ผู้สอนเสนอแนะแนวทางแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ผู้เรียนปฏิบัติการพูดเป็นรายบุคคลโดยกำหนดให้เพื่อนเข้าใจถึงหลักการเลือกดูเลือกฟังสิ่งที่เป็นประโยชน์หรือความบันเทิงโดยใช้เวลาคนละประมาณ 2-3 นาที (โดยให้เตรียมมาล่วงหน้า)

4. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมประเมินการเลือกดูเลือกฟังสิ่งที่เป็นความรู้ความบันเทิงให้ถูกต้องได้ประโยชน์มากที่สุด

ขั้นสรุป

5. ผู้สอนเสนอแนะ ให้ข้อสังเกต สรุปการเลือกดูเลือกฟังสิ่งที่เป็นความรู้ความบันเทิง และสรุปผลการประเมินการเลือกดูเลือกฟังสิ่งที่เป็นความรู้ความบันเทิง

8. สื่อการเรียนการสอน

8.1 สื่อจากอิเล็กทรอนิกส์ (Internet) วิทยุ, โทรทัศน์, เรื่อง แถบบันทึกเสียง

8.2 สื่อจากภาพยนตร์เรื่อง “สุดสาคร ”

8.3. สื่อจากครูและนักเรียนผลิตขึ้น เรื่อง ใบความรู้ แบบประเมินการเลือกดูเลือกฟังสิ่งที่เป็นความรู้ความบันเทิง

9. การวัดผลและประเมินผล

9.1 วัดผลตามผลการการเรียนรู้ที่คาดหวัง เลือกฟัง/ดู สิ่งที่เป็นความรู้และบันเทิงได้ตามวัตถุประสงค์

9.2 สิ่งที่ต้องประเมินผล

9.2.1 ผลงานของผู้เรียน

9.2.2 การนำเสนอผลงาน

9.3 เครื่องมือวัดและประเมินผล

9.3.1 แบบประเมินการเลือกดูเลือกฟังสิ่งที่เป็นความรู้ความบันเทิง

9.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรม

9.3.3 แบบตรวจสอบการทำงาน

9.4 เกณฑ์การวัดและประเมินผล

เกณฑ์การประเมินผลงานของนักเรียน

- เกณฑ์การประเมินบทบาทสมมุติ

4 คะแนน - ชื่อเรื่องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

- กำหนดบทบาทของตัวละครชัดเจน

- จัดเตรียมอุปกรณ์ได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

- ตัวละครแสดงได้สมบทบาท สื่อความหมายชัดเจน

3 คะแนน - ชื่อเรื่องไม่น่าสนใจ

- กำหนดตัวละครไม่ครบ

- อุปกรณ์ไม่น่าสนใจ

- ตัวละครบางตัวแสดงไม่สมบทบาท

2 คะแนน - ชื่อเรื่องไม่น่าสนใจและไม่สอดคล้องกันเนื้อเรื่อง

- ตัวละครไม่ครบ

- อุปกรณ์ไม่น่าสนใจและไม่ครบ

- ตัวละครบางตัวแสดงไม่สมบทบาท
- 1 คะแนน - ไม่มีชื่อเรื่อง
- ตัวละครไม่ครบและบางตัวแสดงไม่สมบทบาท
- จัดเตรียมอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

-เกณฑ์การนำเสนอผลงาน

- ระดับ 4 - ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล เนื้อหา ได้ถูกต้องชัดเจน พร้อมระบุเหตุผลภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด
- ระดับ 3 - ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล แต่เนื้อหาไม่ชัดเจน
- ระดับ 2 - ขั้นตอนการดำเนินงานไม่สมเหตุสมผล แต่เนื้อหาถูกต้อง
- ระดับ 1 - ขั้นตอนการดำเนินงานไม่สมเหตุสมผล และเนื้อหาไม่ถูกต้องชัดเจน

9.5 ผู้ประเมิน

- 9.5.1 ครู
- 9.5.2 นักเรียน
- 9.5.3 เพื่อนนักเรียน

ผลการประเมินโดยรวมผ่าน ให้พิจารณาระดับคุณภาพจากคะแนนรวม

คะแนนรวม	ระดับคุณภาพงาน
13-15 คะแนน	ดีเยี่ยม
9-12 คะแนน	ดี
5-8 คะแนน	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

10. ผลการสอน

ปัญหา / อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางอัจฉราวดี สวัสดิ์สุข)

.../.../...

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่ 4 เรื่อง อุทาหรณ์สอนใจ

หน่วยย่อยที่ 3.2

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง เลือกฟังเลือกดูสิ่งที่ป็นความรู้ จำนวน 3 ชั่วโมง

1. สาระการเรียนรู้

การเขียนรายงาน : ส่วนประกอบ ขั้นตอนในการเขียน การวางโครงเรื่องโดยใช้แผนผังความคิด

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกส่วนประกอบของรายงาน และอธิบายขั้นตอนในการเขียนรายงานได้
2. วางโครงรายงานโดยใช้แผนผังความคิด หรือผังมโนทัศน์ได้

3. แหล่งการเรียนรู้

หนังสือภาษาไทย เอกสารเกี่ยวกับการเขียนรายงาน หนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ใช้ค้นคว้า

4. บุคลากรในกลุ่มสาระภาษาไทย

บุคลากรในทักษะภาษาไทยทั้ง 4 ทักษะ

5. ร่องรอย/หลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน

รายงานที่เขียนอย่างถูกต้องตามหลักการเขียนรายงานเชิงวิชาการ 1 ฉบับ

6. ความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการงาน

ความรู้ในทักษะการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะ และการเขียนรายงาน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

- 1) ครูนำผลงานการเขียนรายงานของนักเรียนรุ่นก่อน ๆ ที่เขียนเรื่องนี้ไปแล้วมาให้ นักเรียนดูอย่างคร่าว ๆ ตั้งแต่ปกหน้าไปจนถึงปกหลัง แล้วบอกกับนักเรียนว่าวันนี้เราจะเขียนกันเรื่อง “การเขียนรายงาน”
- 2) ครูแจกใบความรู้ประกอบ เรื่อง “ การเขียนรายงาน “ ให้ นักเรียนทุกคนศึกษาพร้อมครูอธิบายประกอบอย่างละเอียดโดยเริ่มตั้งแต่
 - (1) ความหมายของคำว่า “ การเขียนรายงาน “
 - (2) ส่วนประกอบของรายงาน
 - ส่วนนำเรื่อง (ปกนอก, ใบรองปก , ปกใน , คำนำ , สารบัญ)
 - ส่วนเนื้อเรื่อง (บทนำ , เนื้อหา , บทสรุป)
 - บทสุดท้าย
 - บรรณานุกรม , ภาคผนวก (ถ้ามี)
- 3) ขั้นตอนในการเขียนรายงาน
 - การเลือกหัวข้อเรื่อง

- การจัดเตรียมเอกสารอ้างอิง
- การเขียนโครงเรื่อง
- การจัดบันทึกข้อมูลจากเอกสารอ้างอิง
- การเรียบเรียงเนื้อเรื่องรายงาน
- การเขียนบรรณานุกรม
- การเข้ารูปเล่ม

4) เมื่อครูอธิบายจบแล้ว ครูซักถามเกี่ยวกับเรื่องการเขียนรายงาน ให้นักเรียนตอบปากเปล่า
สถานการณ์

การเรียนรู้ทุกวิชาต้องมีการศึกษาค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้ หรือสร้างประสบการณ์ สิ่งที่เราศึกษาค้นคว้าเพื่อประกอบความรู้เราควรมีการเก็บหรือเรียบเรียง นำเสนออย่างไรจึงจะเหมาะสม

คำชี้แจง

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3-5 คน ให้แต่ละกลุ่มกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะเขียนรายงาน
กลุ่มละ 1 เรื่อง

2. แล้วช่วยกันวางโครงเรื่องโดยใช้แผนผังความคิด(ดูตัวอย่างการวางโครงเรื่อง จากใบ
ความรู้) เสร็จแล้วส่งครูตรวจ

3. นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

4. จัดเก็บผลงานเข้าแฟ้ม

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 ตัวอย่างรายงาน

5.2 ใบความรู้เรื่องการเขียนรายงาน

6. สิ่งที่ต้องประเมินผล

1) ผลงานของผู้เรียน

2) การนำเสนอผลงาน

เครื่องมือที่ใช้ประเมิน

1. แบบสังเกตพฤติกรรม

2. แบบประเมินผลงาน

3. แบบตรวจสอบการทำงาน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ทักษะภาษาไทย

- เกณฑ์การอ่าน

4 คะแนน ใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจศัพท์ สำนวน และเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง
และสามารถอธิบายข้อสังเกตในการใช้บริบทการอ่านได้

3 คะแนน ใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจศัพท์ถูกต้อง แต่ไม่สามารถอธิบายได้
ถูกต้อง และสามารถอธิบายข้อสังเกตในการใช้บริบทการอ่านได้

2 คะแนน ใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจศัพท์ได้ แต่ยังไม่ถูกต้องเท่าที่ควร

และ ไม่สามารถอธิบายข้อสังเกตในการใช้บริบทการอ่านได้

- 1 คะแนน ไม่สามารถใช้บริบทการอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจการอ่านได้ครูต้องอธิบายเพิ่มเติม

- เกณฑ์การเขียนวิเคราะห์สำนวนภาษา

- 4 คะแนน วิเคราะห์สำนวนภาษาได้ละเอียด ครบทุกประเด็น และยกตัวอย่างถูกต้องชัดเจน
- 3 คะแนน วิเคราะห์สำนวนภาษาได้ครบทุกประเด็น และยกตัวอย่างถูกต้อง
- 2 คะแนน วิเคราะห์สำนวนภาษาได้บางประเด็น แต่ไม่สามารถยกตัวอย่างได้
- 1 คะแนน ไม่สามารถวิเคราะห์สำนวนภาษาได้ ครูต้องแนะนำช่วยเหลือจึงสามารถทำได้บ้าง

- เกณฑ์การฟัง

- 4 คะแนน สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูได้ถูกต้องครบถ้วน
- 3 คะแนน สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูได้ถูกต้อง แต่ยังไม่ครบถ้วน
- 2 คะแนน สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูได้ แต่ยังไม่ถูกต้องและครบถ้วน
- 1 คะแนน สรุปสาระสำคัญจากการฟังและการดูไม่ได้ ครูต้องแนะนำช่วยเหลือ

- เกณฑ์การพูด

- 4 คะแนน พูดอธิบายได้ชัดเจนถูกต้อง และนำเสนอใจมีการเรียบเรียงเนื้อหาอย่างเป็นลำดับ และมีบุคลิกภาพที่ดีมาก
- 3 คะแนน พูดอธิบายได้ชัดเจนถูกต้องและนำเสนอใจ มีบุคลิกภาพที่ดี แต่ยังมีข้อบกพร่องในการเรียบเรียงเนื้อหา
- 2 คะแนน พูดอธิบายได้พอใช้ มีข้อบกพร่องเรื่องการลำดับเนื้อหาและบุคลิกภาพ
- 1 คะแนน มีข้อบกพร่องในการพูดมาก ทั้งในด้านเนื้อหาและบุคลิกภาพเกณฑ์

เกณฑ์การนำเสนอผลงาน

- ระดับ 4 - ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล เนื้อหาถูกต้องชัดเจน พร้อมระบุเหตุผลภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด
- ระดับ 3 - ขั้นตอนการดำเนินงานมีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล แต่เนื้อหาไม่ชัดเจน
- ระดับ 2 - ขั้นตอนการดำเนินงานไม่สมเหตุสมผล แต่เนื้อหาถูกต้อง
- ระดับ 1 - ขั้นตอนการดำเนินงานไม่สมเหตุสมผล และเนื้อหาไม่ถูกต้องชัดเจน

เกณฑ์การประเมินการเขียนรายงาน

- ระดับ 4 - ส่วนประกอบถูกต้องตามหลักการเขียนรายงาน
- เขียนชัดเจน ตรงประเด็น เนื้อหาครบถ้วน
- ระดับ 3 - เรียงลำดับไม่ถูกต้องตามรูปแบบ
- เขียนไม่ชัดเจน แต่เนื้อหาครบถ้วน
- ระดับ 2 - ส่วนประกอบของรายงานไม่ครบ

- การเขียนไม่ชัดเจนแต่ยังพอมองเห็นแนวคิดบ้าง มีเนื้อหาน้อย
- ระดับ 1 - ส่วนประกอบไม่ครบและเรียงลำดับไม่ถูกต้อง
- เนื้อหาน้อยมาก หรือไม่มีแนวคิดใดเลย

9.5 ผู้ประเมิน

9.5.1 ครู

9.5.2 นักเรียน

9.5.3 เพื่อนนักเรียน

ผลการประเมินโดยรวมผ่าน ให้พิจารณาระดับคุณภาพจากคะแนนรวม

คะแนนรวม	ระดับคุณภาพงาน
13-15 คะแนน	ดีเยี่ยม
9-12 คะแนน	ดี
5-8 คะแนน	พอใช้
0-4 คะแนน	ปรับปรุง

10. ผลการสอน

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางอัจฉราวดี สวัสดิ์สุข)

.../.../....

ภาคผนวก จ ผลงานนักเรียน

- การแต่งคำประพันธ์ประกอบภาพ (ทำแผ่นพับ)
- การแต่งคำประพันธ์เกี่ยวกับดอกไม้ ต้นไม้
- ภาพนักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลตามสภาพจริงวิชาภาษาไทย
- ตัวอย่างผลงานนักเรียน
- ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์นักเรียน

ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงษ์รัตน์	อาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์.ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จ. ราชบุรี
3. อาจารย์.ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ลพบุรี เขต 1
4. อาจารย์อำภรณ์ กลเกม	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สอนกุหลาบวิทยาลัย
ปทุมธานี จ. ปทุมธานี
5. อาจารย์พรทิพภา อินทปัญญา	อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ
สอนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี จ. ปทุมธานี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล

นางอัจฉราวดี สวัสดิ์สุข

วันเดือนปีเกิด

วันที่ 8 มีนาคม 2508

สถานที่เกิด

อำเภอ เมือง จังหวัด ชัยนาท

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

111/244 ซอย สายไหม 13 หมู่บ้านอัมรินทร์นิเวศน์ 3 ผัง 1 หมู่ 5
ถ. สายไหม แขวง สายไหม เขต สายไหม กรุงเทพมหานคร 10220

ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน

ครู อันดับ คศ. 2

สถานที่ทำงานในปัจจุบัน

โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี อำเภอ
ลำลูกกา จังหวัด ปทุมธานี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2520

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนอนุบาลเมืองชัยนาท อำเภอเมือง
จังหวัด ชัยนาท

พ.ศ. 2526

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม อำเภอเมือง
จังหวัด ชัยนาท

พ.ศ. 2529

ศึกษาศาสตร် มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต บางเขน
กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2549

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร